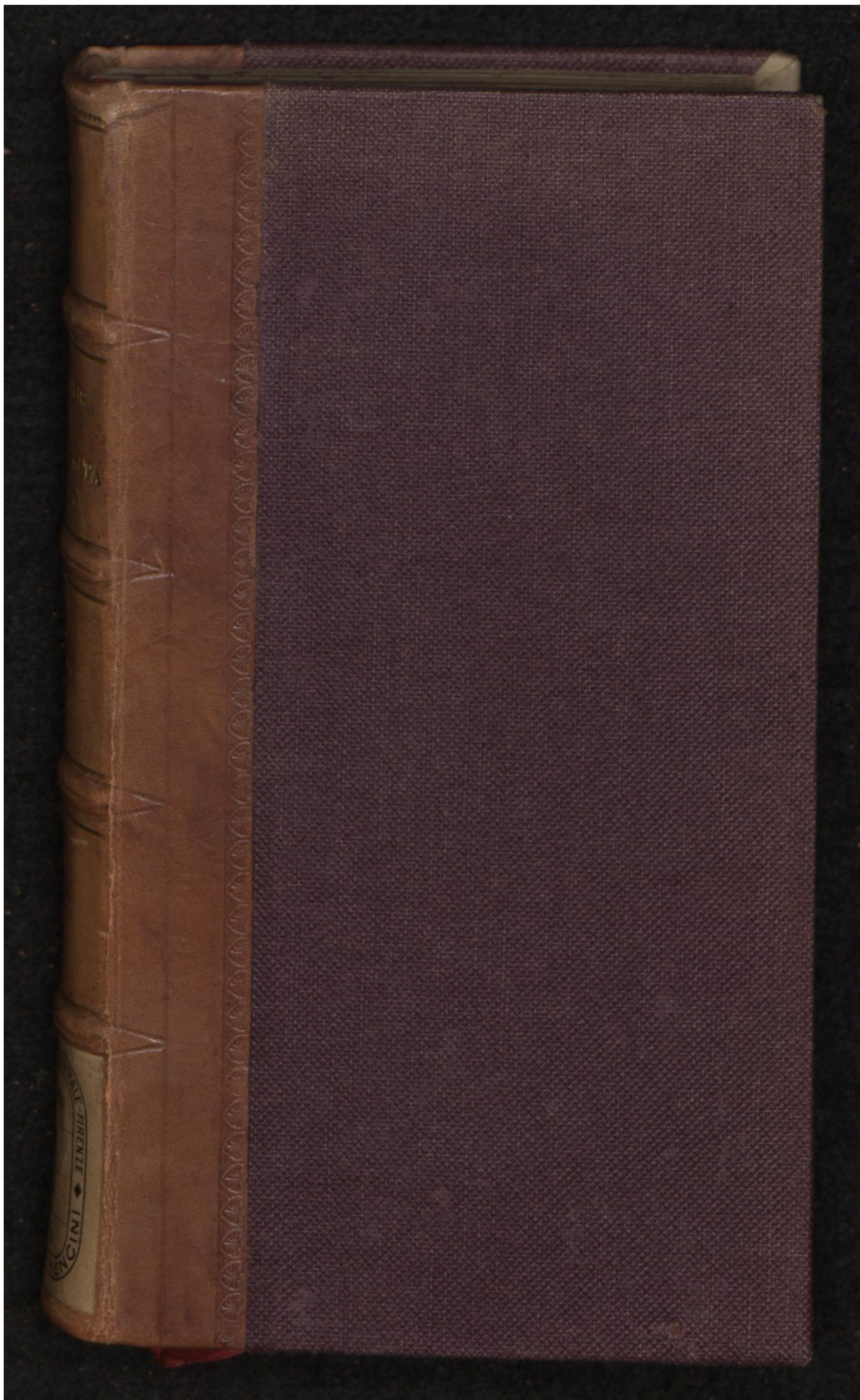
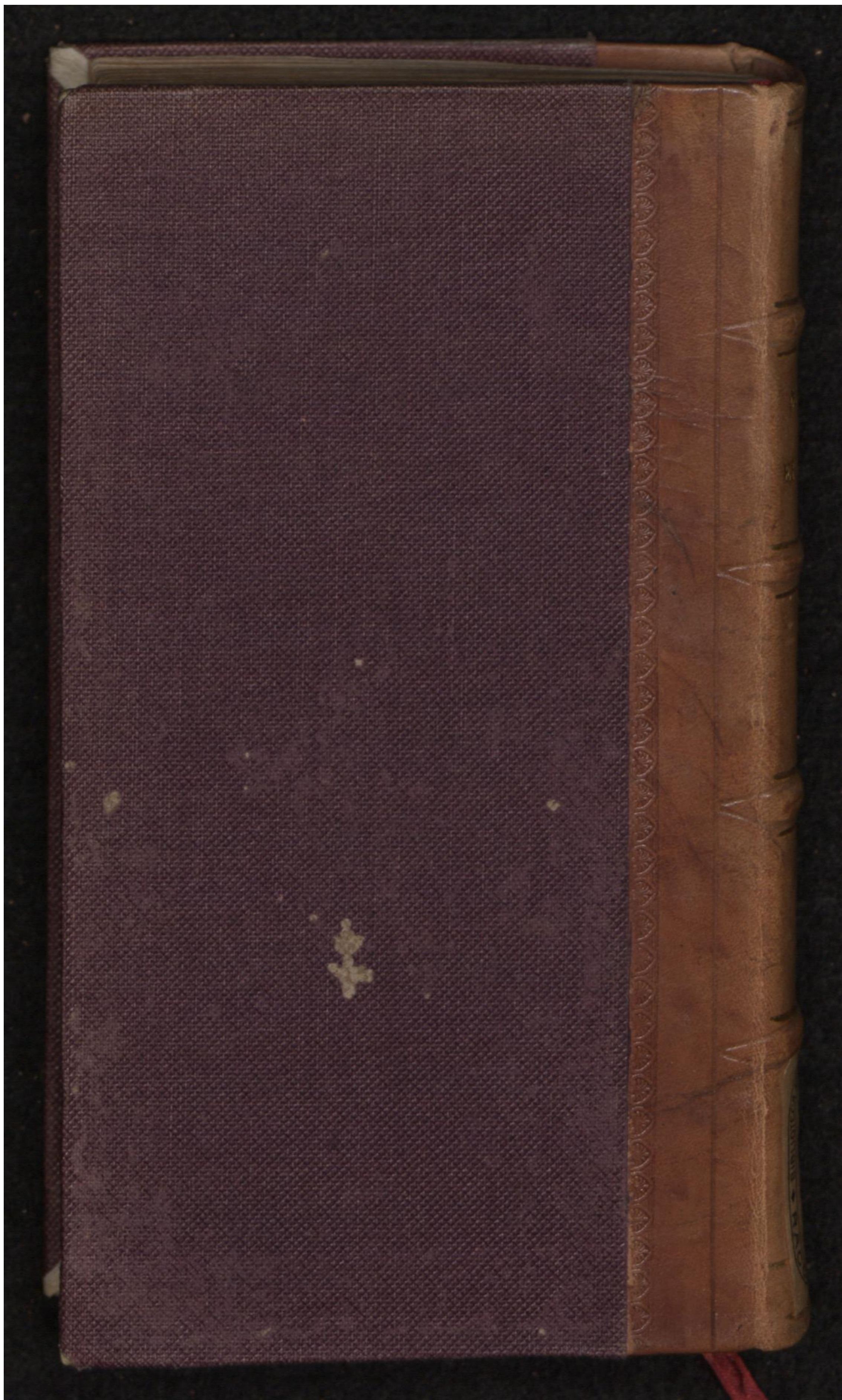

MARTIALIS
EPIGRAMMATA
BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE-FIRENZE
RACCOLTA NENCINI
ALDINI
1
2
10

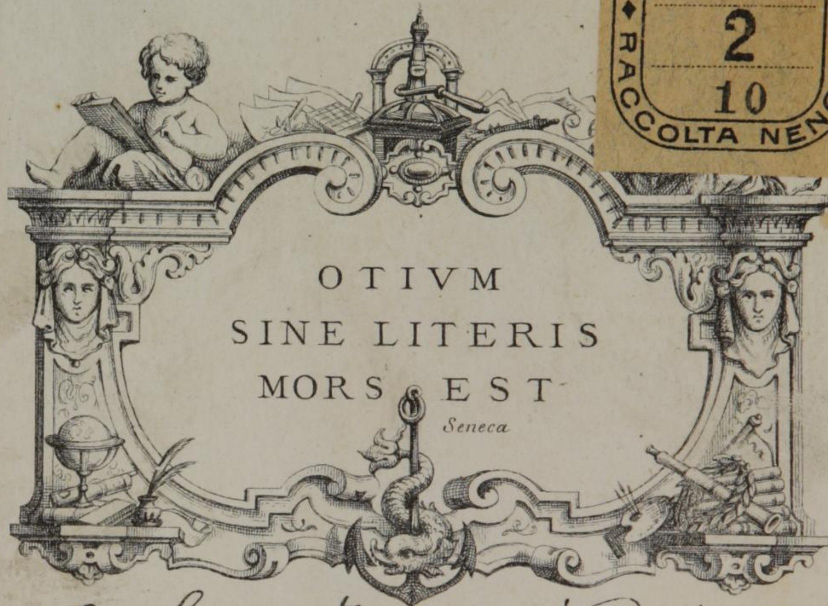

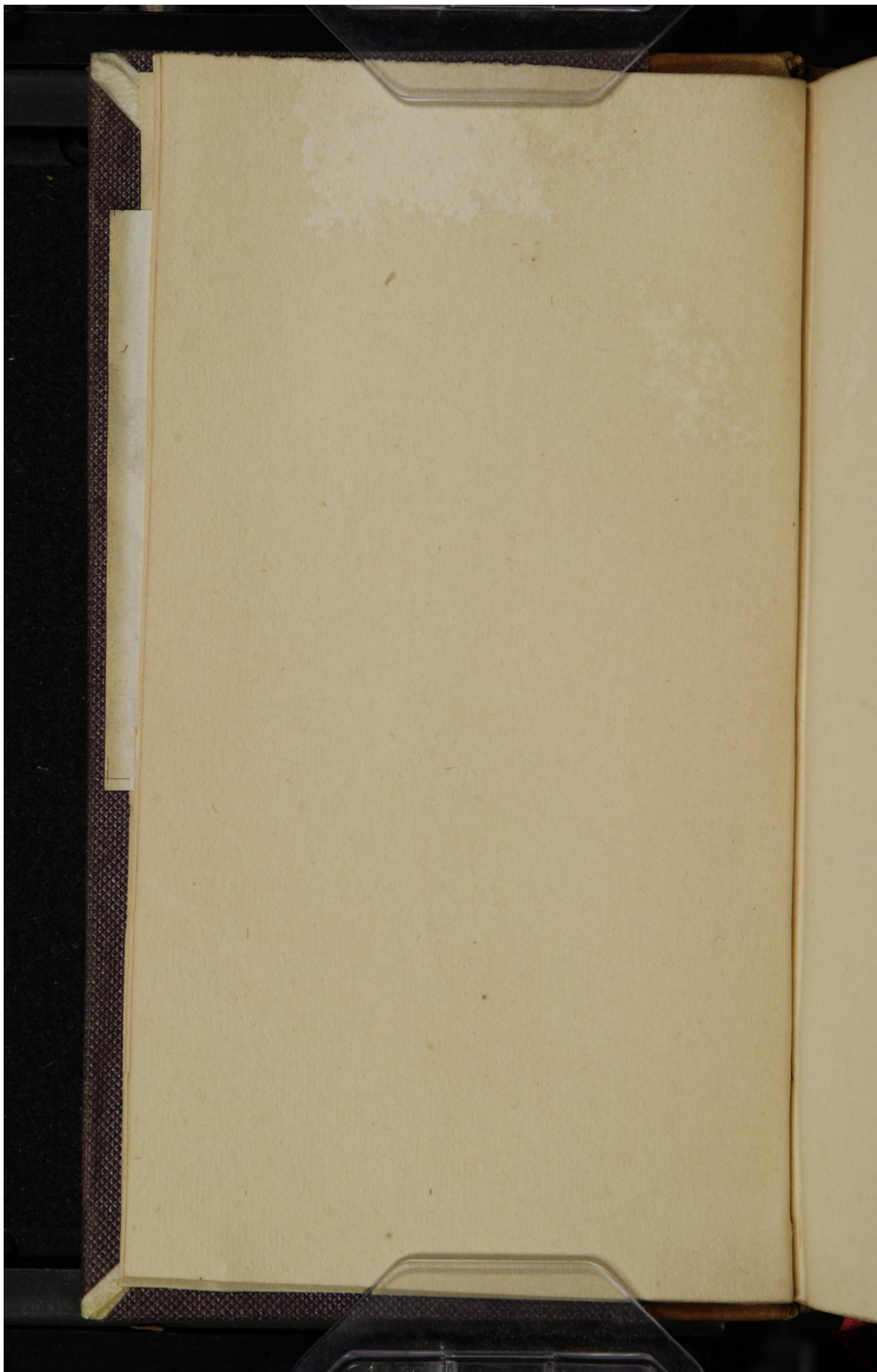

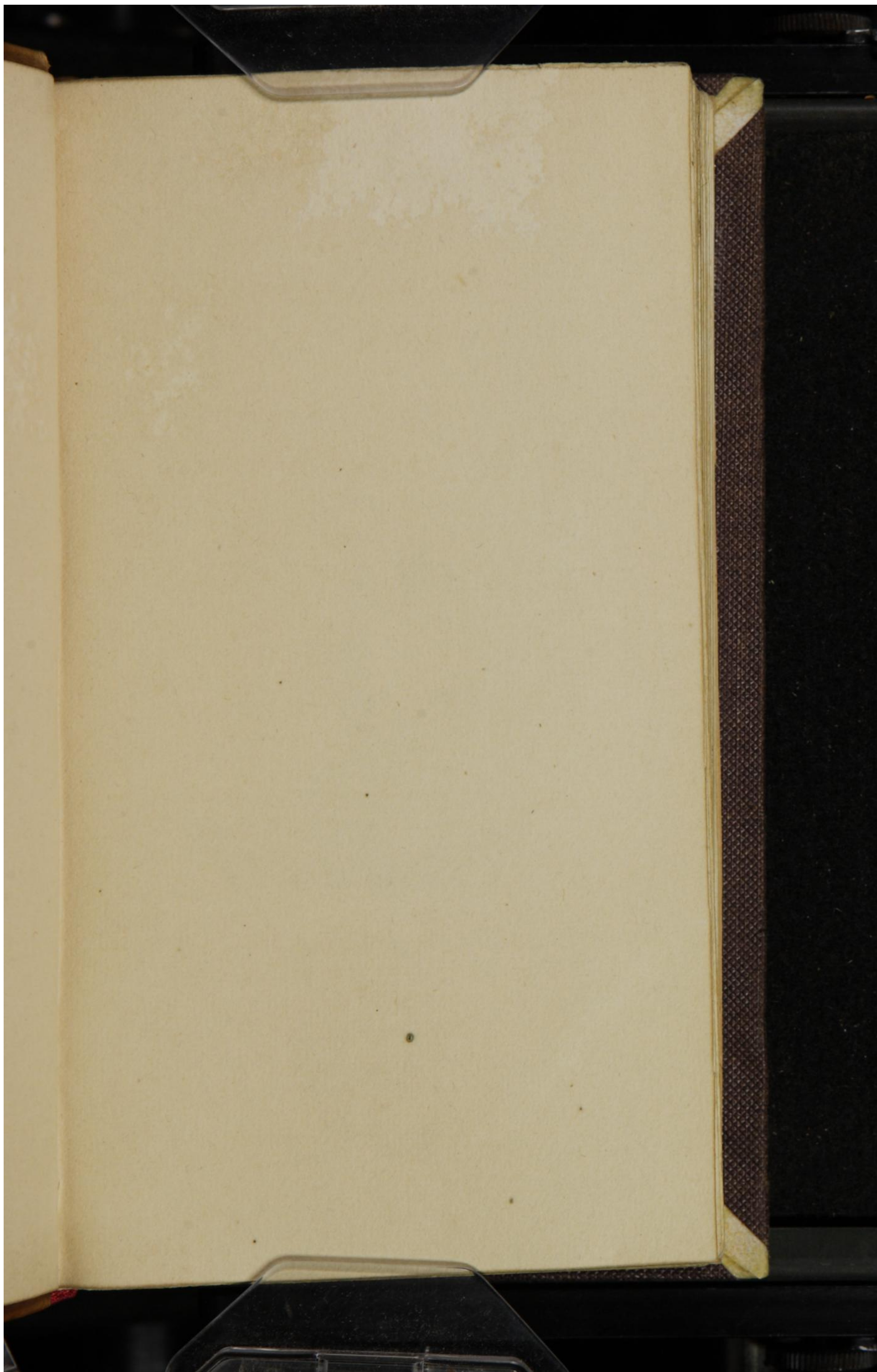

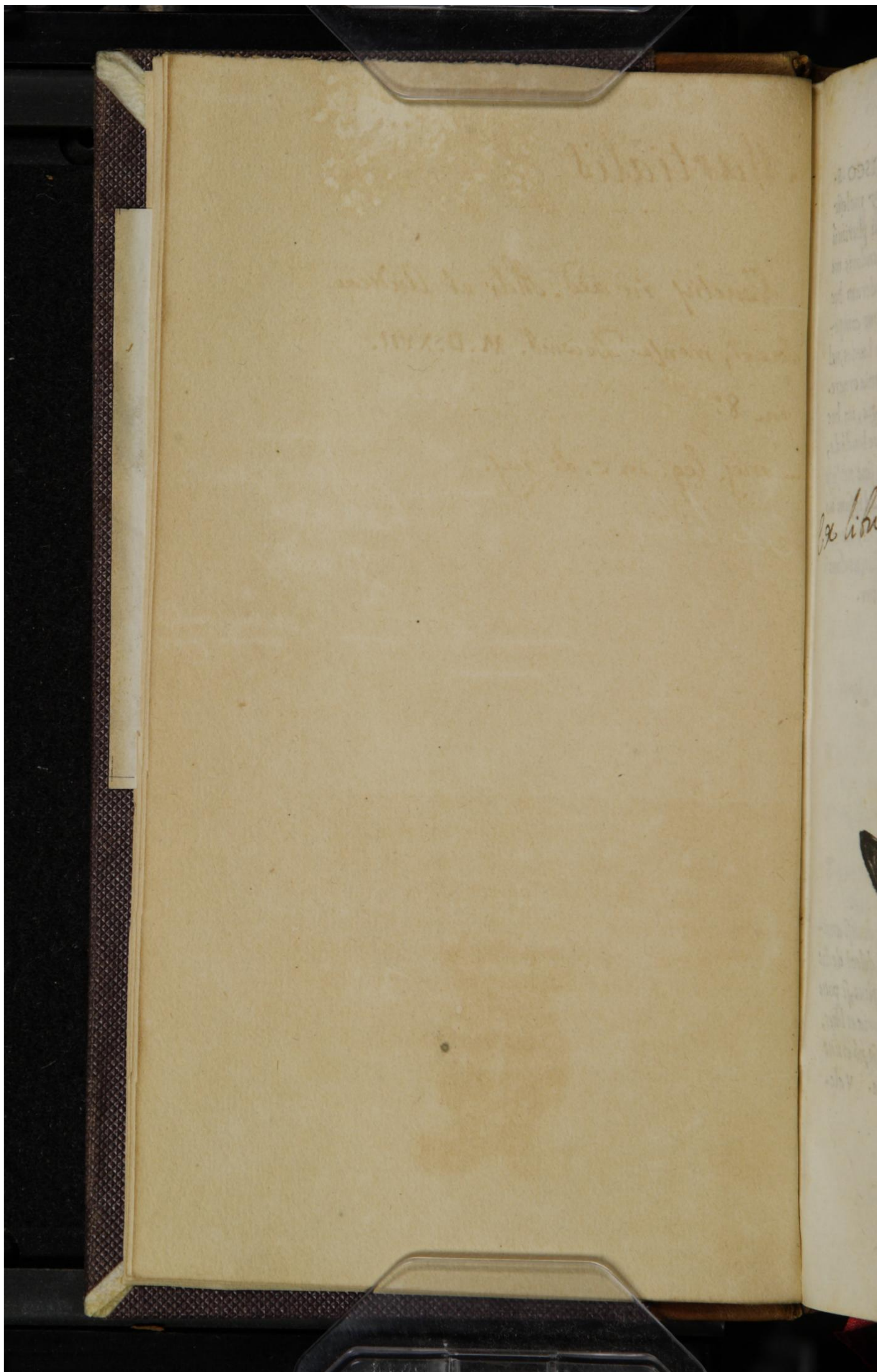

Ex Libris Ioannis Nencini
1874

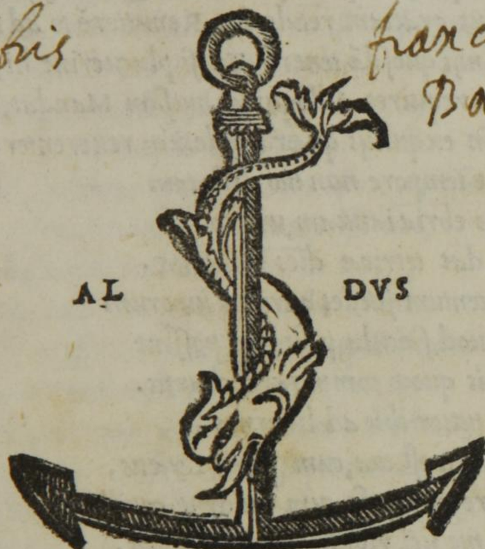

MARTIALIS.

ex libris Francisci Bardi

PLINIVS IVNIOR CORNELIO PRISCO.S.

Audio Valerium Martialem decessisse, & moleste fero. Erat homo ingeniosus, acutus, acer, & qui plurimũ in scribendo & salis haberet, et fellis, nec candoris minus. Prosecutus eram uiatico secedentem. dederam hoc amicitiæ, dederam etiam uersiculis, quos de me composuit. Fuit moris antiq; eos, q uel singulorum laudes, uel urbium scripserant, aut honoribus, aut pecunia ornare. Nostris uero tpibus, ut alia speciosa, et egregia, ita hoc in primis exoleuit. Nã postq̃ desiuimus facere laudãda, laudari quoq; ineptum putamus. Quæris q sint uersiculi, quibus gratiam retulerim. Remitterẽ te ad ipsum uolumen, nisi quosdã tenerẽ. Tu, si placuerint hi, cæteros in libro requires. Alloquitur musam. Mandat, ut domũ meam in exquilijs quærat, adeatq; reuerenter.

Sed ne tempore non tuo disertam
Pulses ebria ianuam, uideto.
Totos dat tetricæ dies Mineruæ.
Dum centum studet auribus uirorum
Hoc, quod sæcula, posteriq; possint
Arpinis quoq; comparare chartis.
Seras tutior ibis ad lucernas.
Hæc hora est tua, cum furit Lyæus,
Cum regnat rosa, cum madent capilli,
Tunc me uel rigidi legant Catones.

Merito'ne eum, q hæc de me scripsit, et tunc dimisi amicissime, et nũc ut amicissimũ defunctum esse doleo? dedit enim mihi, q̃tum maxime potuit daturus amplius, si potuisset. Tametsi qd homini põt dari maius, q̃ gloria et laus, & æternitas? At nõ erũt æterna, quæ scripsit, nõ erunt fortasse. Ille tamen scripsit tanq̃ essent futura. Vale.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATA.

IN AMPHITHEATRVM CAESARIS.

BARBARA PYRAMIDVM sileat miracula Memphis,
Assiduus iactet nec Babylõa labor,
Nec Triuiæ templo molles laudentur honores,
Dissimuletq; Deum cornibus ara frequens.
Aere nec uacuo pendentia mausolea
Laudibus immodicis Cares in astra ferant.
Omnis cæsareo cedat labor amphitheatro.
Vnum pro cunctis fama loquatur opus.

Ad eundem Cæsarem.

Hic ubi sydereus propius uidet astra colossus,
Et crescunt media pægmata celsa uia,
Inuidiosa feri radiabant atria Regis,
Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.
Hic ubi conspicui uenerabilis amphitheatri
Erigitur moles, stagna Neronis erant.
Hic, ubi miramur uelocia munera thermas,
Abstulerat miseris tecta superbus ager.
Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras,
Vltima pars aulæ deficientis erat.
Reddita Roma sibi est, & sunt te præside Cæsar
Delitiæ populi, quæ fuerant domini.

Ad eundem.

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara Cæsar,
Ex qua spectator non sit in urbe tua?

Venit ab Orpheo cultor rhodopeius Hæmo,
Venit et epoto sarmata pastus equo,
Et qui prima bibit deprensi flumina Nili,
Et quem supremæ Tethyos unda ferit.
Festinauit Arabs, festinauere Sabæi,
Et cilices nimbis hic maduere suis.
Crinibus in nodum tortis uenere Sicambri,
Atque aliter tortis crinibus Aethiopes.
Vox diuersa sonat populorum, est uox tamen una,
Cum uerus patriæ diceris esse pater.

Ad Cæsarem, quod expulerit delatores. 4

Turba grauis paci, placidæq; inimica quieti,
Quæ semper miseras sollicitabat opes,
Traducta est Gyaris, nec cœpit arena nocentes,
Et delator habet, quod dabat exilium.
Exulat Ausonia profugus delator ab urbe.
Impensis uitam principis annumeres.

Blanditur Cæsari. 5

Iunctam Pasiphaën Dictæo credite tauro
Vidimus, accepit fabula prisca fidem.
Nec se miretur Cæsar longæua uetustas,
Quicquid fama canit, donat arena tibi.

Blanditur Cæsari. 6

Belliger inuictis quod Mars tibi sæuit in armis,
Non satis est Cæsar, sæuit & ipsa Venus.
Prostratum Nemees et uasta in ualle leonem,
Nobile et herculeum fama canebat opus,
Prisca fides taceat, nam post tua munera Cæsar
Hæc iam fœminea uidimus acta manu.

Pœna Laureoli. 7

Qualiter in ſcythica religatus rupe Prometheus
Aſſiduam nudo pectore pauit auem,
Nuda Caledonio ſic pectora præbuit urſo,
Non falſa pendens in cruce Laureolus.
Viuebant laceri membris ſtillantibus artus,
Inq; omni nuſquam corpore corpus erat.
Denique ſupplicium dederat necis ille paternæ,
Vel domini iugulum foderat enſe nocens.
Templa uel arcano demens ſpoliauerat auro,
Subdiderat ſæuas uel tibi Roma faces.
Vicerat antiquæ ſceleratus crimina famæ,
In quo, quæ fuerat fabula, pœna fuit.

De Dædalo. 8

Dædale lucano cum ſic lacereris ab urſo,
Quàm cuperes pennas nunc habuiſſe tuas.

De Rhinocerote. 9

Præſtitit exhibitus tota tibi Cæſar arena,
Quæ non promiſit prælia Rhinoceros.
O' quàm terribilis exarſit pronus in iras,
Quantus erat cornu cui pila taurus erat.

De leone, qui gubernatorem offendit. 10

Læſerat ingrato leo perfidus ore magiſtrum
Auſus tam notas contemerare manus.
Sed dignas tanto perſoluit crimine pœnas,
Et qui non tulerat uerbera, tela tulit.
Quos decet eſſe hominum tali ſub principe mores,
Qui iubet ingenium mitius eſſe feris?

De Vrſo. 11

Præceps ſanguinea dum ſe rotat urſus arena,
Implicitam uiſco perdidit ille fugam.

Splendida iam tecto cessent uenabula ferro,
Nec uolet excussa lancea torta manu.
Deprendat uacuo uenator in aere prædam,
Si captare feras aucupis arte placet.

De sue, quæ ex uulnere peperit. 12

Inter Cæsareæ discrimina sæua Dianæ
Fixisset grauidam cum leuis hasta suem,
Exilijt partus miseræ de uulnere matris.
O' Lucina ferox hoc peperisse fuit?
Pluribus illa mori uoluisset saucia telis,
Omnibus ut natis triste pateret iter.
Quis negat esse satum materno funere Bacchum?
Sic genitum numen credite, nata fera est.

De eadem. 13

Icta graui telo, confossáq; uulnere mater
Sus pariter uitam perdidit, atque dedit.
O' quam certa fuit librato dextera ferro.
Hanc ego Lucinæ credo fuisse manum.
Experta est numen moriens utriusq; Dianæ,
Quáq; soluta parens, quáq; perempta fera est.

De sue prægnante. 14

Sus fera iam grauior maturi pignora uentris
Emisit fœtum uulnere facta parens.
Nec iacuit partus, sed matre cadente cucurrit.
O' quantum est subitis casibus ingenium.

De Carpophoro. 15

Summa tuæ Meleagre fuit quæ gloria famæ,
Est quota Carpophori portio fusus aper.
Ille et præcipiti nenabula condidit urso,
Primus in Arctoi qui furit arce poli.

Strauit & ignota spectandum mole leonem
Herculeas potuit qui decuisse manus,
Et uolucrem longo porrexit uulnere pardum,
Præmia cum laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauro. 16

Raptus abit media quod ad æthera taurus arena,
Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.
Vexerat Europen fraterna per æquora taurus,
At nunc Aladen taurus in astra tulit.
Cæsaris atq; Iouis confer nunc stemma iuuentus,
Par onus ut tulerint, altius iste tulit.

De supplice elephante. 17

Quod pius, & supplex elephas te Cæsar adorat,
Hic modo, qui tauro tam metuendus erat.
Non facit hoc iussus, nulloq; docente magistro,
Crede mihi, numen sentit & ille tuum.

De Tigride, & Leone. 18

Lambere securi dextram consueta magistri
Tigris ab hyrcano gloria rara iugo,
Sæua ferum rabido lacerauit dente leonem,
Res noua non ullis cognita temporibus.
Ausa est tale nihil, syluis dum uixit in altis,
Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

De Elephante. 19

Qui modo per totam flammis stimulatus arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas,
Occubuit tandem cornuto ardore petitus,
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Assentatur Cæsari. 20

Dum peteret pars hæc Myrinum, pars illa Triũphum

Promisit pariter Cæsar utraque manu.
Non potuit melius litem finire iocosam.
O' dulce inuicti principis ingenium.

Ad Cæsarem. 21

Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro
Dicitur, exhibuit Cæsar arena tibi.
Repserunt scopuli, mirandaq; sylua cucurrit,
Quale fuisse nemus creditur Hesperidum.
Affuit immistum pecudum genus omne ferarum,
Et supra uatem multa pependit auis.
Ipse sed ingrato iacuit laceratus ab urso,
Hæc tamen ut res est facta, ita ficta alia est.

De Rhinocerote, 22

Sollicitant pauidi dum Rhinocerota magistri,
Séq; diu magnæ colligit ira feræ,
Desperabantur promissi prælia martis,
Sed tamen iis redijt cognitus ante furor.
Nanque grauem gemino cornu sic extulit ursum,
Iactat ut impositas taurus in astra pilas.

De Carpophoro. 23

Dorica quàm certo uenabula dirigit ictu
Fortis adhuc teneri dextera Carpophori.
Ille tulit geminos facili ceruice iuuencos,
Illi cessit atrox bubalus, atque bison.
Hunc leo, cum fugeret, præceps in tela cucurrit.
I nunc, et lentas corripe turba moras.

De Naumachia Domitiani. 24

Siquis ades longis serus spectator ab oris,
Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit,
Ne te decipiat ratibus naualis Enyo,

Et par unda fretis, hic modo terra fuit.
N on credis, spectes, dum laxent æquora martem,
Parua mora est, dices, hic modo pontus erat.

De Leandro. 25

Quod nocturna tibi Leandre pepercærit unda,
Desine mirari, Cæsaris unda fuit.
C um peteret dulces audax Leandrus amores,
Et fessus tumidis iam premeretur aquis,
S ic miser instantes affatus dicitur undas,
Parcite dum propero, mergite dum redeo.

De natatoribus. 26

L usit Nereidum doctis chorus æquore toto,
Et uario faciles ordine pinxit aquas.
F uscina dente minax, nexu fuit anchora curuo
Credidimus remum, credidimus'q; ratem,
E t gratum nautis sydus fulgere laconum,
Lata'q; perspicuo uela tumere sinu.
Quis tantas liquidis artes inuenit in undis?
Aut docuit lusus hos Thetis, aut didicit.

Blanditur Cæsari. 27

S æcula Carpophorum Cæsar si prisca tulissent,
Iam nullum in monstris orbe fuisset. opus.
N on Marathon taurum, Nemee frondosa leonem,
Arcas Mænalium non timuisset aprum.
H æc armata manus hydræ mors una fuisset,
Huic percussa foret tota chimæra semel.
I gnipedes posset sine Colchide uincere tauros.
Soluere et Hesionen solus, et Andromeden.
H erculeæ laudis numeretur gloria, plus est
Bis denas pariter perdomuisse feras.

Laus Augusti. 28

Augusti laudes fuerant committere classes,
Et freta nauali sollicitare tuba.
Cæsaris hæc nostri pars est quota, uidit in undis
Et Thetis ignotas, & Galatea feras.
Vidit in æquoreo feruentes puluere currus,
Et domini Triton ipse putauit equos.
Dumq; parat sæuis ratibus fera prælia Nereus,
Abnuit in liquidis ire pedester aquis.
Quicquid & in circo spectatur, & amphitheatro,
Diues Cæsarea præstitit unda tibi.
Fucinus, & pigri taceantur stagna Neronis.
Hanc norint unam sæcula Naumachiam.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER PRIMVS.

SPERO ME SECVTVRVM in libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non possit quisquis de se bene senserit, cum salua infimarum quoque personarum reuerentia ludant, quæ adeo antiqs authoribus defuit, ut nominibus non tantum ueris abusi sint, sed etiam magnis. At mihi fama uilius constet, & probetur in me nouissimum ingenium. Absit à iocorum nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea scribat. Improbe facit, qui in alieno libro ingeniosus est. Lasciuam uerborum licentiam, id est epigrammaton linguam excusarem, si meum esset

exemplum, sic scripsit Catullus, sic Marsus, sic Pedo, sic Getulicus, sic quicunq; perlegitur. Siquis tamen tam ambitiose tristis est, ut apud illum in nulla pagina latine loqui fas sit, potest epistola, uel potius titulo contentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solent spectare florales. Non intret Cato theatrum nostrum, aut, si intrauerit, spectet. Videor mihi meo iure facturus, si epistolam uersibus clausero.

Ad Catonem. 29

N osses iocosæ dulce cum sacrum Floræ,
F estosq; lusus, & licentiam uulgi,
C ur in theatrum Cato seuere uenisti?
A n ideo tantum ueneras, ut exires?

Ad Lectorem. 30

H ic est, quem legis, ille, quem requiris
T oto notus in orbe Martialis,
A rgutis epigrammaton libellis,
C ui lector studiose, quod dedisti
V iuenti decus, atque sentienti,
R ari post cineres habent poetæ.

Ad Librum suum. 31

A rgiletanas mauis habitare tabernas,
Cum tibi parue liber scrinia nostra uacent.
N escis heu nescis dominæ fastidia Romæ.
Crede mihi, nimium Martia turba sapit.
M aiores nusquam rhonchi, iuuenesq;, senesq;,
Et pueri nasum Rhinocerotis habent.
A udieris cum grande sophos, dum basia captas,
Ibis ab excusso missus in astra sago.

Sed tu ne toties domini patiare lituras,
Ne'ue notet luſus triſtis arundo tuos.
Aetherias laſciue cupis uolitare per auras,
I fuge, ſed poteras tutior eſſe domi.

Ad lectorem ubi libri uenales. 32

Qui tecum cupis eſſe meos ubicunq; libellos,
Et comites longæ quæris habere uiæ,
Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis.
Scrinia da magnis, me manus una capit.
Ne tamen ignores ubi ſim uenalis, & erres
Vrbe uagus tota, me duce certus eris.
Libertum docti Lucenſis quære Secundum
Limina poſt pacis, Palladiumq; forum.

Ad Cæſarem. 33

Contigeris noſtros Cæſar ſi forte libellos,
Terrarum dominum pone ſupercilium.
Conſueuere iocos ueſtri quoque ferre triumphi,
Materiam dictis nec pudet eſſe ducem.
Qua Thymelen ſpectas, deriſoremq; Latinum,
Illa fronte precor carmina noſtra legas.
Innocuos cenſura poteſt permittere luſus.
Laſciua eſt nobis pagina, uita proba eſt.

Ad Marcum. 34

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis,
Vis puto cum libro Marce natare tuo.

De leone Cæſaris. 35

Aetherias aquila puerum portante per auras
Illæſum timidis unguibus hæſit onus,
Nunc ſua Cæſareos exorat præda leones,
Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

Quæ maiora putas miracula? summas utrisq;
Author adest, hæc sunt Cæsaris, illa Iouis.

Ad Maximum de columba Stellæ.

Stellæ delitium mei columba
Verona licet audiente dicam,
Vicit Maxime passerem Catulli.
Tanto Stella meus tuo Catullo,
Quanto passere maior est columba.

Deciani dogma laudat.

Quod magni Traseæ, consumatiq; Catonis,
Dogmata sic sequeris, saluus ut esse uelis,
Pectore nec nudo strictos incurris in enses,
Quod fecisse uelim te, Deciane facis.
Nolo uirum, facili redimit qui sanguine famam,
Hunc uolo, laudari qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam.

Bellus homo, et magnus uis idem Cotta uideri,
Sed qui bellus homo est Cotta, pussillus homo est.

De Gemello, et Maronilla.

Petit Gemellus nuptias Maronillæ,
Et cupit, et instat, et precatur, et donat.
Adeo'ne pulchra est? immo fœdius nil est.
Quid ergo in illa appetitur, et placet? tussit.

Ad Sextilianum potorem.

Cum data sint equiti bis quinq; numismata, quare
Bis deces solus Sextiliane bibis?
Iam defecisset portantiens calda ministros,
Si non potares Sextiliane merum.

De Regulo.

Itur ad Herculei gelidas qua Tyburis arces,

Canáq; sulfureis albula fumat aquis,
R ura, nemusq; sacrum, dilectáq; iugera musis
Signat uicina quartus ab urbe lapis.
H ic rudis æstiuas præstabat porticus umbras,
Heu quàm penè nouum porticus ausa nefas.
N am subito collapsa ruit, cum mole sub illa
Gestatus biiugis Regulus esset equis.
N imirum timuit nostras fortuna querelas,
Quæ par tam magnæ non erat inuidiæ.
N unc & damna iuuant, sunt ipsa pericula tanti
Stantia non poterant tecta probare Deos.

De Arria, & Pæto. 42

C asta suo gladium cum traderet Arria Pæto,
Quem de uisceribus traxerat ipsa suis,
S i qua fides, uulnus, quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies, hoc mihi Pæte dolet.

Ad Cæsarem. 43

D elitias Cæsar, lususq; iocosq; leonum.
Vidimus, hoc etiam præstat arena tibi.
C um prensus blando toties à dente rediret,
Et per aperta uagus curreret ora lepus.
V nde potest auidus captæ leo parcere prædæ?
Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

De leone, & lepore. 44

R ictibus his tauros non eripuere magistri,
Per quos præda fugax, itq; reditq; lepus,
Quodq; magis mirum, uelocior exit ab hoste,
Nec nihil à tanta nobilitate refert.
T utior in sola non est cum currit arena,
Nec caueæ tanta conditur ille fide.

Si uitare canum morsus lepus improbe quæris,
Ad quæ confugias ora leonis habes.

Ad Licianum de Hispaniæ locis. 45

Vir celtiberis non tacende, gentibus,
Nostræq; laus Hispaniæ,
Videbis altam Liciane Bilbilim
Equis, & armis nobilem,
Sterilemq; canum niuibus effractis sacrum
Vada Veronem montibus.
Et delicati dulce Botrodi nemus,
Pomona quod felix amat.
Tepida natabis lene Congedi uada,
Mollesq; nympharum lacus,
Quibus remissum corpus astringes breui
Salone, qui ferrum gelat.
Præstabit illic ipsa figendas prope
Voberta prandenti feras.
Aestus serenos aureo frangens Tago
Obscurus umbris arborum.
Auidam rigens Dircenna placabit sitim,
Et nemea, quæ uincit niues.
At cum December canus & bruma impotens
Aquilone rauco mugiet,
Aprica repetes Tarrachonis littora,
Tuamq; Laletaniam.
Ibi illigatas mollibus damas plagis
Iactabis & uernos apros,
Leporemq; forti callidum rumpes equo
Ceruos relinques uillico.
Viciana in ipsum sylua descendet focum

Infante cinctum sordido.
V acabitur uenator, et ueniet tibi
Conuiua clamatus propè
L unata nusquam pellis, et nusquam toga,
Olidæq; uestes muricæ.
P rocul horridus Liburnus, et querulus cliens,
Imperia uiduarum procul.
N on rumpet altum pallidus somnum reus,
Sed mane totum dormies.
M ercætur alius grande, et insanum sophos,
Miserere tu felicium,
V eróq; fruere non superbus gaudio,
Dum Sura laudatur tuus.
N on impudenter uitæ, quod reliquum est, petit,
Cum fama, quod satis est, habet.

Iocus ex Homero in Cocum. 46

S i tibi Mistyllus cocus Aemiliane uocatur,
Dicetur quare non Taratalla mihi?

Ad leporem. 47

N on facit ad sæuos ceruix, nisi prima, leones,
Quid fugis hos dentes ambitiose lepus?
S cilicet à magnis ad te descendere tauris,
Et quæ non cernunt, frangere colla uelint.
D esperanda tibi est ingentis gloria fati,
Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.

Quintianum facit assertorem. 48

C ommendo tibi Quintiane nostros,
N ostros dicere si tamen libellos
P ossum, quos recitat tuus poëta,
S i de seruitio graui queruntur,

Assertor

A ssertor uenias, satisq; præstes,
E t, cum se dominum uocabit ille,
D icas esse meos, manuq; missos.
H oc si terq;, quaterq; clamitaris,
I mpones plagiario pudorem.

Ad Fidentinum. 49

V na est in nostris tua Fidentine libellis
P agina, sed certa domini signata figura,
Q uæ tua traducit manifesto carmina furto,
S ic interposito uilis contaminat uncto
V rbica Lingonicus Tyrianthina bardocucullus.
S ic Arretinæ uiolant crystallina testæ.
S ic niger in ripis errat cum forte Caystri,
I nter ledæos ridetur coruus olores.
S icubi multisona feruet sacer Atthide lucus,
I mproba cecropias effundit pica querelas.
I ndice non opus est nostris, nec uindice libris,
S tat contra, dicitq; tibi tua pagina, fur es.

De amicorum iudicio. 50

S iquid Fusce uacas adhuc amari.
N am sunt hinc tibi, sunt & hinc amici,
V num, si superest, locum rogamus.
N ec me, quod tibi sim nouus, recuses,
O mnes hoc ueteres tui fuerunt.
T u tantum inspice, qui nouus paratur,
A n possit fieri uetus sodalis.

Ad Frontonem de uoto uitæ suæ. 51

V ota tui breuiter si uis cognoscere Marce
Clarum militiæ Fronto, togæq; decus,
H oc petit esse sui, nec magni ruris arator,

Sordidaq; in paruis otia rebus amat.
Quisquam picta colit Spartani frigora saxi,
Et matutinum portat ineptus aue.
Cui licet exigui nemoris, ruris'q; beati
Ante focum plenas explicuisse plagas.
Et piscem tremula salientem ducere seta,
Flauáq; de rubro promere mella cado.
Pinguis inæquales onerat cui uillica mensas,
Et sua non emptus præparat oua cinis.
Non amet hanc uitam, quisquis me non amat, opto.
Viuat et urbanis albus in officijs.

Ad Cauponem. 52

Continuis uexata madet uindemia nimbis,
Non potes, ut cuperes, uendere Caupo merum.

Ad Flaccum. 53

Qualem Flacce uelim quæris, nolim'ue puellam?
Nolo nimis facilem, difficilem'q; nimis.
Illud, quod medium est, atq; inter utrúq; probamus,
Nec uolo, quod cruciat, nec uolo, quod satiat.

De pueri pretio. 54

Millia pro puero centum me mango poposcit.
Risi ego, sed Phœbus protinus illa dedit.
Hoc dolet, et queritur, dolet hoc mea mentula mecum
Laudatur'q; meam Phœbus in inuidiam.
Sed sestertiolum donauit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

Ad Flaccum de sportula. 55

Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum.
Inter delitias quid facit ista fames.
Redde lupi nobis, tenebrosaq; balnea Grylli.

Tam male cum cœnem, cur bene Flacce lauor?

De Lepore, & Leone. 56

Intres ampla licet torui lepus ora leonis,
Esse tamen uacuo se leo dente putat,
Quod ruet in tergum, uel quos procumbet in armos,
Alta iuuencorum uulnera figet ubi?
Quid frustra nemorum dominum, regem'q; fatigas?
Non nisi delecta pascitur ille fera.

Ad Licianum, scriptores unde. 57

Verona docti syllabas amat uatis.
Marone felix Mantua est.
Censetur Aponi Liuio suo tellus,
Stella'q;, nec Flacco minus.
Apollodoro plaudit imbrifer Nilus.
Nasone Peligni sonant.
Duosq; Senecas, unicum'q; Lucanum
Facunda loquitur Corduba.
Gaudent iocosæ Canio suo Gades,
Emerita Deciano meo.
Te Liciane gloriabitur nostra,
Nec me tacebit, Bilbilis.

De Leuina casta, & ad Baias adultera. 58

Casta, nec antiquis cedens Leuina Sabinis,
Et quamuis tetrico tristior ipsa uiro.
Dum modo Lucrino, modo se permittit Auerno,
Et dum Baianis sæpe fouetur aquis.
Incidit in flammas, iuuenem'q; secuta relicto
Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem. 59

Vt recitem tibi nostra rogas epigrammata, nolo,

Non audire cæler, sed recitare cupis.

Ad Fabullam ambitiosam in laude.

Balla es, nouimus, et puella, uerum est.
Et diues, qui enim potest negare?
Sed dum te nimium Fabulla laudas,
Nec diues, neque bella, nec puella es.

Ad Cæcilianum de. g. et. d. ficus.

Cum dixi ficus, rides quasi barbara uerba,
Et dici ficos Cæciliane iubes.
Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci,
Dicemus ficos Cæciliane tuos.

Ad furem librorum suorum.

Erras meorum fur auare librorum,
Fieri poetam posse qui putas tanti,
Scriptura quanti constet, et tomus uilis.
Non sex paratur, aut decem sophos nummis.
Secreta quære carmina, & rudes curas,
Quas nouit unus, scrinioq; signatas
Custodit ipse uirginis pater chartæ,
Quæ trita duro non inhorruit mento.
Mutare dominum non potest liber notus,
Sed pumicata fronte siquis est nondum
Nec umbilicis cultus, atque membrana,
Mercare tales ideo nec sciet quisquam.
Aliena quisquis recitat, & quærit famam,
Non emere librum, sed silentium debet.

Ad Chærulum.

Liber homo es nimium dicis mihi Chærule semper.
In te qui dicit Chærule, liber homo est.

De Rufo, & Næuia. 64

Quicquid agit Rufus nihil est, nisi Næuia Rufo,
Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.
Cœnat, propinat, poscit, negat, innuit, una est
Næuia, si non sit Næuia, mutus erit.
Scriberet hesterna patri cum luce salutem,
Næuia lux, inquit, Næuia numen aue.
Hæc legit, & ridet demisso Næuia uultu,
Næuia non una est, quid uir inepte furis?

Ad Maximum. 65

Cepit Maxime Pana, quæ solebat
Nunc ostendere Canium, Terentos.

Ad librum. 66

Vade salutatum, pro me liber ire iuberis
Ad Proculi nitidos officiose lares.
Quæris iter? dicam, uicinum Castora canæ
Transibis Vestæ, uirgineamq; domum.
Inde sacro ueneranda petes pallatia cliuo,
Plurima qua summi fulget imago ducis.
Nec te detineat miri radiata colossi,
Quæ Rhodium moles uincere gaudet opus.
Flecte uias hac, qua madidi sunt tecta Lyæi,
Et Cybeles picto stat Corybante Tholus.
Protinus a' læua clari sub fronte penates,
Atriaq; excelsæ sunt adeunda domus.
Hanc pete, ne metuas fastus, limenq; superbum,
Nulla magis toto ianua poste patet.
Nec propior quam Phœbus amat, doctæq; sorores.
Si dicet, quare non tamen ipse uenit.
Sic licet excuses, quia qualiacunq; leguntur

Ista, salutator scribere non potuit.

Ad somnum. 67

N æuia sex cyathis, septem Iustina bibatur,
Quinq; Lycas, Lyde quattuor, Ida tribus.
O mnis ab infuso numeretur amica falerno,
Et quia nulla uenit, tu mihi somne ueni.

Ad Fidentinum. 68

N ostris uersibus esse te poëtam,
F identine putas, cupisq; credi?
S ic dentata sibi uidetur Aegle,
E mptis ossibus, indicoq; cornu.
S ic quæ nigrior est cadente moro,
C erussata sibi placet Lycoris.
H ac & iam ratione, qua poëta es,
C aluus cum fueris, eris comatus.

Ad Cæcilianum. 69

N ullus in urbe fuit tota, qui tangere uellet
Vxorem gratis Cæciliane tuam,
D um licuit, sed nunc positis custodibus, ingens
Turba fututorum est, ingeniosus homo es.

Ad Paulam. 70

M œchus erat, poteras tamen hoc tu Paula negare.
Ecce uir est. nunquid Paula negare potes?

De Lino. 71

D imidium donare Lino, quàm credere totum,
Qui mauult, mauult perdere dimidium.

Ad Flaccum. 72

O mihi curarum pretium non uile mearum
Flacce Antenorei spes & alumne laris.
P ierios differ cantusq;, chorosq; sororum,

Aes dabit ex istis nulla puella tibi.

Quid petis a' Phœbo? nummos habet arca Mineruæ.
Hæc sapit, hæc omnis fœnerat una deos.
Quid possunt ederæ Bacchi dare? Palladis arbor
Inclinat uarias pondere nigra comas.
Præter aquas Helicon, & serta, lyrasq; dearum
Nil habet, & magnum semper inane sophos.
Quid tibi cum Cirrha? quid cum Permessidos unda?
Romanum propius, diuitiusq; forum est.
Illic æra sonant, at circùm pulpita nostra,
Et steriles cathedras basia sola crepant.

De Carino. 13

Pulchre ualet Carinus, & tamen pallet.
Parce bibit Carinus, & tamen pallet.
Bene concoquit Carinus, & tamen pallet.
Tingit cutem Carinus, & tamen pallet.
Cunnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De Festo. 14

Indignas premeret pestis cum tabida fauces,
Inq; ipsos uultus serperet atra lues,
Siccis ipse genis flentes hortatus amicos
Decreuit stygios Festus adire lacus.
Nec tamen obscuro pia polluit ora ueneno,
Aut torsit lenta tristia fata fame.
Sanctam Romana uitam, sed morte peregit,
Dimisitq; animam nobiliore rogo.
Hanc mortem fatis magni præferre Catonis
Fama potest, huius Cæsar amicus erat.

Ad Attalum. 15

Semper agis causas, & res agis Attale semper.

Est, non est, quod agas, Attale semper agis.
Si res, & causæ desunt, agis Attale mulas.
Attale, ne quod agas desit, agas animam.

Ad Canum. 76

Sportula Cane tibi suprema nocte petita est,
Occidit, puto te Cane, quod una fuit.

Ad Sosibianum. 77

E' seruo scis te genitum, blandeq; fateris,
Cum dicis dominum Sosibiane patrem.

De Regulo. 78

Hæc, quæ puluere dissipata multo,
Longas porticus explicat ruinas,
En quanto iacet absôluta casu.
Tectis nam modo Regulus sub illis
Gestatus fuerat, recesserat'q;.
Victa est pondere cum suo repente,
Et postquam dominum nihil timebat,
Securo ruit incruenta damno.
Tantæ Regule post metum querelæ,
Quis curam neget esse te deorum,
Propter quem fuit innocens ruina?

De Manuella. 79

Os, & labra tibi lingit Manuella catellus,
Non miror merdas si libet esse cani.

De Quirinali. 80

Vxorem habendam non putat Quirinalis,
Cum uult habere filios, & inuenit,
Quo possit istud more, futuit ancillas,
Domumq;, & agros implet equitibus uernis,
Paterfamlias uerus est Quirinalis.

De Mario. 81

Venderet excultos colles cum præco facetus,
Atq; suburbani iugera pulchra soli,
Errat ait, siquis Mario putat esse necesse
Vendere, nil debet, fœnerat immo magis.
Quæ ratio est igitur? seruos ubi perdidit omnes,
Et pecus, & fructus, non amat inde locum.
Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere uellet
Omnia? sic Mario noxius hæret ager.

De Nouio Microspico. 82

Vicinus meus est, manuq; tangi
De nostris Nouius potest fenestris.
Quis non inuideat mihi, putetq;
Horis omnibus esse me beatum,
Iuncto cui liceat frui sodale?
Tam longe est mihi, quàm Terentianus,
Qui nunc Niliacam regit Syenen.
Non conuiuere, nec uidere saltem,
Non audire licet, nec urbe tota
Quisquam est tam propè, tam proculq; nobis.
Migrandum est mihi longius, uel illi.
Vicinus Nouio, uel inquilinus
Sit, siquis Nouium uidere non uult.

Ad Fescenniam. 83

Ne grauis hesterno fragres Fescennia uino,
Pastillos Cosmi luxuriosa uoras.
Ista linunt dentes ientacula, sed nihil obstat,
Extremo ructus cum uenit à barathro.
Quid, quod olet grauius mistum diapasmate uirus,
Atq; duplex animæ longius exit odor?

Notas ergo nimis fraudes, deprensáq; furta
Iam tollas, & sis ebria simpliciter.

Ad Alanum. 84

Alane, quem raptum domino crescentibus annis
Labicana leui cæspite uelat humus,
Accipe non phario nutantia pondera saxo,
Quæ cineri uanus dat ruitura labor.
Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
Quæq; uirent lachrymis humida prata meis.
Accipe care puer nostri monimenta doloris,
Hic tibi perpetuo tempore uiuet honor.
Cum mihi supremos Lachesis peruenerit annos,
Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam. 85

Garris in aurem semper omnibus Cinna.
Garris & illud, teste quod licet turba.
Rides in aurem, quereris, arguis, ploras,
Cantas in aurem, iudicas, taces, clamas.
Adeo'ne penitus sedit hic tibi morbus,
Vt sæpe in aurem Cinna Cæsarem laudes?

Ad Bassam tribadem. 86

Quod nunquam maribus iunctam te Bassa' uidebam,
Quodq; tibi mœchum fabula nulla dabat.
Omnis & officium circa te semper obibat
Turba tui sexus, non adeunte uiro.
Esse uidebaris, fateor, Lucretia nobis,
At tu, pro' facinus, Bassa fututor eras.
Inter se geminos audes committere cunnos,
Mentiturq; uirum prodigiosa uenus.
Commenta es dignum Thebano ænigmate monstrū,

Hic, ubi uir non est, ut sit adulterium.

Ad Lælium. 87

C um tua non edas, carpis mea carmina Læli.
Carpere uel noli nostra, uel ede tua.

Ad Mamurianum. 88

S æpe mihi queritur non siccis Cestos ocellis,
Tangi se digito Mamuriane tuo.
N on opus est digito, totum tibi Ceston habeto,
Si deest nil aliud Mamuriane tibi.
S ed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,
Nec curtus Chiones, Antiopes'ue calix.
C erea si pendet lumbis, & trita lacerna,
Dimidiasq; nates Gallica palla tegit.
P asceris & nigræ solo nidore culinæ,
Et bibis immundam cum cane pronus aquam.
N on culum, neq; enim est culus, qui non cacat olim,
Sed fodiam digito, qui superest, oculum.
N ec me Zelotypum, nec dixeris esse malignum.
Deniq; Pædica Mamuriane satur.

De Aquino. 90 81

F abritio iunctus fido requiescit Aquinus,
Qui prior elysias gaudet abisse domos.
A ra duplex primi testatur munera pili.
Plus tamen est, titulo quod breuiore legis.
F unctus uterq; sacro laudatæ fœdere uitæ,
Famáq; quod raro nouit, amicus erat.

Ad Aeglen fellatricem. 90

C antasti male, dum fututa es Aegle.
Iam cantas bene, basianda non es.

Ad Helium.

Quod clamas semper, quod agentibus obstrepis Heli,
Non facis hoc gratis, accipis ut taceas.

Ad Scazontem de fellatore quodam.

Si non molestum est, teq; non piget Scazon,
Nostro rogamus pauca uerba Materno
Dicas in aurem, sic ut audiat solus.
Amator ille tristium lacernarum,
Et bæticatus, atq; leucophæatus,
Qui coccinatos non putat uiros esse,
Amethystinasq; mulierum uocat uestes,
Natiua laudet, habeat, & licet semper
Fuscos colores, galbanos habet mores,
Rogabit, unde suspicer uirum mollem.
Vna lauamur, aspicit nihil sursum,
Sed spectat oculis deuorantibus draucos,
Nec otiosis mentulas uidet labris.
Quæris quis hic sit? excidit mihi nomen.

Ad Neuolum causidicum.

Cum clamant omnes, loqueris tu Neuole semper,
Et te patronum, causidicumq; putas.
Hac ratione potest nemo non esse disertus.
Ecce tacent omnes, Neuole dic aliquid.

Ad Flaccum.

Litigat, & podagra Diodorus Flacce laborat,
Sed nil patrono porrigit, hæc chiragra est.

Ad Calenum auarum.

Non plenum modo uicies habebas,
Sed tam prodigus, atq; liberalis,
Et tam lautus eras Calene, ut omnes

Optarent tibi centies amici.
Audit uota Deus, precesq; nostras,
Atque intra puto septimas calendas
Mortes hoc tibi quattuor dederunt.
At tu sic quasi non foret relictum,
Sed raptum tibi centies, abisti
In tantam miser esuritionem,
Vt conuiuia sumptuosiora,
Toto quæ semel apparas in anno,
Nigræ sordibus explices monetæ,
Et septem ueteres tui sodales
Constemus tibi plumbea selibra.
Quid dignum meritis precemur istis?
Optemus tibi millies Calene,
Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra uetula.

Mammas, atque tatas habet Afra, sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest.

De Afro Demetrio.

Illa manus quondam studiorum fida meorum,
Et felix domino, notáq; Cæsaribus,
Destituit primos uirides Demetrius annos,
Quarta tribus lustris addita messis erat.
Ne tamen ad stygias famulus descenderet umbras,
Vreret implicitum cum scelerata lues,
Cauimus, & domini ius omne remisimus ægro,
Munere dignus erat conualuisse meo.
Sensit deficiens sua præmia, meq; patronum
Dixit ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim. 98

Qui pinxit Venerem tuam Lycori,
Blanditus, puto, pictor est Mineruæ.

Ad Scæuolam. 99

Si dederint superi decies mihi millia centum,
Dicebas nondum Scæuola factus eques.
Qualiter ó uiuam, quàm large, quamq; beate.
Riserunt faciles, & tribuere Dei.
Sordidior multo post hoc toga, penula peior.
Calceus est sarta terq;, quaterq; cute,
Deq; decem plures semper seruantur oliuæ.
Explicat & cœnas unica mensa duas.
Et Veientani bibitur fex crassa Rubelli.
Asse cicer tepidum constat, & asse Venus.
In ius o' fallax, atque infiati tor eamus,
Aut uiue, aut decies Scæuola redde Deis.

Ad Iulium. 100

O mihi post nullos Iuli memorande sodales,
Siquid longa fides, canaq; iura ualent.
Bis iam pene tibi consul trigesimus instat,
Et numerat paucos uix tua uita dies.
Non bene distuleris, uideas quod posse negari,
Et solum hoc ducas, quod fuit, esse tuum.
Expectant curæq; cathenatiq; labores.
Gaudia non remeant, sed fugitiua uolant.
Hæc utraque manu, complexuq; assere toto.
Sæpe fluunt, immo sic quoque lapsa sinu.
Non est, crede mihi, sapientis dicere uiuam.
Sera nimis uita est crastina. uiue hodie.

Ad Auitum. 102

Sunt bona, sunt quædã mediocria, sunt mala plura,
Quæ legis, hic aliter non fit Auite liber.

Ad Titum. 102

Cogit me Titus actitare causas,
Et dicit mihi sæpe, magna res est.
Res magna est Tite, quam facit Colonus.

Ad Tuccam 103

Quid te Tucca iuuat uetulo miscere falerno
In uaticanis condita musta cadis?
Quid tantum fecere boni tibi pessima uina,
Aut quid fecerunt optima uina mali?
De nobis facile est, scelus est iugulare falernum,
Et dare campano toxica sæua mero.
Conuiuæ meruere tui fortasse perire,
Amphora non meruit tam pretiosa mori.

Ad Aeliam. 104

Si memini fuerant tibi quattuor Aelia dentes.
Expuit una duos tussis, & una duos.
Iam secura potes totis tussire diebus.
Nil istic quod agat, tertia tussis habet.

Ad Cælianum. 105

Dic mihi, quis furor est? turba spectante uocata,
Solus boletos Cæliane uoras.
Quid dignum tanto, uentriq;, gulæq; precabor?
Boletum, qualem Claudius edit, edas.

De Porsena, & Mutio Scæuola. 106

Dum peteret Regem decepta satellite dextra,
Ingessit sacris se peritura focis.
Sed tam sæua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire uirum.

Vrere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porsena non potuit.
Maior deceptæ fama est, & gloria dextræ.
Si non errasset, fecerat illa minus.

De Leone, et Lepore. 107

Quid nunc sæua fugis placidi lepus ora leonis,
Frangere tam paruas non didicere feras,
Seruantur magnis isti ceruicibus ungues,
Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.
Præda canum lepus est, uastos non implet hiatus.
Non timeat Dacus Cæsaris arma puer.

Ad Cottam. 108

Inuitas nullum, nisi cum quo Cotta lauaris,
Et dant conuiuam balnea sola tibi.
Mirabar quare nunquam me Cotta uocasses,
Iam scio me nudum displicuisse tibi.

Ad Decianum. 109

Aspicis incomptis illum Deciane capillis,
Cuius & ipse times triste supercilium.
Qui loquitur Curios, assertoresq; Camillos,
Nolito fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustinum. 110

Ede tuos tandem populo Faustine libellos,
Et cultum docto pectore profer opus.
Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces,
Nec sileant nostri, prætereant'q; senes.
Ante fores stantem dubitas admittere famam,
Teq; piget curæ præmia ferre tuæ.
Post te uicturæ, per te quoque uiuere chartæ
Incipiant, cineri gloria sera uenit.

Ad

Ad Sextilianum.

Sextiliane bibis quantum ſubſellia quinque
 Solus, aqua toties ebrius eſſe potes.
Nec conſeſſorum uicina numiſmata tantum,
 Aera ſed à cuneis ulteriora petis.
Non hæc pelignis agitur uindemia prælis,
 Vua nec in thuſcis naſcitur iſta iugis.
Teſta ſed antiqui felix ſiccatur Opimi,
 Egerit & nigros maſſica cella cados,
À caupone tibi fex laletana petatur,
 Si plus quàm decies Sextiliane bibis.

Ad Procillum.

Heſterna tibi nocte dixeramus,
Quin cunces puto poſt decem peractos,
Cœnares hodie Procille mecum.
Tu factam tibi rem ſtatim putaſti,
Et non ſobria uerba ſubnotaſti
Exemplo nimium periculoſo.
Μισῶ μνήμονα συμπότην πρόκιλλε.

De Acerra.

Heſterno fœtere mero qui credit Acerram.
 Fallitur. in lucem ſemper Acerra bibit.

Ad Fidentinum.

Fama refert noſtros te Fidentine libellos,
 Non aliter populo quàm recitare tuos.
Si mea uis dici gratis tibi carmina mittam.
 Si dici tua uis, hæc eme, ne mea ſint.

De Diaulo medico.

Chirurgus fuerat, nunc eſt ueſpillo Diaulus.
 Cœpit, quo poterat, Clinicus eſſe modo.

De Encolpo. 116

Hos tibi Phœbe uouet totos à uertice crines,
Encolpus, domini Centurionis amor.
Grata pudens meriti tulerit cum præmia pili,
Quamprimum longas Phœbe recide comas.
Dum nulla teneri sordent lanugine uultus,
Dumq́; decent fusæ lactea colla iubæ,
Vtq́; tuis longum, dominusq́;, puerq́; fruatur
Muneribus, tonsum fac cito, serò uirum.

Ad Sabidium. 117

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare.
Hoc tantum possum dicere, non amo te.

De Gellia. 118

Amissum non flet, cum sola est Gellia, patrem,
Siquis adest, iussæ prosiliunt lachrymæ.
Non luget, quisquis laudari Gellia quærit,
Ille dolet uere, qui sine teste dolet.

Ad Lesbiam. 119

Incustoditis, & apertis Lesbia semper
Liminibus peccas, nec tua furta tegis.
Et plus spectator, quàm te delectat adulter.
Nec sunt grata tibi gaudia, siqua latent.
At meretrix abigit testem ueloq́; seraq́;,
Raraq́;, summœni, fornice rima patet.
À Chione saltem, uel ab Helide disce pudorem,
Abscondunt spurcas hæc monimenta lupas.
Numquid dura tibi nimium censura uidetur?
Deprehendi ueto te Lesbia, non futui.

Ad Cornelium. 120

Versus scribere me parum seueros,

Nec quos perlegat in schola magister
Corneli quereris, sed ij libelli
Tanquam coniugibus suis mariti
Non possunt sine mentula placere.
Quid si me iubeas Talasionem
Verbis dicere non Talasionis.
Quis floralia uestit, & stolatum
Permittit meretricibus pudorem?
Lex haec carminibus data est iocosis
Ne possint, nisi pruriant, iuuare.
Quare deposita seueritate.
Parcas lusibus, & iocis rogamus.
Nec castrare uelis meos libellos,
Gallo turpius est nihil Priapo.

Ad Lucanum, & Tullum. 122

Si Lucane tibi, uel si tibi Tulle darentur,
Qualia ledaei fata lacones habent.
Nobilis haec esset pietatis rixa duobus.
Quod pro fratre mori uellet uterq; prior.
Diceret infernas siquis prior isset ad umbras,
Viue tuo frater tempore, uiue meo.

Ad Bassam. 123

Ventris onus, misero, nec te pudet, excipis auro,
Bassa bibis uitro, carius ergo cacas.

Ad Fidentinum. 124

Quem recitas meus est ó Fidentine libellus,
Sed male cum recitas, incipit esse tuus.

Ad Decianum. 124

Si quis erit raros inter numerandus amicos,
Quales prisca fides, famaq; nouit anus.

Si quis Cecropiæ madidus latiæq; Mineruæ
Artibus, & uera simplicitate bonus,
Si quis erit recti custos, imitator honesti,
Et nihil arcano qui roget ore deos.
Si quis erit magnæ subnixus robore mentis,
Dispeream, si non hic Decianus erit.

Ad Liuidum. 125

Qui ducis uultus, & non legis ista libenter,
Omnibus inuideas Liuide, nemo tibi.

In Cæcilium. 126

Urbanus tibi Cæcili uideris
Non es, crede mihi. quid ergo? uerna es.
Hoc quod transtyberinus ambulator,
Qui pallentia sulfurata fractis
Permutat uitreis. quod otiosæ
Vendit qui madidum acer coronæ.
Quod custos, dominus'q; uiperarum.
Quod uiles pueri salariorum.
Quod fumantia, qui tomacla raucus
Circunfert tepidis cocus popinis.
Quod non optimus urbicus poeta.
Quod de gadibus improbus magister.
Quod bucca est uetuli loquax cinædi.
Quare desine iam tibi uideri,
Quod soli tibi Cæcili uideris.
Qui Galbam salibus tuis, & ipsum
Posses uincere Sextium Caballum.
Non cuicunq; datum est habere nasum.
Ludit qui stolida procacitate,
Non est Sextius ille, sed Caballus.

De Portia. 127

Coniugis audisset fatum cum Portia Bruti,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor,
Nondum scitis ait, mortem non posse negari.
Credideram satis hoc uos docuisse patrem.
Dixit, & ardentes auido bibit ore fauillas.
I nunc, & ferrum turba molesta nega.

In Mancinum 128

Bis tibi triceni fuimus Mancine uocati,
Et positum est nobis nil here, præter aprum.
Non quæ de tardis seruantur uitibus uuæ,
Dulcibus aut certant quæ melimella fauis.
Non pira, quæ lenta pendent religata genesta,
Aut imitata breues punica mala rosas.
Rustica lactantes, nec misit fiscina metas,
Nec de picenis uenit oliua cadis.
Nudus aper, sed & hic minimus, qualisq; necari
A' non armato pumilione potest.
Et nihil inde datum est, tantum spectauimus omnes
Ponere aprum nobis, sic & arena solet.
Ponatur tibi nullus aper post talia facta,
Sed tu ponaris, cui Caridemus, apro.

Ad Stellam. 129

Lasciuos leporum cursus, lususq; leonum,
Quod maior nobis charta, minorq; gerit,
Et bis idem facimus. nimium si Stella uidetur,
Hoc tibi, bis leporem tu quoq; pone mihi.

De libro suo. 130

Edita ne breuibus pereat mihi charta libellis,
Dicatur, potius τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ad Aedilum. 131

Cum dicis propero, fac si facis, Aedile languet
Protinus, & cessat debilitata uenus.
Expectare iube, uelocius ibo retentus.
Aedile si properas, dic mihi ne properem.

De Diaulo medico. 132

Nuper erat medicus, nunc est Vespillo Diaulus,
Quod Vespillo facit, fecerat & medicus.

De litoribus Altini. 133

Aemula Baianis Altini littora uillis,
Et Phaethontei conscia sylua rogi.
Quæq; antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupsit, ad Euganeos sola puella lacus.
Et tu ledæo felix Aquileia Timauo.
Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.
Vos eritis nostræ portus requiesq; senectæ,
Si iuris fuerint otia nostra sui.

Ad Posthumum. 134

Quod te mane domi toto non uidimus anno,
Vis dicam, quantum Posthume perdiderim?
Tricenos puto bis, uicenos ter puto nummos.
Ignosces, togulam Posthume pluris emo.

Ad Augustum. 135

Sæpe meos laudare soles Auguste libellos.
Inuidus ecce negat, non minus ergo soles.
Quid, quod honorato non sola uoce dedisti,
Non alius poterat quæ dare dona mihi.
Ecce iterum nigros corrodit liuidus ungues.
Da Cæsar tanto tu, magis ut doleat.

Ad Cloen. 136

D onasti tenero Cloe Luperco
H ispanas, tyriasq; coccinasq;,
E t lotam tepido togam Galeso,
I ndos, Sardonycas, Scythas, Smaragdos.
E t centum dominos nouae monetae,
E t quicquid petit, usque, & usque donas.
V ae Glabraria, uae tibi Misella.
N udam te statuet tuus Lupercus.

Ad Pudentem. 137

O bstat care Pudens nostris sua turba libellis,
Lectoremq; frequens lassat, & implet opus.
R ara iuuant. primis sic maior gratia pomis.
Hybernae pretium sic meruere rosae.
S ic spoliatricem commendat Fastus amicam,
Ianua nec iuuenem semper aperta tenet.
S aepius in libro memoratur Persius uno,
Quam leuis in tota Marsus amazonide.
T u quoque de nostris releges quencunque libellis,
Esse puta solum, sic tibi pluris erit.

Ad Piscatorem. 138

B aiano procul a lacu monemus
P iscator fuge, ne nocens recedas.
S acris piscibus hae natantur undae,
Qui norunt dominum, manumq; lambunt,
I llam, qua nihil est in orbe maius.
Quid quod nomen habent, & ad magistri
V ocem quisque sui uenit citatus.
H oc quondam Libys impius profundo.
D um praedam calamo tremente ducit,
R aptis luminibus repente caecus

Captum non potuit uidere piscem.
Et nunc sacrilegos perosus hamos,
Baianos sedet ad lacus rogator.
At tu, dum potes, innocens recede.
Iactis simplicibus cibis in undas,
Et pisces uenerare dedicatos.

Ad Hippodamum. 139

Quod cupis in nostris, dicíq;, legiq; libellis,
Et nonnullus honos creditur esse tibi.
Ne ualeam, si non res est gratissima nobis,
Et uolo te chartis inseruisse meis.
Sed tu nomen habes auersum fonte sororum
Impositum, mater quod tibi dura dedit.
Quod neq; Melpomene, quod nec Polyhymnia possit,
Nec pia cum Phœbo dicere Calliope.
Ergo aliquod gratum musis tibi nomen adopta.
Non semper belle dicitur Hippodamus.

De Ape electro inclusa. 140

Et latet, & lucet Phaethontide condita gutta.
Vt uideatur apis nectare clausa suo.
Dignum tantorum pretium tulit illa laborum.
Credibile est ipsam sic uoluisse mori.

Ad Sosibianum. 141

Plena laboratis habeas cum scrinia libris,
Emittis quare Sosibiane nihil?
Edent hæredes inquis mea carmina. quando?
Tempus erat iam te Sosibiane legi.

Ad Attalum. 142

Sordida cum tibi sit, uerum tamen Attale dicit,
Quisquis te niueam dicit habere togam.

De pugna damarum. 143

Frontibus aduersis molles concurrere damas
Vidimus, & fati sorte iacere pari.
Spectauere canes prædam, stupuitq; superbus
Venator cultro nil superesse suo.
Vnde leues animi tanto caluere furore?
Sic pugnant tauri, sic cecidere uiri.

Ad Olum. 144

Cana est barba tibi. nigra est coma. tingere barbam
Non potes, hæc causa est, sed potes Ole comam.

Ad Afrum. 145

Centum Coranus & ducenta Mancinus,
Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus
Decies Sabellus, alterumq; Seranus.
Ex insulis, fundisq; tricies soldum,
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.
Toties diebus Afer hoc mihi narras.
Et teneo melius ista, quàm meum nomen.
Numeres oportet aliquid, ut pati possim.
Quotidianam refice nauseam nummis.
Audire gratis Afer ista non possum.

Ad Gallam. 146

Galla nega, satiatur amor, nisi gaudia torquent,
Sed noli nimium Galla negare diu.

Ad Charinum. 147

Argenti genus omne comparasti,
Et solus ueteres Myronis artes,
Solus Praxitelis manus, Scopæq;,
Solus Phidiaci toreuma cœli,
Solus Mentoreos habes labores.

Nec desunt tibi uera glaniana,
Nec quæ Callaico linuntur auro,
Nec mensis anaglypta de paternis.
Argentum tamen inter omne miror
Quare non habeas Charine purum?

Ad Posthumum. 148

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
Et docti Senecæ ter numeranda domus.
Prætulimus tantis solum te Posthume regnis.
Pauper eras, & eques, sed mihi consul eras.
Tecum ter denas numeraui Posthume brumas,
Communis nobis lectus & unus erat.
Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
Largus opum. expecto, Posthume quid facias.
Nil facis, & serum est alium mihi quærere regem.
Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In male recitantem. 149

Quid recitaturus circundas uellera collo?
Conueniunt nostris auribus illa magis.

Ad Flaccum. 150

Siquis forte mihi possit præstare roganti,
Audi, quem puerum Flacce locare uelim.
Niliacis primum puer hic nascatur in oris.
Nequitiam tellus scit dare nulla magis.
Sit niue candidior, nanque in mareotide fuscus
Pulchrior est, quanto rarior iste color.
Lumina syderibus certent, mollesq; flagellent
Colla comæ. tortas non amo Flacce comas.
Frons breuis, atq; modus breuiter sit naribus uncis.
Pestanis rubeant æmula labra rosis.

Sæpe & nolentem cogat, nolitq; uolentem.
 Liberior domino ſæpe ſit ille ſuo.
Et timeat pueros, excludat ſæpe puellas.
 Vir reliquis, uni ſit puer ille mihi.
Iam ſcio, nec fallis, nam me quoq; iudice uerum eſt.
 Talis erat, dices, noſter Amazonicus.

In Coracinum. 151

Non dixi Coracine te cinædum.
Non ſum tam temerarius, nec audax,
Nec mendacia qui loquar libenter.
Si dixi Coracine te cinædum,
Iratam mihi pontiæ lagœnam,
Iratum calicem mihi Metelli.
Iuro per ſyrios tibi tumores.
Iuro per Berecyntios furores,
Quod dixi, tamen hoc leue, & puſillum eſt.
Quod notum eſt, quod & ipſe non negabis,
Dixi te Coracine cunilingum.

De Veſuio monte. 152

Hic eſt pampineis uiridis modo Veſuius umbris.
 Preſſerat hic madidos nobilis uua lacus.
Hæc iuga quàm Nyſæ colles plus Bacchus amauit.
 Hoc nuper ſatyri monte dedere choros.
Hæc Veneris ſedes Lacedæmone gratior illi.
 Hic locus herculeo numine clarus erat.
Cuncta iacent flammis, & triſti merſa fauilla,
 Nec ſuperi uellent hoc licuiſſe ſibi.

Ad Phœbum. 153

Hæc tibi pro nato plena dat lætus Acerra
 Phœbe Palatinus munera Parthenius.

Vt qui prima nouo signat quinquennia lustro,
Impleat innumeras Burrus olympiadas.
Fac rata uota patris. sic te tua diligat uxor,
Gaudeat & certa uirginitate soror.
Perpetuo sic flore mices, sic deniq; non sint
Tam longæ Bromio, q̃ tibi Phœbe comæ.

De Sabello. 154

Saturnalia diuitem Sabellum
Fecerunt, merito tumet Sabellus.
Nec quenquam putat esse (prædicatq;)
Inter causidicos beatiorem.
Hos fastus, animosq; dat Sabello
Farris semodius, fabæq; fresæ,
Et thuris, piperisq; tres selibræ,
Et lucanica uentre cum falisco,
Et nigri syra defruti lagœna,
Et ficus Libycæ gelata testa,
Cum bulbis, cochleisq;, caseoq;.
Piceno quoque uenit à cliente,
Parcæ cistula non capax oliuæ,
Et crasso figuli polita cœno
Septennaria synthesis Sagunti,
Hispanæ luteum rotæ toreuma.
Et lato uariata Mappa clauo.
Saturnalia fructuosiora
Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaethonte. 155

Encaustus Phaëthon tabula tibi pictus in hac est.
Quid tibi uis Dipyron, qui Phaethonta facis?

In Papilum. 156

P ræcidi gaudes, præcisus Papile ploras.
Cur quæ uis fieri Papile, facta doles?
P œnitet obscœnæ pruriginis, an magis illud
Fles, quod præcidi Papile desieris?

Ad Flaccum. 157

N escis, crede mihi, quid sint epigrammata Flacce,
Qui tantum lusus illa, iocosq; putas.
I lle magis ludit, qui scribit prandia sæui
Tereos, aut cœnam crude Thyeste tuam.
A ut puero liquidas aptantem Dædalon alas,
Pascentem siculas aut Polyphemon oues.
A' nostris procul est omnis uesica libellis.
Musa nec insano syrmate nostra tumet.
I lla tamen laudant omnes, mirantur, adorant.
Confiteor, laudant illa, sed ista legunt.

Ad Thaidem. 158

Quid me Thai senem subinde dicis?
N emo est Thai senex ad irrumandum.

In Cæcilianum. 159

Cum tibi non essent sex millia Cæciliane,
Ingenti late uectus es hexaphoro.
P ostquam bis decies tribuit Dea cæca, sinumq;
Ruperunt nummi, factus es ecce pedes.
Quid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?
Dii reddant sellam Cæciliane tibi.

In Aedilum. 160

G estari iunctis nisi desinis Aedile capris,
Qui modo ficus eras, iam caprificus eris.

Ad Cosmum. 161

Hunc, quem sæpe uides inter penetralia nostræ

Pallados, & templi limina Cosme noui.
Cum baculo, peráq; senem, cui cana putrisq;
Stat coma, & in pectus sordida barba cadit
Cerea quem nudi tegit uxor abolla grabati,
Cui dat latratos obuia turba cibos.
Esse putas Cynicum deceptus imagine falsa.
Non est hic Cynicus Cosme. quid ergo? canis.

Ad Colinum. 162

O cui tarpeias licuit contingere quercus,
Et meritas prima cingere fronde comas.
Si sapis utaris totis Coline diebus,
Extremumq́; tibi semper adesse putes.
Lanificas nulli tres exorare puellas
Contigit. obseruant quem statuere diem.
Diuitior Crispo, Thrasea constantior ipso,
Lautior & nitido sis Meliore licet.
Nil adijcit penso Lachesis fusosq́; sororum.
Explicat, & semper de tribus una necat.

Ad Lucium. 163

Luci gloria temporum tuorum,
Qui Gaurum ueterem, Tagumq́; nostrum.
Arpis cedere non sinis disertis,
Arguas generatus inter urbes.
Thebas carmine cantet, aut Mycenas,
Aut claram Rhodon, aut libidinosæ
Ledæas Lacedæmonis palæstras.
Nos Celtis genitos, & ex Hiberis
Nostræ nomina duriora terræ
Grato non pudeat referre uersu.
Sæuo Bilbilin optimam metallo,

Quæ uincit Chalybasq;, noricosq;,
Et ferro plateam suo sonantem.
Quam fluctu tenui, sed inquieto
Armorum salo temperator ambit,
Tutelamq;, chorosq; Risamorum,
Et conuiuia festa Carduarum,
Et textis Peteron rosis rubentem.
Atq; antiqua patrum theatra rigas,
Et certos iaculo leui Sueuos,
Turgentisq; lacus, Petusiæq;,
Et paruæ uada pura Tonenissæ,
Et sanctum Duratonis ilicetum,
Per quod uel piger ambulat uiator.
Et quod fortibus excolit iuuencis
Curuæ Manlius arua Matinessæ.
Hæc tam rustica delicate lector
Rides nomina? rideas licebit.
Hæc tam rustica malo, quàm Britanos

In Gargilianum. 164

Munera quod senibus, uiduisq; ingentia mittis,
Vis te munificum Gargiliane uocem?
Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
Qui potes insidias dona uocare tuas.
Sic auidis fallax indulget piscibus hamus,
Callida sic stultas decipit esca feras.
Quid sit largiri, quid sit donare docebo.
Si nescis, dona Gargiliane mihi.

Ad Faustinum. 165

Dum nos blanda tenent lasciui stagna Lucrini,
Et quæ pumiceis fontibus antra calent.

Tu colis argiui regnum Fauſtine coloni,
Quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.
Horrida, ſed feruent Nemeæi pectora monſtri,
Nec ſatis eſt Baias igne calere ſuo.
Ergo ſacri fontes, & littora grata ualete,
Nympharum pariter, Nereidumq; domus.
Herculeos colles gelida uos uincite bruma,
Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam. 166

In tenebris luges amiſſum Galla maritum.
Num plorare pudet te puto Galla uirum.

De uipera electro incluſa. 167

Flentibus Heliadum ramis dum uipera repit,
Fluxit in obſtantem ſucina gemma feram,
Quæ dum miratur pingui ſe rore teneri,
Concreto riguit cincta repente gelu.
Ne tibi regali placeas Cleopatra ſepulchro.
Vipera ſi tumulo nobiliore iacet.

De Curatio. 168

Ardea ſolſtitio, peſtanaq; rura petantur,
Quiq; Cleonæo ſydere feruet ager.
Cum Tyburtinas damnet Curatius auras,
Inter laudatas ad ſtyga miſſus aquas.
Nullo fata loco poſſis excludere, cum mors
Venerit, in medio Tybure Sardinia eſt.

In Mancinum. 169

Donaſſe amicum tibi ducenta Mancine,
Nuper ſuperbo lætus ore iactaſti,
Quartus dies eſt in ſchola poetarum,
Dum fabulamur, millibus decem dixti

Emptas

Emptas lacernas munus esse Pompillæ,
Sardonyca uerum lineisq; ter cinctum,
Duasq; similes fluctibus maris gemmas
Dedisse Bassam, Celiamq; iurasti.
Here de theatro Pollione cantante,
Cum subito abires, dum fugis, loquebaris,
Hæreditatis tibi trecenta uenisse.
Et mane centum, & post meridiem centum.
Quid tibi sodales fecimus mali tantum?
Miserere iam crudelis, & sile tandem.
Aut, si tacere lingua non potest ista,
Aliquando narra, quod audire uelimus.

De Lycori. ~~169~~ 170

Tybur in herculeum migrauit nigra Lycoris,
Omnia dum fieri candida credit ibi.

De Cærelia. 190

Dum petit à Baulis mater Cærelia Baias,
Occidit insani crimine mersa freti.
Gloria quanta perit uobis, hæc monstra Neroni,
Nec quondam iussæ præstiteratis aquæ.

De Hortis Martialis. 182

Tulli iugera pauca Martialis
Hortis Hesperidum beatiora
Longo ianiculi iugo recumbunt.
Lati collibus imminent recessus,
Et planus modico tumore uertex
Cœlo perfruitur sereniore,
Et curuas nebula tegente ualles
Solus luce nitet peculiari.
Puris leniter admouentur astris

C elsæ culmina delicata uillæ.
H inc septem domino uidere montes,
E t totam licet æstimare Romam,
A lbanos quoq; Thusculosq; colles,
E t quodcunq; iacet sub urbe frigus,
F idenas ueteres, breuesq; Rubras,
E t quod uirgineo cruore gaudet,
A nnæ pomiferum nemus perennæ.
I llic Flamniæ, Salariæq;
G estator patet, essedo tacente,
N e blando rota sit molesta somno,
Q uem nec rumpere nauticum celeusma,
N ec clamor ualet helciariorum.
C um sit tam prope Miluius, sacrumq;
L apsæ per Tyberim uolent carinæ.
H oc rus, seu potius domus uocanda est.
C ommendat dominus. tuam putabis,
T am non inuida, tamq; liberalis,
T am comi patet hospitalitate.
C redas Alcinoi pios penates,
A ut facti modo diuitis Molorchi.
V os, nunc omnia parua qui putatis,
C enteno gelidum ligone Tybur,
V el Præneste domate, pendulamq;
V ni dedite Sætiam colono.
D um me iudice præferantur istis
T ulli iugera pauca Martialis.

De Philæni.

O culo Philænis semper altero plorat.
Q uo fiat istud quæritis modo? lusca est.

173

Ad Linum. 174

Egisti uitam semper Line municipalem,
Qua nihil omnino dulcius esse potest.
Idibus & raris togula est excussa calendis.
Duxit ad æstates Synthesis una decem.
Saltus aprum, campus leporem tibi misit inemptum.
Sylua graueis turdos exagitata dedit.
Raptus flumineo uenit de gurgite piscis.
Vina rubens fudit non peregrina cadus.
Nec tener argolica missus de gente minister,
Sed stetit inculti rustica turba foci.
Villica, uel duri compressa est nupta coloni,
Incaluit quoties saucia uena mero.
Nec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris,
Nec mersa est pelago, nec fluit ulla ratis.
Supposita est blando nũquam tibi tessera talo.
Alea, sed parcæ sola fuere nuces.
Dic ubi sit, decies mater quod auara reliquit?
Nusquam est. fecisti rem Line difficilem.

In Prætorem. 175

Prætorem pauper centum sestertia Gaurus
Orabat cana notus amicitia.
Dicebatq; suis hæc tantum deesse trecentis,
Vt posset domino plaudere iustus eques.
Prætor ait, scis me Scorpo, Thalloq; daturum,
Atque utinam centum millia sola darem.
Ah pudet ingratæ, pudet ah male diuitis arcæ,
Quod non das equiti, uis dare prætor equo?

Ad Sextum. 176

Inuitas centum quadrantibus, & bene cœnas.

Vt cœnem inuitor Sexte, an ut inuideam?

De spectaculo. 177

Picto, quod iuga delicata collo
Pardus sustinet, improbæq; tigres
Indulgent patientiam flagello,
Mordent aurea, quod lupata cerui,
Quod freno libyci domantur ursi,
Et quantum Calydon tulisse fertur,
Paret purpureis aper capistris,
Turpes esseda quod trahunt bisontes,
Et molles dare iussa quod choreas
Nigro bellua nil negat magistro,
Quis spectacula non putet deorum?
Hæc transit tamen, ut minora, quisquis
Venatus humles uidet leonum,
Quos uelox leporum timor fatigat.
Dimittunt, repetunt, amantq; captos,
Et securior est in ore præda,
Laxos cui dare, peruiosq; rictus
Gaudent, & timidos tenere dentes,
Mollem frangere dum pudet rapinam,
Stratis cum modo uenerint iuuencis.
Hæc clementia non paratur arte,
Sed norunt cui seruiant leones.

Ad Ouidium. 178

In nomentanis Ouidi quod nascitur agris,
Accepit quoties tempora longa merum.
Exuit annosa mores, nomenq; senecta,
Et quicquid uoluit, testa uocatur anus.

Ad Rufum. 179

I ntro; ponis aquam, ſubinde Ruſe,
E t ſi cogeris à ſodale, raram
D iluti bibis unciam falerni.
N unquid pollicita eſt tibi beatam
N octem Næuia, ſobriasq; mauis
C ertæ nequitias ſututionis?
S uſpiras, retices, gemis, negauit.
C rebros ergo bibas, licet trientes,
E t durum iugules mero pudorem.
Quid parcis tibi Ruſe? dormiendum eſt.

Ad Lucium Iulium. 17 80

S æpe mihi dicis Luci cariſſime Iuli,
Scribe aliquid magnum. deſidioſus homo es.
O tia da nobis, ſed qualia fecerat olim
Mecœnas Flacco, Virgilioq; ſuo.
C ondere uicturas tentem per ſæcula curas,
Et nomen flammis eripuiſſe meum.
I n ſteriles campos nolunt iuga ferre iuuenci.
Pingue ſolum laſſat, ſed iuuat ipſe labor.

Ad Gallum. 181

E ſt tibi, ſitq; precor, multos creſcatq; per annos
Pulchra quidem, uerum transtyberina domus.
A t mea uipſanas ſpectant cœnacula laurus.
Factus in hac ego ſum iam regione ſenex.
M igrandum eſt, ut mane domi te Galle ſalutem,
Es tanti, uel ſi longius illa foret.
S ed tibi non multum eſt, unum ſi præſto togatum.
Multum eſt, hunc unum ſi mihi Galle nego,
I pſe ſalutabo decima, uel ſerius hora,
Mane tibi pro me dicat auere liber.

De Catella Publi. 182

Issa est passere nequior Catulli.
Issa est purior osculo columbæ.
Issa est blandior omnibus puellis.
Issa est carior indicis lapillis.
Issa est delitiæ catella Publi.
Hanc tu, si queritur, loqui putabis.
Sentit tristitiamq;, gaudiumq;.
Collo nexa cubat, capitq; somnos,
Vt suspiria nulla sentiantur.
Et desyderio coacta uentris,
Gutta pallia non fefellit ulla,
Sed blando pede suscitat, toroq;
Deponi monet, & rogat leuari.
Castæ tantus inest pudor catellæ,
Ignorat uenerem, nec inuenimus
Dignum tam tenera uirum puella.
Hanc ne lux rapiat suprema totam,
Pictam Publius exprimit tabella,
In qua tam similem uidebis Issam,
Vt sit tam similis sibi nec ipsa.
Issam denique pone cum tabella,
Aut utranq; putabis esse ueram,
Aut utranq; putabis esse pictam.

Ad Velocem. 183

Scribere me quereris Velox epigrammata longa.
Ipse nihil scribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum. 184

Cum tibi sit sophiæ per fama, & cura deorum,
Ingenio pietas nec minor ipsa tuo.

Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur Regule thura dari.

In Priscum. 185

Cum te non nossem, dominum, regemq; uocabam.
Cum bene te noui, iam mihi Priscus eris.

Ad Lectorem. 186

Quæcunq; lusi iuuenis, & puer quondam,
Apinasq; nostras, quas nec ipse iam noui.
Male collocare si bonas uoles horas,
Et inuidebis otio tuo lector,
A Valeriano Pollio petes Quinto,
Per quem perire non licet meis nugis.

Ad Faustinum. 187

Hos tibi uicinos, Faustine Telesphorus hortos
Fœnius, & breue rus, udáq; prata tenet.
Condidit hic natæ cineres, nomenq; sacrauit,
Quod legis Antullæ, dignior ipse legi.
Et stygias æquum fuerat patrem isse sub umbras.
Sed quia non licuit, uiuit, ut ossa colat.

In Procillum. 188

Quædam me cupit inuide Procille
Toto candidior puella cygno,
Argento, niue, lilio, ligustro.
Sed quandam uolo nocte nigriorem
Formica, pice, graculo, cicada.
Iam suspendia sæua cogitabis.
Si noui bene te Procille, uiues.

De Antulla. 189

Hoc nemus æterno cinerum sacrauit honore
Fenius, & culti iugera pauca soli.

H oc tegitur cito rapta suis Antulla sepulchro.
Hoc erit Antullæ mistus uterq; parens.
S i cupit hunc aliquis, moneo, ne speret agellum.
Perpetuo dominis seruiat iste suis.

In Lupercum. 188 90

O currris quoties Luperce nobis,
V is mittam puerum subinde dicas,
C ui tradas epigrammaton libellum,
L ectum quem tibi protinus remittam.
N on est, quod puerum Luperce uexes.
L ongum est, si uelit ad pirum uenire,
E t scalis habito tribus, sed altis.
Quod quæris, propius petas licebit.
A rgi nempe soles subire letum.
C ontra Cæsaris est forum taberna,
S criptis postibus hinc, & inde totis,
O mnes ut cito perlegas poëtas.
I lluc me pete, ne roges Atrectum,
H oc nomen dominus gerit tabernæ.
D e primo dabit, altero'ue nido;
R asum pumice, purpuráq; cultum
D enarijs tibi quinq; Martialem.
T anti non es ais? sapis Luperce.

Ad Cæcilianum. ~~184~~ 191

C ui legisse satis non est epigrammata centum,
Nil illi satis est Cæciliane mali.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SECVNDVS.

QVID NOBIS INQVIS CVM epistola? parum'ne tibi præstamus, si legimus epigrammata? quid hic porro dicturus es, quod non possis uersibus dicere? Video quare tragœdi epistolam accipiant, quibus pro se loqui non licet, epigrammata curione non egent, & contenta sunt sua, idest mala lingua. In quacunq; pagina uisum est, epistolam faciunt. Noli ergo (si tibi uidetur) rem facere ridiculam, & togam saltanti inducere personæ. Denique uideas, an te delectet contra retiarium ferula. Ego inter illos sedeo, qui protinus reclamant. Puto me hercule Deciane uerum dicis. Quid, si scias, cum qua, & quàm longa epistola negotium fueris habiturus? Itaq;, quod exigis, fiat. Debebunt tibi, siqui in hunc librum inciderint, quod ad primam paginam non lassi peruenient.

Ad librum suum.

Tercentena quidem poteras epigrammata ferre,
  Sed quis te ferret, perlegeretq; liber?
At nunc succincti quæ sunt bona disce libelli.
  Hoc primum est, breuior quod mihi charta perit.
Deinde quod hæc una peragit librarius hora,
  Nec tantum nugis seruiet ille meis.
Tertia res hæc est, quod sicui forte legeris,
  Sis licet usque malus, non odiosus eris.
Te conuiua leget misto quincunce, sed ante

Incipiat positus quàm tepuisse calix.
Esse tibi tanta cautus breuitate uideris.
Hei mihi, quàm multis sic quoq; longus eris.

Ad Cæsarem Domitianum. 2

Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen.
Scipio quod uictor, quodq; Metellus habet.
Nobilius domito tribuit Germania Rheno.
Et puer hoc dignus nomine Cæsar eras.
Frater idumæos meruit cum patre triumphos.
Quæ datur ex Dacis laurea tota tua est,

Ad Sextum. 3

Sexte nihil debes, nil debes Sexte, fatemur.
Debet enim, siquis soluere Sexte potest.

In Amianum. 4

O' quàm blandus es Amiane matri.
Quàm blanda est tibi mater Amiane.
Fratrem te uocat, & soror uocatur.
Cur uos nomina nequiora tangunt,
Quare non iuuat hoc, quod estis, esse?
Iusum creditis hoc, iocumq;· non est
Mater, quæ cupit esse se sororem,
Nec matrem iuuat esse, nec sororem.

Ad Decianum. 5

Ne ualeam, si non totis Deciane diebus,
Et tecum totis noctibus esse uelim.
Sed duo sunt, quæ nos distingunt, millia passum.
Quattuor hæc fiunt, cum rediturus eam.
Sæpe domi non es, cum sis quoq; sæpe, negaris,
Vel tantum causis, uel tibi sæpe uacas.
Te tamen ut uideam, duo millia non piget ire.

Vt te non uideam, quattuor ire piget.

Ad Seuerum. 6

I nunc, edere me iube libellos,
L ectis uix tibi paginis duabus
S pectas ἐσχατοκωλικὸν Seuere,
E t longas trahis oscitationes.
H æc sunt, quæ relegente me solebas
R apta scribere, sed uitellianis.
H æc sunt singula, quæ sinu ferebas
P er conuiuia cuncta, per theatra.
H æc sunt, aut meliora, siqua nescis,
Quid prodest mihi tam macer libellus,
N ullo crassior ut sit umbilico,
S i totus tibi triduo legatur?
N usquam delitiæ supiniores.
L assus tam cito deficis uiator,
E t cum currere debeas Bouillas,
I nteriungere quæris ad camœnas.
I nunc, edere me iube libellos.

In Attalum. 7

D eclamas belle, causas agis Attale belle.
Historias bellas, carmina bella facis.
C omponis belle mimos, epigrammata belle.
Bellus grammaticus, bellus es astrologus.
E t belle cantas, & saltas Attale belle.
Bellus es arte lyræ, bellus es arte pilæ.
N il bene cum facias, facis attamen omnia belle.
Vis dicam qui sis? magnus es ardelio.

Ad Lectorem. 8

S iqua uidebuntur chartis tibi lector in istis,

Siue obscura nimis, siue latina parum,
Non meus est error, nocuit librarius illis,
Dum properat uersus annumerare tibi.
Quod si non illum, sed me peccasse putabis,
Tunc ego te credam cordis habere nihil.
Ista tamen mala sunt, quasi nos manifesta negemus.
Hæc mala sunt. sed tu non meliora facis.

De Næuia. 9

Scripsi, rescripsit nil Næuia. non dabit ergo?
Sed puto, quod scripsi, legerit. ergo dabit.

In Posthumum. 10

Basia dimidio quod das mihi Posthume labro,
Laudo, licet demas hinc quoq; dimidium.
Vis dare maius adhuc, & inenarrabile munus,
Hoc tibi habe totum Posthume dimidium.

In Selium. 11

Quod fronte Selium nubila uides Rufe.
Quod ambulator porticum terit serus.
Lugubre quiddam quod tacet piger uultus.
Quod penè terram tangit indecens nasus.
Quod dextra pectus pulsat, & comam uellit.
Non ille amici fata luget, aut fratris.
Vterque natus uiuit, & precor uiuat.
Salua est & uxor, sarcinæq;, seruiq;
Nihil colonus, uillicusq; decoxit.
Mœroris igitur causa quæ est? domi cœnat.

In Posthumum. 12

Esse quid hoc dicam, quod olent tua basia myrrham,
Quodq; tibi est nunquam non alienus odor?
Hoc mihi suspectum est, qđ oles bene Posthume semper

Posthume non bene olet, qui bene semper olet.

Ad Sextum. 13

Et iudex petit, & petit patronus.
Soluas censeo Sexte creditori.

In Selium. 14

Nil intentatum Selius, nil inquit inausum,
Cœnandum quoties iam uidet esse domi.
Currit ad Europen, & te Pauline, tuosq;
Laudat Achilleos, sed sine fine pedes.
Si nihil Europe fecit, tum septa petuntur,
Siquid Phillyrides præstet, & Aesonides.
Hinc quoq; deceptus Memphitica templa frequentat,
Assidet & cathedris mœsta iuuenca tuis.
Inde petit centum pendentia tecta columnis,
Illinc Pompei dona, nemusq; duplex.
Nec Fortunati spernit, nec balnea Fausti,
Nec Grylli tenebras, Aeoliamq; Lupi.
Nam thermis iterum cunctis, iterumq; lauatur,
Omnia cum fecit, sed renuente Deo.
Lotus ad Europes tepidæ buxeta recurrit,
Siquis ibi serum carpat amicus iter.
Per te, perq; tuam uector lasciue puellam
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure uoca.

In Hermum. 15

Quod nulli calicem tuum propinas,
Humane facis Herme, non superbe.

In Zoilum. 16

Zoilus ægrotat, faciunt hanc stragula febrem.
Si fuerit sanus, coccina quid facient?
Quid torus à Nilo, quid sindone tinctus olenti,

Ostendit stultas quid nisi morbus opes?
Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.
Vis fieri sanus: stragula sume mea.

Ad Amianum. 17

Tonstrix Suburræ faucibus sedet primis,
Cruenta pendent qua flagella tortorum,
Argiq; letum multus obsidet sutor.
Sed ista tonstrix Amiane non tondet.
Non tondet inquam. quid, rogo, facit? radit.

In Maximum. 18

Capto tuam, pudet heu, sed capto Maxime cœnam.
Tu captas alias. iam sumus ergo pares.
Mane salutatum uenio. tu diceris isse
Ante salutatum. iam sumus ergo pares.
Sum comes ipse tuus, tumidiq; ante ambulo regis.
Tu comes alterius, iam sumus ego pares.
Esse sat est seruum. iam nolo uicarius esse.
Qui rex est, regem Maxime non habeat.

In Zoilum. 19

Felicem fieri credis me Zoile cœna,
Felicem cœnam Zoile dando tuam?
Debet aricino conuiua recumbere cliuo,
Quem tua felicem Zoile cœna facit.

De Paulo. 20

Carmina Paulus emit. recitat sua carmina Paulus.
Nam quod emas, possis dicere iure tuum.

In Posthumum. 21

Basia das alijs, alijs das Posthume dextram.
Dicis, utrum mauis elige? malo manum.

De Eodem. 22

Quid mihi uobiscum est o' Phœbe, nouemq; sorores?
Ecce nocet uati musa iocosa suo.
Dimidio nobis dare Posthumus ante solebat
Basia. nunc labro cœpit utroque dare.

De Eodem. 23

Non dicam, licet usq; me rogetis,
Quis sit Posthumus in meo libello.
Non dicam. quid enim mihi necesse est,
Has offendere basiationes,
Quæ se tam bene uindicare possunt?

In Candidum. 24

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,
Squalidus hærebo, pallidiorq; reo.
Si iubeat patria damnatum excedere terra,
Per freta, per scopulos exulis ibo comes.
Dat tibi diuitias. ecquid sunt ista duorum?
Das partem, multum est. Candide das aliquid?
Mecum ergo miser es. quod si deus ore sereno
Annuerit, felix Candide solus eris.

Ad Gallam. 25

Das nunquam, semper promittis Galla roganti,
Si semper fallis, iam rogo Galla nega.

Ad Bithynnicum. 26

Quod querulum spirat, quod acerbum Næuia tussit,
Inq; suos mittit sputa subinde sinus,
Iam te rem factam Bithynnice credis habere?
Erras. blanditur Næuia, non moritur.

De Selio. 27

Laudantem Selium cœnæ cum retia tendit,
Accipe siue legas, siue patronus agas.

Effœte, grauiter, cito, nequiter, euge, beate
Hoc uolui, facta est iam tibi cœna, tace.
In Sextillum. 28
Rideto multum, qui te Sextille cinædum
Dixerit, & digitum porrigito medium.
Sed nec pædico es, nec tu Sextille fututor,
Calda uetustinæ, nec tibi bucca placet.
Ex istis nihil es fateor Sextille, quid ergo es?
Nescio, sed tu scis res superesse duas.
Ad Rufum. 29
Rufe uides illum subsellia prima tenentem,
Cuius & hinc lucet sardonycata manus.
Quæq; Tyron toties epotauere lacernæ,
Et toga non tactas uincere uisa niues.
Cuius olet toto pinguis coma Marceliano,
Et splendent uulso brachia trita pilo.
Non extrema sedet lunata lingula planta.
Coccina non læsum cingit aluta pedem,
Et numerosa linunt stellantem splenia frontem.
Ignoras quis sit? splenia tolle, leges.
In Caium. 30
Mutua uiginti sestertia forte rogabam,
Quæ uel donanti non graue munus erat.
Quippe rogabatur fidusq;, uetusq; sodalis,
Et cuius laxas arca flagellat opes.
Is mihi, diues eris, si causas egeris, inquit.
Quod peto da Cai, non peto consilium.
Ad Marianum. 31
Sæpe ego Christinam futui, det q̄ bene, quæris,
Supra quod fieri nil Mariane potest.

In Ponticum. 32

Lis mihi cum Balbo eſt. tu Balbum offendere nõ uis
Pontice. cum Liano eſt, hic quoq; magnus homo eſt.
Vexat ſæpe meum Patrobas confinis agellum.
Contra libertum Cæſaris ire times.
Abnegat, & retinet noſtrum Laronia ſeruum.
Reſpondes, orba eſt, diues, anus, uidua.
Non bene (crede mihi) ſeruo ſeruitur amico.
Sit liber, dominus qui uolet eſſe meus.

In Philænim. 33

Cur non baſio te Philæni, calua es.
Cur non baſio te Philæni, rufa es.
Cur non baſio te Philæni, luſca es.
Te qui baſiat ô Philæni, fellat.

In Gallam. 34

Cum placeat Phileros tota tibi dote redemptus,
Tres pateris natos Galla perire fame.
Præſtatur cano tanta indulgentia cunno,
Quem nec caſta poteſt iam decuiſſe Venus.
Perpetuam Dij te faciant Philerotis amicam
O mater, qua nec Pontia deterior.

Ad Phœbum. 35

Cum ſint crura tibi, ſimulent quæ cornua Lunæ,
In rhytio poteras Phœbe lauare pedes.

In Pannicum. 36

Pectere te nolim, ſed nec turbare capillos.
Splendida ſit nolo, ſordida nolo cutis.
Nec tibi mitrarum, nec ſit tibi barba reorum.
Nolo uirum nimium Pannice, nolo parum.
Nunc tibi crura pilis, & ſunt tibi pectora ſetis

Horrida, sed mens est Pannicæ uulsa tibi.

In Cæcilianum. 37

Quicquid ponitur hinc, & inde uerris
Mammas suminis, imbricemq; porci,
Communemq; duobus attagenam,
Mullum dimidium, lupumq; totum,
Murenæq; latus, femurq; pulli,
Stillantemq; alica sua palumbum.
Hæc cum condita sunt, madente mappa,
Traduntur puero domum ferenda.
Nos accumbimus otiosa turba.
Vllus si pudor est, repone cœnam,
Cras te Cæciliane non uocaui.

In Linum. 38

Quid mihi reddat ager, quæris Line nomentanus,
Hoc mihi reddit ager, te Line non uideo.

De Muneribus mœchæ. 39

Coccina famosæ donas, & ianthina mœchæ.
Vis dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tongilium. 40

Vri Tongilius male dicitur hemitritæo.
Noui hominis mores, esurit, atq; sitit.
Subdola tenduntur crassis modo retia turdis,
Hamus & in mullum mittitur, atq; lupum.
Cecuba saccentur, quæq; annus coxit Opimij,
Condantur parco fusca falerna uitro.
Omnes Tongilium medici iussere lauari.
O' stulti, febrem creditis esse? gula est.

In Maximinam. 41

Ride, si sapis, o' puella, ride,

P elignus puto dixerat poeta,
S ed non dixerat omnibus puellis,
Q uamuis dixerit omnibus puellis,
N on dixit tibi, tu puella non es.
E t tres sunt tibi Maximina dentes,
S ed plane piceiq; , buxeiq; .
Q uare si speculo, mihiq; credis,
D ebes non aliter timere risum,
Q uàm uentum Spanius, manumq; Priscus.
Q uàm cretata timet Fabulla nimbum.
C erussata timet Sabella solem.
V ultus indue tu magis seueros,
Q uàm coniux Priami, nurusq; maior.
Mimos ridiculi Philistionis,
E t conuiuia nequiora uita,
E t quicquid lepida procacitate
L axat perspicuo labella risu.
T e mœstæ decet assidere matri
L ugentiq; uirum, piumq; fratrem,
E t tantum tragicas uacare musis.
A t tu iudicium secuta nostrum
P lora (si sapis) ó puella, plora.

In Zoilum. 42

Z oile quid solium subluto podice perdis?
Spurcius ut fiat, Zoile merge caput.

In Candidum. 43

C ãdide κοινὰ φίλων hæc sunt tua Cãdide πάντα,
Q uæ tu magniloquus nocte, dieqȝ sonas.
T e lacedæmonio uelat toga lota Galeso,
Vel quam seposito de grege Parma dedit.

At mea, quæ passa est furiosi cornua tauri,
Noluerit dici quam pila prima suam.
Misit agenoreas Cadmi tibi terra lacernas.
Non uendes nummis coccina nostra tribus.
Tu libycos Indis suspendis dentibus orbes.
Fulcitur testa fagina mensa mihi.
Immodici tibi flaua tegunt chrysendeta mulli.
Concolor in nostra Cammare lance rubes.
Grex tuus iliaco poterat certare cinædo.
At mihi succurrit pro Ganymede manus.
Ex opibus tantis, ueteri fidóq; sodali
Das nihil, & dicis Candide κοινὰ φίλων.

In Sextum. 44

Emi seu puerum, togam'ue pexam,
Seu tres, ut puta quattuor'ue libras.
Sextus protinus ille fœnerator,
Quem nostis ueterem meum sodalem,
Nequid forte petam, timet, cauetq;,
Et secum, sed ut audiam, susurrat,
Septem millia debeo Secundo,
Phœbo quattuor, undecim Phileto.
Et quadrans mihi nullus est in arca.
O grande ingenium mei sodalis.
Durum est Sexte negare, cum rogeris.
Quanto durius ante, quàm rogeris.

Ad Glyptum. 45

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula Glypte,
Demens cum ferro quid tibi? gallus eras.

In Neuolum. 46

Florida per uarios ut pingitur hybla colores,

Cum breue Sicaniæ uer populantur apes,
Sic tua suppositis perlucent præla lacernis,
Sic micat innumeris arcula synthesibus.
Atq; unam uestire tribum tua uellera possunt,
Appula non uno quæ grege terra tulit.
Tu spectas hyemem succincti lentus amici.
Pro scelus, & lateris frigora tuta times.
Quantum erat infelix pannis fraudare duobus?
Quod renuis. non te, Næuole, sed tineas.

In Gallum. 47

Subdola famosæ (moneo) fuge retia mœchæ
Leuior o' conchis Galle cytheriacis.
Confidis natibus? non est pædico maritus,
Quæ faciat duo sunt, irrumat, aut futuit.

Ad Rufum. 48

Coponem, laniumq; balneumq;,
Tonsorem, tabulamq;, calculosq;,
Et paucos, sed ut eligam libellos,
Unum non nimium rudem sodalem,
Et grandem puerum, diuq; læuem,
Et caram puero meo puellam,
Hæc præsta mihi Rufe, uel Bitontis,
Et thermas tibi habe neronianas.

De Thelesina. 49

Uxorem nolo Thelesinam ducere. quare?
Mœcha est. sed pueris dat Thelesina, uolo.

In Lesbiam. 50

Quod fellas, & aquam potas, nil Lesbia peccas.
Qua tibi parte opus est Lesbia sumis aquam.

In Hylum. 51

Vnus ſæpe tibi tota denarius arca
Cum ſit,& hic culo tritior Hyle tuo.
Non tamen hunc piſtor,non auferet hunc tibi copo:
Sed ſiquis nimio pene ſuperbus erit.
Infelix uenter ſpectat conuiuia culi.
Et ſemper miſer hic eſurit,ille uorat.

De Spatale. 52

Nouit loturos Daſius numerare,popoſcit
Mammoſam Spatalen pro tribus,illa dedit.

In Maximum. 53

Vis fieri liber?mentiris Maxime,non uis.
Sed fieri ſi uis,hac ratione potes,
Liber eris,cœnare foris ſi Maxime nolis,
Veientana tuam ſi domat una ſitim.
Si ridere potes miſeri chryſendeta Cinnæ.
Contentus noſtra ſi potes eſſe toga.
Si plebeia Venus gemino tibi uincitur aſſe.
Si tua non rectus tecta ſubire potes.
Hæc tibi ſi uis eſt,ſi mentis tanta poteſtas,
Liberior partho uiuere Rege potes.

In Linum. 54

Quid de te Line ſuſpicetur uxor,
Et qua parte uelit pudiciorem,
Certis indicijs ſatis probauit.
Cuſtodem tibi,quæ dedit ſpadonem.
Nil naſutius hac,maligniusq; eſt.

Ad Sextum. 55

Vis te Sexte coli.uolebam amare.
Parendum eſt tibi,quod iubes,coleris,

S ed si te colo Sexte, non amabo.

De Vxore Galli. 56

G entibus in Libycis uxor tua Galle male' audit
I mmodicæ fœdo crimine auaritiæ.
S ed mera narrantur mendacia. non solet illa
A ccipere omnino. quid solet ergo? dare.

In Fictum diuitem. 57

H ic, quem uidetis gressibus uagis lentum,
A methystinatus media qui secat septa,
Q uem non lacernis Publius meus uincit,
N on ipse Codrus alpha penulatorum.
Q uem grex togatus sequitur, & capillatus,
R ecensq; sella, linteisq; lorisq;.
O ppignerauit ad modo Claudij mensam,
V ix octo nummis annulum, unde cœnaret.

In Zoilum. 58

P exatus pulchre rides mea Zoile trita.
Sunt hæc trita quidem Zoile, sed mea sunt.

De Cœnatione Micæ. 59

M ica uocor. quid sim cernis? cœnatio parua.
Ex me cæsareum prospicis ecce tholum.
F range toros, pete uina, rosas cape, tingere nardo.
Ipse iubet mortis dememinisse Deus.

In Hylum. 60

V xorem armati futuis puer Hyle tribuni,
Supplicium tantum dum puerile times.
V æ tibi, dum ludis, castrabere. iam mihi dices,
Non licet hoc. quid tu quod facis, Hyle licet?

In Maledicum. 61

C um tibi uernarent dubia lanugine malæ.

Lambebat medios improba lingua uiros.
Postquam triste caput fastidia uespillonum,
Et miseri meruit tædia carnificis,
Vteris ore aliter, nimiaq; ærugine captus
Adlatras nomen, quod tibi cunq; datum est.
Hæreat inguinibus potius tam noxia lingua.
Nam cum fellaret, purior illa fuit.

In Labienum. 62

Quod pectus, quod crura tibi, quod brachia uellis,
Quod cincta est breuibus mentula tonsa pilis,
Hoc præstas Labiene tuæ (quis nescit?) amicæ,
Cui præstas culum, quem Labiene pilas?

In Melichum. 63

Sola tibi fuerant sestertia Meliche centum,
Quæ tulit è sacra Leda redempta uia.
Meliche luxuria est, si tanti diues amares.
Non amo iam dices, hæc mage luxuria est.

In Taurum. 64

Dum modo causidicum, dum te modo rhetora fingis,
Et non decernis Taure, quid esse uelis,
Peleos, & Priami transit, uel Nestoris ætas,
Et fuerat serum iam tibi desinere.
Incipe, tres uno perierunt rhetores anno,
Siquid habes animi, siquid in arte uales.
Si schola damnatur, fora litibus omnia feruent.
Ipse potest fieri Marsia causidicus.
Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?
Dum quid sis, dubitas, iam potes esse nihil.

In Saleranum. 65

Cur tristiorem cernimus Saleranum.

An causa leuis est? extuli inquis uxorem.
O' grande fati crimen, o' grauem casum.
Illa illa diues mortua est Secundilla,
Centena decies quæ tibi dedit dotis?
Nollem accidisset hoc tibi Salerane.

In Lalagen. 66

Vnus de toto peccauerat orbe comarum
Annulus incerta non bene fixus acu.
Hoc facinus, Lalage, speculo quod uiderat, ulta est.
Et cecidit sectis icta Plecusa comis.
Desine iam Lalage tristeis ornare capillos,
Tangat & insanum nulla puella caput.
Hoc salamandra notet, uel sæua nouacula nudet,
Vt digna speculo fiat imago tuo.

In Posthumum. 67

Occurris quocunq; loco mihi Posthume, clamas
Protinus, & prima est hæc tua uox, quid agis?
Hoc, si me decies una conueneris hora,
Dicis, habes puto tu Posthume, nil quod agas.

Ad Olum. 68

Quod te nomine iam tuo saluto,
Quem regem, & dominum prius uocabam,
Ne me dixeris esse contumacem.
Totis pilea sarcinis redemi.
Reges, & dominos habere debet,
Qui se non habet, atq; concupiscit,
Quod reges, dominiq; concupiscunt.
Seruum si potes Ole non habere,
Et regem potes Ole non habere.

In Classicum.

I nuitum cœnare foris te Classice dicis.
Si non mentiris, Classice dispeream.
I pse quoq; ad cœnam gaudebat Apicius ire.
Cum cœnaret erat tristior ille domi.
S i tamen inuitus uadis, cur Classice uadis?
Cogor, ais? uerum est. cogitur & Selius.
E n rogat ad cœnam melior te Classice rectam.
Grandia uerba ubi sunt? si uir es, ecce nega.

In Cotilum.

N on uis in solio prius lauari
Quenquam Cotile. causa quæ, nisi hæc est?
V ndis ne fouearis irrumatis.
T e primus licet abluas, necesse est,
A nte hic mentula, quàm caput lauetur.

Ad Cæcilianum.

C andidius nihil est te Cæciliane, notaui,
Siquando ex nostris disticha pauca legis.
P rotinus, aut Marsi recitas, aut scripta Catulli.
Hæc mihi das, tanquam deteriora legas.
V t collata magis placeant mea. credimus illud.
Malo tamen recites Cæciliane tua.

In Posthumum.

H esterna factum narratur Posthume cœna,
Quod nollem, quis enim talia facta probet?
O s tibi percisum, quanto non ipse Latinus
Vilia Panniculi percutit ora sono,
Quodq; magis mirum est, authorem criminis huius
Cæcilium tota rumor in urbe sonat.
E sse negas factum. uis hoc me credere, credo.

Quid, quod habet testes Posthume Cælius?

In Lyrim. 13

Quid faciat uult scire Lyris, quod sobria fellat.

In Saufellum. 14

Cinctum togatis post, & ante Saufellum,
Quanta reduci Regulus solet turba,
Ad alta tonsum templa cum reum misit,
Materne cernis, inuidere nolito.
Comitatus iste sit precor tuus nunquam.
Hos illi amicos, & greges togatorum
Fusciculenus præstat, & Fauentinus.

De Leone. 15

Verbera securi solitus leo ferre magistri,
Insertamq; pati blandus in ora manum.
Dedidicit pacem subito feritate reuersa,
Quanta nec in libycis debuit esse iugis.
Nam duo de tenera puerilia corpora turba,
Sanguineam rastris, quæ renouabat humum.
Sæuus & infelix furiali dente peremit.
Martia non uidit maius arena nefas.
Exclamare libet, crudelis perfide prædo,
A' nostra pueris parcere disce lupa.

De Mario. 16

Argenti libras Marius tibi quinq; reliquit.
Cui nihil ipse dabas, is tibi uerba dedit.

In Voconium. 17

Voconi, qui longa putas epigrammata nostra,
Vtilis ungendis axibus esse potes.
Hac tu credideris longum ratione colossum,
Et puerum Bruti dixeris esse breuem.

Disce, quod ignoras, Marsi, doctiq; Pedonis,
Sæpe duplex unum pagina tractat opus.
Non sunt longa, quibus, nihil est, quod demere possis.
Sed tu Cosconi disticha longa facis.

Ad Cæcilianum. 78

Aestiuo serues ubi piscem tempore, quæris?
In thermis serua Cæciliane tuis.

In Nasicam. 79

Inuitas tunc me, cum scis Nasica uocatum.
Excusatum habeas me rogo. cœno domi.

De Fannio. 80

Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.
Hic rogo, num furor est, ne moriare, mori?

In Zoilum. 81

Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit,
Cum tamen hæc tua sit Zoile sandapila.

Ad Ponticum. 82

Abscissa seruum fugias quid Pontice lingua?
Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui.

In Sæuum maritum. 83

Fœdasti miserum marite mœchum.
Et se, qui fuerant prius, requirunt
Trunci naribus, auribusq; uultus,
Credis te satis esse uindicatum?
Erras, iste potest & irrumare.

In Sertorium. 84

Mollis erat, facilisq; uiris Pæantius heros,
Vulnera sic Paridis dicitur ulta Venus.
Cur lingat cunnum siculus Sertorius hoc est,
Ex hoc occisus Rufe uidetur Eryx.

De Præposteris donis. 85

Vimine clausa leui niueæ custodia coctæ,
  Hoc tibi Saturni tempore munus erit.
Dona quod æstatis misi tibi mense Decembri,
  Si quæris, rasam tu mihi mitte togam.

Ad Classicum. 86

Quod nec carmine glorior supino,
Nec retro lego Sotaden cinædum,
Nusquam græcula quod recantat Echo,
Nec dictat mihi luculentus Atthis
Mollem debilitate galliambon.
Non sum Classice tam malus poëta.
Quid si per graciles uias petauri
Inuitum iubeas subire Ladam?
Turpe est difficiles habere nugas,
Et stultus labor est ineptiarum.
Scribat carmina circulis Palæmon.
Me raris iuuat auribus placere.

In Phœbum. 87

Dicis amore tui bellas ardere puellas,
  Qui faciem sub aqua Phœbe natantis habes.

In Mamercum. 88

Nil recitas, & uis Mamerce poëta uideri.
  Quicquid uis esto, dum modo nil recites.

In Gaurum. 89

Quod nimio gaudes noctem producere uino,
  Ignosco, uitium Gaure Catonis habes.
Carmina quod scribis, musis & Apolline nullo,
  Laudari debes, hoc Ciceronis habes,
Quod uomis, Antoni. quod luxuriaris, Apici,

Quod fellas, uitium dic mihi cuius habes?

Ad Quintilianum. 90

Quintiliane uagæ moderator summe iuuentæ,
Gloria Romanæ Quintiliane togæ,
Viuere quod propero pauper, nec inutilis annis,
Da ueniam. properat uiuere nemo satis.
Differat hoc, patrios optat qui uincere census,
Atriaq; immodicis arctat imaginibus.
Ne focus, & nigros non indignantia fumos
Tecta iuuant, & fons uiuus, & herba rudis.
Sit mihi uerna satur. sit non doctissima coniux.
Sit nox cum somno. sit sine lite dies.

Ad Cæsarem Domitianum. 91

Rerum certa salus, terrarum gloria Cæsar,
Sospite quo magnos credimus esse Deos.
Si festinatis toties tibi lecta libellis
Detinuere oculos carmina nostra tuos.
Quod fortuna uetat fieri, permitte uideri,
Natorum genitor credar ut esse trium.
Hæc, si displicui, fuerint solatia nobis,
Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

Ad Vxorem. 92

Natorum mihi ius trium roganti
Musarum pretium dedit mearum
Solus, qui poterat, ualebis uxor.
Non debet domini perire munus.

Ad Regulum. 93

Primus ubi est inquis, cum sit liber iste secundus?
Quid faciam, si plus ille pudoris habet?
Tu tamen hunc fieri si mauis Regule primum.
Vnum de titulo tollere iota potes.

Ad Lectorem de Libro Gallicano. 1

h OC TIBI, QVICQVID ID ES.
longinquis mittit ab oris
Gallia Romanæ nomine dicta togæ.
Hunc legis, & laudas librum fortasse
priorem.
Illa, uel hæc mea sunt, quæ meliora putas.
Plus sane placeat, domina qui natus in urbe est.
Debet enim Gallum uincere uerna liber.

Ad Librum suum. 2

Cuius uis fieri libelle munus?
Festina tibi uindicem parare,
Ne nigram cito raptus in culinam
Cordillas madida tegas papyro,
Vel thuris, piperis'q; sis cucullus.
Faustini fugis in sinum? sapisti.
Cedro nunc licet ambules perunctus,
Et frontis gemino decens honore
Pictis luxurieris umbilicis,
Et te purpura delicata uelet,
Et cocco rubeat superbus index,
Illo uindice nec Probum timeto.

In Mulierem deformem. 3

Formosam faciem nigro medicamine cælas,
Sed non formoso corpore lædis aquas.
Ipsam crede Deam uerbis tibi dicere nostris,
Aut aperi faciem, uel tunicata laua.

Ad Librum suum. 4

Romam uade liber. si ueneris unde, requiret.
Aemiliæ dices de regione uiæ.
Si quibus in terris, qua simus in urbe, rogabit,
Corneli referas me licet esse foro.
Cur absim, quæret breuiter. tu multa fatere,
Non poterat uanæ tædia ferre togæ.
Quando uenit, dicet. tu respondeto, poeta
Exierat. ueniet, cum citharœdus erit.

Ad Eundem. 5

Vis commendari sine me cursurus in urbem
Parue liber multis, an satis unus erit?
Vnus erit (mihi crede) satis, cui non eris hospes
Iulius, assiduum nomen in ore meo.
Protinus hunc adeas, primúq; in limine tecti,
Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.
Est illi coniux, quæ te manibusq;, sinuq;
Excipiet, uel si puluerulentus eas.
Hos tu seu pariter, siue hanc, illum'ue priorem
Videris, hoc dices, Marcus auere iubet,
Hoc satis est. alios commendat epistola. peccat,
Qui commendandum se putat esse suis.

Ad Marcellinum. 6

Lux tibi post idus numeratur tertia maias
Marcelline tuis bis celebranda sacris.
Imputat ætherios, ortus hæc prima parenti,
Libat florentes, hæc tibi prima genas.
Magna licet dederit iucundæ munera uitæ.
Plus nunquam patri præstitit illa dies.

De Sportula. 7

Centum miselli iam ualete quadrantes
Anteambulonis congiarium lassi.
Quos diuidebat balneator elixus.
Quid cogitatis o' fames amicorum?
Regi superbi sportulæ recesserunt.
Nihil stropharum est, iam salarium dandum est.

In Quintum. 8

Thaida Quintus amat, quã Thaida? Thaida luscam.
Vnum oculum Thais non habet, ille duos.

In Cinnam. 9

Versiculos in me narratur scribere Cinna.
Non scribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomusum. 10

Constituit Philomuse pater tibi millia bina.
Menstrua, perq; omnes præstitit illa dies,
Luxuriam premeret cum crastina semper egestas,
Et uitiis essent danda diurna tuis.
Idem te moriens hæredem ex asse reliquit.
Exhæredauit te Philomuse pater.

Ad Quintum. 11

Si tua nec Thais, nec lusca est Quinte puella,
Cur in te factum distichon esse putas?
Sed simile est aliquid, pro Laide Thaida dixi.
Dic mihi, quid simile est Thais, & Hermione?
Tu tamen es Quintus. mutemus nomen amantis.
Si non uult Quintus Thaida, Sextus amet.

In Fabullum. 12

Vnguentum fateor bonum dedisti
Conuiuis here, sed nihil scidisti.

Res salsa est bene olere, & esurire.
Qui non cœnat, & ungitur Fabulle,
Hic uere mihi mortuus uidetur.

In Næuiam. 13

Dum non uis leporem, dum non uis carpere mullum,
Et plus quàm patri Næuia parcis apro.
Accusas, rumpisq; coquum, tanquam omnia cruda
Attulerit, nunquam sic ego crudus ero.

De Tutio. 14

Romam petebat esuritor Tutius
Profectus ex Hispania.
Occurrit illi sportularum fabula,
A ponte rediit Miluio.

De Codro. 15

Plus credit nemo, quàm tota Codrus in urbe,
Cum sit tam pauper, quomodo cæcus amat?

In Cerdonem. 16

Das gladiatores sutorum regule cerdo.
Quodq; tibi tribuit subula, sica rapit.
Ebrius es, nec enim faceres id sobrius unquam,
Vt uelles corio ludere cerdo tuo.
Lusisti, satis est, sed te mihi crede, memento,
Nunc in pellicula cerdo tenere tua.

In Sabidium. 17

Circumlata diu mensis scriblita secundis
Vrebat nimio sæua calore manus.
Sed magis ardebat Sabidi gula, protinus ergo
Sufflauit buccis, terq;, quaterq; suis.
Illa quidem tepuit, digitosq; admittere uisa est.
Sed nemo potuit tangere, merda fuit.

In Maximum. 18

P erfrixisse tuas questa est præfatio fauces.
Cum te excusaris Maxime, quid recitas?

De uipera in ore ursæ. 19

P roxima centenis ostenditur ursa columnis
Exornant pictæ qua Platanona feræ.
H uius dum patulos alludens tentat hiatus
Pulcher Hylas, teneram mersit in ora manum.
V ipera, sed cæco scelerata latebat in ore,
Viuebatq; anima deteriore fera.
N on sensit puer esse dolos, nisi dente recepto
Dum perit. o facinus ausa quod ursa fuit.

De Canio. 20

D ic musa quid agat Canius meus Rufus?
V trum'ne chartis tradit ille uicturis
L egenda temporum acta claudianorum?
A n quæ Neroni falsus astruit scriptor.
A n æmulatur improbi iocos Phædri,
L asciuus elegis, an seuerus herois,
A n in cothurnis horridus Sophocleis,
A n otiosus in schola poetarum,
L epore tinctos attico sales narrat?
H inc si recessit, porticum terit templi
A n spatia carpit lentus argonautarum,
A n delicatæ sole rursus Europæ.
I nter tepentes, post meridiem buxos
S edet, ambulat'ue liber acribus curis?
T iti ne thermis, an lauatur Agrippæ,
A n impudici balneo Tigillini?
A n rure Tulli fruitur, atq; Lucani?.

An Pollionis dulce currit ad Quartum?
An æstuantes iam profectus ad Baias
Piger Lucrino nauiclatur in stagno?
Vis scire, quid agat Canius tuus? ridet.

In crudelem dominum. 21

Proscriptum famulus seruauit fronte notatus.
Non fuit hæc domini uita, sed inuidia.

Ad Cassianum. 22

Sirenas hilarem nauigantium pœnam
Blandasq; mortes, gaudiumq; crudele,
Quas nemo quondam deserebat auditas,
Fallax Vlysses dicitur reliquisse,
Non miror. illud Cassiane mirarer,
Si fabulantem Canium reliquisset.

Ad Diadumenum. 23

Quod spirat tenera malum mordente puella,
Quod de corycio quæ uenit aura croco.
Vinea quod primis floret, cum cana, racemis,
Gramina quod redolent, quæ modo carpsit ouis.
Quod myrtus, quod messor Arabs, quod sucina trita,
Pallidus eoo thure quod ignis olet.
Gleba quod æstiuo leuiter cum spargitur imbre,
Quod madidas nardo sparsa corona comas.
Hoc tua sæua puer Diadumene basia fragrant.
Quid si tota dares illa sine inuidia?

In .M. Antonium. 24

Par scelus admisit phariis Antonius armis.
Abscidit uultus ensis uterque sacros.
Illud, laurigeros ageres cum læta triumphos,
Hoc tibi Roma caput, cum loquereris, erat.

Antoni tamen est peior quàm causa Photini.
Hic facinus domino præstitit, ille sibi.

De pigris nautis. 25

Cessatis pueri, nihilq; nostis
Veterno, resinaq; pigriores.
Quorum per uada tarda nauigantes.
Lentos tingitis ad celeusma remos.
Iam prono Phaethonte sudat Aethon,
Exarsitq; dies, & hora lassos
Interiungit equos meridiana,
At uos tam placidas uagi per undas
Tutæ luditis otium carinæ.
Non nautas puto uos, sed argonautas.

Ad Matronas. 26

Huc est usq; tibi scriptus Matrona libellus,
Cui sint scripta rogas inferiora mihi.
Gymnasium, thermæ, stadium est, hac parte recede,
Exuimur, nudos parce uidere uiros.
Hic iam deposito post uina, rosasq; pudore
Quid dicat, nescit saucia Terpsichore.
Schemate nec dubio, sed aperte nominat illam,
Quam recipit sexto mense superba Venus.
Custodem medio statuit quam uillicus horto,
Opposita spectat quam proba uirgo manu.
Si bene te noui, longum iam lassa libellum.
Ponebas, totum nunc studiosa legis.

Ad Cosconium. 27

Omnia quod scribis castis epigrammata uerbis.
Inq; tuis nulla est mentula carminibus.
Admiror. laudo nihil est te sanctius uno.

At mea luxuria pagina nulla uacat.
Hæc igitur iuuenes nequam, facilesq; puellæ,
Hæc senior, sed quem torquet amica legat.
At tua Cosconi ueneranda'q;, sancta'q; uerba.
A' pueris debent, uirginibusq; legi.

Ad Ceruinum. 28

Mœchus es Aufidiæ, qui uir Ceruine fuisti.
Riualis fuerat, qui tuus, ille uir est.
Cur aliena placet tibi, quæ tua non placet uxor?
Nunquid securus non potes arrigere?

In Næuolum. 29

Mentula cum doleat puero, tibi Næuole culus.
Non sum diuinus, sed scio, quid facias.

Ad Laufellam. 30

Vis futui, nec uis mecum Laufella lauari,
Nescio quod magnum suspicor esse nefas.
Aut tibi pannosæ pendent à pectore mammæ,
Aut sulcos uteri prodere nuda times.
Aut infinito lacerum patet inguen hiatu.
Aut aliquid cunni prominet ore tui.
Sed nihil est horum. credo, pulcherrima nuda es.
Si uerum est, uitium peius habes, fatua es.

In Phœbum. 31

Dormis cum pueris mutoniatis,
Et non stat tibi Phœbe, quod stat illis.
Quid uis me rogo Phœbe suspicari?
Mollem credere te uirum uolebam.
Sed rumor negat esse te cinædum.

In Cargilianum. 32

Psilothro faciemq; lauas, & dropace caluam.

Nunquid, tonsorem Gargiliane times?
Quid faciem tingis? nam certe non potes illos
Resina, ueneto nec resecare luto.
Desine (si pudor est) miseram traducere caluam.
Hoc fieri cunno Gargiliane solet.

In Lupercum. 33

Stare Luperce tibi iam pridem mentula desit,
Luctaris demens tu tamen arrigere.
Sed nihil erucæ faciunt, bulbiq; salaces,
Improba nec prosunt iam satureia tibi.
Cœpisti puras opibus corrumpere buccas,
Sic quoq; non uiuit sollicitata uenus.
Mirari satis hoc quisquam, uel credere possit?
Quæ non stat, magno stare Luperce tibi.

In Bassum. 34

Arrigis ad uetulas, fastidis Basse puellas.
Nec formosa tibi, sed moritura placet.
Hic (rogo) non furor est? non est hæc mentula demens?
Cum possis Hecubam, non potes Andromachen.

In Beticum. 35

Nec mullus, nec te delectat Betice turdus.
Nec lepus est unquam, nec tibi gratus aper.
Nec te liba iuuant, nec sectæ quadra placentæ.
Nec Libye mittit, nec tibi Phasis aues.
Capparin, & putri, cepas alece natantes,
Et pulpam dubio de petasone uoras,
Teq; iuuant gerres, & pelle melandria cana,
Resinata bibis uina, falerna fugis.
Nescio quod stomachi uitium secretius esse
Suspicor, ut quid enim Betice saprofagis.

Ad Paulinum. 36

Minxisti currente semel Pauline carina.
Meiere uis iterum. iam Palinurus eris.

Ad Sertorium. 37

Rem peragit nullam Sertorius, inchoat omnes.
Hunc ego cum futuit, non puto perficere.

Ad Apicium. 38

De nullo quereris, nulli maledicis Apici,
Rumor ait linguæ te tamen esse malæ.

In Beticum. 39

Quid cum fœmineo tibi Betice galle barathro?
Hæc debet medios lambere lingua uiros.
Abscissa est quare samia tibi mentula testa,
Si tibi tam gratus Betice cunnus erat.
Castrandum caput est. nam' sis licet inguine gallus,
Sacra tamen Cybeles decipis ore, uir es.

In Zoilum. 40

Conuiua quisquis Zoili potest esse,
Summœnianas cœnet inter uxores,
Curtaq; Ledæ sobrius bibat testa.
Hoc esse leuius, puriusq; contendo.
Iacet occupato galbanatus in lecto.
Cubitisq; trudit hinc, & inde conuiuas
Effultus ostro, sericisq; puluinis.
Stat exoletus, suggeritq; ructanti.
Pinnas rubentes, cuspidesq; lentisci.
Et æstuanti tenue uentilat frigus
Supina prasino concubina flabello.
Fugatq; muscas myrtea puer uirga,
Percurrit agili corpus arte tractatrix,

Manumq; doctam spargit omnibus membris.
Digiti crepantis signa nouit eunuchus,
Et delicatæ suscitator urinæ
Domini bibentis ebrium regit penem.
At ipse retro flexus ad pedum turbam.
Inter catellas anserum exta lambentes
Partitur apri glandulas palæstritis,
Et concubino turturum nates donat.
Ligurumq; nobis saxa cum ministrentur,
Vel cocta fumis musta massilitanis,
Opimianum morionibus nectar
Crystallinis'q;, myrrhinis'q; propinat.
Et cosmianis ipse fusus ampullis
Non erubescit murice aureo nobis
Diuidere mœchæ pauperis capillare.
Septunce multo deinde perditus stertit.
Nos accubamus, & silentium ronchis
Præstare iussi nutibus propinamus.
Hos Malchionis patimur improbi fastus.
Nec uindicare te Rufe possumus, fellat.

In Coclitem. 41

Vt faciam breuiora mones epigrammata Cocles.
Fac mihi quod Chione. non potui breuius.

In Tongilionem. 42

Quid narrat tua mœcha? non puellam
Dixi Tongilion. quid ergo? lingam.

Ad Maritum. 43

Quis tibi persuasit nares abscindere mœcho?
Non hac peccatum est parte marite tibi.
Stulte quid egisti? nihil hic tua perdidit uxor

Cum sit salua tui mentula Deiphobi.

Ad Castam matronam. 44

Ne legeres partem lasciui casta libelli,
Prædixi, & monui. tu tamen ecce legis.
Sed si Panniculum, si spectas casta Latinum,
Non sunt hæc mimis improbiora. lege.

In Chionem. 45

Narrat te rumor Chione nunquam esse fututam.
Atq; nihil cunno purius esse tuo.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lauaris.
Si pudor est, transfer subligar in faciem.

In Fratres fellatores. 46

Sunt gemini fratres, diuersa sed inguina lingunt.
Dicite dissimiles sint magis, an similes?

Ad Phœbum. 47

Vtere lactucis, & mollibus utere maluis.
Nam faciem durum Phœbe cacantis habes.

De Galla 48

Vult, non uult dare Galla mihi, nec dicere possum,
Quod uult, & non uult, quid sibi Galla uelit.

De Misitio. 49

Cum peteret patriæ Misitius arua Rauennæ,
Semiuiro Cybeles cum grege iunxit iter.
Huic comes hærebat domini fugitiuus Achillas,
Insignis forma, nequitiaq; puer.
Hoc steriles sensere uiri, qua parte cubaret,
Quærunt sed tacitos sensit & ille dolos.
Mentitur, credunt. somni post uina petuntur.
Continuo ferrum noxia turba rapit,
Excidunt'q; senem, spondæ qui parte iacebat,

Nanq; puer pluteo uindice tutus erat.

Suppositam (fama est) quondam pro uirgine ceruam

At nunc pro puero mentula supposita est.

Ad Gallum. 50

Ut patiar mœchum, rogat uxor Galle, sed unum

Huic ego, non oculos eruo Galle duos.

In Vetustinam. 51

Cum tibi trecenti consules Vetustina,

Et tres capilli, quatuor'ue sint dentes,

Pectus cicadæ, crusculumq; formicæ,

Rugosiorem cum geras stola frontem,

Et aranearum cassibus pares mammas,

Cum comparata rictibus tuis ora

Niliacus habeat crocodilus angusta,

Meliusq; ranæ garriant rauennates,

Et Adriaticus dulcius culex cantet,

Videasq; quantum noctuæ uident mane,

Et illud oleas, quod uiri capellarum,

Et anatis habeas uropygium macræ,

Senemq; cynicum uincat osseus cunnus,

Cum te lucerna balneator extincta

Admittat inter bustuarias mœchas,

Cum bruma mensem sit tibi per augustum,

Regelare nec te pestilentia possit,

Gaudes ducentas ire nuptum post mortes,

Virumq; demens cineribus tuis quæris

Prurire, quid si sarrire uelit saxum?

Quis coniugem? quis te uocabit uxorem?

Philomelus auiam quam uocauerat nuper?

Quod si cadauer exigis tuum scalpi,
Sternatur Acoride triclinio lectus,
Talassionem qui tuum dicet solus,
Vstorq; tedas præferat nouæ nuptæ.
Intrare in istum sola fax potest cunnum.

In Rufum. 52

Esse negas coctum leporem, poscisq; flagella.
Mauis Rufe coquum scindere, quàm leporem.

In Næuolum. 53

Nunquam dicis aue, sed reddis Næuole semper,
Quod prior & Curius dicere sæpe solet.
Cur hoc expectas à me, rogo, Næuole dicas,
Nam puto, nec melior Næuole, nec prior es.
Præmia laudato tribuit mihi Cæsar uterq;,
Natorumq; dedit iura paterna trium.
Ore legor multo, notumq; per oppida nomen.
Non expectato dat mihi fama rogo.
Est & in hoc aliquid, uidit me Roma tribunum.
Et sedeo, qua te suscitat Oceanus.
Quot mihi Cæsar eo facti sunt munere ciues,
Nec famulos totidem suspicor esse tibi.
Sed pædicaris, sed pulchre Næuole ceues.
Iam iam sic prior es Næuole. uincis. aue.

In Gargilium. 54

Lingis, non futuis meam puellam.
Et garris quasi mœchus, & fututor.
Si te prehendero Gargili, tacebis.

Ad Rufum. 55

Ne legat hunc Chione, mando tibi Rufe libellum.
Carmine læsa meo est lædere & ipsa potest.

In Sabellum. 56

Sit culus tibi quàm macer, requiris?
Pædicare potes Sabelle culo.

Ad Cerdonem. 57

Irasci nostro non debes cerdo libello.
Ars tua, non uita est carmine læsa meo.
Innocuos permitte sales. cur ludere nobis
Non liceat, licuit si iugulare tibi?

Ad Rufum. 58

Cursorem sexta tibi Rufe remisimus hora.
Carmina quem madidum nostra tulisse reor.
Imbribus immodicis cœlum nam forte ruebat.
Non aliter mitti debuit iste liber.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER QVARTVS.

De natali Domitiani.

AESARIS ALMA DIES, ET luce sacratior illa,
Conscia dictæum qua tulit ida Iouem,
Longa precor, Pylioq; ueni numerosior æuo,
Semper & hoc uultu, uel meliore nite.
Hic colat albano tritonida cultus in auro,
Perq; manus tantas plurima quercus eat.
Hic colat ingenti redeuntia sæcula lustro.
Et quæ Romuleus sacra Terentus habet.

Magna quidem superi petimus, sed debita terris,
Pro tanto quæ sunt improba uota Deo.

De Oratio.

Spectabat modo solus inter omnes
Nigris munus Oratius lacernis.
Cum plebs, & minor ordo, maximusq;
Sancto cum duce candidus sederet.
Toto nix cecidit repente cœlo.
Albis spectat Oratius lacernis.

De Niuibus.

Aspice quàm densum tacitarum uellus aquarum
Defluat in uultus Cæsaris, inq; sinus.
Indulget tamen ille Ioui, nec uertice moto
Concretas pigro frigore ridet aquas.
Sydus hyperborei solitus lassare Bootæ,
Et madidis Helicen dissimulare comis.
Qui siccis lasciuit aquis, & ab æthere ludit.
Suspicor has pueri Cæsaris esse niues.

In Bassam.

Quod siccæ redolet palus lacunæ,
Crudarum nebulæ quod albularum,
Piscinæ uetus aura quod marinæ,
Quod pressa piger hircus in capella,
Lassi bardaicus quod euocati,
Quod bis muricæ uellus inquinatum,
Quod ieiunia sabbatariorum,
Mœstorum quod hanelitus reorum,
Quod spurcæ moriens lucerna Ledæ,
Quod ceromata fece de Sabina,
Quod uulpis fuga, uiperæ cubile,

Mallem, quàm quod oles, olere Bassa.

Ad Fabianum.

Vir bonus & pauper linguaq; & pectore uerus
Quid tibi uis, urbem qui Fabiane petis?
Qui nec leno potes, nec comissator haberi,
Nec pauidos tristi uoce citare reos.
Nec potes uxorem cari corrumpere amici.
Nec potes algentes arrigere ad uetulas,
Vendere nec uanos circa pallatia fumos,
Plaudere nec cano, plaudere nec glaphyro.
Vnde miser uiues, homo fidus, certus amicus?
Hoc nihil est. nunquam sic Philomelus eris.

In Maccilianum.

Credi uirgine castior pudica,
Et frontis teneræ cupis uideri,
Cum sis improbior Macciliane,
Quàm qui compositos metro Catulli.
In Stellæ recitat domo libellos.

Ad Hilum.

Cur here quod dederas, hodie puer Hile negasti?
Durus tam subito, qui modo mitis eras.
Sed iam causaris barbamq;, annosq;, pilosq;,
O' nox quàm longa es, quæ facis una senem,
Quid nos derides? here qui puer Hile fuisti,
Dic nobis, hodie qua ratione uir es?

Ad Euphemum.

Prima salutantes, atq; altera continet hora,
Exercet raucos tertia causidicos.
In quintam uarios extendit Roma labores.
Sexta quies lassis, septima finis erit.

Sufficit in nonam nitidis octaua palæstris,
 Imperat extructos frangere nona toros.
Hora libellorum decima est Eupheme meorum,
 Temperat ambrosias cum tua cura dapes.
Et bonus ætherio laxatur nectare Cæsar,
 Ingentiq; tenet pocula parca manu.
Tunc admitte iocos, gressu timet ire licenti.
 Ad matutinum nostra Thalia Iouem.

In Labullam.

Sotæ filia Clinici Labulla.
Deserto sequeris Clitum marito,
Et donas, & amas ἔχεις ἀσώτως.

Ad Faustinum.

Dum nouus est, neq; adhuc rasa mihi frõte libellus,
 Pagina dum tangi non bene sicca timet.
I puer, & caro perfer leue munus amico,
 Qui meruit nugas primus habere meas.
Curre, sed instructus comitetur, punica librum
 Spongia, muneribus conuenit illa meis.
Non possunt nostro multæ Faustine lituræ
 Emendare iocos, una litura potest.

In. An Saturninum.

Dum nimium uano tumefactus nomine gaudes,
 Et Saturninum te miser esse pudet.
Impia parrhasia mouisti bella sub ursa,
 Qualia qui Phariæ coniugis arma tulit.
Exciderat'ne adeo fatum tibi nominis huius,
 Obruit Actiaci quod grauis ira freti?
An tibi promisit Rhenus, quod non dedit illi
 Nilus, & arctois plus licuisset aquis?

Ille etiam

Ille etiam nostris Antonius occidit armis,
Qui tibi collatus perfide Cæsar erat.

In Thaidem.

Nulli Thai negas. sed si te non pudet istud,
Hoc saltem pudeat Thai, negare nihil.

De nuptijs Pudentis, & Claudiæ.

Claudia Rufe meo nubit peregrina Pudenti.
Macte esto tedis ó Hymenæe tuis.
Tam bene rara suo miscentur annama nardo,
Massica Theseis tam bene uina fauis.
Nec melius teneris iunguntur uitibus ulmi,
Nec plus lotos aquas, littora myrtus amat.
Candida perpetuo reside concordia lecto,
Tamq; pari semper sit Venus æqua iugo.
Diligat ipsa senem quondam, sed & ipsa marito
Tunc quoq;, cum fuerit, non uideatur anus.

Ad Silium.

Sili castalidum decus sororum,
Qui periuria barbari furoris
Ingenti premis ore, perfidosq;
Fastus Annibalis, leuesq; Pœnos
Magnis cedere cogis Africanis,
Paulum deposita seueritate,
Dum blanda uagus alea december
Incertis sonat hinc & hinc fritillis,
Et ludit rota nequiore talo,
Nostris otia commoda camœnis,
Nec torua lege fronte, sed remissa
Lasciuis madidos iocis libellos.
Sic forsan tener ausus est Catullus

Magno mittere passerem Maroni.

Ad Caecilianum. 15

Mille tibi nummos hesterna luce roganti,
In sex aut septem Caeciliane dies,
Non habeo dixi. sed tu causatus amici
Aduentum, lancem, paucaq; uasa rogas.
Stultus es, an stultum me credis amice? negaui
Mille tibi nummos, millia quinq; dabo?

In Gallum. 16

Priuignum non esse tuae te Galle nouercae
Rumor erat, coniux dum fuit illa patris.
Non tamen hoc poterat uiuo genitore probari.
Iam nusquam pater est Galle, nouerca domi est.
Magnus ab infernis reuocetur Tullius umbris,
Et te defendat Regulus ipse licet,
Non potes absolui. nam quae non desinit esse
Post patrem, nunquam Galle nouerca fuit.

Ad Paulum. 17

Facere in Lyciscam Paule me iubes uersus,
Quibus illa lectis rubeat, & sit irata.
O' Paule malus es. irrumare uis solus.

De Puero glacie occiso. 18

Qua uicina pluit uipsanis porta columnis,
Et madet assiduo lubricus imbre lapis,
In iugulum pueri, qui roscida tecta subibat,
Decidit hyberno praegrauis unda gelu.
Cumq; peregisset miseri crudelia fata,
Tabuit in calido uulnere mucro tener.
Quid non saeua sibi uoluit fortuna licere,
Aut ubi mors non est, si iugulatis aquae?

De Endromide. 19

Hanc tibi sequanicæ pinguem textricis alumnam
Quæ Lacedæmonium barbara nomen habet,
Sordida, sed gelido non aspernanda decembri,
Dona, peregrinam mittimus Endromuda.
Seu lentum ceroma teris, tepidum'ue trigona,
Siue harpasta manu puluerulenta rapis.
Plumea seu laxi partiris pondera follis,
Siue leuem cursu uincere quæris Atam.
Ne madidos intret penetrabile frigus in artus.
Ne'ue grauis subita te premat iris aqua.
Ridebis uentos hoc munere tectus, & imbres.
Nec sic in tyria sindone tutus eris.

De Cærelia, & Gellia. 20

Dicat se uetulam, cum sit Cærelia puppa.
Puppam se dicat Gellia, cum sit anus.
Ferre nec hanc possis, possis Coline nec illam.
Altera ridicula est, altera putidula.

De Celio. 21

Nullos esse deos, inane cœlum
Affirmat Celius, probatq;, quod se
Factum, dum negat hoc, uidet beatum.

De Cleopatra uxore. 22

Primos passa toros, et adhuc placanda marito
Merserat in nitidos se Cleopatra lacus.
Dum fugit amplexus, sed prodidit unda latentem,
Lucebat, totis cum tegeretur aquis.
Condita sic puro numerantur lilia uitro.
Sic prohibet tenues gemma latere rosas.
Insilui, mersusq; uadis luctantia carpsi

Basia, perspicuæ plus uetuistis aquæ.

Ad Thaliam. 23

Dum tu lenta nimis, diuq; quæris,
Quis primus tibi quis'ue sit secundus,
Gratum quis'ue epigramma comparabit,
Palmam Callimachus Thalia de se
Facundo dedit ipse Brutiano,
Qui si cecropio satur lepore
Romanæ sale luserit Mineruæ.
Illi me facias precor secundum.

Ad Fabianum. 24

Omneis, quas habuit Fabiane Lycoris, amicas
Extulit, uxori fiat amica meæ.

Ad Pamphilum. 25

Tu setina quidem semper, uel massica ponis
Pamphile, sed rumor tam bona uina negat.
Diceris hac factus cœlebs quater esse lagœna.
Nec puto, nec credo Pamphile, nec sitio.

De Amiano. 26

Nihil Amiano, præter aridam uestem
Moriens reliquit ultimis pater ceris.
Fieri putet potuisse quis Maronille,
Vt Amianus mortuum patrem nolit.

Ad Sophronium. 27

Quæro diu totam Sophroni Rufe per urbem,
Siqua puella neget. nulla puella negat.
Tanquam fas non sit, tanquam sit turpe negare.
Tanquam non liceat, nulla puella negat.
Casta igitur nulla est. castæ sunt mille. quid ergo
Casta facit? non dat, non tamen illa negat.

Ad Quintum. 28

Exigis, ut donem nostros tibi Quinte libellos.
Non habeo, sed habet bibliopola Triphon.
Aes dabo pro nugis, & emam tua carmina sanus.
Non, inquis, faciam tam fatue, nec ego.

De Vestino. 29

Cum grauis extremas Vestinus duceret horas,
Et iam per stygias esset iturus aquas,
Vltima uoluentes orauit pensa sorores,
Vt traherent parua stamina pulla mora.
Iam sibi defunctus caris dum uiuit amicis,
Mouerunt tetricas tam pia uota deas.
Tum largas partitus opes à luce recessit.
Seq; mori post hoc credidit ille senem.

De Damis. 30

Aspicis, imbelles tentent quàm fortia damæ
Prælia, tam timidis quanta sit ira feris?
In mortem paruis concurrere frontibus audent.
Vis Cæsar damis parcere? mitte canes.

De Nigrina. 31

O felix animo, felix Nigrina marito,
Atq; inter latias gloria prima nurus.
Te patrios miscere iuuat cum coniuge census,
Gaudentem socio, participemq; uiro.
Arserit Euadne flammis iniecta mariti.
Nec minus Alcestim fama sub astra ferat.
Tu melius certæ meruisti pignore uitæ,
Vt tibi non esset morte probandus amor.

In Auarum amicum. 32

Millia misisti mihi sex bis sena petenti.

Vt bis sena feram, bis duodena petam.

In Zoilum inuidum. 33

Nunquam diuitias deos rogaui
Contentus modicis, meoq; lætus.
Paupertas ueniam dabis, recede.
Causa est tam subiti, nouiq; uoti?
Pendentem uolo Zoilum uidere.

In Afrum. 34

Condita cum tibi sit iam sexagesima messis,
Et facies multo splendeat alba pilo,
Discurris tota uagus urbe, nec ulla cathedra est,
Cui non mane feras irrequietus, aue.
Et sine te nulli fas est prodire tribuno,
Nec caret officio consul uterque tuo.
Et sacro decies repetis pallatia cliuo,
Sigeriosq; modos, partheniosq; sonas.
Hæc faciant sane iuuenes, deformius Afer
Omnino nihil est ardelione sene.

Ad Mathonem. 35

Hospes eras nostri semper Matho Tiburtini.
Hoc emis, imposui, rus tibi uendo tuum.

In Mathonem. 36

Declamas in febre Mathon, hanc esse phrenesim
Si nescis, non es sanus amice Mathon.
Declamas æger, declamas hemitritæus.
Si sudare aliter non potes, est ratio.
Magna tamen res est. erras, cum uiscera febris
Exurit, res est magna tacere Mathon.

De Fabulla. 37

Epigramma nostrum cum Fabulla legisset,

Negare nullam quo queror puellarum.
Semel rogata bis'q; terq; neglexit
Preces amantis. iam Fabulla promitte.
Negare iussi, pernegare non iussi.

Ad Rufum. 38

Hos quoq; commenda Venuleio Rufe libellos.
Imputet & nobis otia parua, roga.
Immemor & paulum curarum, operum'q; suorum
Non tetrica nugas exigat aure meas.
Sed nec post primum legat hæc, summum'ue trientem,
Sed sua cum medius prælia Bacchus amat.
Si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur
Altera, diuisum sic breue fiet opus.

In Næuolum. 39

Securo nihil est te Næuole peius, eodem
Sollicito nihil est Næuole te melius.
Securus nullum resalutas, despicis omnes.
Nec quisquam liber, nec tibi gratus homo est.
Sollicitus donas, dominum, regem'q; salutas.
Inuitas. esto Næuole sollicitus.

In Thaidem. 40

Non est in populo, nec urbe tota,
A se Thaida qui probet fututam.
Cum multi cupiant, rogentq; multi.
Tam casta est, rogo, Thais? immo fellat.

In Ponticum. 41

Nos bibimus uitro, tu myrrha Pontice. quare?
Prodat perspicuus ne duo uina calix.

Ad Librum suum. 42

Si uis auribus atticis probari,

E xhortor, moneo'q; te libelle.
V t docto placeas Apollinari.
N il exactius, eruditus'q; est.
S ed nec candidius, benignius'q;,
S i te pectore, si tenebit ore.
N ec ronchos metues maligniorum.
N ec scombris tunicas dabis molestas.
S i damnauerit, ad salariorum
C urras scrinia protinus licebit,
I nuersa pueris arande charta.

De Bassa. 43

I nfantem secum semper tua Bassa Fabulle
Collocat, & lusus, delitias'q; uocat.
E t quod mireris magis, infantaria non est.
Ergo quid in causa est? perdere Bassa solet.

In dissimulatorem Septitianum. 44

N ulla remisisti paruo pro munere dona,
Et iam Saturni quinq; fuere dies.
E rgo nec argenti sex scrupula Septitiane
Missa, nec à querulo mappa cliente fuit.
A ntipolitani, nec quæ de sanguine thynni
Testa rubet, nec quæ cottana parua gerit.
N ec rugosarum uimen breue picenarum.
Dicere te posses, ut meminisse mei.
D ecipies alios uerbis, uultu'q; benigno.
Nam mihi iam notus dissimulator eris.

De rusticatione. 45

R ure morans quid agam, respondeo pauca rogatus.
L uce deos oro, famulos post arua reuiso.
P artibus atq; meis iustos indico labores.

I nde lego, Phœbumq; cio, musamq; lacesso.
H inc oleo corpus frico, molliq; palæstra.
S tringo libens, animo gaudens, ac fœnore liber.
P ondero, poto, cano, ludo, lauo, cœno, quiesco.
D um paruus lychnus modicum consumit oliui,
H æc dat nocturnis nox lucubrata camœnis.

Ad Librum. 46

O he iam satis est, ohe libelle.
I am peruenimus usq; ad umbilicos.
T u procedere adhuc, & ire quæris,
N ec summa potes in scheda teneri.
S ic tanquam tibi res peracta non sit,
Quæ prima quoq; pagina notatur.
I am lector queriturq;, deficitq;.
I am librarius hoc & ipse dicit.
O he iam satis est, ohe libelle.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER QVINTVS.

1

h OC TIBI PALLADIAE seu collibus uteris albæ
Cæsar, & hinc Triuiam prospicias, inde Thetym,
Seu tua ueridicæ discunt responsa sorores,
Plana suburbani qua cubat unda freti.
S eu placet Aeneæ nutrix, seu filia Solis,
Siue salutiferis candidus Anxur aquis,
M ittimus o' rerum felix tutela, salusq;

Sospite quo gratum credimus esse Iouem.
Tu tantum accipias. ego te legisse putabo.
Et tumidus Galla credulitate fruar.

Ad Lectores. 2

Matronæ, puerìq;, uirginesq́;,
Vobis pagina nostra dedicatur.
Tu, quem nequitiæ procaciores
Delectant nimium, salesq; nudi,
Lasciuos lege quattuor libellos.
Quintus cum domino liber iocetur,
Quem Germanicus ore non rubenti
Coràm Cecropia legat puella.

Ad Domitianum. 3

Accola iam nostræ degis Germanicæ ripæ,
A' famulis Istri qui tibi uenit aquis,
Lætus & attonitus, uiso modo præside mundi,
Affatus comites dicitur esse suos.
Sors mea quàm fratris melior, cui tam propè fas est
Cernere, tam longe, quem colit ille deum.

In Myrtalem. 4

Foetere multo Myrtale solet uino.
Sed fallat ut nos, folia deuorat lauri,
Merumq; cauta fronde non aqua miscet,
Hanc tu rubentem prominentibus uenis
Quoties uenire Paule uideris contra,
Dicas licebit, Myrtale bibit laurum.

Ad Sextum. 5

Sexte Palatinæ cultor facunde Mineruæ,
Ingenio frueris qui propiore Dei.
Nam tibi nascentes domini cognoscere curas,

Et secreta ducis pectora nosse licet.
Sit locus & nostris aliqua tibi parte libellis,
Qua Pedo, qua Marsus, quaq; Catullus erit.
Ad capitolini cœlestia carmina belli
Grande cothurnati pone Maronis opus.

Ad Musas.

Si non est graue, nec nimis molestum,
Musæ Parthenium rogate uestrum.
Sic te serior & beata quondam
Saluo Cæsare finiat senectus,
Et sis inuidia fauente felix.
Sic Burrus cito sentiat parentem,
Admittas timidam, breuemq; chartam
Intra limina sanctioris aulæ.
Nosti tempora tu Iouis sereni,
Cum fulget placidus, suoq; uultu.
Quo nil supplicibus solet negare.
Non est, quod metuas preces iniquas.
Nunquam grandia, nec molesta poscit,
Quæ cedro decorata, purpuraq;
Nigris pagina creuit umbilicis.
Nec porrexeris ista, sed teneto.
Sic tanquam nihil offeras, agasq;.
Si noui dominum nouem sororum,
Vltro purpureum petet libellum.

Ad Vulcanum.

Qualiter aßyrios renouant incendia nidos,
Vna decem quoties sæcula uixit auis.
Taliter exuta est ueterem noua Roma senectam,
Et sumpsit uultus præsidis ipsa sui.

I am precor oblitus notæ Vulcane querelæ
Parce, sumus Martis turba, sed & Veneris.
P arce pater. sic lemniacas lasciua cathenis
Ignoscat coniux, & patienter amet.

De Phaside. ≡ 8

E dictum domini, Deiq; nostri,
Quo subsellia certiora fiunt,
E t puros eques ordines recepit,
D um laudat modo Phasis in theatro,
P hasis purpureis ruber lacernis.
E t iactat tumido superbus ore.
T andem commodius licet sedere.
N unc est reddita dignitas equestris.
T urba non premimur, nec inquinamur.
H æc, & talia dum refert supinus
I llas purpureas, & arrogantes
I ussit surgere Lectius lacernas.

In Symmachum. 9 ≡

L anguebam, sed tu comitatus protinus ad me
Venisti centum Symmache discipulis.
C entum me tetigere manus aquilone gelatæ.
Non habui febrem Symmache, nunc habeo.

Ad Regulum. 10 ≡

E sse quid hoc dicam, uiuis quod fama negatur,
Et sua quod rarus tempora lector amat?
H i sunt inuidiæ nimirum Regule mores,
Præferat antiquos semper ut illa nouis.
S ic ueterem ingrati Pompeij quærimus umbram,
Et laudant Catuli Iulia templa senes.
E nnius est lectus saluo tibi Roma Marone.

Et sua riserunt sæcula Mæonidem.
Rara coronato plausere theatra Menandro.
Norat Nasonem sola Corynna suum.
Vos tamen ó nostri non festinate libelli.
Si post fata uenit gloria, non propero.

De Stella.

Sardonychas, smragdos, adamantas, iaspidas uno
Portat in articulo Stella Seuere meus.
Multas in digitis, plures in carmine gemmas
Inuenies, inde est, hæc puto, culta manus.

De eodem.

Quod nutantia fronte pertinaci
Gestat pondera Masclion superbus.
At grandis Linus omnibus lacertis
Septem quod pueros leuat, uel octo,
Res non difficilis mihi uidetur,
Vno cum digito, uel hoc, uel illo
Portet Stella meus decem puellas.

In Callistratum.

Sum (fateor) semperq; fui Callistrate pauper,
Sed non obscurus, nec male notus eques.
Sed toto legor orbe frequens, et dicitur, hic est.
Quodq; cinis paucis, hoc mihi uita dedit.
At tua centenis incumbunt tecta columnis.
Et libertinas arca flagellat opes.
Magnaq; niliacæ seruit tibi gleba Syenes.
Tondet & innumeros gallica Parma greges.
Hoc ego, tuq; sumus, sed quod sum, non potes esse.
Tu quod es, è populo quilibet esse potest.

De Manneio. 14

S edere primo solitus in gradu semper,
T unc cum licebat occupare, Manneius,
B is excitatus, ter'q; transtulit castra,
E t inter ipsas penè tertius sellas
P ost Caium'q;, Lucium'q; consedit.
I llinc cucullo prospicit caput tectus,
O culo'q; ludos spectat indecens uno.
E t hinc miser deiectus in uiam transit,
S ubsellio'q; semifultus extremo,
E t male receptus altero genu iactat
E quiti sedere, Lectio'q; se stare.

Ad Cæs. Do. 15

Quintus nostrorum liber est Auguste iocorum.
Et queritur læsus carmine nemo meo.
G audet honorato, sed multus nomine lector,
Cui uictura meo munere fama datur.
Quid tamen hæc prosunt quãuis uenerantia multos?
Non prosunt sane, me tamen ista iuuant.

Ad Lectorem. 16

S eria cum possim, quid delectantia malim
Scribere? tu causa es lector amice mihi.
Qui legis, et tota cantas mea carmina Roma.
Sed nescis, quanti stet mihi talis amor.
N am si falcaferi defendere templa tonantis,
Sollicitis'q; uelim uendere uerba reis,
P lurimus hispanas mittet mihi nauta metretas,
Et fiet uario sordidus ære sinus.
At nunc conuiua est, comessator'q; libellus,
Et tantum gratis pagina nostra placet.

Sed non hac ueteres contenti laude fuerunt,
Cum minimum uati munus Alexis erat.
Belle inquis dixti. satis est. laudabimur usq;.
Dissimulas? facies me puto causidicum.

In Gelliam. 17

Dum proauos, atauosq; refers, & nomina magna,
Dum tibi noster eques sordida conditio est.
Dum te posse negas nisi lato Gellia clauo
Nubere. nupsisti Gellia castifero.

Ad Quintianum. 18

Quod tibi decembri mense, quo uolant mappæ,
Gracilesq; ligulæ, cereiq;, chartæq;,
Et acuta senibus testa cum damascenis,
Præter libellos uernulas nihil misi,
Fortasse auarus uidear, aut inhumanus.
Odi dolosas munerum, & malas artes.
Imitantur hamos dona nanq; quis nescit
Auidum uorata decipi scarum musca?
Quoties amico diuiti nihil donat,
O Quintiane liberalis est pauper.

Ad Cæs. Do. 19

Si qua fides ueri, præferri maxime Cæsar
Temporibus possunt sæcula nulla tuis.
Quando magis dignos licuit spectare triumphos?
Quando Palatini plus meruere Dei?
Pulchrior & maior quo sub duce martia Roma?
Sub quo libertas principe tanta fuit?
Est tamen hoc uitium, sed non leue, sit licet unum,
Quod colit ingratas pauper amicitias.
Quis largitur opes ueteri, fidoq; sodali,

Aut quem prosequitur non alienus eques?

Ad Eundem.

Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ,
Flammatæ'ue togæ scrupula tota decem.
Luxuria est, tumidiq; uocant hæc munera regis.
Qui crepet aureolos, forsitan unus erit.
Quatinus hi non sunt, esto tu Cæsar amicus.
Nulla ducis uirtus dulcior esse potest.
Iandudum tacito rides Germanice naso.
Vtile, quod non uis, do tibi consilium.

Ad Martialem.

Si tecum mihi care Martialis
Securis liceat frui diebus,
Si disponere tempus otiosum,
Et ueræ pariter uacare uitæ,
Nec nos atria, nec domos potentum,
Nec lites tetricas, forumq; triste
Noscemus, nec imagines superbas.
Sed gestatio, fabulæ, libelli,
Campus, porticus, umbra, uirgo, thermæ.
Hæc essent loca semper, hi labores.
Nunc uiuit sibi neuter heu, bonosq;
Soles effugere, atq; abire sentit.
Qui nobis pereunt, & imputantur.
Quisquam uiuere cum sciat, moratur?

De Apollonio.

Quintum pro decimo, pro Crasso Regule Marcum
Ante salutabat rhetor Apollonius.
Nunc utrunq; suo resalutat nomine. quantum
Cura, laborq; potest, scripsit, et edidicit.

In Paulum

In Paulum. 23

Mane domi, nisi te merui, uoluiq; uidere,
Sint mihi Paule tuæ longius exquiliæ.
Sed tyburtinæ sum proximus accola pilæ,
Qua uidet antiquum rustica flora Iouem.
Alta suburbani uincenda est semita cliui,
Et nunquam sicco sordida saxa gradu.
Vixq; datur longas mulorum uincere mandras,
Quæq; trahi multo marmora fune uides.
Illud adhuc grauius, quod te post mille labores
Paule negat lasso ianitor esse domi.
Exitus hic operis uani, togulæq; madentis,
Vix tanti Paulum mane uidere fuit.
Semper inhumanos habet officiosus amicos.
Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum, 24

Herbarum fueras indutus Basse colores,
Iura theatralis dum siluere loci.
Quæ postquam placidi censoris cura renasci
Iussit, et Oceanum certior audit eques,
Non nisi uel cocco madida, uel murice tincta
Veste nites, et te sic dare uerba putas.
Quadringentorum nullæ sunt Basse lacernæ.
Aut meus ante omnes Cordus haberet equum.

De Hermete. 25

Hermes martia sæculi uoluptas,
Hermes omnibus eruditus armis,
Hermes & gladiator, & magister.
Hermes turba sui tremorq; ludi.
Hermes, quem timet Aelius sed unum.

Hermes, cui cadit aduolans sed uni.
Hermes uincere, non ferire doctus.
Hermes suppositius sibi ipsi.
Hermes diuitiæ locariorum.
Hermes cura, laborq; ludiarum.
Hermes belligera superbus hasta.
Hermes æquoreo minax tridente.
Hermes casside languida timendus.
Hermes gloria martis uniuersi.
Hermes omnia solus, & ter unus.

De Chæres̄trato 26

Quadringenta tibi non sunt Chærestrate, surge.
Lectius ecce uenit, sta, fuge, curre, late.
Ecquis Io reuocat, discedentem'q; reducit?
Ecquis Io largas pandit amicus opes?
Quem chartis, fameq; damus, populis'q; loquendum,
Qui stygios non uult totus adire lacus.
Hoc rogo non melius, quàm rubro pulpita nimbo
Spargere, et effuso permaduisse croco,
Quàm non sensuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubiq; micet.
O frustra locuples, o' dissimulator amicæ
Hæc legis, & laudas quæ tibi fama perit?

Ad Codrum. 27

Quod alpha dixi Codre penulatorum
Te nuper, aliqua cum iocarer in charta,
Si forte bilem mouit hic tibi uersus,
Dicas licebit Beta me togatorum.

In Fictum equitem. 28

Ingenium, studium'q; tibi, mores'q;, genus q;

Sunt equitis (fateor) cætera plebis habes.
B is septem tibi iam non sunt subsellia tanti,
Vt sedeas uiso pallidus oceano.

In Mamercum. 29

V t bene loquatur, sentiatq; Mamercus,
E fficere nullis Aule moribus possis,
P ietate fratres Curtios licet uincas,
Q uiete Neruas, comitate Drusones,
P robitate Marcos, æquitate Mauricos,
O ratione Regulos, iocis Paulos.
R ubiginosis cuncta dentibus rodit.
H ominem malignum forsan esse tu credas.
E go esse miserum, credo, cui placet nemo.

Ad Gelliam. 30

S iquando leporem mittis mihi Gellia, dicis,
Formosus septem Marce diebus eris.
S i non derides, si uerum lux mea narras,
Edisti nunquam Gellia tu leporem.

Ad Varronem. 31

V arro sophocleo non inficiande cothurno,
Nec minus in calabra suspiciende lyra
D iffer opus, nec te facundi cœna Catulli
Detineat, cultis aut elegeia comis.
S ed lege fumoso non aspernanda decembri
Carmina, mittuntur quæ tibi mense suo.
C ommodius nisi forte tibi, potiusq; uidetur,
Saturnalitias perdere Varro nuces.

De Ludo puerorum cum Iuuencis. 32

A spice, quàm placidis insultet turba iuuencis,
Et sua quàm facilis pondera Taurus amet.

Cornibus hic pendet summis, uagus ille per armos
Currit, & in toto uentilat arma boue.
At feritas immota riget. non esset arena
Tutior, & possent fallere plana magis.
Nec trepidant gressus, sed de discrimine palmæ
Securus puer est, sollicitum'q; pecus.

De Crispo.

Quadrantem Crispus tabulis Faustine supremis
Non dedit uxori. cui dedit ergo? sibi.

In Causidicum.

Carpere Causidicus fertur mea carmina, qui sit,
Nescio, si sciero, uæ tibi Causidice.

De Herotionte.

Hanc tibi Fronto pater genitrix Flacilla puellam
Oscula commendo, delitias'q; meas.
Pallida nec nigras horrescat Herotion umbras,
Ora'q; tartarei prodigiosa canis.
Impletura fuit sextæ modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies.
Inter tam ueteres ludat lasciua patronos,
Et nomen blæso garriat ore meum.
Mollia nec rigidus cæspes tegat ossa, nec illi
Terra grauis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide

Cum sibi redire de patrensibus fundis
Ducenta, clamat ocinatus Euclides,
Corinthio'q; plura de suburbano
Longum'q; pulchra stemma repetit à Leda,
Et suscitanti Lectio reluctatur,
Equiti superbo, nobili, locupleti

C ecidit repente magna de ſinu clauis.
N unquam Fabulle nequior fuit clauis.

Ad Fauſtinum. 37

L audatus noſtro quidam Fauſtine libello
Diſſimulat, quaſi nil debeat, impoſuit.

De Herotionte puella. 38

P uella ſenibus dulcior mihi Cygnis,
A gna Galeſi mollior Phalanini,
C oncha lucrini delicatior ſtagni,
C ui nec lapillos præferas Erythræos,
N ec modo politum pecudis indicæ dentem,
N iuesq; primas, liliumq́; non tactum,
Q uæ crine uicit betici gregis uellus,
R heniq; nodos, aureamq́; nitellam,
F ragrauit ore, quod roſarium Pæſti.
Q uod atticarum prima mella cerarum.
Q uod ſucinorum rapta de manu gleba,
C ui comparatus indecens erat pauo.
I namabilis ſciurus, & frequens Phœnix
A dhuc recenti tepet Herotion buſto,
(Q uàm peſſimorum lex auara fatorum)
S exta peregit hyeme, nec tamen tota,
N oſtros amores, gaudiumq́;, luſusq́;.
E t eſſe triſtem me meus uetat Pætus.
P ectusq́; pulſans, pariter & comam uellens,
D eflere non te Vernulæ pudet mortem?
E go coniugem, inquit, extuli, & tamen uiuo.
N otam, ſuperbam, nobilem, locupletem.
Q uid eſſe noſtro fortius poteſt Pæto?
D ucenties accepit, & tamen uiuit.

In Calliodorum. 39

C alliodorus habet censum, quis nescit? equestrem
Sexte, sed & fratrem Calliodorus habet.
Quadringenta secat, qui dicit, σῦκα μέριζε
Vno credis equo posse sedere duos?
Quid cum fratre tibi? quid cum Polluce molesto?
Non esset Pollux, si tibi Castor erat.
V nus cum sitis, duo Calliodore sedetis.
Surge, solœcismum Calliodore facis.
A ut imitate genus Ledæ, cum fratre sedere
Non potes, alternis Calliodore sede.

In Carinum. 40

S upremas tibi tricies in anno
S ignanti tabulas Carine misi
H yblæis madidas thymis placentas.
D efeci, miserere iam Carine,
S igna rarius, aut semel fac illud,
M entitur tua quod subinde tussis.
E xcussi loculosq;, sacculumq;.
C rœso diuitior licet fuissem,
I ro pauperior forem Carine,
S i conchem toties meam comesses.

Ad Artemidorum. 41

P inxisti Venerem, colis Artemidore Mineruam,
Et miraris, opus displicuisse tuum.

In Dindymum. 42

S padone cum sis euiratior fluxo,
E t concubino mollior celænæo.
Quem sectus ululat matris entheæ gallus,
T heatra loqueris, & gradus, & edicta,

Trabeasq;,& idus,fibulasq;,censusq;,
Et pumicata pauperes manu monstras.
Sedere in equitum liceat an tibi scannis.
Videbo Dindyme,non licet maritorum.

Amicis esse donandum. 43

Callidus effracta nummos fur auferet arca.
Prosternet patrios impia flamma lares.
Debitor usuram pariter,sortemq; negabit.
Non reddet sterilis semina iacta seges.
Dispensatorem fallax spoliabit amica.
Mercibus extructas obruet unda rates.
Extra fortunam est quicquid donatur amicis.
Quas dederis,solas semper habebis opes.

De Thaide,& Lecania. 44

Thais habet nigros,niueos Lecania dentes,
Quæ ratio est?emptos hæc habet,illa suos.

In Dentonem. 45

Quid factum est rogo.quid repente factum?
Ad cœnam mihi Dento quod uocanti
(Quis credat?)quater ausus es negare.
Sed nec respicis,& fugis sequentem,
Quem thermis modo quærere,& theatris,
Et conclauibus omnibus solebas.
Sic est,captus es unctiore cœna.
Et maior rapuit canem culina.
Iam te,sed cito cognitum,& relictum,
Cum fastidierit popina diues,
Antiquæ uenies ad ossa cœnæ.

In Bassam. 46

Dicis formosam,dicas te Bassa puellam,

Istud, quod non est, dicere Bassa soles.

Ad Diadumenum. 47

Basia dum nolo, nisi quæ luctantia carpsi,
Et placet ira mihi plus tua, quàm facies.
Vt te sæpe rogem, cædo Diadumene sæpe.
Consequor hoc, ut me nec timeas, nec ames.

De Philone. 48

Nunquam se cœnasse domi Philo iurat, & hoc est,
Non cœnat, quoties nemo uocauit eum.

De Encolpo. 49

Quid non cogit amor? secuit nolente capillos
Encolpus domino, nec prohibente tamen.
Permisit, fleuitq; pudens, sic cessit habenis
Audaci questus de Phaëthonte pater.
Talis raptus Hylas, talis deprehensus Achilles,
Deposuit gaudens matre dolente comas.
Sed tu nec propera, breuibus nec crede capillis.
Tardaq; pro tanto munere, barba ueni.

Ad Labienum. 50

Vidissem modo forte cum sedentem
Solum te Labiene, treis putaui.
Caluæ me numerus tuæ fefellit.
Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,
Quales nec puerum decere possint.
Nudum est in medio caput, nec ullus
In longa pilus area notatur.
Hic error tibi profuit decembri,
Tunc, cum prandia misit imperator,
Cum panariolis tribus redisti.
Talem Geryonem fuisse credo,

Vites censeo porticum Philippi,
Si te uiderit Hercules, peristi.

In Charopinum. 51

Cœno domi quoties, nisi te Charopine uocaui,
Protinus ingentes sunt inimicitiæ.
Me'q; petis stricto medium transfigere ferro,
Si nostrum sine te scis caluisse focum.
Nec semel ergo mihi furtum fecisse licebit,
Improbius nihil est hac Charopine gula.
Desine iam nostram (precor) obseruare culinam,
Atq; aliquando meus det tibi uerba coquus.

Ad Rufum. 52

Hic, qui libellis pergrauem gerit læuam,
Notariorum quem premit chorus leuis,
Qui codicillis hinc, & inde prolatis,
Epistolis'q; commodat grauem uultum
Similis Catoni, Tullio'q;, Bruto'q;,
Exprimere Rufe, fidiculæ licet cogant,
Aue latinum, χαῖρε non potest græcum,
Si fingere istud me putas, salutemus.

In Posthumum. 53

Quæ mihi præstiteris memini, semper'q; tenebo.
Cur igitur taceo Posthume, tu loqueris?
Incipio quoties alicui tua dona referre,
Protinus exclamat, dixerat ipse mihi.
Non belle quædam faciunt duo, sufficit unus
Huic operi, si uis, ut loquar, ipse tace.
Crede mihi, quamuis ingentia Posthume dones,
Authoris pereunt garrulitate sui.

Ad Bassum.

Colchida quid scribis, quid scribis amicæ Thyesten?
Quid tibi uel Niobe Basse, uel Andromache?
Materia est (mihi crrde) tuis aptissima chartis
Deucalion, uel, si non placet hic, Phaëthon.

De Rhetore.

Extemporalis factus est meus Rhetor.
Calphurnium non scripsit, & salutauit.

De Aquila.

Dic mihi, quem portes, uolucrum regina? tonantem.
Nulla manu quare fulmina gestat? amat.
Quo calet igne deus? pueri. cur mitis aperto
Respicis ore Iouem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum.

Cui tradas Lupe filium magistro,
Quæris sollicitus, diuq; tentas.
Omnes grammaticosq;, rhetorasq;
Deuites, moneo. nihil sit illi
Cum libris Ciceronis, aut Maronis.
Famæ Rutilium suæ relinquat.
Si uersus facit, abdices poëtam.
Artes discere uult pecuniosas.
Fac, discat citharœdus, aut choraules.
Si duri puer ingeni uidetur,
Præconem facias, uel architectum.

Ad Cinnam.

Cum uoco te dominum, nolo tibi Cinna placere,
Sæpe etiam seruum sic resaluto meum.

Ad Posthumum.

Cras te uicturum, cras dicis Posthume semper,

Dic mihi, cras istud Posthume quando uenit?
Quàm longe cras istud ubi est? aut unde petendum?
Nunquid apud Parthos, Armeniosq; latet?
Iam cras istud habet Priami, uel Nestoris annos.
Cras istud quanti dic mihi possit emi?
Cras uiues, hodie iam uiuere Posthume, serum est.
Ille sapit, quisquis Posthume uixit heri.

Ad Stellam. 60

Quod non argentum, quod non tibi misimus aurum,
Hoc facimus causa Stella diserte tua.
Quisquis magna dedit, uoluit sibi magna remitti,
Fictilibus nostris exoneratus eris.

Ad Detractorem. 61

Adlatres licet usque nos, & usque,
Et gannitibus improbis lacessas,
Certum est hanc tibi pernegare famam,
Olim quam petis in meis libellis.
Qualiscunq; legaris ut per orbem,
Nam te cur aliquis sciat fuisse?
Ignotus pereas, miser necesse est.
Non deerunt tamen hac in urbe forsan
Vnus, uel duo, tres'ue, quattuor'ue,
Pellem rodere qui uelint caninam.
Nos hac à scabie tenemus ungues.

In Marianum. 62

Crispulus iste quis est, uxori semper adhæret
Qui Mariane tuæ, Crispulus iste quis est?
Nescio quid dominæ teneram qui garrit in aurem,
Et sellam cubito dexteriore premit.
Per cuius digitos currit leuis annulus omnes.

Crura gerit nullo qui uiolata pilo.
N il mihi respondes: uxoris res agit, inquis,
Iste meæ. sane certus, & asper homo est.
P rocuratorem uultu qui præferat ipso,
Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
O' quàm dignus eras alapis Mariane Latini,
Te successurum credo ego panniculo
R es uxoris agit, res nullas Crispulus iste.
Res non uxoris, res agit iste tuas.

Ad Hospites. 63

I ure tuo nostris maneas licet hospes in hortis,
Si potes in nudo ponere membra solo.
A ut si portatur tecum tibi magna supellex,
Nam mea iam digitum sustulit hospitibus.
N ulla tegit fractos, nec inanis culcitra lectos,
Putris, & abrupta fascia reste iacet.
S it tamen hospitium nobis commune duobus,
Emi hortos, plus est, instrue tu. minus est.

Ad Ponticum. 64

Quid sentis, inquis, de nostris Marce libellis,
Sic me sollicitus Pontice sæpe rogas.
A dmiror, stupeo. nihil est perfectius illis,
Ipse tuo cedet Regulus ingenio.
H oc sentis, inquis. faciat tibi sic bene Cæsar,
Sic Capitolinus Iuppiter. immo tibi.

Ad suos ministros. 65

S extantes Calliste duos infunde falerni,
Tu super æstiuas Alcane solue niues.
P inguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassenturq; rosis tempora sutilibus.

Iam uicina iubent nos uiuere mausolea.
Cum doceant ipsos posse perire deos.

Ad Cæsarem.

Astra, polumq; dedit, quamuis obstante nouerca
Alcidæ nemeæ terror, & arcas aper,
Et castigatum libycæ ceroma palæstræ,
Et grauis in siculo puluere tusus Eryx,
Syluarumq́; tremor, tacita qui fraude solebat
Ducere nec rectas Cacus in antra boues.
Ista tuæ Cæsar quota pars spectatur arenæ?
Dat maiora nouus prælia mane dies.
Quot grauiora cadunt Nemeæo pondera monstro?
Quot tua Mænalios collocat hasta sues?
Reddatur si pugna triplex pastoris Iberi,
Est tibi, qui possit uincere Geryonem.
Sæpe licet graiæ numeretur bellua lernæ,
Improba niliacas quid facit hydra feris?
Pro meritis cœlum tantis Auguste dederunt
Alcidæ cito dij, sed tibi serò dabunt.

In Pontilianum.

Sæpe salutatus nunquam prior ipse salutas,
Sic erit æternum Pontiliane uale.

De Hirundine.

Hybernos peterent solito cum more recessus
Atthides, in nidis una remansit auis.
Deprehendere nefas ad tempora uerna reuersæ,
Et profugam uolucres diripuere suæ.
Serò dedit pœnas, discerpi noxia mater
Debuerat, sed tunc, cum lacerauit Itym.

De Apicio. 69

D ederas Apici bis trecenties uentri,
E t adhuc supererat centies tibi laxum,
H oc tu grauatus, ne famem, & sitim ferres,
S umma uenenum potione duxisti.
N il est Apici tibi gulosius factum.

In Inuitatorem. 70

O mnia cum retro pueris obsonia tradas,
Cur non mensa tibi ponitur à pedibus?

De Thusco aruspice. 71

V ite nocens rosa stabat moriturus ad aras
Hircus, Bacche tuis uictima grata sacris.
Q uem Thuscus mactare deo cum uellet aruspex,
Dixerat agresti forte, rudiq; uiro.
V t cito testiculos peracuta falce secaret,
Teter ut immundæ carnis abiret odor.
I pse super uirides aras luctantia pronus
Dum resecat cultro colla, premitq; manu,
I ngens iratis apparuit hernia sacris,
Occupat hanc ferro rusticus, atq; secat.
H oc ratus antiquos sacrorum poscere ritus,
Talibus & fibris numina prisca coli,
S ic modo qui Thuscus fueras, nunc gallus aruspex,
Dum iugulas Hircum, factus es ipse caper.

Ad Faustinum. 72

S i temperari balneum cupis feruens
F austine, quod uix Iulianus intraret,
R ogo lauetur. rhetorem Sabineum,
N eronianas is refrigerat thermas.

In Candidum. 13

Prædia solus habes, & solus Candide nummos.
Aurea solus habes, myrrhina solus habes,
Massica solus habes, & opimi cæcuba solus,
Et cor solus habes, solus & ingenium.
Omnia solus habes, hoc me puto posse negare,
Vxorem sed habes Candide cum populo.

In Gallum. 14

Nunquam me reuocas, uenias cum sæpe uocatus,
Ignosco, nullum si modo Galle uocas.
Inuitas alios. uitium est utriusq;. quod? inquis,
Et mihi cor non est, nec tibi Galle pudor.

In Nestorem. 15

Auriculam Mario grauiter miraris olere,
Tu facis hoc, garris Nestor in auriculam.

In Zoilum. 16

Has cum gemina compede dedicat cathenas
Saturne tibi Zoilus, annulos priores.

Ad Gargilianum. 17

Sportula nulla datur, gratis conuiua recumbis,
Dic mihi, quid Romæ Gargiliane facis?
Vnde tibi togula est, & fuscæ pensio cællæ?
Vnde datur quadrans, unde uir es Chiones?
Cum ratione licet dicas te uiuere summa,
Quod uiuis, nulla cum ratione facis.

Ad Rufinum. 18

Sunt tibi (confiteor) diffusi iugera campi,
Vrbaniq; tenent prædia multa lares.
Et seruit dominæ numerosus debitor arcæ,
Sustentatq; tuas aurea mensa dapes.

Fastidire tamen noli Rufine minores.
Plus habuit Didymus, plus Philomelus habet.

In Matriniam. 79

Non possum uetulam, quereris Matrinia, possum
Et uetulam, sed tu mortua, non uetula es.
Possum Hecubam, possum Nioben Matrinia, sed si,
Nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

Qualem puellam uelit. 80

Ingenuam malo, sed si tamen illa negetur,
Libertina mihi proxima conditio est.
Extremo est ancilla loco, sed uincet utranq;,
Si facie nobis hæc erit ingenua.

Ad Chionem. 81

Digna tuo cur sis, indignaq; nomine, dicam.
Frigida es, & nigra es, non es, et es Chione.

De Piscibus sculptis. 82

Artis Phidiacæ toreuma clarum,
Pisces aspicis, adde aquam, natabunt.

In Fabianum. 83

Quod nouus, & nuper factus tibi præstat amicus,
Hoc præstare iubes me Fabiane tibi.
Horridus ut primo semper te mane salutem.
Per mediumq; trahat me tua sella lutum.
Lassus ut in thermas decima, uel serius, hora
Te sequar, Agrippæ, cum lauer ipse Titi.
Hoc per triginta merui Fabiane decembres,
Vt sim tiro tuæ semper amicitiæ.
Hoc merui Fabiane togæ, tritaq;, meaq;.
Vt nondum credas me meruisse rudem.

In Irascentes

In Irascentes amicos. 84

Irasci tantum felices nostis amici,
Non belle facitis, sed iuuat hoc facere.

Ad Sextum. 85

Quae te causa trahit, uel quae fiducia Romam
Sexte? quid aut speras, aut petis inde? refer.
Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso,
Atq; erit in triplici par mihi nemo foro.
Egit Atestinus causas, & ciuis utrumq;
Noras, sed neutri pensio tota fuit.
Si nihil hinc ueniet, pangentur carmina nobis,
Audieris, dices esse Maronis opus.
Insanis, omnes gelidis quicunq; lacernis,
Sunt tibi, Nasones, Virgiliosq; uides.
Atria magna colam, uix treis aut quatuor ista
Res aluit, pallet caetera turba fame.
Quid faciam? suade. nam certum est uiuere Romae.
Si bonus es, casu uiuere Sexte potes.

De Lycori. 86

Illiaco similem puerum Faustine ministro
Lusca Lycoris amat, quam bene lusca uidet.

Ad Thelesinum. 87

Mutua quod nobis ter quinquagena dedisti
Ex opibus tantis, quas grauis arca premit.
Esse tibi magnus Thelesine uideris amicus.
Tu magnus, quod das, immo ego, quod recipis.

De Lacerta caelata. 88

Inserta Phiale Mentoris manu ducta
Lacerta uiuit, & timetur argentum.

In Pollam.

Lomento rugas uteri quod condere tentas
Polla tibi uentrem, non mihi labra linis.
Simpliciter pateat uitium, fortasse pusillum est,
Quod tegitur, maius creditur esse malum.

In Lentinum.

Mentiris iuuenem tinctis Lentine capillis,
Tam subito Coruus, qui modo Cygnus eras.
Non omnes fallis: scit te Proserpina canum.
Personam capiti detrahet illa tuo.

In Ligurinum.

Occurrit tibi nemo quod libenter,
Quod quacunq; uenis fuga est, & ingens
Circa te Ligurine solitudo,
Quid sit scire cupis, nimis poeta es.
Hoc ualde uitium periculosum est,
Non tigris catulis citata raptis,
Non dipsas medio perusta sole.
Nec sic Scorpius improbus timetur.
Nam tantos rogo quis ferat labores?
Et stanti legis, & legis sedenti.
Currenti legis, & legis cacanti.
In thermas fugio, sonas ad aurem.
Piscinam peto, non licet natare.
Ad cœnam propero, tenes euntem,
Ad cœnam uenio, fugas sedentem.
Lassus dormio, suscitas iacentem.
Vis, quantum facias mali, uidere?
Vir iustus, probus, innocens timeris.

De Eodem. 92

Fugerit an mensas Phœbus, cœnamq́; Thyestis,
Ignoro, fugimus nos Ligurine tuam.
Illa quidem lauta est, dapibusq́; instructa superbis.
Sed nihil omnino te recitante placet.
Nolo mihi ponas rhombum, mulum' ue bilibrem,
Nec uolo boletos, ostrea nolo, tace.

Ad Candidum. 93

Exigis à nobis operam sine fine togatam,
Non eo, libertum sed tibi mitto meum.
Non est inquis idem, multo plus esse probabo,
Vix ego lecticam subsequar, ille feret.
In turbam incideris, cunctos umbone repellet.
Inualidum est nobis, ingenuumq́; latus.
Quodlibet in causis narraueris, ipse tacebo,
At tibi ter geminum mugiet ille sophos.
Lis erit, ingenti faciet conuitia uoce,
Esse pudor uetuit fortia uerba mihi,
Ergo nihil nobis, inquis, præstabis amicus?
Quicquid libertus Candide non poterit.

De Basso. 94

Capena grandi porta qua pluit gutta,
Phrygumq́; matris almo qua lauat ferrum,
Oratiorum qua uiret sacer campus,
Et qua pusilli feruet Herculis fanum,
Faustine plena Bassus ibat in rheda,
Omneis beati copias trahens ruris
Illic uideres frutice nobili caules,
Et utrunq; porrum, sessilesq́; lactucas,
Pigroq; uentri non inutiles betas.

Illic coronam pinguibus grauem turdis
Leporemq; læsum gallica canis dente,
Nondumq; uicta lactrum faba porcum.
Nec feriatus ibat ante carrucam.
Sed tuta fœno cursor oua portabat.
Romam petebat Bassus. immo rus ibat.

De Ollo. 95

Pauperis extruxit cællam, sed uendidit Ollus
Prædia, nunc cællam pauperis Ollus habet.

In Inuitatorem. 96

Veientana mihi misces, tibi massica potas,
Olfacere hæc malo pocula, quàm bibere.

In Lygurinum, 97

Hæc tibi non alia est ad cœnam causa uocandi,
Versiculos recites ut Lygurine tuos.
Deposui soleas, affertur protinus ingens
Inter lactucas, oxygarumq; liber.
Alter perlegitur, dum fercula prima morantur.
Tertius est, nec adhuc mensa secunda uenit.
Et quartum recitas, & quintum deniq; librum,
Putidus est toties, si mihi ponis aprum.
Quod si non scombris scelerata poemata dones,
Cœnabis solus iam Lygurine domi.

Ad Gallam. 98

Cum faciem laudo, cum miror crura, manusq;.
Dicere Galla soles, nuda placebo magis.
Et semper uitas communia balnea nobis,
Nunquid Galla times, ne tibi non placeam?

Ad Tongilianum. 99

Empta domus fuerat tibi Tongiliane ducentis,

Abstulit hanc nimium casus in urbe frequens.
Collatum est decies. rogo non potes ipse uideri
Incendisse tuam Tongiliane domum.

Ad Cloen. 100

Et uultu poteram tuo carere,
Et collo, manibusq;, cruribusq;,
Et mammis, natibusq;, clunibusq;,
Et, ne singula persequi laborem,
Tota te poteram Chloe carere.

Ad Gallam. 101

Cum dare non possim, quod poscis Galla rogantem,
Multo simplicius Galla negare potes.

In Gelliam. 102

Quod quacunq; uenis, Cosmum migrare putamus,
Et fluere excusso cinnama fusa uitro.
Nolo peregrinis placeas tibi Gellia nugis.
Sic puto posse meum sic bene olere canem.

De Caupone Rauennate. 103

Sit cisterna mihi, quàm uinea, malo Rauennæ.
Cum possim multo uendere pluris aquam.
Callidus imposuit nuper mihi Copo Rauennæ.
Cum peterem mistum, uendidit ille merum.

De Villa Faustini. 104

Baiana nostri uilla Basse Faustini,
Non otiosis ordinata myrtetis,
Viduaq; platano, tonsiliq; buxeto
Ingrata lati spatia detinet campi.
Sed rure uero, barbaroq; lætatur.
Hic farta premitur angulo Ceres omni,
Et multa fragrat testa senibus autumnis.

Hic post nouembres imminente iam bruma.
Seras putator horridus refert uuas
Truces in alta ualle mugiunt tauri,
Vitulusq; inermi fronte prurit in pugnam,
Vagatur omnis turba sordidæ cortis,
Argutus anser, gemmeiq; pauones,
Nomen deditq; quæ rudentibus pennis
Et picta perdix, numidicæq; guttatæ,
Et impiorum phasiana Colchorum.
Rhodias superbi fœminas premunt galli,
Sonantq; turres plausibus columbarum.
Gemit hinc palumbus, inde cereus turtur.
Auidi sequuntur uillicæ sinum porci,
Matremq; plenam mollis agnus expectat,
Cingunt serenum lactei focum uernæ,
Et larga festos lucet ad lares sylua.
Non segnis albo pallet otio copo.
Nec perdit oleum lubricus palæstrita.
Sed tendit auidis rete subdolum turdis,
Tremulaue captum linea trahit piscem,
Aut impeditam cassibus refert damam.
Exercet hilares facilis hortus umbellas,
Et pædagogo non iubente lasciui
Parere gaudent uillico capillati.
Et delicatus opere fruitur eunuchus.
Nec uenit inanis rusticus salutator.
Fert ille ceris cana cum suis mella,
Metamq; lactis sassinate de sylua.
Somniculosos ille porrigit glires.
Hic uagientem matris hispidæ fœtum,

Alius coactos non amare capones.
Et dona matrum uimine afferunt texto,
Grandes proborum uirgines colonorum.
Facto uocatur lætus opere uicinus,
Nec auara seruat crastinas dapes mensa,
Vescuntur omnes, ebrioq; non nouit
Satur minister inuidere conuiuæ.
At tu sub urbe possides, famem mundam,
Et turre ab alta prospicis meras laurus,
Furem Priapo non timente securus.
Et uinitorem farre pascis urbano,
Pictamq; portas otiosus ad uillam.
Olus, oua, pullos, poma, caseum, mustum,
Rus, hoc uocari debet, an domus longe?

De Sutore, & Fullone. 105

Sutor cerdo dedit tibi culta Bononia munus,
Fullo dedit Mutinæ, nunc tibi copo dabit.

In Ponticum. 106

Cum uocor ad cœnam non tam uenalis ut ante,
Cur mihi non eadem, quæ tibi cœna datur?
Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino.
Sugitur inciso mytilus ore mihi.
Sunt tibi boleti, fungos ego sumo suillos.
Res tibi cum rhombo est, at mihi cum sparulo.
Cereus immodicis turtur te clunibus implet,
Ponitur in cauea mortua pica mihi.
Cur sine te cœno, cum tecum Pontice cœnem?
Sportula quod non est, prosit, edamus idem.

In Cinnam. 107

Esse nihil dicis quicquid petis improbe Cinna.

Si nil Cinna petis, nil tibi Cinna nego.

In Quintum. 108

Centenis quod emis pueros, & saepe ducentis,
Quod sub rege Numa condita uina bibis,
Quod constat decies tibi non speciosa supellex,
Libra quod argenti millia quinq; rapit,
Aurea quod fundi pretio carruca paratur,
Quod pluris nulla est, quàm domus empta tibi.
Haec animo magno credis te Quinte parare?
Falleris. haec animus Quinte pusillus emit.

In Cotilum. 109

Cotile bellus homo es, dicunt hoc Cotile multi,
Audio. sed quid sit, dic mihi, bellus homo.
Bellus homo est, flexos qui digerit ordine crines,
Balsama qui semper, cinnama semper olet.
Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat,
Qui mouet in uarios brachia uulsa modos.
Inter foemineas tota qui luce cathedras
Desidet, atq; aliqua semper in aure sonat.
Qui legit hinc, illinc missas, scribitq; tabellas,
Pallia uicini qui refugit cubiti.
Qui scit, quam quis amet, qui per conuiuia currit,
Hirpini ueteres qui bene nouit auos.
Quid narras? hoc est, hoc est homo Cotile bellus?
Res pertricosa est Cotile bellus homo.

Ad Lesbiam. 110

Arctoa de gente comam tibi Lesbia misi.
Vt scires quanto sit tua flaua magis.

In M. Antonium. 111

Antoni phario nil obiecture Photino,

Et leuius tabula, quàm Cicerone nocens.
Quid gladium demens Romana stringis in ora?
Hoc admisisset nec Catilina nefas.
Impius infando miles corrumpitur auro.
Ex tantis opibus uox tacet una tibi.
Quid prosunt sacræ præcisa silentia linguæ?
Incipient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco. 112

Infusum sibi nuper à patrono
Plenum Maxime centies Syriscus.
In sellariolis uagus popinis
Circa balnea quattuor peregit.
O quanta est gula, centies comesse.
Quanto maior adhuc, nec accubare.

Ad Faustinum. 113

Humida qua gelidas summittit Trebula ualles,
Et uiridis cancri mensibus alget ager.
Rura cleonæo nunquam temerata leone,
Et domus Aeolio semper amica noto.
Te Faustine uocat, longas his exige messes
Collibus, hybernum iam tibi Tybur erit.

De Origine Bacchi. 114

Qui potuit Bacchi matrem dixisse tonantem,
Ille potest Semelen dicere Rufe patrem.

Ad Theodorum. 115

Non donem tibi cur meos libellos
Oranti toties, & exigenti,
Miraris Theodore? magna causa est.
Dones tu mihi ne tuos libellos.

De Pompeio, & filijs. 116

Pompeios iuuenes Asia, atq; Europa, sed ipsum
Terra tegit Libyes, si tamen ulla tegit.
Quid mirum toto si spargitur orbe, iacere,
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quintum. 117

Quæ legis causa nupsit tibi Lælia Quinte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam.

Ad Cinnam. 118

Profecit poto Mithridates sæpe ueneno,
Toxica ne possent sæua nocere sibi.
Tu quoq; cauisti cœnando tam male semper,
Ne posses unquam Cinna perire fame.

Ad Marullum. 119

Narratur belle quidam dixisse Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

Ad Toranium. 120

Si tristi domicœnio laboras
Torani, potes esurire mecum.
Non deerunt tibi, si soles προπίνειν,
Viles Cappadocæ, grauesq; porri,
Diuisis cybium latebit ouis.
Ponetur digitis tenendus ustis
Nigra coliculus uirens patella.
Algentem modo qui reliquit hortum.
Et pultem niueam premens botellus,
Et pallens faba cum rubente lardo.
Mensæ munera si uoles secundæ.
Marcentes tibi porrigentur uuæ
Et nomen pira, quæ ferunt Syrorum.

Et quas docta Neapolis creauit.
Lento castaneæ uapore tostæ.
Vinum tu facies bonum bibendo.
Post hæc omnia forte si mouebit.
Bacchus quam solet, esuritionem,
Succurrent tibi nobiles oliuæ,
Piceni modo quas tulere rami,
Et feruens cicer, & tepens lupinus.
Parua est cœnula, quis potest negare?
Sed finges nihil audies 'ue fictum.
Et uultu placidus tuo recumbes,
Nec crassum dominus leget uolumen,
Nec de Gadibus improbis puellæ,
Vibrabunt sine fine prurientes
Lasciuos docili tremore lumbos.
Sed, quod non graue sit, nec infacetum,
Parui tibia condyli sonabit,
Hæc est cœnula. Claudiam sequeris,
Quam nobis cupis esse tu priorem.

In Zoilum. 121

Vndecies una surrexti Zoile cœna,
Et mutata tibi est synthesis undecies.
Sudor inhæreret madida ne ueste retentus,
Et laxam tenuis læderet aura cutem.
Quare ego non sudo, qui tecum Zoile cœno?
Frigus enim magnum synthesis una facit.

Ad Seuerum. 122

Non totam mihi si uacabis horam,
Dones, & licet imputes Seuere.
Dum nostras legis, exigisq; nugas,

D urum est perdere ferias, rogamus.
I acturam patiaris hanc, ferasq;.
Quod si legeris ipsa cum diserto,
(S ed nunquid sumus improbi?) Secundo,
Plus multo tibi debiturus hic est,
Quam debet domino suo libellus.
N am securus erit nec inquieta;
L assi marmora Sisyphi uidebit,
Quem censoria meo cum Seuero
D octi lima momorderit Secundi.

Ad Aemilianum. 123

S emper eris pauper, si pauper es Aemiliane.
Dantur opes nullis nunc, nisi diuitibus.

In Gaurum. 124

Quid promittebas mihi millia Gaure ducenta,
Si dare non poteras millia Gaure decem?
A n potes, & non uis? rogo non 'est turpius istud?
I. tibi dispereas Gaure, pusillus homo es.

Ad Dindymum. 125

I nsequeris, fugio. fugis, insequor. hæc mihi mens est,
Velle tuum nolo Dindyme, nolle uolo.

Ad Callam. 126

I am tristis nucibus puer relictis
C lamoso reuocatur à magistro,
E t blando male perditus fritillo
A rcana modo raptus è popina
A edilem rogat udus aleator.
S aturnalia transiere toto,
N ec munuscula parua, nec minora
Misisti mihi Galla, quæ solebas.

Sane sic abeat meus december.
Scis certe puto uestra iam uenire
Saturnalia, Martias Calendas,
Tunc reddam tibi Galla, quod dedisti.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SEXTVS.

1

EXTVS MITTITVR HIC tibi libellus.
In primis mihi care Martialis.
Quem si terseris aure diligenti,
Audebit minus anxius, tremensq;,
Magnas Cæsaris in manus uenire.

Adulatorium. 2

Ludus erat sacræ conuubia fallere tedæ,
Ludus & immeritos, execuisse mares,
Vtraq; tu prohibes Cæsar populisq; futuris
Succurris, nasci quos sine fraude iubes.
Nec spado iã, nec mœchus erit te præside quisquam,
At prius, o mores, & spado mœchus erat.

De filio Domitiani. 3

Nascere Dardanio promissum nomen Iulo,
Vera Deûm soboles, nascere magne puer.
Cui pater æternas post sæcula tradat habenas,
Quiq; regas orbem cum seniore senex.
Ipsa tibi niueo trahet aurea pollice fila,
Et totam Phryxi Iulia nebit ouem.

Adulatorium. 4

Censor maxime, principumq; princeps,
Cum tot iam tibi debeat triumphos
Tot nascentia templa, tot renata.
Tot spectacula, tot Deos, tot urbes.
Plus debet tibi Roma, quod pudica est.

Ad Caecilianum. 5

Rustica mercatus nummis sum praedia multis.
Mutua des centum Caeciliane rogo.
Nil mihi respondes, tacitum te dicere, credo,
Non reddes, ideo Caeciliane rogo.

Ad Lupercum. 6

Comoedi tres sunt, sed amat tua Paula Luperce
Quattuor, & Κωφὸν Paula Πρόσωπον amat.

De Thelesina. 7

Iulia lex populis ex quo Faustine renata est.
Atq; intrare domos iussa pudicitia.
Aut minus, aut certe non plus trigesima lux est,
Et nubit decimo iam Thelesina uiro.
Quae nubit toties, non nubit, adultera lege est.
Offendor moecha simpliciore minus

Ad Seuerum. 8

Praetores duo, quattuor tribuni,
Septem causidici, decem poëtae,
Cuiusdam modo nuptias petebant
A' quodam sene. non moratus ille
Praeconi dedit Eulogo puellam.
Dignum quid fatuo Seuere fecit?

Ad Leuinum. 9

In Pompeiano dormis Leuine theatro,

Et quereris, si te suscitat Oceanus.

Petit Latenter à Do. Pecu. 10

Pauca Iouem nuper cum millia forte rogarem.
Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.
Templa quidem dedit ille Ioui, sed millia nobis
Nulla dedit, pudeat pauca rogasse Iouem.
At quàm non tetricus, quàm nulla nubilus ira,
Quàm placido nostras legerat ore preces.
Talis supplicibus tribuit diademata Dacis,
Et capitolinas itq; reditq; uias.
Dic precor o' nostri, dic conscia uirgo tonantis,
Si negat hoc uultu, quo solet ergo dare?
Sic ego, sic breuiter posita mihi Gorgone Pállas,
Quæ nondum data sunt stulte negata putas?

In Marcum. 11

Quod non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes,
Miraris? Pylades Marce bibebat idem.
Nec melior panis, turdus'ue dabatur Oresti.
Sed par, atq; eadem cœna duobus erat.
Tu Lucrina uoras, me pascit aquosa peloris.
Non minus ingenua est & mihi Marce gula.
Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia uestit.
Vis te purpureum Marce, sagatus amem?
Vt præstem Pyladen, aliquis mihi præstet Orestem.
Hoc non fit uerbis Marce, ut ameris, ama.

De Fabulla. 12

Iurat capillos esse, quos emit, suos
Fabulla, nunquid ipsa Paule peierat.

De statua Iuliæ. 13

Quis te phidiaco formatam Iulia cœlo.

Vel quis Palladiæ non putet artis opus?
Candida non tacita respondet imagine Lygdos,
Et placido fulget uiuus in ore decor.
Ludit Acidalio sed non manus aspera nodo,
Quem rapuit collo parue Cupido tuo.
Vt Martis reuocetur amor, summiq; tonantis
A te Iuno petat Ceston & ipsa Venus.

In Laberium. 14

Versus scribere posse te disertos
Affirmas Laberi, quid ergo non uis?
Versus scribere qui potest disertos,
Non scribat Laberi, uirum putabo.

De formica electro inclusa. 15

Dum Phaethontea formica uagatur in umbra,
Implicuit tenuem succina gutta feram.
Sic, modo quæ fuerat uita contempta manente,
Funeribus facta est nunc pretiosa suis.

Ad Priapum. 16

Tu, qui pene uiros terres, & falce cinædos,
Iugera sepositi pauca tuere loci.
Sic tua non intrent uetuli pomaria fures,
Sed puer, aut longis pulchra puella comis.

In Cinnamum. 17

Cinnam Cinname te iubes uocari,
Non est hic, rogo, Cinna barbarismus?
Tu, si Furius ante dictus esses,
Fur ista ratione diceeris.

Ad Priscum de Salonino. 18

Sancta Salonini terris requiescit Iberis
Qua melior stygias non uidet umbra domos

Sed lugere.

Sed lugere nefas.nam, qui te Prisce reliquit,
Viuit,qua uoluit uiuere parte magis.

In Posthumum. 19

Non de ui,neq; cæde,nec ueneno,
Sed lis est mihi de tribus capellis,
Vicini queror has abesse furto.
Hoc iudex sibi postulat probari,
Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Syllas,Mariosq;,Mutiosq;
Magna uoce sonas,manuq; tota.
Iam dic Posthume,de tribus capellis.

In Phœbum. 20

Mutua te centum sestertia Phœbe rogaui,
Cum mihi dixisses, exigis ergo nihil.
Inquiris,dubitas,cunctaris,meq; diebus,
Teq; decem crucias, iam rogo Phœbe neges.

De Hiantide,& Stella. 21

Perpetuam Stellæ dum iungit Hiantida uati
Læta Venus,dixit,plus dare non potui.
Hæc coràm domina,sed nequius illud in aurem,
Tu nequid pecces exitiose uide.
Sæpe ego lasciuum Martem furibunda cecidi,
Legitimos esset cum uagus ante toros.
Sed postquam meus est, nulla me pellice læsit,
Tam frugi Iuno uellet habere Iouem.
Dixit,& arcano percussit pectora loro.
Plaga iuuat,sed tu iam dea cæde duos.

In Proculinam. 22

Quod nubis Proculina concubino,

Et mœchum modo, nunc facis maritum,
Ne lex Iulia te notare poſſit,
Non nubis Proculina, ſed fateris.

In Leſbiam. 23

Stare iubes noſtrum ſemper tibi Leſbia penem.
Crede mihi, non eſt mentula, quod digitus.
Tu licet & manibus blandis, & uocibus inſtes,
Contra te facies imperioſa tua eſt.

De Cariſiano. 24

Nil laſciuius eſt Cariſiano.
Saturnalibus ambulat togatus.

Ad Marcellinum. 25

Marcelline boni ſoboles ſyncera parentis,
Horrida parrhaſio quem tegit urſa iugo,
Ille uetus pro te, patriuſq; quid optet amicus,
Accipe, & hæc memori pectore uota tene.
Cauta ſit ut uirtus ne te temerarius ardor
In medios enſes, ſæuaq; tela ferat.
Bella uelint, Martemq; ferum rationis egentes.
Tu potes & patriæ miles, & eſſe decus.

De Sotade. 26

Periclitatur capite Sotades noſter,
Reum putatis eſſe Sotadem, non eſt.
Arrigere deſit poſſe Sotades, lingit.

Ad Nepotem. 27

Bis uicine Nepos, nam tu quoq; proxima floræ
Incolis, & ueteres tu quoq; ficelias.
Eſt tibi, quæ patrij ſignatur imagine uultus,
Teſtis maternæ nata pudicitiæ.
Tu tamen annoſo nimium ne parce falerno.

Et potius plenos ære relinque cados.
Sit pia, ſit locuples, ſed potet filia muſtum.
Amphora cum domina nunc noua fiat anus.
Cæcuba non ſolos uindemia nutriat orbos,
Poſſunt & patres uiuere, crede mihi.

Epitaphium Glauciæ. 28

Libertus Melioris ille notus,
Tota qui cecidit dolente Roma
Cari delitiæ breues patroni
Hoc ſub marmore Glaucias humatus
Iuncto Flaminiæ iacet ſepulchro.
Caſtus moribus, integer pudore,
Velox ingenio, decore felix.
Bis ſenis modo meſſibus peractis
Vix unum puer applicabat annum.
Ni fles talia, nil fleas uiator.

De Eodem. 29

Non de plebe domus, nec auaræ uerna cataſtæ,
Sed domini ſancto dignus amore puer.
Munera cum poſſet nondum ſentire patroni,
Glaucia libertus iam Melioris erat.
Moribus hoc, formæq; datum. quis blandior illo?
Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
Immodicis breuis eſt ætas, & rara ſenectus,
Quicquid amas, cupias non placuiſſe nimis.

In Pætum. 30

Sex ſeſtertia ſi ſtatim dediſſes,
Cum dixti mihi ſume, tolle, dono,
Deberem tibi Pæte pro ducentis.
At nunc cum dederis diu moratus

Post septem puto, uel nouem Calendas
Vis dicam tibi ueriora ueris,
Sex sestertia Pæte perdidisti.

In Charidemum.

Vxorem Charideme tuam scis ipse, sinisq;,
À medico futui, uis sine febre mori.

De morte Othonis.

Cum dubitaret adhuc belli ciuilis Enyó
Forsitan, & posset uincere mollis Otho,
Damnauit multo saturatum sanguine Martem,
Et fodit certa pectora nuda manu.
Sit Cato, dum uiuit, sanè uel Cæsare maior,
Dum moritur, nunquid maior Othone fuit?

In Sabellum.

Nil miserabilius Matho pædicone Sabello
Vidisti, quo nil lætius ante fuit.
Furta, fugæ, mortes, seruorum incendia, luctus
Affligunt hominem, tam miser? & futuit.

Ad Diadumenum.

Basia da nobis Diadumene pressa, quot inquis?
Oceani fluctus me numerare iubes,
Et maris Aegei sparsas per littora conchas,
Et quæ Cecropio monte uagantur apes,
Quæq; sonant pleno uocésq;, manusq; theatro,
Cum populus subiti Cæsaris ora uidet.
Nolo quot arguto dedit exorata Catullo
Lesbia. pauca cupit, qui numerare potest.

In Cæcilianum.

Septem clepsydras magna tibi uoce petenti
Arbiter inuitus Cæciliane dedit.

At tumultu diu dicis, uitreisq; tepentem
 Ampullis potas semisupinus aquam.
Vt tandem saties uocemq;, sitimq;, rogamus,
 Iam de Clepsydra Cæciliane bibas.

Ad Papilum. 36

Mentula tam magna est, tantus tibi Papile nasus,
 Vt possis, quoties arrigis, olfacere.

In Carinum. 37

Secti podicis usq; ad umbilicum
Nullas relliquias habet Carinus,
Et prurit tamen usq; ad umbilicum.
O' quanta scabie miser laborat,
Culum non habet, est tamen cinædus.

De filio Reguli. 38

Aspicis ut paruus, nec adhuc trieteride plena
 Regulus auditum laudet & ipse patrem,
Maternosq; sinus uiso genitore relinquat,
 Et patrias laudes sentiat esse suas.
Iam clamor, centumq; uiri, densumq; corona
 Vulgus, & infanti Iulia tecta placent.
Acris equi soboles magno sic puluere gaudet.
 Sic uitulus molli prælia fronte cupit.
Dij seruate precor matri sua uota, patriq;,
 Audiat ut natum Regulus, illa duos.

In Cinnam. 39

Pater ex Marulla Cinna factus es septem,
Non liberorum, nanq; nec tuus quisquam,
Nec est amici, filius'ue uicini,
Sed in grabatis, tegetibusq; concepti
Materna produnt capitibus suis furta.

H ic, qui retorto crine Maurus incedit,
S obolem fatetur esse se Cogisantræ.
A t ille sima nare, turgidis labris.
I psa est imago Pannici palæstritæ.
P istoris esse tertium, quis ignorat,
Quicunq; lippum nouit, & uidet Damam?
Quartus cinæda fronte, candido uultu,
E x concubino natus est tibi Lygdo.
P ræcide, si uis filium nefas non est.
H unc uero acuto capite, & auribus longis,
Quæ sic mouentur, ut solent asellorum,
Quis morionis filium neget Gyrthæ?
D uæ sorores, illa nigra, & hæc rufa
C roti choraulæ, uilliciq; sunt Carpi.
I amq; hybridarum grex tibi foret plenus
S i spado Coreusus, Dindymusq; non esset.

Ad Lycorim. 40

F œmina præferri potuit tibi nulla Lycori,
Præferri Glyceræ fœmina nulla potest.
H æc erit hoc, quod tu, tu non potes esse, quod hæc est.
Tempora quid faciunt? hanc uolo, te uolui..

In Raucum Poëtam. 41

Qui recitat lana fauces, & colla reuinctus,
Hic se posse loqui, posse tacere negat.

De Hetrusci thermis. 42

H etrusci nisi thermulis laueris,
I llotus morieris Oppiane.
N ullæ sic tibi blandientur undæ,
N ec fontes Aponi rudes puellis,
N on mollis Sinuessa, feruidiq;

F luctus Passeris, aut superbus Anxur,
N on Phœbi uada, principesq; Baiæ,
N usquam tam nitidum micat serenum,
L ux ipsa est ibi longior, diesq;
N ullo tardius à loco recedit.
I llic Taygeti uirent metalla,
E t certant uario decore saxa,
Q uæ Phryx, & Libys altius cecidit,
S iccos pinguis Onyx anhelat æstus.
E t flamma tenui calent Ophitæ.
R itus si placeant tibi Laconum,
C ontentus potes arido uapore,
C ruda Virgine, Martia'ue mergi,
Q uæ tam candida, tam serena lucet,
V t nullas ibi suspiceris undas,
E t credas uacuam nitere Lygdon.
N on attendis, & aure me supina.
I andudum quasi negligenter audis.
I llotus morieris Oppiane.

Ad Castricum. 43

D um tibi felices indulgent Castrice Baiæ,
Canaq; sulfureis Nympha natatur aquis,
M e Nomentani confirmant otia ruris,
Et casa iugeribus non onerosa suis.
H ic mihi Baiani soles, mollisq; Lucrinus,
Hic nostræ mihi sunt Castrice diuitiæ.
Q uondam laudatas quocunq; libebat ad undas
Currere, nec longas pertimuisse uias.
N unc urbi uicina iuuant, facilesq; recessus,
Et satis est, pigro si licet esse mihi.

In Calliodorum. 44

F estiue credis te Calliodore iocari,
Et solum multo permaduisse sale.
O mnibus arrides, dicteria dicis in omnes,
Sic te conuiuam posse placere putas.
A t si ego non belle, sed uere dixero quiddam,
Nemo propinabit Calliodore tibi.

In Lectoriam. 45

L usistis, satis est, lasciui nubite cunni.
Permissa est uobis non nisi casta uenus.
H æc est casta uenus. nubit Lectoria Lygdo.
Turpior uxor erit, quàm modo mœcha fuit.

Ad Catianum. 46

V apulat assiduo Veneti quadriga flagello.
Nec currit, magnam rem Catiane facit.

Ad Hiantida Nympham. 47

N ympha mei Stellæ, quæ fonte domestica puro
Laberis, & domini gemmea tecta subis.
S iue Numæ coniux Triuiæ te misit ab antro,
Siue camœnarum de grege nona uenis,
E xoluit uotis hac se tibi uirgine porca
Marcus, furtiuam quod bibit æger aquam.
T u contenta meo iam crimine, gaudia fontis
Da secura tui, sit mihi sana sitis.

In Pomponium. 48

Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata,
Non tu Pomponi, cœna diserta tua est.

De Priapo. 49

N on sum de fragili dolatus ulmo,
N on quæ stat rigida supina uena,

D e ligno mihi quolibet columna eſt.
S ed uiua generata de cupreſſo,
Quæ nec ſæcula centies peracta,
N ec longæ cariem timet ſenectæ.
H anc, tu quisquis es o' malus, timeto,
N am ſi uel minimos manu rapaci
H oc de palmite læſeris racemos,
N aſcetur, licet hoc uelis negare,
I nſerta tibi ficus in cupreſſo.

De Theleſino. 50

C um coleret puros pauper Theleſinus amicos,
Errabat gelida ſordidus in togula.
O bſcœnos poſtquam cœpit curare cinædos,
Argentum, menſas, prædia, ſolus emit.
V is fieri diues Bithyniœ, conſcius eſto,
Nil tibi, uel minimum, baſia pura dabunt.

Ad Lupercum. 51

Quod conuiuaris ſine me tam ſæpe Luperce,
Inueni, noceam' qua ratione tibi.
I raſcar, licet uſq; uoces, mittasq;, rogesq;.
Quid facies, inquis, quid faciam? ueniam.

Epi. Pantagathi. 52

H oc iacet in tumulo raptus puerilibus annis
Pantagathus, domini cura, dolorq; ſui,
V ix tangente uagos ferro reſecare capillos
Doctus, & hirſutas excoluiſſe genas.
S is licet inde ſibi tellus placata, leuisq;,
Artificis leuior non potes eſſe manu.

De Andragora. 53

I otus nobiſcum eſt hilaris, cœnauit & idem.

Inuentus mane est mortuus Andragoras.
Tam subitæ mortis causam Faustine requiris,
In somnis medicum uiderat Hermocratem.

De Sextiliano. 54

Tantos, & tantas si dicere Sextilianum
Aule uetes, iunget uix tria uerba miser.
Quid sibi uult, inquis, dicam, quid suspicer esse,
Tantos, & tantas Sextilianus amat.

In Coracinum. 55

Quod semper casiáq;, cinnamóq;,
Et nido niger alitis superbæ
Fragras plumbea Nicerotiana,
Rides nos Coracine nil olentes.
Malo, quàm bene olere, nil olere.

In Charidemum. 56

Quod tibi crura rigent setis, & pectora uillis,
Verba putas famæ te Charideme dare.
Extirpa (mihi crede) pilos de corpore toto,
Teq; pilare tuas testificare nates.
Quæ ratio est, inquis? scis multos dicere multa.
Fac, pædicari te Charideme putent.

In Phœbum. 57

Mentiris fictos unguento Phœbe capillos,
Et tegitur pictis sordida calua comis.
Tonsorem capiti non est adhibere necessum,
Radere te melius spongia Phœbe potest.

Ad Aulum. 58

Cernere parrhasios dum te iuuat Aule triones,
Comminus & scythici sydera ferre poli,
O' quàm pene tibi stygias ego raptus ad undas

Elysiæ uidi nubila fusca plagæ.
Quamuis lassa tuos quærebant lumina uultus.
Atq; erat in gelido plurimus ore Pudens.
Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores
Stamina, nec surdos uox habet ista deos.
Sospite me sospes latias reueheris ad urbes.
Et referes pili præmia clarus eques.

In Baccaram. 59

Et dolet, & queritur, sibi non contingere frigus
Propter sexcentas Baccara gausapinas.
Optat & obscuras luces, uentosq́;, niuesq́;,
Odit & hybernos, si tepuere, dies.
Quid fecere mali nostræ tibi sæua lacernæ?
Tollere de scapulis quas leuis aura potest.
Quanto simplicius, quanto est humanius illud,
Mense uel Augusto sumere gausapinas.

De Pompillo. 60

Rem factam Pompillus habet Faustine, legetur,
Et nomen toto sparget in orbe suum.
Sic leue flauorum ualeat genus Vsipiorum,
Quisquis & Ausonium non amat imperium.
Ingeniosa tamen Pompilli scripta feruntur,
Sed famæ non est hoc (mihi crede) satis.
Quàm multi tineas pascunt, blattasq́; diserti,
Et redimunt soli carmina docta coci.
Nescio quid plus est, quod donat sæcula chartis,
Victurus Genium debet habere liber.

In Inuidum. 61

Laudat, amat, cantat nostros mea Roma libellos,
Meq́; sinus omnis, me manus omnis habet.

E cce rubet quidam, pallet, stupet, oscitat, odit.
Hoc uolo. nunc nobis carmina nostra placent.

Ad Apianum. 62

A misit pater unicum Silanus,
C essas mittere munera Apiane?
H eu crudele nefas, malæq; parcæ,
C uius uulturis hoc erit cadauer.

Ad Marianum. 63

S cis te captari, scis hunc, qui captat, auarum,
Et scis qui captat, quid Mariane uelit,
T u tamen hunc tabulis hæredem stulte supremis
Scribis, & esse tuo uis furiose loco.
M unera magna quidem misit, sed misit in hamo,
Et piscatorem piscis amare potest.
H iccine deflebit uero tua fata dolore?
Si cupis, ut ploret, des Mariane nihil.

In Detractorem. 64

C um sis nec rigida Fabiorum gente creatus,
N ec qualem, Curio dum prandia portat aranti,
H irsuta peperit rubicunda sub Ilice coniux,
S ed patris ad speculum tonsi, matris'q; togatæ
F ilius, & sponsam possit te sponsa uocare,
E mendare meos, quos nouit fama, libellos,
E t tibi permittis felices carpere nugas,
H as inquam nugas, quibus aurem aduertere totam
N on aspernantur proceres urbis'q;, foriq;,
Q uas & perpetui dignantur scrinia Sili,
E t repetit toties facundo Regulus ore,
Q uiq; uidet propius magni certamina Circi
L audat Auentinæ uicinus Sura Dianæ.

I pse etiam tanto dominus sub pondere rerum
N on dedignatur bis, terq; reuoluere Cæsar.
S ed tibi plus mentis, tibi cor limante Minerua
A crius, & tenues fixerunt pectus Athenæ.
N e ualeam, si non multo sapit altius istud,
Quid cum panticibus laxis, & compede grandi,
Et rubro pulmone uetus, nasisq; timendum
Omnia crudelis Lanius per compita portat?
A udes præterea, quos nullus nouerit, in me
S cribere uersiculos, miseras & perdere chartas.
A t siquid nostræ tibi bilis inusserit ardor,
V iuet, et hærebit, totoq; legetur in orbe.
S tigmata nec uafra delebit Cinnamus arte.
S ed miserere tui, rabido nec perditus ore
F umantem nasum uiui tentaueris ursi.
S it placidus licet, & lambat digitosq; manusq;,
S i dolor, & bilis, si iusta coegerit ira,
V rsus erit, uacua dentes in pelle fatiges,
Et tacitus quæras, quam possis rodere carnem.

Ad Tuccam. 65

H exametris epigramma facis, scio dicere Tuccam,
Tucca solet fieri, deniq; Tucca licet.
S ed tamē hoc longum est. solet hoc quoq; Tucca licere.
Si breuiora probas, disticha sola legas.
C onueniat nobis, ut fas, Epigrammata longa
Sit transire tibi, scribere Tucca mihi.

De præcone puellam uendente. 66

F amæ non nimium bonæ puellam,
Quales in media sedent suburra,
V endebat modo præco Gellianus.

P aruo cum pretio diu liceret,
D um puram cupit approbare cunctis,
A ttraxit propè se manu negantem,
E t bis,terq́;,quaterq; basiauit.
Quid profecerit osculo, requiris?
S excentos modo qui dabat,negauit.

Ad Pannicum. 67

C ur tantum eunuchos habeat tua Gellia,quæris
Pannice? uult futui Gellia,non parere.

De Morte Eutychi pueri. 68

F lete nefas uestrum,sed toto flete Lucrino
Naiades,& luctus sentiat ipsa Thetis.
I nter Baianas raptus puer occidit undas
Eutychus,ille tuum Castrice dulce latus.
H ic tibi curarum socius,blandumq́; leuamen,
Hic amor,hic nostri uatis Alexis erat.
N unquid te uitreis nudum lasciua sub undis
Vidit,& Alcidæ Nympha remisit Hylam?
A n Dea fœmineum iam negligit Hermaphroditum,
Amplexu teneri sollicitata uiri?
Quicquid id est,subitæ quæcunq; est causa rapinæ,
Sit precor & tellus mitis,& unda tibi.

De Bassa. 69

N on miror,quod potat aquam tua Bassa Catulle,
Miror,quod Bassi filia potat aquam.

Ad Martianum. 70

S exagesima Martiane messis
A cta est,& puto iam secunda Cottæ,
N ec se tædia lectuli calentis
E xpertum meminit die uel uno.

O stendit digitum, sed impudicum.
A lconti, Dassioq;, Symmachoq́;.
A t nostri bene computentur anni,
E t quantum tetricæ tulere febres,
A ut langor grauis, aut mali dolores,
À uita meliore separentur,
I nfantes sumus, & senes uidemur.
A etatem Priamiq́;, Nestorisq́;
L ongam qui putat esse Martiane,
M ultum decipiturq́;, falliturq́;.
N on est uiuere, sed ualere, uita.

De Thelesina.

E dere lasciuos & bethica crusmata gestus,
Et gaditanis ludere docta modis.
T endere quæ tremulum Pelian, Hecubæq; maritum
Posset ad Hectoreos sollicitare rogos.
V rit, & excruciat dominum Thelesina priorem,
Vendidit ancillam, nunc redimit dominam.

De Ciliæ fure.

F ur notæ nimium rapacitatis
C ompilare Cilix uolebat hortum.
I ngenti sederat Fabulle in horto
P ræter marmoreum nihil Priapum.
D um non uult uacua manu redire,
I psum surripuit Cilix priapum.

De Priapo.

N on rudis indocta fecit me falce colonus.
Dispensatoris nobile cernis opus.
N am Cæretani cultor notissimus agri
Hos Hilarus colles, & iuga læta tenet.

Aspice, quàm certo uidear non ligneus ore.
Nec deuota focis inguinis arma geram.
Sed mihi perpetua nunquam moritura cupresso
Phidiaca rigeat mentula digna manu.
Vicini (moneo) sanctum celebrate Priapum,
Et bis septenis parcite iugeribus.

Ad Esculanum. 14

Medio recumbit imus ille qui lecto
Caluam Triphylen semitatus unguento,
Foditq; tonsis ora laxa lentiscis.
Mentitur Esculane. non habet dentes.

In Pontiam. 15

Cum mittis turdumq; mihi, quadram'ue placentæ,
Siue femur leporis, siue quid his simile.
Buccellas misisse tuas te Pontia dicis.
Has ego nec mittam Pontia, sed nec edam.

Epi. Fusci. 16

Ille sacri lateris custos, Martisq; togati,
Credita cui summi castra fuere ducis.
Hic situs est Fuscus. licet hoc fortuna fateri,
Non timet hostiles iam lapis iste minas.
Grande iugum domita dacus ceruice recepit,
Et famulum uictrix possidet umbra nemus.

In Aphrum. 17

Cum sis tam pauper, quàm nec miserabilis Irus,
Tam iuuenis, quàm nec Parthenopæus erat.
Tam fortis, quàm nec, cum uinceret, Artemidorus,
Quid te Cappadocum sex onus esse iuuat?
Rideris, multóq; magis traduceris Apher,
Quàm nudus medio si spatiere foro.

Non aliter monstratur Atlas cum compare gibbo,
Quæq; uehit similem bellua nigra libyn.
Inuidiosa tibi quàm sit lectica, requiris,
Non debes ferri mortuus hexaphoro.

Ad Aulum de Lusco. 78

Potor nobilis Aule lumine uno
Luscus phryx erat, alteroq; lippus,
Huic dicit medicus, bibas caueto
Vinum, si biberis nihil uidebis.
Ridens phryx oculo ualebis, inquit.
Misceri sibi protinus deunces,
Sed crebros iubet. exitum requiris.
Vinum phryx, oculus bibit uenenum.

Ad Lupum. 79

Tristis es, & felix. sciat hoc fortuna, caueto.
Ingratum dicet te Lupe, si scierit.

De Rosis ad Cæ. missis. 80

Vt noua dona tibi Cæsar nilotica tellus
Miserat hybernas ambitiosa rosas,
Nauita derisit pharios memphiticus hortos,
Vrbis ut intrauit limina prima tuæ.
Tantus ueris honos, & odoræ gratia Floræ,
Tantaq; pæstani gloria ruris erat.
Sic quacunq; uagus gressumq;, oculosq; ferebat,
Textilibus sertis omne rubebat iter.
At tu Romanæ iussus iam cedere brumæ
Mitte tuas messes, accipe Nile rosas.

In Charidemum. 81

Iratus tanquam populo charideme lauaris,
Inguina, sic toto subluis in solio.

Nec caput hic uellem, sic te Charideme lauare.
Et caput ecce lauas, inguina malo laues.

Ad Rufum. 82

Quidam me modo Rufe diligenter
Inspectum, uelut emptor, aut lanista,
Cum uultu, digitoq; subnotasset,
Tu'ne es, tu'ne ait ille Martialis,
Cuius nequitias, iocosq; nouit,
Aurem qui modo non habet seueram?
Subrisi modice, leuiq; nutu
Me, quem dixerat esse, non negaui.
Cur ergo inquit habes malas lacernas?
Respondi, quia sum malus poëta.
Hoc ne sæpius accidat poëtæ,
Mittas Rufe mihi bonas lacernas.

Ad Cæsarem Do. 83

Quantum sollicito fortuna parentis Hetrusco,
Tantum summe ducum debet uterque tibi,
Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra.
Hos cuperem mores ignibus esse Iouis.
Si tua sit summo Cæsar natura tonanti,
Vtetur toto fulmine, rara manus.
Muneris hoc utrunq; tui testatur Hetruscus
Esse, quod & comiti contigit, & reduci.

De Philippo. 84

Octaphoro sanus portatur Auite Philippus.
Hunc tu si sanum credis Auite, furis.

Flet mortem Rufi. 85

Editur est sextus sine te mi Rufe camœnis,
Nec te lectorem sperat amice liber.

Impia Cappadocum tellus & numine læuo
Visa tibi, cineres reddit, & ossa patri.
Funde tuo lachrymas orbata Bononia Rufo,
Et resonet tota planctus in Aemilia.
Heu qualis pietas, heu quàm breuis occidit ætas,
Viderat Alphei præmia quinq; modo.
Pectore tu memori nostros euoluere lusus,
Tu solitus nostros Rufe tenere iocos.
Accipe cum fletu mœsti breue carmen amici,
Atq; hæc absentis thura fuisse puta.

In aquam calidam. 86

Setinum, dominæq; niues, densiq; trientes,
Quando ego uos medico non prohibente, bibam?
Stultus, & ingratus, nec tanto munere dignus,
Qui mauult hæres diuitis esse Midæ,
Possideat libycas messes, Hermumq;, Tagumq;,
Et potet calidam, qui mihi laudat, aquam.

Ad Cæsarem. 87

Dij tibi dent, & tu Cæsar quæcunq; mereris,
Dij mihi dent, & tu, quæ uolo, si merui.

Ad Cæcilianum. 88

Mane salutaui uero te nomine casu,
Nec dixi dominum Cæciliane meum.
Quanti libertas constet mihi tanta, requiris
Centum quadrantes abstulit illa mihi.

De Panareto potore. 89

Cum peteret seram media iam nocte matellam
Arguto madidus pollice Panaretus,
Spoletina data est, sed quam siccauerat ipse,
Nec fuerat soli tanta lagœna satis.
Ille fide summa testæ sua uina remensus

Reddidit œnophori pondera plena sui.
Miraris, quantum debet cœpisse lagœnam,
Desine mirari Rufe merum biberat.

De Gellia. 90

Mœchum Gellia non habet nisi unum.
Turpe est hoc magis, uxor est duorum.

In Zoilum. 91

Sancta duas summi prohibet censura, uetatq;
Mœchari, gaude Zoile, non futuis.

In Amianum. 92

Cælatus tibi cum sit Amiane
Serpens in patera Myronis arte,
Vaticana bibis, bibis uenenum.

De Thaide. 93

Tam male Thais olet, quàm non Fullonis auari
Testa uetus, media sed modo fracta uia.
Non ab amore recens hircus, non ora Leonis,
Non detracta cani transtyberina cutis.
Pullus abortiuo nec cum putrescit in ouo,
Amphora corrupto nec uitiata garo.
Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
Deposita quoties balnea ueste petit.
Psilotro uiret aut acida latet oblita creta,
Aut tegitur pingui ter'q; quaterq; faba.
Cum bene se tutam per fraudes mille putauit,
Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calpetiano. 94

Ponuntur semper chrysendeta Calpetiano
Siue foris, seu cum cœnat in urbe domi.
Sic etiam in stabulo semper, sic cœnat in agro
Non habet ergo aliud? non habet immo suum.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SEPTIMUS.

I

ACCIPE BELLIGERAE crudum thoraca Mineruæ,
Ipsa Medusææ quo tumet ira deæ.
Dum uacat hoc, Cæsar poterit lorica uocari.
Pectore cũ sacro sederit, Aegis erit.

Ad loricam Domitiani.

Inuia sarmaticis domini lorica sagittis,
Et Martis getico tergore fida magis.
Quàm uel ad ætolæ securam cuspidis ictus,
Texuit innumeri lubricus unguis apri.
Felix sorte tua, sacrum cui tangere pectus
Fas erit, & nostri mente calere dei.
I comes, & magnos illæsa merere triumphos,
Palmatæq; ducem, sed cito, redde togæ.

Ad Pontilianum. 2

Cur non mitto meos tibi Pontiliane libellos?
Ne mihi tu mittas Pontiliane tuos.

De Opiano. 3

Esset Castricæ cum mali coloris,
Versus scribere cœpit Opianus.

Ad Cæsarem Do. 4

Si desyderium Cæsar populiq;, patrumq;
Respicis, & latiæ gaudia uera togæ,
Redde deum uotis poscentibus, inuidet hosti
Roma suo, ueniat laurea multa licet.
Terrarum dominum propius uidet ille, tuoq;

T erretur uultu barbarus, & fruitur.

De fama reditus Do. 5

E cquid hyperboreis ad nos conuersus ab oris
Ausonias Cæsar iam parat ire uias?
C ertus abest author, sed uox hoc nuntiat omnis.
Credo tibi. uerum dicere fama soles.
P ublicæ uictrices testantur gaudia chartæ,
Martia laurigera cuspide pila uirent.
R ursus Io` magnos clamat tibi Roma triumphos,
Inuictusq; tua Cæsar in urbe sonas.
S ed iam lætitiæ quo sit fiducia maior,
Sarmaticæ Laurus nuntius ipse ueni.

Ad Cæsarem Do. 6

H yberna quamuis arctos, & rudis Peuce,
E t ungularum pulsibus calens Ister,
F ractusq; cornu iam ter improbo Rhenus,
T eneat domantem regna perfidæ gentis
T e summe mundi rector, & parens orbis,
A besse nostris non tamen potes uotis.
I llic & oculis, & animus sumus Cæsar.
A deoq; mentes omnium tenes unus,
V t ipsa magni turba nesciat Circi
V trum'ne currat Passerinus, an Tigris.

De reditu Do. 7

N unc hilares, si quando mihi, nunc ludite musæ,
Victor ab Odrysio redditur orbe deus.
C erta facis populi tu primus uota December.
Iam licet ingenti dicere uoce, uenit.
F elix sorte tua. poteras non cedere Iano,
Gaudia si nobis, quæ dabat ille, dares.

Festa coronatus ludet conuitia miles,
Inter laurigeros cum comes ibit equos.
Fas audire iocos, leuioraq; carmina Cæsar
Et tibi, si lusus ipse triumphus amat.

De Cassellio.

Cum sexaginta numeret Cassellius annos,
Ingeniosus homo est, quando disertus erit?

In Olum.

Pædicatur Oros, fellat Linus, Ole quid ad te,
De cute quid faciat ille, uel illa sua?
Centenis futuit Matho millibus, Ole quid ad te?
Non tu propterea, sed Matho pauper erit.
In lucem cœnat Sertorius, Ole quid ad te?
Cum liceat tota stertere nocte tibi.
Septingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?
Assem ne dederis, credideris'ue Lupo.
Illud dissimulas, ad te quod pertinet Ole.
Quodq; magis curæ conuenit esse tuæ.
Pro togula debes, hoc ad te pertinet Ole.
Quadrantem nemo iam tibi credet, & hoc.
Vxor mœcha tibi est, hoc ad te pertinet Ole.
Poscit iam dotem filia grandis, & hoc.
Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te,
Sed quid agas, ad me pertinet Ole nihil.

Ad Pudentem.

Cogis me calamo, manuq; nostra
Emendare meos Pudens libellos.
O' quàm me nimium probas, amasq;,
Qui uis Archetypas habere nugas.

Ad Fauſtinum. 11

Sic me fronte legat dominus Fauſtine ſerena,
Excipiatq; meos qua ſolet aure iocos,
Vt mea nec iuſte quos odit, pagina læſit,
Et mihi de nullo fama rubore placet.
Quid prodeſt, cupiant cum quidam noſtra uideri,
Siqua lycambeo ſanguine tela madent,
Vipereumq; uomant noſtro ſub nomine uirus,
Qui Phœbi radios ferre, diemq; negant.
Ludimus innocuis uerbis, hoc iuro potentis
Per genium famæ, caſtalidumq; gregem.
Perq; tuas aures magni mihi numinis inſtar,
Lector inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride. 12

Dum Tyburtinis albeſcere collibus audit
Antiqui dentis fuſca Lycoris ebur.
Venit in Herculeos colles, quid Tyburis alti
Aura ualet? paruo tempore nigra redit.

De ſua puella. 13

Accidit infandum noſtræ ſcelus Aule puellæ,
Amiſit luſus, delitiasq; ſuas,
Non quales teneri plorauit amica Catulli
Leſbia, nequitijs paſſeris orba ſui,
Vel Stellæ cantata meo, quàm fleuit, Hiantis,
Cuius in Elyſio nigra columba uolat.
Lux mea non capitur nugis, nec amoribus iſtis,
Nec dominæ pectus talia damna mouent.
Bis denos puerum numerantem perdidit annos,
Mentula cui nondum ſeſquipedalis erat.

Ad Arginum puerum.

Quis puer hic nitidis absistit Hiantidos undis,
Et fugit dominam Naida, nunquid Hylas?
O' bene, quod sylua colitur Tirynthius ista,
Et quod amatrices tam propè seruat aquas.
Securus licet hos fontes Argine ministres,
Nil faciunt Nymphæ, ne uelit ipse, caue.

Ad Regulum.

Aera domi non sunt, superest hoc Regule tantum,
Vt tua uendamus munera, nunquid emis?

Ad Bibliothecam Iulij Mar.

Ruris Bibliotheca delicati,
Vicinam uidet unde lector urbem,
Inter carmina sanctiora siquis
Lasciuæ fuerit locus Thaliæ,
Hos nido licet inseras uel imo,
Septem quos tibi misimus libellos
Authoris calamo sui notatos,
Hæc illis pretium facit litura.
At tu munere dedicata paruo
Quæ cantaberis orbe nota toto
Pignus pectoris hoc mei tuere
Iuli Bibliotheca Martialis.

In Gallam.

Cum tibi sit facies, de qua nec fœmina possit
Dicere, cum corpus nulla litura notet.
Cur te tam rarus cupiat, repetatq; fututor
Miraris? uitium est non leue Galla tibi.
Accessi quoties ad opus, mistisq; mouemur
Inguinibus, cunnus non tacet, ipsa taces.

D ij facerent ut tu loquereris, & ipse taceret,
Offendor cunni garrulitate tui.
P edere te mallem, nanq; hoc nec inutile dicit
Symmachus, & risum res mouet ista simul.
Quis ridere potest fatui poppysmata cunni,
Cum sonat hic, cui non mentula, mens'q; cadit.
D ic aliquid saltem, clamoso'q; obstrepe cunno.
Et si adeo muta es, disce uel inde loqui.

De Fragmento Argus. 18

F ragmentum, quod uile putas, & inutile lignum,
Hoc fuit ignoti prima carina maris.
Quàm nec cyaneæ quondam potuere ruinæ
Frangere, nec Scythici tristior unda freti.
S æcula uicerunt, sed quamuis cesserit annis,
Sanctior est salua parua tabella rate.

In Sanctram. 19

N il est miserius, nec gulosius Sanctra,
R ectam uocatus cum recurrit ad cœnam,
Quam tot diebus, noctibus'q; captauit.
T er poscit Apri glandulas, quater lumbum,
E t utranq; coxam leporis, & duos armos,
N ec erubescit peierare de turdo,
E t ostreorum rapere liuidos cirros,
B ucis placentæ sordidam linit mappam.
I llic & uuæ collocantur ollares.
E t punicorum pauca grana malorum,
E t excauatæ pellis indecens uuluæ,
E t lippa ficus, debilis'q; boletus.
S ed mappa cum iam mille rumpitur furtis,
R osos tepenti sphondylos sinu condit,

I nde uorato capite turturem truncum,
C olligere longa turpe nec putat dextra
A nalecta, quicquid & canes reliquerunt.
N ec esculenta sufficit gulæ præda,
M isto lagœnam replet ad pedes uino.
H æc per ducentas cum domum tulit scalas,
S eq; obserata clusit anxius cælla,
G ulosus ille, postero die uendit.

De Natali Lucani. 19 20

H æc est illa dies, quæ magni conscia partus
Lucanum populis, & tibi Polla dedit.
H eu Nero crudelis, nullaq; inuisior umbra,
Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De Eodem. 20 21

V atis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit, Aonidum turba fauete sacris.
H æc meruit, cum te terris Lucane dedisset,
Mistus Castaliæ betis, ut esset aquæ.

De Eodem. 22

P hœbe ueni, sed quantus eras, cum bella canenti
Ipse dares latiæ plectra secunda lyræ.
Q uid tanta pro luce precer: tu Polla maritum
Sæpe colas, & se sentiat ipse coli.

In Maledicum. 23

C um Iuuenale meo, quæ me committere tentas,
Quid non audebis perfida lingua loqui?
T e fingente nefas, Pyladen odisset Orestes,
Thesea Pirithoi destituisset amor.
T u Siculos fratres, & maius nomen Atridas,
Et Ledæ poteras dissociare genus.

Hoc tibi pro meritis, & talibus imprecor ausis,
Vt facias illud, quod puto lingua facis.

In malum Poëtam. 24

Dulcia cum tantum scribas Epigrammata semper,
Et cerussata candidiora cute.
Nullaq; mica salis, nec amari fellis in illis
Gutta sit, o demens uis tamen illa legi.
Nec cibus ipse iuuat morsu fraudatus aceti,
Nec grata est facies, cui gelasinus abest.
Infanti melimela dato, fatuasq; mariscas.
Nam mihi, quæ nouit pungere, chia sapit.

Scazonta mittit ad Apollinarem. 25

Apollinarem conueni meum Scazon,
Et si uacabit, ne molestus accedas,
Hoc qualecunq;, cuius aliqua pars ipse est,
Dabis, hoc facetum carmen imbuant aures.
Si te receptum fronte uideris tota.
Noto rogabis ut fauore sustentet.
Quanto mearum scis amore nugarum
Flagret, nec ipse plus amare te possum.
Contra malignos esse si cupis tutus,
Apollinarem conueni meum Scazon.

De Apro à se ociso. 28

Thuscæ glandis Aper populatur, & ilice multa
Impiger, ætolæ fama secunda feræ,
Quem meus intrauit splendenti cuspide culter.
Præda iaces nostris inuidiosa focis.
Pinguescant madidi læto nidore penates,
Flagret & exciso festa culina iugo.
Sed coquus ingentem piperis consumet aceruum,

Addet & arcano mista falerna garo.
Ad Dominum redeas, noster te non capit ignis
Conturbator Aper, uilius esurio.

Ad Fuscum. 267

Sic Tyburtinæ crescat tibi sylua Dianæ,
Et properet cæsum sæpe redire nemus.
Nec tartessiacis Pallas tua Fusce trapetis
Cedat, & immodici dent bona musta lacus.
Sic fora mirentur. sic te pallatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.
Otia dum medius præstat tibi parua December,
Excipe, sed certa quos legis aure iocos.
Scire libet uerum, res est hæc ardua, sed tu
Quod tibi uis dici, dicere Fusce potes.

Ad Testilum puerum. 268

Testile Victoris tormentum dulce Voconi,
Quo nemo est toto notior orbe puer.
Sic etiam positis formosus amere capillis.
Et placeat uati nulla puella tuo.
Paulisper domini doctos sepone libellos,
Carmina Victori dum lego parua tuo.
Et Mecœnati Maro cum cantaret Alexim,
Nota tamen Marsi fusca Melænis erat.

In Celiam. 269

Das Cattis, das Germanis, das Celia Dacis,
Nec Cilicum spernis, Cappadocumq; toros.
Et tibi de pharia Memphiticus urbe fututor
Nauigat, e' rubris & niger Indus aquis.
Nec recutitorum fugis inguina Iudæorum,
Nec te Sarmatico transit Alanus equo.

Qua ratione facis, cum sis Romana puella,
Quod Romana tibi mentula nulla placet?

Ad Regulum. 30

Rauce cortis aues, et oua matrum,
Et flauas medio uapore chias,
Et foetum querulae rudem capellae,
Nec iam frigoribus pares oliuas.
Et canum gelidis olus pruinis
De nostro tibi rure missa credis.
O' quàm Regule diligenter erras.
Nil nostri, nisi me, ferunt agelli.
Quicquid uillicus umber, aut colonus,
Aut thusci tibi, thusculi'ue mittunt,
Aut rus marmore tertio notatum,
Id tota mihi nascitur suburra.

Ad Atticum. 31

Attice, facundae renouas qui nomina gentis,
Nec sinis ingentem conticuisse domum,
Te pia Cecropiae comitatur turba Mineruae,
Te secreta quies, te sophos omnis amat.
At iuuenes alios fracta colit aure magister,
Et rapit immeritas sordidus unctor opes.
Non pila, non follis, non te paganica thermis
Praeparat, aut nudi stipitis ictus hebes,
Vara nec iniecto ceromate brachia tendis.
Non arpasta uagus puluerulenta rapis,
Sed curris niueas tantum propè Virginis undas,
Aut ubi sidonio taurus amore calet.
Per uarias artes, omnis quibus area seruit,
Ludere cum liceat, currere pigritia est.

In Cinnam. 32

Sordidior cœno cum sit toga, calceus autem
Candidior prima sit tibi Cinna niue,
Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu?
Collige Cinna togam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum. ~~32~~ 33

Quo possit fieri modo Seuere,
Vt uir pessimus omnium Carinus
Vnam rem bene fecerit, requiris,
Dicam sed cito. quid Nerone peius?
Quid thermis melius Neronianis?
Non deest protinus ecce de malignis,
Qui sic rancidulo loquatur ore,
Ecquid tu domini, Deiq; nostri
Præfers muneribus neronianas?
Thermas præfero balneis cinædi.

In Matronam. 34

Inguina succinctus nigra tibi seruus aluta
Stat, quoties calidis tota foueris aquis.
Sed meus, ut de me taceam, Lecania seruus
Iudæum nulla sub cute pondus habet,
Sed nudi tecum iuuenesq;, senesq; lauantur.
An sola est serui mentula uera tui?
Ecquid fœmineos sequeris Matrona recessus,
Secretusq; tua Cunne lauaris aqua?

Ad Stellam. 35

Cum pluuias, madidumq; Iouem perferre negaret,
Et rudis hybernis uilla nataret aquis,
Plurima quæ posset subitos effundere nimbos,
Muneribus uenit tegula missa tuis.

Horridus ecce ſonat Boreæ ſtridore December,
Stella tegis uillam, non tegis agricolam.

Ad Caſtricum de Theta. 36

Noſti mortiferum quæſtoris Caſtrice ſignum.
Eſt operæpretium diſcere Theta nouum.
Exprimeret quoties rorantem frigore naſum,
Letalem iuguli iuſſerat eſſe notam,
Turpis ab inuiſo pendebat ſtiria naſo,
Cum flaret madida fauce December atrox.
ollegæ tenuere manus, quid plura requiris?
Emungi miſero Caſtrice non licuit.

De Polyphemo. 37

Tantus es, & talis noſtri Polypheme Seueri,
Vt te mirari poſſit & ipſe Cyclops.
Sed nec Scylla minus. quod ſi fera monſtra duorum
Iunxeris, alterius fiet uterq; timor.

De Celio. 38

Diſcurſus uarios, uagumq; mane,
Et faſtus, & aue potentiorum.
Cum perferre, patiq; iam negaret,
Cœpit fingere Celius podagram.
Quam dum uult nimis approbare ueram,
Et ſanas linit, obligatq; plantas,
Inceditq; gradu laborioſo,
Quantum cura poteſt, & ars doloris,
Deſit fingere Celius podagram.

Epi. patris Hetruſci. 39

Hic iacet ille ſenex Auguſta notus in aula
Pectore non humili paſſus utrunq; deum,
Natorum pietas ſanctis quem coniugis umbris

Miſcuit

Miscuit, Elysium possidet umbra nemus.
O ccidit illa prior uiridi fraudata iuuenta.
Hic prope ter senas uidit olympiadas.
S ed festinatis raptum te credidit annis,
Aspexit lachrymas quisquis Hetruscæ tuas.

Ad Sempronium.

C osmicos esse tibi Semproni Tucca uideris,
Cosmica Semproni tam mala, quàm bona sunt.

Ad Castricum.

M uneribus cupiat siquis contendere tecum,
Audeat hic etiam Castrice carminibus.
N os tenues in utroq; sumus uincíq; parati,
Inde sopor nobis, et placet alta quies.
T am mala cur igitur dederim tibi carmina, quæris.
Alanoo nullum poma dedisse putas.

In Cinnam.

P rimum est, ut præstes, siquid te Cinna rogabo.
Illud deinde sequens, ut cito Cinna neges.
D iligo præstantem, non odi Cinna negantem.
Sed tu nec præstas, nec cito Cinna negas.

Ad Ouidium.

M aximus ille tuus Ouidi Cæsonius hic est,
Cuius adhuc uultum uiuida cera tenet.
H unc Nero damnauit, sed tu damnare Neronem
Ausus es, & profugi, non tua fata sequi.
A equora per Scyllæ magnus comes exulis isti,
Qui modo nolueras, consulis ire comes.
S i uictura meis mandantur nomina chartis,
Et fas est, cineri me superesse meo,
A udiet hæc præsens, uenturáq; turba, fuisse

Illi te, Senecæ quod fuit ille suo.

Ad Eundem. 44

F acundi Senecæ potens amicus,
C aro proximus, aut prior Sereno,
H ic est Maximus ille, quem frequenti
F elix littera pagina salutat.
H unc tu per siculas secutus undas
O' nullis Ouidi tacende linguis
S preuisti domini furentis iras.
M iretur Pyladem suum uetustas,
H æsit qui comes exuli parentis,
Q uis discrimina comparet duorum?
H æsisti comes exuli Neronis.

Ad Priscum. 45

C ommendare tuum dum uis mihi carmine munus,
Mæonioq; cupis doctius ore loqui,
E xrucias multis pariter me, teq; diebus,
Et tua de nostro Prisce Thalia placet.
D iuitibus poteris musas, elegosq; sonantes
Mittere, pauperibus munera plena dato.

Ad Licinium. 46

D octorum Liciani celeberrime summe uirorum,
Cuius prisca graues lingua reduxit auos,
R edderis heu quanto fatorum munere nobis
Gustata lethes pene remissus aqua.
P erdiderant iam uota metum, securaq; flebat
Tristitia, et lachrymis iamq; peractus eras.
N on tulit inuidiam taciti regnator auerni,
Et raptas fatis reddidit ipse colos.
S cis igitur, quantas hominum mors falsa querelas

Mouerit, & frueris posteritate tua.
Viue uelut rapto, fugitiuaq; gaudia carpe,
Perdiderit nullum uita reuersa diem.

De Annio.

Cum mensas habeat ferè ducentas,
Pro mensis habet Annius ministros,
Transcurrunt Gabatæ, uolantq; lances.
Has uobis epulas habete lauti,
Nos offendimur ambulante cœna.

Ad Seuerum.

Parua suburbani munuscula mittimus horti,
Faucibus oua tuis, poma Seuere gulæ.

Ad Fontem Hiantidos.

Fons dominæ regina loci, quo gaudet Hiantis.
Gloria conspicuæ, delitiumq; domus.
Cum tua tot niueis ornetur ripa ministris,
Et Ganymedeo luceat unda choro,
Quid facit Alcides sylua sacratus in ista?
Tam uicina tibi cur tenet antra Deus?
Nunquid Nympharum notos obseruat amores,
Tam multi pariter ne rapiantur Hylæ.

Ad Vrbicum.

Mercari nostras si te piget Vrbice nugas,
Et lasciua tamen carmina nosse libet,
Pompeium quæras, & nosti forsitan Auctum,
Vltoris prima Martis in æde sedet.
Iure madens, uarioq; togæ limatus in usu
Non lector meus hic Vrbice, sed liber est.
Sic tenet absentes nostros, cantatq; libellos,
Vt pereat chartis littera nulla meis.

D eniq; si uellet, poterat scripsisse uideri,
Sed famæ mauult ille fauere meæ.
H unc licet à decima, nec enim satis ante uacabit,
Sollicites, capiet cœnula parua duos.
I lle leget, bibe tu, nolis licet, ille sonabit,
Et, cum iam satis est dixeris, ille leget.

Ad Auctum. 51

G ratum est, quod Celeri nostros legis Aucte libellos,
Si tamen & Celerem quod legis, Aucte iuuat.
I lle meas gentes, & Celtas rexit Iberos.
Nec fuit in nostro certior orbe fides.
M aior me tanti reuerentia turbat, et aures
Non auditoris, iudicis esse puto.

In Vmbrum. 52

O mnia misisti mihi saturnalibus Vmber
Munera, contulerant quæ tibi quinq; dies.
B is senos triplices, et dentiscalpia septem.
His comes accessit spongia, mappa, calix,
S emodius'q; fabæ cum uimine picenarum,
Et laletanæ nigra lagœna sapæ,
P arua'q; cum canis uenerunt coctana prunis,
Et libycæ ficus pondere testa grauis.
V ix puto triginta nummorum tota fuisse
Munera, quæ grandes octo tulere Syri.
Q uanto commodius nullo mihi ferre labore
Argenti potuit pondera quinq; puer.

In Nasidianum. 53

S emper mane mihi de me mera somnia narras,
Quæ moueant animum, sollicitent'q; meum.
I am prior ad fecem, sed & hæc uindemia uenit,

Exorat noctes dum mihi saga tuas.
Consumpsi salsasq; molas, & thuris aceruos,
Decreuere greges, dum cadit agna frequens.
Non porcus, non cortis aues, non oua supersunt.
Aut uigila, aut dormi Nasidiane tibi.

In Chrestum. 54

Nulli munera Chreste si remittis,
Nec nobis dederis, remiserisq;,
Credam te satis esse liberalem.
Sed si reddis Apicio, Lupoq;,
Et Gallo, Tityoq;, Gellioq;
Lingas non mihi, nam proba, & pusilla est,
Sed quæ de Solymis uenit perustis
Damnatam modo mentulam tributis.

Ad Rabirium. 55

Astra, polumq; pia cepisti mente Rabiri,
Parrhasiam mira qui struis arte domum.
Phidiaco si digna Ioui dare templa parauit,
Has petat à nostro Pisa tonante manus.

De Achilla. 56

Castora de Polluce Gabinia fecit Achillam.
Pyxagathos fuerat, nunc erit Hippodamus.

Ad Gallam. 57

Iam sex, aut septem nupsisti Galla cinædis,
Dum coma te nimium, pexaq; barba iuuat.
Deinde experta latus, madidoq; simillima loro
Inguina, nec lassa stare coacta manu,
Deseris imbelles thalamos, mollemq; maritum,
Rursus & in similes decidis usq; toros.
Quære aliquem Curios semper, Fabiosq; loquentem,

Hirsutum, & dura rusticitate trucem.
Inuenies sed habet tristis quoq; turba cinædos,
Difficile est uero nubere Galla uiro.

De Cæciliano.

Non cœnat sine apro noster Tite Cæcilianus,
Bellum conuiuam Cæcilianus habet.

Ad Iouem.

Tarpeiæ uenerande rector aulæ,
Quem saluo duce credimus tonantem,
Cum uotis sibi quisq; te fatiget,
Et poscat dare, quæ dei potestis,
Nil pro me mihi Iuppiter petenti,
Ne succensueris, uelut superbo.
Te pro Cæsare debeo rogare,
Pro me debeo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Do.

Abstulerat totam temerarius institor urbem,
Inq; suo nullum limine limen erat.
Iussisti tenues Germanice crescere uicos,
Et, modo quæ fuerat semita, facta uia est.
Nulla cathenatis pila est præcincta lagœnis,
Nec prætor medio cogitur ire luto.
Stringitur in densa, nec cæca nouacula turba.
Occupat haud totas nigra popina uias.
Tonsor, copo, coquus, lanius sua limina seruant.
Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit.

In Amillum.

Reclusis foribus grandes præcidis Amille,
Et te deprendi, cum facis ista, cupis,
Nequid liberti narrent, seruiq; paterni,

Et notet obliqua garrulitate cliens.
Non pædicari se qui testatur Amille,
Illud sæpe facit, quod sine teste facit.

De Silio. 62

Perpetui nunquam moritura uolumina Sili
Qui legis, & latia carmina digna lyra,
Pierios tantum uati placuisse recessus
Credis, & aoniæ bacchica serta comæ,
Sacra cothurnati non attigit ante Maronis,
Impleuit magni quàm Ciceronis opus.
Hunc miratur adhuc centum grauis hasta uirorum,
Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.
Postquam bis senis ingentem fascibus annum
Rexerat, asserto qui sacer orbe fuit,
Emeritos musis, & Phœbo tradidit annos,
Proq; suo celebrat nunc Helicona foro.

In Cinnamum. 63

Qui tonsor fueras tota notissimus urbe,
Et post hæc dominæ munere factus eques.
Sicanias urbes, ætnæaq; regna petisti
Cinname, cum fugeres tristia iura fori.
Qua nunc arte graues tolerabis inutilis annos?
Quid facit infelix, & fugitiua quies?
Non rhetor, non grammaticus, ludi'ue magister,
Non Cynicus, non tu Stoicus esse potes.
Vendere nec uocem scenis, plausumq; theatris.
Quod superest, iterum Cinname tonsor eris.

In Gargilianum. 64

Lis te bis decimæ numerantem frigora brumæ
Conterit una tribus Gargiliane foris.

Vah miser, & demens, uiginti litigat annis
 Quisquam, cui uinci Gargiliane licet?

De Labieno.

Hæredem Fabius Labienum ex asse reliquit,
 Plus meruisse tamen se Labienus ait.

In Philænim.

Pædicat pueros tribas Philænis,
Et tentigine sæuior mariti
Vndenas uorat in die puellas,
Harpasto quoq; subligata ludit,
Et flauescit Aphe, grauisq; draucos,
Alterno facili rotat lacerto,
Et putri lutulenta de palæstra
Vncti uerbere uapulat magistri,
Nec cœnat prius, aut recumbit ante,
Quàm septem uomuit meros deunces,
Ad quos fas sibi tunc putat reuerti.
Cum coliphia sexdecim comedit.
Post hæc omnia cum libidinatur,
Non fellat, putat hoc parum uirile,
Sed plane medias uorat puellas.
Dij mentem tibi dent tuam Philæni,
Cunnum lingere, quæ putas uirile.

Ad Rufum.

Commendare meas Instanti Rufe camœnas
 Parce precor socero, seria forsan amat.
Quod si lasciuos admittit & ille libellos,
 Hæc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila.

Hæc est illa tibi promissa Theophila Cani,

Cuius Cecropia pectora uoce madent.
Hanc sibi iure petat magni senis altus in hortis,
Nec minus esse suum stoica turba uelit.
Viuet opus quodcunq; per has emiseris aures.
Tam non fœmineum, nec populare sapit.
Non tua Panthenis nimium se præferat illi,
Quamuis Pierio sit bene nota choro.
Carmina fingentem Sappho laudauit amatrix.
Castior hæc, & non doctior illa fuit.

In Philænim. ~~68~~ 69

Ipsarum tribadum tribas Philæni
Recte quam futuis, uocas amicam.

De familia Ficosa. 69 70

Ficosa est uxor, ficosus & ipse maritus,
Filia ficosa est, & gener, atq; socer,
Nec dispensator, nec uillicus ulcere turpi,
Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.
Cum sint ficosi pariter iuuenes'q;, senesq;.
Res mira est, ficos non habet unus ager.

Ad Paulum. ~~70~~ 71

Gratus sic tibi Paule sit December,
Nec uani triplices, breuesq; mappæ,
Nec thuris ueniant leues selibræ,
Sed lances ferat, aut scyphos auorum
Aut grandis reus, aut potens amicus.
Seu quod te potius iuuat, capitq;,
Sic uincas Nouiumq;, Publiumq;
Mandris, & uitreo latrone clusos,
Sic palmam tibi de Tigone nudo
Vnctæ det fauor arbiter coronæ.

Nec laudet Polybi magis sinistras.
Si quisquam mea dixerit malignus,
Atro carmina quæ madent ueneno.
Vt uocem mihi commodes patronam.
Et quantum poteris, sed usq; clames,
Non scripsit meus ista Martialis.

Ad Maximum. 12

Esquilijs domus est, domus est tibi colle Dianæ,
Et tua patritius culmina uicus habet.
Hinc uiduæ Cybeles, illinc sacraria Vestæ,
Inde nouum, ueterem prospicis inde Iouem.
Dic, ubi conueniam. dic, qua te parte requiram.
Quisquis ubiq; habitat Maxime, nusquam habitat.

Ad Mercurium. 13

Cyllenes, cœliq; decus facunde minister,
Aurea cui torto uirga dracone uiret,
Sic tibi lasciui non desit copia furti,
Siue cupis Paphien, seu Ganymede cales.
Maternæq; sacris ornentur frondibus idus,
Et senior parca mole prematur auus,
Hunc semper Norbana diem cum coniuge caro
Læta colat, primis quo coiere toris.
Hic pius antistes sophiæ sua dona ministrat,
Hic te thure uocat fidus & ipse Ioui.

In Anum deformem. 14

Vis futui gratis, cum sis deformis, Anusq;,
Res perridicula est, uis dare, nec dare uis.

Ad Philomusum. 14

Quod te diripiunt potentiores
Per conuiuia, porticus, theatra,

Et tecum, quoties ita incidisti,
Gestari iuuat, & iuuat lauari,
Nolito, nimium tibi placere,
Delectas Philomuse, non amaris.

In Tuccam. 76

Exigis ut nostros donem tibi Tucca libellos,
Non faciam, nam uis uendere, non legere.

In Papilum. 77

Cum saxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene si cœnas conchis inuncta tibi est.
Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mulos
Mittis. habes nec cor Papile, nec genium.

Ad Seuerum. 78

Potaui modo consulare uinum,
Quæris quàm uetus, atq; liberale,
Ipso consule conditum, sed ipse,
Qui ponebat, erat Seuere consul.

Ad Faustinum. 79

Quatenus Odrysios iam pax Romana triones
Temperat, & tetricæ conticuere tubæ,
Hunc Marcellino poteris Faustine libellum
Mittere, iam chartis, iam uacat ille iocis.
Sed si parua tui munuscula quæris amici
Commendare, ferat carmina nostra puer,
Non qualis geticæ satiatus lacte iuuencæ
Sarmatica gelido ludit in amne rota,
Sed mtylenæi roseus mangonis ephebus,
Vel non cæsus adhuc matre iubente lacon.
At tibi captiuo famulus mittetur ab Istro,
Qui Tyburtinas pascere possit oues.

Ad Lausum. 80

Triginta toto mala sunt Epigrammata libro,
  Si totidem bona sunt, Lause liber bonus est.

De Menophilo. 81

Menophili penem tam grandis fibula uestit,
  Vt sit comœdis omnibus una satis.
Hunc ego credideram (nam sæpe lauamur in unum)
  Sollicitum uoci parcere Flacce suæ.
Dum ludit media populo spectante palæstra,
  Delapsa est misero fibula, uerpus erat.

De Eutrapelo. 82

Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci,
  Expungitq; genas, altera barba subit.

Ad Librum. 83

Dum mea Cæcilio formatur imago secundo,
  Spirat & arguta picta tabella manu,
I liber ad geticam Peucen, Istrumq; tacentem,
  Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet.
Parua dabis caro, sed dulcia dona sodali.
  Certior in nostro carmine uultus erit.
Casibus hic nullis, nullis delebilis annis
  Viuet, Apellæum cum morietur opus.

Ad Sabellum. 84

Quod non insulse scribis tetrasticha quædam,
  Disticha quod belle pauca Sabelle facis,
Laudo, nec admiror. facile est epigrammata belle
  Scribere, sed librum scribere, difficile est.

In Sextum. 85

Ad natalitias dapes uocabar,
Essem cum tibi Sexte non amicus.

Quid factum est, rogo, quid repente factum
Post tot pignora nostra, post tot annos,
Quod sum præteritus uetus sodalis?
Sed causam scio, nulla uenit à me
Argenti tibi libra pustulati,
Nec leuis toga, nec rudes lacernæ.
Non est sportula, quæ negotiatur.
Poscis munera Sexte, non amicos.
Iam dices mihi, uapulet uocator.

De Se.

Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus,
Si fruitur tristi Canius Aethiope.
Publius exiguæ si flagrat amore catellæ,
Si Cronius similem cercopithecon amat.
Delectat Marium si perniciosus icheumon,
Pica salutatrix si tibi Lause placet,
Si gelidum collo nectit Glacilla draconem,
Lusciniæ tumulum si Thelesina facit,
Blanda cupidinei cur non amet ora labycæ,
Qui uidet hæc dominis monstra placere suis?

De Suis Libris.

Fertur habere meos, si uera est fama, libellos
Inter delitias puchra Vienna suas.
Me legit omnis ibi senior, iuuenísq;, puerq;
Et coràm tetrico casta puella uiro.
Hoc ego maluerim, quàm si mea carmina cantent,
Qui Nilum ex ipso protinus ore bibunt.
Quàm meus Hispano si me Tagus impleat auro,
Pascat et hybla meas, pascat hymettos apes.
Non nihil ergo sumus, nec blandæ murmure linguæ

Decipimur. credam iam puto Lause tibi.

Ad Rosam. 88

I felix Rosa, mollibusq; sertis
Nostri cinge comas Apollinaris.
Quas tu nectere candidas, sed olim
Sic te semper amet Venus, memento.

Ad Criticum. 89

Iactat inæqualem Matho me fecisse libellum,
Si uerum est, laudat carmina nostra Matho.
Aequales scribit libros Caluinus, & Vmber,
Aequalis liber est critice, qui malus est.

Ad Iuuenalem. ~~94~~ 90

De nostro facunde tibi Iuuenalis agello
Saturnalitias mittimus ecce nuces.
Cætera lasciuis donauit poma puellis
Mentula custodis luxuriosa dei.

In Baccharum. 91

Siquid opus fuerit, scis me non esse rogandum,
Bis nobis dicis Bacchara, terq; die.
Appellat rigida tristis me uoce Secundus.
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Pensio te coram petitur clareq;, palamq;,
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Esse queror gelidasq; mihi, tritasq; lacernas,
Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
Hoc opus est, subito fias ut sydere mutus,
Dicere ne possis Bacchara, quid sit opus.

Ad Narniam. 92

Narnia, sulfureo quam gurgite candidus amnis
Circuit, ancipiti uix adeunda iugo,

Quid tam sæpe meum nobis abducere Quintum
Te iuuat, & lenta detinuisse mora?
Quid Nomentani causam mihi perdis agelli,
Propter uicinum qui pretiosus erat.
Sed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto,
Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo.

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat.
Olfecit postquam Papilus, ecce garum est.

In Linum.

Bruma est, & riget horridus December,
Audes tu tamen osculo niuali
Omnes obuius hinc, & hinc tenere,
Et totam Line basiare Romam.
Quid possis grauiusq; sæuiusq;
Percussus facere, atq; uerberatus.
Hoc me frigore basiet nec uxor,
Blandis filia nec rudis labellis,
Sed tu dulcior, elegantiorq;,
Cuius liuida naribus caninis
Dependet glacies, rigetq; barba,
Qualem forcipibus metit supinis,
Tonsor Cinyphio Cilix marito,
Centum occurrere malo cunnilingis,
Et gallum timeo minus recentem.
Quare si tibi sensus est, pudorq;,
Hybernas Line basiationes
In mensem rogo differas Aprilem.

EPI. Vrbici Pueri.

Conditus hic ego sum Bassi dolor Vrbicus infans,
Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.

S ex mihi de prima deerant trieteride menses,
Ruperunt tetricæ cum mala pensa Deæ.
Q uid species, quid lingua mihi, quid profuit ætas?
Da lachrymas tumulo, qui legis ista, meo.
S ic ad lethæas, nisi Nestore serior, undas
Non eat, optabis quem superesse tibi.

Ad Librum suum. 96

N osti si bene Cæsium libelle
M ontanæ decus Vmbriæ Sabinum
A uli municipem mei Pudentis,
I lli tu dabis hæc uel occupato,
I nstent mille licet, premantq; curæ,
N ostris carminibus tamen uacabit,
N am me diligit ille, proximumq;
T urni nobilibus leget libellis.
O' quantum mihi nominis paratur.
O' quæ gloria, quàm frequens amator,
T e conuiuia, te forum sonabit.
A edes, compita, porticus, tabernæ.
V ni mitteris, omnibus legeris.

Ad Castorem. 97

O mnia Castor emis, sic fiet, ut omnia uendas.

Ad Crispinum. 98

S ic placidum uideas semper Crispine Tonantem,
Nec te Roma minus, quàm tua Memphis amet,
C armina parrhasia si nostra legentur in aula,
Nanq; solent sacra Cæsaris aure frui,
D icere de nobis, ut lector candidus aude
Temporibus præstat non nihil iste tuis.
N ec Marso nimium minor est, doctoq; Catullo.
Hoc satis est. ipsi cætera mando deo.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER OCTAVVS.

IMPERATORI DOMItiano Cæsari Augusto Germanico Dacio Valerius Martialis salutem. Omnes quidem libelli mei domine, quibus tu famam, idest uitam, dedisti, tibi supplicant, & puto propter hoc legentur. Hic tamen, qui operis nostri octauus inscribitur, occasione pietatis, frequentius fruitur. minus itaq; ingenio laborandum fuit, in cuius locum materia successerat: Quam quidē subinde aliqua iocorum mistura uariare tētauimus, ne cœlesti uerecundiæ tuæ, laudes suas, quæ facilius te fatigare possunt quàm nos satiare, omnes uersus ingererent. Quamuis autem epigrammata à seuerissimis quoq; & supremæ fortunæ uiris ita scripta sint, ut nimiam uerborum licentiam affectasse uideantur, ego tamen illis non permisi tam lasciue loqui, quàm solent, cum pars libri & maior et melior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit, meminerit non nisi religiosa purificatione lustratus accedere ad templa debere. Quod ut custoditurum me lecturi sciant, in ipso libelli huius limine profiteri breuissimo placuit Epigrammate.

Ad librum suum.

Laurigeros Domini liber intrature penates
  Disce uerecundo sanctius ore loqui
Nuda recede Venus. non est tuus iste libellus.

Tu mihi tu Pallas Cæsariana ueni.

Ad Ianum. 2

Fastorum genitor, parensq; Ianus
Victorem modo cum uideret Istri,
Tot uultus sibi non satis putauit.
Optauitq; oculos habere plures,
Et lingua pariter locutus omni,
Terrarum domino, Deoq; rerum
Promisit pyliam quater senectam.
Addas Iane tuam pater rogamus.

Ad Musam. 3

Quinq; satis fuerant, uel sex, septem'ue libelli,
Et nimium, quid adhuc ludere musa iuuat?
Sit pudor, & finis. iam plus nihil addere nobis
Fama potest, teritur noster ubiq; liber.
Et cum rupta situ Messalæ saxa iacebunt,
Altaq; cum Liciani marmora puluis erunt,
Me tamen ora legent, & secum plurimus hospes
Ad patrias sedes carmina nostra feret.
Finieram, cum sic respondit nona sororum,
Cui coma, & unguento sordida uestis erat,
Tu'ne potes dulces ingrate relinquere nugas?
Dic mihi, quid melius desidiosus ages?
An iuuat ad tragicos soccum transferre cothurnos?
Aspera uel paribus bella tonare modis?
Perlegat ut tumidus rauca te uoce magister,
Oderit & grandis uirgo, bonusq; puer.
Scribant ista graues nimium, nimiumq; seueri,
Quos media miseros nocte lucerna uidet.
At tu Romano lepidos sale tinge libellos.

Agnoscat mores Roma legatq; suos.
Angusta cantare licet uidearis auena,
Dum tua multorum uincat auena tubam.

Ad Cæsarem Domitianum. 4

Quantus Io latias mundi conuentus ad aras
Suspicit, & soluit pro duce uota suo.
Nam non hæc hominum Germanicæ gaudia tantum,
Sed faciunt ipsi nunc puto sacra Dei.

Ad Macrum. 5

Dum donas Macer annulos puellis,
Desisti Macer annulos habere.

In Euctum 6

Archetypis uetuli nihil est odiosius Eucti.
Ficta Saguntino cymbia malo luto.
Argenti furiosa sui cum stemmata narrat
Garrulus, & uerbis mucida uina facit.
Laomedonteæ fuerant hæc pocula mensæ,
Ferret ut hæc, muros struxit Apollo lyra.
Hoc cratere ferox commisit prælia Rhetus
Cum Lapithis, pugna debile cernis opus.
Hi duo longæuo censentur Nestore fundi,
Pollice de Pylio trita columba nitet.
Hic Scyphus est, in quo misceri iussit amicis
Largius Aeacides, uiuidiusq; merum.
Hac propinauit Bitiæ pulcherrima Dido,
In patera phrygio cum data cœna uiro est.
Miratus fueris cum prisca toreumata multum,
In Priami cyathis Astyanacta bibes.

In Cinnam. 7

Hoc agere est causas, hoc dicere Cinna diserte,

Horis Cinna decem dicere uerba nouem.
Sed modo Clepsydras ingenti uoce petisti
Quattuor, o' quantum Cinna tacere potes.

Ad Ianum. 8

Principium des Iane licet uelocibus annis,
Et reuoces uultu sæcula longa tuo,
Te primum pia thura rogent, te uoce salutent.
Purpura te felix, te colat omnis honos.
Tu tamen hoc mauis, latiæ quod contigit urbi.
Mense tuo reducem Iane uidere deum.

Ad Quintum. 9

Soluere dodrantem nuper tibi Quinte uolebat
Lippus Hylas, luscus uult dare dimidium.
Accipe quamprimum, breuis est occasio lucri,
Si fuerit cæcus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso. 10

Emit lacernas millibus decem Bassus
Tyrias coloris optimi, lucrifecit,
Adeo bene emit inquis? immo non soluit.

Ad Cæsarem Domitianum. 11

Peruenisse tuam iam scit te Rhenus in urbem,
Nam populi uoces audit & ille tui.
Sarmaticas etiam gentes, Istrumq;, Getasq;
Letitiæ clamor terruit ipse nouæ.
Dum te longa sacro uenerantur gaudia circo,
Nemo quater missos currere sensit equos.
Nullum Roma ducem, nec te, sic Cæsar amauit.
Te quoq; iam non plus, ut uelit ipsa potest.

Ad Priscum. 12

Vxorem quare locupletem ducere nolim.

Quæritis, uxori nubere nolo meæ.
Inferior matrona suo sit Priscæ marito,
Non aliter fiunt fœmina uirq́; pares.

Ad Gargilianum. 13

Morio dictus erat uiginti millibus emi,
Redde mihi nummos Gargiliane, sapit.

In crudelem amicum. 14

Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam,
Mordeat & tenerum fortior aura nemus.
Hybernis obiecta notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fece diem.
At mihi cælla datur, non tota clausa fenestra,
In qua nec boreas ipse manere uelit.
Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum?
Arboris ergo tuæ tutior hospes ero.

Ad Domitianum. 15

Dum noua pannonici narratur gloria belli,
Omnis & ad reducem dum litat ara Iouem,
Dat populus, dat gratus eques, dat thura senatus,
Et ditant latias tertia dona tribus.
Hos quoq; secretos memorabit Roma triumphos,
Nec minor ista tuæ laurea pacis erit.
Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?
Principis est uirtus maxima, nosse suos.

In Ciperum. 16

Pistor qui fueras diu Cipere,
Nunc causas agis, & ducenta quæris,
Sed consumis, & usq; mutuaris.
A' pistore Cipere non recedis,
Et panem facis, & facis farinam.

Ad Sextum. 17

Egi Sexte tuam pactus duo millia causam,
Misisti nummos quod mihi mille? quid est?
Narrasti nihil inquis, & à te perdita causa est,
Tanto plus debes Sexte, quod erubui.

Ad Cirinium. 18

Sic tua Cirini promas Epigrammata uulgo,
Vt mecum possis uel prior ipse legi,
Sed tibi tantus inest ueteris respectus amici,
Carior ut mea sit quàm tua fama tibi.
Sic Maro nec calabri tentauit carmina Flacci,
Pindaricos posset cum superare modos.
Et Vario cessit Romani laude cothurni,
Cum posset tragico fortius ore loqui.
Aurum & opes, & rura frequens donabit amicus,
Qui uelit ingenio cedere, rarus erit.

De Cinna. 19

Pauper uideri Cinna uult, & est pauper,

Ad Varum. 20

Cum facias uersus nulla non luce ducentos,
Vare nihil recitas, non sapis atq; sapis.

Ad Luciferum. 21

Phosphore redde diem, quid gaudia nostra moraris
Cæsare uenturo Phosphore redde diem.
Roma rogat. placidi nunquid te pigra Bootæ
Plaustra uehunt, lento quod nimis igne uenis?
Ledæo poteras abducere Cyllaron astro,
Ipse suo cedet nunc tibi Castor equo.
Quid cupidum titana tenes, iam Xanthus, & Aethon
Frena uolunt, uigilat Memnonis alma parens.

T arda tamen nitidæ non cedunt sydera luci,
Et cupit Ausonium luna uidere ducem.
I am Cæsar uel nocte ueni, sint astra licebit,
Non deerit populo te ueniente dies.

In Gallicum. 22

I nuitas ad aprum, ponis mihi Gallice porcum.
Hybrida sum, si das Gallice uerba mihi.

Ad Rusticum. 23

E sse tibi uideor sæuus, nimiumq; gulosus,
Qui propter cœnam Rustice cædo cocum.
S i leuis ista tibi flagrorum causa uidetur,
Ex qua uis causa napulet ergo cocus.

Ad Cæsarem Domitianum. 24

S iquid forte petam timido, gracaliq; libello,
Improba non fuerit si mea charta dato.
E t si non dederis Cæsar, permitte rogari,
Offendunt nunquam thura precesq; Iouem.
Qui fingit sacros auro, uel marmore uultus,
Non facit ille deos, qui rogat, ille facit.

In Oppianum. 25

V idisti semel Oppiane tantum
A egrum me male, sæpe te uidebo.

Ad Cæsarem Do. 26

N on tot in eois timuit gangeticus aruis
Raptor in hyrcano qui fugit albus equo.
Quot tua Roma nouas uidit Germanice tigres,
Delitias potuit nec numerare suas.
V icit erythræos tua Cæsar arena triumphos,
Et uictoris opes, diuitiasq; Dei.
N am cum captiuos ageret sub curribus Indos

Contentus gemina tigride Bacchus erat.

Ad Gaurum. 27

Munera qui tibi dat locupleti Gaure seniq;,
Si sapis, & sentis, hoc tibi ait, morere.

De Partheniana toga. 28

Dic toga facundi gratum mihi munus amici,
Esse uelis cuius fama, decusq; gregis?
Appula ledæi tibi floruit herba Phalanthi,
Qua saturas calabris culta Galesus aquis.
An tartessiacus stabuli nutritor Iberi
Bethis in Hesperia te quoq; lauit aqua.
An tua multifidum numerauit lana Timauum,
Quem prius astrifero Cyllarus ore bibit.
Te nec amyclæo decuit liuere ueneno,
Nec Miletus erat uellere digna tuo.
Lilia tu uincis, nec adhuc dilapsa ligustra,
Et Tyburtino monte quod albet ebur.
Spartanus tibi cedet olor, Paphiæq; columbæ.
Cedet erythræis eruta gemma uadis.
Sed licet hæc primis niuibus sint æmula dona,
Non sunt parthenio candidiora suo.
Non ego prætulerim Babylonis picta superbis,
Texta, Semiramia quæ uariantur acu.
Non Athamanteo potius me mirer in auro,
Aeolium dones si mihi Phryxe decus.
O' quantos risus pariter spectata mouebit,
Trita palatina uestra lacerna toga.

De Distichis. 29

Disticha qui scribit (puto) uult breuitate placere,
Quid prodest breuitas, dic mihi, si liber est?

De Spectaculo Scæuolæ. 30

Qui nunc Cæsareæ lusus spectantur arenæ,
Temporibus Bruti gloria summa fuit.
Aspicis, ut temnat flammas, pœnaq; fruatur
Fortis & attonito regnet in igne manus?
Ipse sui spectator adest, & nobile dextræ
Funus amat, totis pascitur illa sacris.
Quod nisi rapta foret nolenti pœna, parabat
Sæuior in laxos ire sinistra focos.
Scire piget post tale decus, quid fecerit ante,
Quam uidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem. 31

Nescio quid de te non belle Dento fateris,
Coniuge qui ducta iura paterna petis.
Sed iam supplicibus dominum lassare libellis
Desine, & in patriam serus ab urbe redi.
Nam dum tu longe deserta uxore, diuq;
Tres quæris natos, quattuor inuenies.

De Columba Aretullæ. 32

Aëra per tacitum delapsa sedentis in ipsos
Fluxit Aretullæ blanda columba sinus.
Luserat hoc casus, nisi inobseruata maneret,
Permissaq; diu nollet abire fuga.
Si meliora piæ fas est sperare sorori,
Et dominum mundi flectere uota ualent.
Hæc à Sardois tibi forsitan exulis oris
Fratre reuersuro nuntia uenit auis.

Ad Paulum de Phiala. 33

De prætoria folium mihi Paule corona
Mittis, & hoc Phialæ nomen habere iubes.

Hac fuerat nuper nebula tibi pegma perunctum,
Pallida quam rubri diluit unda croci.
An magis aſtuti deraſa eſt ungue miniſtri.
Bractea, de fulcro quam reor eſſe tuo?
Illa poteſt culicem longe ſentire uolantem,
Et minimi pluma papilionis agi.
Exiguæ uolitat ſuſpenſa uapore lucernæ,
Et leuiter fuſo rumpitur icta mero.
Hoc linitur ſputo Iani cariota calendis,
Quam fert cum paruo ſordidus aſſe cliens.
Lenta minus gracili creſcunt colacaſia filo.
Plena magis nimio Lilia ſole cadunt.
Nec uaga tam tenui diſcurſat aranea tela,
Tam leue nec bombix pendulus urget opus.
Craſſior in facie uetulæ ſtat creta Fabullæ.
Craſſior offenſæ bulla tumeſcit aquæ.
Fortior intortos ſeruat ueſica capillos,
Et mutat latias ſpuma bataua comas.
Hac cute ledæo ueſtitur pullus in ouo,
Talia lunata ſplenia fronte ſedent.
Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere poſſis?
Mittere cum poſſis uel cocleare mihi.
Magna nimis loquimur, cocleam cum mittere poſſes,
Deniq; cum poſſes mittere Paule nihil.

In Iactatorem. 34

Archetypum Myos argentum te dicis habere,
Quod ſine te factum eſt, hoc magis archetypum ē.

In Peſſimos coniuges. 35

Cum ſitis ſimiles, pareſq; uita
Vxor peſſima, peſſimus maritus,

Miror, non bene conuenire uobis.

Ad Cæsarem Do. 36

Regia pyramidum Cæsar miracula ride,
Iam tacet eoum barbara Memphis opus.
Pars quota parrhasiæ labor est Mareoticus aulæ,
Clarius in toto nil uidet orbe dies.
Septenos pariter credas assurgere montes,
Thessalicum breuior Pellion ossa tulit.
Aethera sic intrat, nitidis ut conditus astris
Inferiore tonet nube serenus apex.
Et prius arcano satietur lumine Phœbi,
Nascentis acer quàm uidet ora patris. Circe
Hæc Auguste tamen, quæ uertice sydera pulsat,
Par domus est cœlo, sed minor est domino.

Ad Polycarmum. 37

Quod Caietano reddis Polycarme tabellas,
Millia te centum non tribuisse putas?
Debuit hæc inquis tibi habe Polycarme tabellas,
Et Caietano millia crede duo.

Ad Meliorem. 38

Qui præstat pietate pertinaci
Sensuro bona liberalitatis,
Captet forsitan, aut uicem reposcat.
At siquis dare nomini relicto.
Post manes tumulumq; perseueret,
Quærit quid nisi parcius dolere?
Refert sis bonus, an uelis uideri?
Præstas hoc Melior sciente fama,
Qui solennibus anxius sepulti
Nomen non sinis interire Blæsi,

Et de munifica profusus arca
Ad natalitium diem colendum
Scribarum memori, piæq; turbæ.
Quod donas, facis ipse Blesianum.
Hoc longum, tibi uita dum manebit.
Hoc & post cineres erit tributum.

Ad Domitianum. 39

Qui pallatinæ caperet conuiuia mensæ,
  Ambrosiasq; dapes, non erat ante locus.
Hic haurire decet sacrum Germanice nectar,
  Et Ganymedea pocula mista manu.
Esse uelis (oro) serus conuiua tonantis,
  At tu si properas Iuppiter ipse ueni.

Ad Priapum. 40

Non horti, neq; palmitis beati,
Sed rari nemoris Priape custos,
Ex quo natus es, & potes renasci,
Furaces moneo, manus repellas,
Et Syluam domini focis reserues.
Si defecerit hoc & ipse lignum es.

Ad Faustinum. 41

Tristis Athenagoras non misit munera nobis,
  Quæ medio brumæ mittere mense solet.
An sit Athenagoras tristis, Faustine uideto.
  Me certe tristem facit Athenagoras.

Ad Mathonem. 42

Si te sportula maior ad beatos
Non corruperit, ut solet, licebit
De nostro Matho centies laueris.

In Fabium, & Christillam. 43

Effert uxores Fabius, Christilla maritos.
Funereamq́; toris quassat uterq; facem.
Victores committe Venus, quos iste manebit
Exitus, una duos ut libitina ferat.

Ad Titullum. 44

Titulle moneo, uiue semper. hoc serum est,
Sub pædagogo cœperis licet, serum est,
At tu miser Titulle nec senex uiuis,
Sed omne limen conteris salutator,
Et mane sudas uerbis osculis udus,
Foroq; triplici sparsus ante equos omnes.
Aedemq́; Martis, & colosson Augusti
Curris per omnes tertiasq; quintasq́;,
Rape, congere, aufer, posside, relinquendum est.
Superba densis arca palleat nummis,
Centum explicentur paginæ Calendarum,
Iurabit hæres te nihil reliquisse,
Supraq; pluteum te iacente uel saxum,
Fartus papyro dum tibi torus crescit,
Flentes superbus basiabit eunuchos,
Tuoq; tristis filius. uelis, nolis,
Cum concubino nocte dormiet prima.

Ad Flaccum. 45

Priscus ab ætnæis mihi Flacce Terentius oris
Redditur, hanc lucem lactea gemma notet.
Defluat, & lento splendescat turbida limo.
Amphora centeno consule facta minor.
Continget nox quando meis tam candida mensis?
Tam iusto dabitur quando calere mero?

Cum te Flacce mihi reddet Cytherea Cypros,
Luxuriæ fiet tam bona causa meæ.
Ad Cestum. 46
Quanta tua est probitas, quãta est præstantia formæ
Ceste puer puero castior Hippolyto.
Te secum Diana uelit, doceatq; natare,
Te Cybele secum mallet habere phryga.
Tu Ganymedeo poteras succedere lecto,
Securus domino basia sola dares,
Felix quæ tenerum uexabit sponsa maritum.
Et quæ te faciet prima puella uirum.
In uarie se tondentem. 47
Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est.
Pars uulsa est, unum quis putet esse caput?
De Abolla Crispini. 48
Nescit cui dederit tyriam Crispinus abollam,
Dum mutat cultus, induiturq; togam,
Quisqs habes hũeris sua munera redde precamur,
Non hoc Crispinus te, sed abolla rogat.
Non quicunq; capit saturatas murice uestes,
Nec nisi delitiis conuenit iste color,
Si te præda iuuat, fœdiq; insania lucri,
Quo possis melius fallere, sume togam.
De Aspro. 49
Formosam plane, sed cæcus diligit Asper,
Plus ergo, ut res est, quàm uidet Asper, amat.
Ad Cæsarem Domitianum. 50
Quanta Gigantei memoratur mensa triumphi,
Quantaq; nox superis omnibus illa fuit,
Qua bonus accubuit genitor cum plebe deorum.

Et licuit faunis poscere uina Iouem,
Tanta tuas celebrant Cæsar conuiuia laurus,
Exhilarent ipsos gaudia nostra deos.
Vescitur omnis eques tecum, populusq́;, patresq́;
Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
Grandia pollicitus quanto maiora dedisti,
Promissa est nobis sportula Recta data est.

De Phiala Rufi.

Quis labor in Phiala? docti Myos? an'ne Myronis?
Mentoris hæc manus est? an Polyclete tua?
Liuescit nulla caligine fusca, nec odit
Exploratores nubila massa focos.
Vera minus flauo radiant electra metallo,
Et niueum felix pustula uincit ebur.
Materiæ non cedit opus, sic alligat orbem,
Plurima cum tota lampade luna nitet.
Stat caper æolio Thebani uellere Phryxi
Cultus, ab hoc mallet uecta fuisse soror.
Hunc nec Cinyphius tonsor uiolauerit, & tu
Ipse tua pasci uite Lyæe uelis.
Terga premit pecoris geminis Amor aureus alis.
Palladius tanero lotos ab ore sonat.
Sic mithylenæo gauisus Arione delphin
Languida non tacitum per freta uexit onus.
Imbuat egregium digno mihi nectare munus.
Non grege de domini, sed tua Ceste manus.
Ceste decus mensæ misce setina uidetur
Ipse puer nobis, ipse sitire caper.
Det numerum cyathis instantis littera Rufi.
Author enim tanti muneris illa fuit.

Si Telethusa uenit, promissáq; gaudia portat,
Seruabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia est, septunce trahar. si fallit amantem,
Vt iugulem curas, nomen utrunq; bibam.
Ad Ceditianum. 52
Tonsorem puerum, sed arte talem,
Qualis nec thalamis fuit Neronis
Drusorum cui contigere barbæ,
Aequandas semel in genas rogatus
Ruso Ceditiane commodaui,
Dum iussus repetit pilos eosdem,
Censura speculi manum regente,
Expungitq; cutem facitq; longam
Detonsis epaphæresim capillis,
Barbatus mihi tonsor est reuersus.
In Catullam. 53
Formosissima quæ fuere, uel sunt,
Sed uillissima quæ fuere, uel sunt,
O' quàm te fieri Catulla uellem
Formosam minus, aut magis pudicam.
Ad Cæsarem. Do. 54
Magna licet toties tribuas maiora daturus
Dona ducum uictor, uictor & ipse tui,
Diligeris populo non propter præmia Cæsar,
Propter te populus præmia Cæsar amat.
Ad Eundem de Leone. 55
Auditur quantum Massyla per auia murmur,
Innumero quoties sylua Leone furit.
Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor
Cum reuocat Tauros, & sine mente pecus,
Tantus

Tantus in ausonia fremuit modo terror arena,
Quis non esse gregem crederet? unus erat.
Sed cuius tremerent ipsi quoq; iura leones,
Cui diadema daret marmore picta nomas.
O' quantum per colla decus, quem sparsit honorem,
Aurea lunatæ cum stetit unda iubæ.
Grandia quàm decuit latum uenabula pectus,
Quantaq; de magna gaudia morte tulit.
Vnde tuis Libye tam felix gloria syluis?
A' Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
An magis Herculeo Germanice misit ab astro
Hanc tibi uel frater, uel pater ipse feram?

Ad Flaccum. 56

Temporibus nostris ætas cum cedat auorum,
Creuerit & maior cum duce Roma suo,
Ingenium sacri miraris abesse Maronis,
Nec quenquam tanta bella sonare tuba,
Sint Mecœnates, non deerunt Flacce Marones,
Virgiliumq; tibi, uel tua rura dabunt.
Iugera perdiderat miseræ uicina Cremonæ,
Flebat & abductas Tityrus æger oues.
Risit Thuscus eques, paupertatemq; malignam
Reppulit, & celeri iussit abire fuga.
Accipe diuitias, & uatum maximus esto,
Tu licet & nostrum dixit Alexin ames.
Astabat domini mensis pulcherrimus ille
Marmorea fundens nigra falerna manu,
Et libata dabat roseis carchesia labris,
Quæ poterant ipsum sollicitare Iouem.
Excidit attonito pinguis Galatea poetæ,

Thestylis & rubras messibus usta genas.
P rotinus Italiam concepit, & arma, uirumq;,
Qui modo uix culicem fluerat ore rudi.
Quid Varios, Marsosq; loquar, dictataq; uatum
Nomina, magnus erit quos numerare labor?
E rgo ero Virgilius, si munera Mecœnatis
Des mihi. Virgilius, non ero, Marsus ero.

De Picente. 91

T res habuit dentes, pariter quos expuit omnes,
Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum.
C ollegitq; sinu fragmenta nouissima laxi
Oris, & aggesta contumulauit humo.
O ssa licet quondam defuncti non legat hæres,
Hoc sibi iam Picens præstitit officium.

In Artemidorum. 58

C um tibi tam craßæ sint Artemidore lacernæ,
Possum te Sagarim iure uocare meo.

In Luscum furem. 59

A spicis hunc uno contemptum lumine, cuius
Lippa sub attrita fronte lacuna patet,
N e contemne caput, nihil est furacius illo.
Non fuit, Autolici tam piceata manus.
H unc tu conuiuam cautus uitare memento,
Tunc furit, atq; oculo luscus utroq; uidet.
P ocula solliciti perdunt, ligulasq; ministri,
Et latet in trepido plurima mappa sinu.
L apsa nec à cubito subducere pallia nescit,
Et tectus lenis sæpe duabus abit.
N ec dormitantem uernam fraudare lucerna
Erubuit fallax, ardeat illa licet.

S i nihil inuasit, puerum tunc arte dolosa
Circuit, & soleas surripit ipse suas.

In Claudianum.

S umma palatini poteras æquare colossi,
Si fieres breuior Claudia sexquipede.

In Carinum.

L iuet Carinus, rumpitur, furit, plorat.
E t quærit altos, unde pendeat, ramos.
N on iam quod orbe cantor, & legor toto,
N ec umbilicos quod decorus, & cedro
S pargor per omnes, Roma quas tenet, gentes,
S ed quod sub urbe rus habemus æstiuum,
V ehimurq; mulis non, ut ante, conductis.
Quid imprecabor ó Seuere liuenti?
H oc opto, mulas habeat, & suburbanum.

De Picente.

S cribit in auersa Picens Epigrammata charta,
Et dolet, auerso quod faciat illa deo.

De Aulo.

T hestylo Aulus amat, sed nec minus ardet Alexin,
Forsitan & nostrum sic Hyacinthon amat.
I nunc, & dubita, uates an diligat ipsos,
Delitias uatum cum meus Aulus amet.

In Clytum.

V t poscas Clyte munus, exigasq;,
V no nasceris octies in anno,
E t solas puto, tres'ue, quattuor'ue
N on natalitias habes calendas.
S it uultus tibi læuior licebit
T ritis littoris aridi lapillis,

S it moro coma nigrior caduco.
V incas mollicie tremente plumas.
A ut massam modo lactis alligati,
E t talis tumor excitet papillas,
Q uales cruda uiro puella seruat
T u nobis Clyte iam senex uideris,
T am multos quis enim fuisse credat
N atales Priami'ue, Nestoris'ue?
S it tandem pudor, & modus rapinis.
Q uod si ludis adhuc, semelq; nasci
V ni iam tibi non sat est in anno,
N atum te Clyte, nec semel putabo.

Ad Domitianum. 65

H ic ubi fortunæ reducis fulgentia late
Templa nitent, felix area nuper erat.
H ic stetit arctoi formosus puluere belli
Purpureum fundens Cæsar ab ore iubar.
H ic lauro redimita comas, & candida cultu
Roma salutauit uoce, manuq; ducem.
G rande loci meritum testantur & altera dona,
Stat sacer edomitis gentibus arcus ouans.
H ic gemini currus numerant elephanta frequenter,
Sufficit immensis aureus ipse iugis.
H æc est digna tuis Germanice porta triumphis.
Hos aditus urbem Martis habere decet.

De Conß. Silij. 66

A ugusto pia thura, uictimasq;
P ro nostro date Silio camœnæ.
B is senos iubet en redire fasces
N ato consule, nobiliq; uirga

Vatis castaliam domum sonare.
Rerum prima salus, & una Cæsar,
Gaudenti superest adhuc quod optet
Felix purpura, tertiusq; consul,
Pompeio dederit licet senatus,
Et Cæsar genero sacros honores,
Quorum pacificus ter ampliauit
Ianus nomina, Silius frequentes
Mauult sic numerare consulatus.

In Cæcilianum. 67

Horas quinq; puer nondum tibi nuntiat, & tu
Iam conuiua mihi Cæciliane uenis.
Cum modo distulerint parcæ uadimonia chartæ,
Et floralitias laxet arena feras.
Curre age, & illotos reuoca Caliste ministros,
Sternantur lecti Cæciliane sede.
Caldam poscis aquam, sed nondum frigida uenit,
Alget adhuc nudo clausa culina foco.
Mane ueni potius. nam cur te quinta moretur?
Aut cur non sero Cæciliane uenis?

Ad Entellum. 68

Qui Corcyræi uidit pomaria regis,
Rus Entelle tuæ præferet ille domus.
Inuida purpureos urat ne bruma racemos,
Et gelidum Bacchi munera frigus edat,
Condita perspicua uiuit uindemia gemma,
Et tegitur felix, nec tamen una latet.
Fœmineum lucet sic per bombicina corpus.
Calculus in nitida sic numeratur aqua.
Quid non ingenio uoluit natura licere?

Autumnum sterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram. 69

Miraris ueteres Vacerra solos,
Nec laudas nisi mortuos poëtas.
Ignoscas petimus Vacerra, tanti
Non est ut placeam tibi, perire.

De Nerua. 70

Quanta quies placidi, tanta est facundia Neruæ,
Sed cohibet uires, ingeniumq; pudor.
Cum siccare sacrum largo Permessida posset
Ore, uerecundam maluit esse sitim.
Pieriam tenui frontem redimire corona
Contentus, famæ nec dare uela suæ.
Sed tamen hunc nostri scit temporis esse Tibullum,
Carmina qui docti nota Neronis habet.

In Posthumanum. 71

Quattuor argenti libras mihi tempore brumæ
Misisti ante annos Posthumiane decem.
Speranti plures, nam stare, aut crescere debent
Munera, uenerunt plus'ue, minus'ue duæ.
Tertius, & quartus multo inferiora tulerunt.
Libra fuit quinto Septitiana quidem.
Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno,
Post hunc in cotila rasa selibra data est.
Octauus ligulam misit sextante minorem,
Nonus acu leuius uix cocleare tulit.
Quod mittat nobis, decimus iam non habet annus.
Quattuor ad libras Posthumiane redi.

Ad librum suum. 72

Non dum murice cultus, asperoq;

Morsu pumicis aridi politus,
Artanum properas sequi libelle
Quem pulcherrima iam redire Narbo,
Docti patria Narbo Votieni
Ad leges iubet, annuosq; fasces,
Votis quod paribus tibi petendum est,
Continget locus ille, & hic amicus.
Quàm uellem fieri meus libellus.

Ad Instantium.

Instanti, quo nec syncerior alter habetur,
  Pectore, nec niuea simplicitate prior.
Si dare uis nostræ uires, animosq; Thaliæ,
  Et uictura petis carmina, da, quod amem.
Cynthia te uatem fecit lasciue Properti.
  Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.
Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli.
  Lesbia dictauit docte Catulle tibi.
Non me peligni, nec spernet Mantua uatem,
  Siqua Corynna mihi, siquis Alexis erit.

In malum medicum.

Hoplomachus nunc es, fueras Ophthalmicus ante,
  Fecisti medicus, quod facis Hoplomachus.

De Gallo lingono.

Dum repetit sera conductos nocte penates
  Lingonus à recta, flaminiaq; recens.
Expulit offenso uitiatum pollice talum,
  Et iacuit toto corpore fusus humi.
Quid faceret Gallus, qua se ratione moueret?
  Ingenti domino seruulus unus erat
Tam macer, ut minimam posset uix ferre lacernam,

Succurrit misero casus, opemq; tulit.
Quattuor inscripti portabant uile cadauer,
  Accipit infelix qualia mille rogus.
Hos comes inualidus submissa uoce precatur,
  Vt quocunq; uelint corpus inane ferant.
Permutatur onus, stipataq; tollitur alte
  Grandis in angusta sarcina sandapila.
Hic mihi de multis unus Lucane uidetur,
  Cui merito dici mortue Galle potest.

In Gallicum. 16

Dic uerum mihi Marce, dic amabo,
Nil est, quod magis audiam libenter.
Sic, & cum recitas tuos libellos,
Et causam quoties agis clientis,
Oras Gallice me, rogasq; semper.
Durum est me tibi, quod petis, negare.
Vero uerius ergo quid sit audi.
Verum Gallice non libenter audis.

Ad Liberum amicum. 17

Liber amicorum dulcissima cura tuorum,
  Liber in æterna uiuere digne rosa,
Si sapis, aßyrio semper tibi crinis amomo
  Splendeat, & cingant florea serta caput.
Candida nigrescant uetulo crystalla falerno,
  Et caleat blando mollis amore torus.
Qui sic uel medio finitus uixit in æuo,
  Longior huic facta est, quàm data uita fuit.

De Ludis Stellæ. 18

Quos cuperet phlegræa suos uictoria ludos,
  Indica quos cuperet pompa Lyæe tuos,

Fecit Hyperborei celebrator Stella triumphi,
O' pudor, o' pietas, & putat esse parum.
Non illi satis est turbato sordidus auro
Hermus, & hesperio qui sonat orbe tagus.
Omnis habet sua dona dies, nec linea diues
Cessat, & in populum multa rapina cadit.
Nunc ueniunt subitis lasciua numismata nimbis,
Nunc dat spectatas tessera larga feras,
Nunc implere sinus securos gaudet, & absens
Sortitur dominos, ne laceretur auis.
Quid numerem currus, terdenaq; præmia palmæ,
Quæ dare non semper consul uterq; solet?
Omnia sed Cæsar tanto superantur honore,
Quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam. 79

Omnes aut uetulas habes amicas,
Aut turpes, uetulisq; fœdiores.
Has ducis comites, trahisq; tecum
Per conuiuia, porticus, theatra.
Sic formosa Fabulla, sic puella es.

Ad Domitianum. 80

Sanctorum nobis miracula reddis auorum,
Nec pateris Cæsar sæcula cana mori.
Cum ueteres latiæ ritus renouantur arenæ,
Et pugnet uirtus simpliciore manu.
Sic priscus seruatur honos te præside templis,
Et casa tam culto sub Ioue numen habet.
Sic noua dum condis, reuocas Auguste priora.
Debentur quæ sunt, quæq; fuere tibi.

In Gelliam. 81

Non per mystica sacra Dindymenes,
Nec per niliacæ bouem iuuencæ.
Nullos deniq; per deos, deasq;
Iurat Gellia, sed per uniones,
Hos amplectitur, hos deosculatur,
Hos fratres uocat, & uocat sorores.
Hos natis amat acrius duobus,
His si quo careat misella casu,
Victuram negat esse se nec horam.
Heu quàm bene nunc Papyriane
Annæi faceret manus Sereni.

Ad Domitianum. 82

Dant tibi turba querulos Auguste libellos,
Nos quoq; quod domino carmina parua damus,
Posse deum rebus pariter, musisq; uacare
Scimus, & hæc etiam serta placere tibi.
Fer uates Auguste tuos. nos gloria dulcis
Nos tua cura prior, delitiæq; sumus.
Non quercus te sola decet, nec laurea Phœbi.
Fiat & ex edera ciuica nostra tibi.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER NONVS.

VE MI TORANNI FRATER carissime, Epigramma, quod extra ordinem paginarum est, ad Stertinium clarissimum uirum scripsimus, qui imaginem meam ponere in bibliotheca sua uoluit. De quo

scribendum tibi putaui, ne ignorares, Auitus iste quis uocaretur. Vale, & para hospitium.

Ad Auitum.

Non te cælabis sublimi pectore uates,
Cui referet serus præmia digna cinis.
Hoc tibi, sub nostra breue carmen imagine uiuat,
Quam non obscuris iungis Auite uiris.
Ille ego sum nulli nugarum laude secundus,
Quem non miraris, sed puto lector amas.
Maiores maiora sonent mihi parua locuto.
Sufficit in uestras sæpe redire manus.

De templo Flauiæ gentis.

Dum Ianus hyemes, Domitianus autumnos,
Augustus annis commodabit æstates,
Dum grande famuli nomen asseret Rheni
Germanicarum magna lux calendarum,
Tarpeia summi saxa dum patris stabunt,
Dum uoce supplex, dumq; thure placabit,
Matrona diuæ dulce Iuliæ numen,
Manebit altum Flauiæ decus gentis,
Cum sole, & astris, cumq; luce Romana.
Inuicta quicquid condidit manus, cœlum est.

In Lupum.

Pauper amicitiæ cum sis Lupe, non es amicæ,
Et queritur de te mentula sola nihil.
Illa siligineis pinguescit adultera cunnis,
Conuiuam pascit nigra farina tuum.
Incensura niues dominæ setina liquantur,
Nos bibimus torti pulla uenena cadi.
Empta tibi nox est fundis non tota paternis,

Haud sua desertus rura sodalis arat.
S plendet Erythræis perlucida mœcha lapillis,
Ducitur addictus te futuente cliens.
O cto Syris suffulta datur lectica puellæ,
Nondum sandapilæ pondus amicus erit.
I nunc, & miseros Cybele præcide cinædos,
Hæc erat, hæc cultris mentula digna tuis.

Ad Domitianum. 4

Quantum iam superis Cæsar, cœloq; dedisti,
Si repetas, & si creditor esse uelis,
G randis in ætherio licet auctio fiat olympo,
Coganturq; dei uendere quicquid habent,
C onturbabit Atla, sed non erit uncia tota,
Decidat tecum, qua pater ipse deûm.
P ro capitolinis, quid enim tibi soluere templis?
Quid pro tarpeiæ frondis honore potest?
Quid pro culminibus geminis matrona tonantis?
Pallada prætereo, res agit illa tuas.
Quid loquar Alciden, Phœbumq;, piosq; Laconas?
Addita quid latio flauia templa polo?
E xpectes, & sustineas Auguste, necesse est,
Nam tibi quod soluat, non habet arca Iouis.

In Aeschilum. 5

A ureolis futui cum possit Galla duobus,
Et plus quàm futui, si totidem addideris,
A ureolos à te cur accipit Aeschile denos?
Non fellat tanti Galla, quid ergo? tacet.

In Paulum. 6

N ubere uis Prisco, non miror, Paula sapisti,
Ducere te non uult Priscus, & ille sapit.

Ad Domitianum. 7

Tibi summe Rheni domitor, & parens orbis,
Pudicæ princeps gratias agunt urbes,
Populiq; habebunt. parere iam scelus non est.
Non puer auari sectus arte mangonis
Virilitatis damna mœret ereptæ,
Nec quam superbus computet stipem leno
Dat prostituto misera mater infanti.
Qui nec cubili fuerat ante te quondam
Pudor, esse per te cœpit & lupanari.

In Afrum. 8

Dicere de libycis reduci tibi gentibus Afer
Continuis uolui quinq; diebus aue.
Non uacat, aut dormit dictum bis, terq; reuerso
Iam satis est, non uis Afer auere, Vale.

Ad Domitianum. 9

Tanquam parua foret sexus iniuria nostri,
Fœdandos populo prostituisse mares,
Iam curæ lenonis erant, ut ab ubere raptus
Sordida uagitu posceret æra puer.
Immatura dabant infandas corpora pœnas.
Non tulit Ausonius talia monstra pater.
Idem qui teneris nuper sucurrit ephebis,
Ne faceret steriles sæua libido uiros.
Dilexere prius pueri, iuuenesq;, senesq;,
At nunc infantes te quoq; Cæsar amant.

Ad Bythinicum. 10

Nil tibi legauit Fabius Bythinice, cui tu
Annua, si memini, millia sena dabas.
Plus nulli dedit ille, queri Bythinice noli,

Annua legauit millia sena tibi.

In Cantarum. 11

C œnes Cantare cum foris libenter,
C lamas, et maledicis, et minaris.
D eponas animos truces, monemus,
L iber non potes, et gulosus esse.

De Earino Domitiani. 12

N omen cum uiolis, rosisq; natum,
Q uo pars optima nuncupatur anni,
H yblam quod sapit, atticosq; flores,
Q uod nidos olet alitis superbæ,
N omen nectare dulcius beato,
Q uo mallet Cybeles puer uocari,
E t qui pocula temperat Tonanti,
Q uod si parrhasia sones in aula,
R espondent Veneres, cupidinesq;.
N omen nobile, molle, delicatum
V ersu dicere non rudi uolebam,
S ed tu syllaba contumax repugnas.
D icunt Earinon tamen poetæ,
S ed græci, quibus est nihil negatum,
E t quos ἄρες ἄρες decet sonare.
N obis non licet esse tam disertis,
Q ui musas colimus seueriores,

De Eodem. 13

S i daret autumnus mihi nomen, ὀπωρινὸς essem,
Horrida si brumæ sydera, χειμερινός.
D ictus ab æstiuo θερινὸς mihi mense uocarer.
Tempora cui nomen uerna dedere, quis est?

De Eodem.

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,
Cum breue cecropiæ uer populantur apes.
Nomen, acidalia meruit quod arundine pingi,
Quod Cytherea sua scribere gaudet acu.
Nomen, erythræis quod littera facta lapillis,
Gemma quod heliadum pollice trita notet.
Quod penna scribente grues ad sydera tollant,
Quod decet in sola Cæsaris esse domo.

In Fictos amicos.

Hunc, quem cœna tibi, quem mensa parauit amicum,
Esse putas fidæ pectus amicitiæ?
Aprum amat, & mulos, & sumen, et ostrea, non te.
Tam bene si cœnem, noster amicus eris.

De Chloe.

Inscripsit tumulos septem scelerata uirorum
Se fecisse Chloë. quid pote simplicius?

De coma Earini.

Consilium formæ, speculum, dulcesq; capillos
Pergameo posuit dona sacrata Deo
Ille puer tanto domino gratissimus aula,
Nomine qui signat tempora uerna suo.
Felix, quæ tali censetur munere tellus,
Nec Ganymedeas mallet habere comas.

Ad Aesculapium.

Latonæ uenerande nepos, qui mitibus herbis
Parcarum exoras pensa, breuesq; colos,
Hos tibi laudatos dominorum uoce capillos
Ille tuus latia misit ab urbe puer.
Addidit & nitidum sacratis crinibus orbem

Quo felix facies iudice tota fuit.
Tu iuuenile decus serua, ne pulchrior ille
In longa fuerit, quàm breuiore coma.

Ad Cæs. Domitianum. 19

Est mihi sit'q; precor longum te præside Cæsar
Rus minimum, parui sunt & in urbe lares,
Sed de ualle breui, quas det sitientibus hortis,
Curua laboratas antlia tollit aquas.
Sicca domus queritur nollo se rore foueri,
Cum mihi uicino Martia fonte sonet.
Quam dederis nostris Auguste penatibus undam,
Castalis hæc nobis, aut Iouis imber erit.

In Sabellum. 20

Laudas balnea uersibus trecentis
Cœnantis bene Pontica Sabelle.
Vis cœnare Sabelle, non lauari.

Ad Domitianum. 21

Hæc, quæ tota patet, tegitur'q; & marmore, et auro,
Infantis domini conscia terra fuit.
Felix, quæ tantis sonuit uagitibus, & quæ
Vidit reptantes, sustinuit'q; manus.
Hic steterat ueneranda domus, quæ præstitit orbi,
Quod Rhodos, astrifero quod pia Creta polo.
Cretenses texere Iouem crepitantibus armis,
Semiuiri poterant qualia ferre Phryges.
At te protexit superum pater, & tibi Cæsar
Pro iaculo, & parma fulmen, & ægis erat.

Ad Auctum. 22

Artemidorus habet puerum, sed uendidit agrum.
Agrum pro puero Calliodorus habet.

Dic, uter ex istis melius rem gesserit Aucte,
Artemidorus amat, Calliodorus arat.

Ad Pastorem. 23

Credis ob hoc me pastor opes fortasse rogare,
Propter quod uulgus, crassáq; turba rogat,
Vt setina meos consumat gleba ligones,
Et sonet innumera compede thuscus ager,
Vt Mauri libycis centum stent dentibus orbes,
Et crepet in nostris aurea lamna toris,
Nec labris nisi magna meis crystalla terantur,
Et faciant nigras nostra falerna niues,
Vt canusinatus nostro syrus assere sudet,
Et mea sit culto sella cliente frequens,
Aestuet ut nostro madidus conuiua ministro,
Quem permutatum nec Ganymede uelim,
Vt lutulenta linat tyrias mihi mula lacernas,
Et massileum uirga gubernet equum.
Est nihil ex istis, superos, ac sydera testor,
Ergo quid? ut donem Pastor, & ædificem.

Ad Carum. 24

O cui uirgineo flauescere contigit auro,
Dic ubi palladium sit tibi Care decus?
Aspicis en domini fulgentes marmore uultus,
Venit ad has ultro nostra corona comas.
Albanæ liuere potest pia quercus oliuæ,
Cinxerit inuictum quod prior illa caput.

Ad Eundem. 25

Quis palatinos imitatus imagine uultus
Phidiacum latio marmore uiuat ebur?
Hæc mundi facies, hæc sunt Iouis ora sereni,

Sic tonat ille deus, cum sine nube tonat.
N on solam tribuit Pallas tibi Care coronam,
Effigiem domini quam colis, illa dedit.
In Afrum. 26
D antem uina tuum quoties aspeximus Hylum,
Lumine nos Afer turbidiore notas.
Quod rogo, quod scelus est mollem spectare ministrũ?
Aspicimus solem, sydera, templa, deos.
A uertam uultus, tanquam mihi pocula Gorgon
Porrigat, atq; oculos, oraq; nostra tegam.
T rux erat Alcides, sed Hylan spectare licebat,
Ludere Mercurio cum Ganymede licet.
S i non uis teneros spectet conuiua ministros,
Phineas inuites Afer, & Oedipodas.
De Nerua. 27
A udet facundo qui carmina mittere Neruæ,
Pallia donabit glaucina Cosme tibi.
P æstano uiolas, & cana ligustra colono,
Hyblæis apibus corsica mella dabit.
S ed tamen & paruæ nonnulla est gratia musæ,
Appetitur posito uilis oliua lupo.
N ec tibi sit mirum, modica quod conscia uatis
Iudicium metuat nostra Thalia tuum.
I pse tuas etiam ueritus Nero dicitur aures,
Lasciuum iuuenis cum tibi lusit opus.
In Crestum. 28
C um depilatos Creste coleos portes,
E t uulturino mentulam parem collo,
E t prostitutis læuius caput culis,
N ec uiuat ullus in tuo pilus crure,

P urgentq; sæuæ cana labra uolsellæ,
C urios, Camillos, Quintios, Numas, Ancos,
E t quicquid usquam legimus pilosorum
L oqueris, sonasq; grandibus minax uerbis,
E t cum theatro, sæculoq; rixaris.
O currit aliquis inter ista draucus, &
I am pædagogo liberatus, & cuius
R efibulauit turgidum faber penem,
N utu uocatum ducis, & pudet fari,
C atoniana Creste quod facis, lingua.

Epitaphium Latini. 29

D ulce decus scenæ ludorum fama Latinus
Ille ego sum plausus, delitiæq; tuæ,
Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
Soluere qui Curios, Fabriciosq; graues.
S ed nihil à nostro sumpsit mea uita theatro,
Et sola tantum scenicus arte feror,
N ec poteram gratus domino sine moribus esse.
Interius mentes inspicit ille deus.
V os me laurigeri parasitum dicite Phœbi,
Roma sui famulum dum sciat esse Iouis.

Epitaphium Philenis. 30

S æcula nestoreæ permensa Phileni senectæ
Rapta es ad infernas tam cito Ditis aquas.
E uboicæ nondum numerabas longa sibyllæ
Tempora, maior erat mensibus illa tribus.
H eu quæ lingua silet, non illam mille catastæ
Vincebant, nec quæ turba Serapin amat.
N ec matutini cirrata caterua magistri,
Nec quæ strymonio de grege ripa sonat.

Quæ nunc thessalico lunam deducere rhombo,
Quæ sciet hos, illos uendere lena toros?
Sit tibi terra leuis, molliq; tegaris arena,
Ne tua non possint eruere ossa canes.

De Antistio.

Cappadocum sæuis Antistius occidit oris
Rusticus, o' tristi crimine terra nocens.
Rettulit ossa sinu cari Nigrina mariti,
Et questa est longas non satis esse uias,
Cumq; daret sanctam tumulis, q̃bus inuidet, urnam,
Visa sibi est rapto bis uiduata uiro.

De Vebij uoto.

Dum comes arctois hæreret Cæsaris armis
Vebius, hanc Marti pro duce uouit auem.
Luna quater binos non tota peregerat orbes,
Debita poscebat iam sibi uota deus.
Ipse suas anser lætus properauit ad aras,
Et cecidit sanctis hostia parua focis.
Octo uides patulo pendere numismata rostro
Alitis, hæc extis condita nuper erant.
Quæ litat argento pro te non sanguine cæsa
Victima, iam ferro non opus esse docet.

Qualem uelit amicam.

Hanc uolo, quæ facilis, quæ paliolata uagatur.
Hanc uolo, quæ puero iam dedit ante meo.
Hanc uolo, quam redimit totam denarius alter.
Hanc uolo, quæ pariter sufficit una tribus.
Poscentem nummos, & grandia uerba sonantem
Possideat Crassi mentula Burdigali.

Ad Flaccum. 34

Audieris in quo Flacce balneo plausum,
Morionis illic esse mentulam scito.

In laudem Do. 35

Iuppiter idæi risit mendacia busti,
Dum uidet Augusti flauia templa poli.
Atq; inter mensas largo iam nectare fusus,
Pocula cum Marti traderet ipse suo,
Respiciens Phœbum pariter, Phœbiq; sororem,
Cum quibus Alcides, & pius Arcas erat,
Gnosia uos inquit nobis monimenta dedistis,
Cernite, quàm plus sit Cæsaris esse patrem.

In Philomusum. 36

Artibus his semper cœnam Philomuse mereris,
Plurima dum fingis, sed quasi uera refers.
Scis quid in arsacia Pacorus deliberet aula,
Rhenanam numeras, sarmaticamq; manum.
Verba ducis daci cattis mandata resignas,
Victricem laurum, quàm uenit, ante uides.
Scis quoties phario madeat Ioue fusca Syene,
Scis quota de libyco littore puppis eat.
Cuius Iuleæ capiti nascantur oliuæ,
Destinet ætherius cui sua serta pater.
Tolle tuas artes, hodie cœnabis apud me
Hac lege, ut narres nil Philomuse noui.

De Ganymede, & Ioue. 36

Viderat ausonium posito modo crine ministrum
Phryx puer alterius gaudia nota Iouis.
Quod tuus ecce suo Cæsar permisit Ephebo,
Tu permitte tuo maxime rector, ait.

Iam mihi prima latet longis lanugo capillis,
Iam tua me ridet Iuno, uocatq; uirum.
Cui pater ætherius puer o' dulcissime dixit,
Non ego quod poscis, res negat ipsa tibi.
Cæsar habet noster similes tibi mille ministros,
Tantaq; sydereos uix capit aula mares.
At tibi si dederit uultus coma tonsa uiriles,
Quis mihi, qui nectar misceat, alter erit?

In Gallam. 38

Cum sis ipsa domi, mediaq; ornere suburra,
Fiant absentes & tibi Galla comæ,
Nec dentes aliter, quàm serica nocte reponas,
Et iaceas centum condita pyxidibus,
Nec tecum facies tua dormiat, innuis illo,
Quod tibi prolatum est mane, supercilio.
Et te nulla mouet cani reuerentia cunni,
Quem potes inter auos iam numerare tuos.
Promittis sexcenta tamen, sed mentula surda est.
Et sit lusca licet, te tamen illa uidet.

Ad Agathinum. 39

Summa licet uelox Agathine pericula ludas,
Non tamen efficies, ut tibi parma cadat.
Nolentem sequitur, tenuesq; reuersa per auras
Vel pede, uel tergo, clune, uel ungue sedet.
Lubrica coritio quamuis sint pulpita nimbo,
Et rapiant celeres uela negata noti,
Securos pueri neglecta perambulat artus,
Et nocet artifici uentus, & unda nihil.
Vt peccare uelis, cum feceris omnia, falli
Non potes. arte opus est, ut tibi parma cadat.

De Natali Cæsoniæ.

Prima palatino lux est hæc orta tonanti,
Optasset Cybele qua peperisse Iouem.
Hac & sanctonici genita est Cæsonia Rufi,
Plus debet matri nulla puella suæ.
Lætatur gemina uotorum sorte maritus,
Contigit hunc illi quod bis amare diem.

De uoto Philenis.

Tarpeias Diodorus ad coronas
Romam cum peteret Pharo relicta,
Vouit pro reditu uiri Philenis,
Illam lingeret ut puella simplex,
Quam castæ quoq; diligunt Sabinæ,
Dispersa rate tristibus procellis
Mersus fluctibus, obrutusq; ponto
Ad uotum Diodorus enatauit.
O' tardus nimis, & piger maritus.
Hoc à littore, si puella uotum
Fecisset mea, protinus redissem.

In Ponticum.

Pontice quod nunquam futuis, sed pellice læua
Vteris, & ueneri seruit amica manus,
Hoc nihil esse putas, scelus est mihi crede, sed ingens,
Quantum uix animo concipis ipse tuo.
Nempe semel futuit, generaret Horatius ut tres.
Mars semel, ut geminos Ilia casta daret.
Omnia perdiderat, si masturbatus uterque
Mandasset manibus gaudia fœda suis.
Ipsam crede tibi naturam dicere rerum
Istud, quod digitis Pontice perdis, homo est.

Ad Apollinem. 43

Campis diues Apollo sic murinis,
Sic semper senibus fruare cycnis,
Doctæ sic tibi seruiant sorores,
Nec Delphis tua mentiatur ulli,
Sic palatia te colant, amentq;.
Bis senos cito me rogante fasces
Det Stellæ bonus, annuatq; Cæsar.
Felix tunc ego, debitorq; uoti
Casurum tibi rusticas ad aras
Ducam cornibus aureis iuuencum.
Nata est hostia Phœbe, quid moraris?

De statua Herculis. 44

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone
Mitigat exiguo magnus in ære deus,
Quæq; tulit, spectat resupino sydera uultu,
Cuius læua calet robore, dextra mero,
Non est fama recens, nec nostri gloria cœli,
Nobile Lysippi munus, opusq; uides.
Hoc habuit numen pelei mensa tyranni,
Qui cito perdomito uictor in orbe iacet.
Hunc puer ad Libycas iurauerat Annibal aras,
Iusserat hic Syllam ponere regna trucem.
Offensus uariæ tumidis terroribus aulæ
Priuatos gaudet nunc habitare lares.
Vtq; fuit quondam placidi conuiua Molorchi,
Sic uoluit docti uindicis esse deus.

De eadem statua. 45

Alciden modo Vindicis rogabam,
Esset cuius opus, laborq; felix,

Risit, nam solet hoc, leuiq; nutu,
Græce nunquid ait poëta nescis?
Inscripta est basis, indicatq; nomen,
Λυσίππου lego, Phidiæ putaui.

Ad Marcellinum. 46

Miles hyperboreos modo Marcelline triones,
Et Getici tuleris sydera pigra poli,
Ecce promethee æ rupes, & Fabula montis
Quàm propè sunt oculis nunc adeunda tuis.
Videris immensis, cum conclamata querelis
Saxa senis, dices durior ille fuit.
Et licet hoc addas, potuit qui talia ferre,
Humanum merito finxerat ille genus.

In Gellium. 47

Gellius ædificat semper, modo limina ponit,
Nunc foribus claues aptat, emitq; seras,
Nunc has, nunc illas mutat, reficit'q; fenestras,
Dum tamen ædificet, quidlibet ille facit,
Oranti nummos ut dicere possit amico
Vnum illud uerbum Gellius, ædifico.

In Pannicum. 48

Democritos, Zenonas, inexpliciatos'q; Platonas,
Quicquid & hirsutis squalet imaginibus.
Sic quasi Pythagoræ loqueris successor, & hæres,
Præpendet mento nec tibi barba minor.
Sed quod & hircosis serum est, & turpe pilosis,
In molli rigidum clune libenter habes?
Tu qui sectarum causas, & pondera nosti,
Dic mihi, præcidi Pannice dogma quod est.

In Gallicum. 49

Hæredem cum me partis tibi Gallice quartæ
Per tua iurares sacra, caputq; tuum,
Credidimus, quis enim damnet sua uota libenter?
Et spem muneribus fouimus usq; datis,
Inter quæ rari laurentem ponderis aprum
Misimus, ætola de Calydone putes.
At tu continuo populumq;, patresq; uocasti,
Ructat adhuc aprum callida Roma meum.
Ipse ego, quis credat? conuiua nec ultimus hæsi,
Sed nec costa data est, cauda'ue missa mihi.
De quadrante tuo quid sperem Gallice? nulla
De nostro nobis uncia uenit apro.

De Partheniana toga. 50

Hæc est illa meis multum cantata libellis,
Quam meus edidicit lector, amatq; togam,
Partheniana fuit, quondam memorabile uatis
Munus, in hac ibam conspiciendus eques,
Dum noua, dum nitida fulgebat splendida lana,
Dumq; erat authoris nomine digna sui.
Nunc anus, & tremulo uix accipienda tribuli,
Quam possis niueam dicere iure tuo.
Quid non longa dies, quid non consumitis anni?
Hæc toga iam non est Partheniana, mea est.

In Gaurum. 51

Ingenium mihi Gaure probas sic esse pusillum,
Carmina quod faciam, quæ breuitate placent,
Confiteor, sed tu bis denis grandia libris
Qui scribis Priami prælia, magnus homo es.
Nos facimus Bruti puerum, nos Lagona uiuum,

Tu magnus luteum Gaure gigante facis.

De Lucano, & Tullo. 52

Quod semper superos inuito fratre rogasti,
Hoc Lucane tibi contigit, ante mori.
Inuidet ille tibi, stygias nam Tullus ad undas
Optabat, quamuis sit minor, ire prior.
Tu colis elysios, nemoris'q; habitator Amœni
Esse tuo primum nunc sine fratre cupis,
Et si iam nitidis alternus uenit ab astris,
Pro Polluce mones Castora, ne redeat.

Ad Quintum. 53

Si credis mihi Quinte, quod mereris,
Natales Ouidi tuos apriles,
Vt nostras amo martias calendas,
Felix utraq; lux, diesq; nobis
Signandi melioribus lapillis.
Hic uitam tribuit, sed hic amicum.
Plus dant Quinte mihi tuæ calendæ.

Ad Eundem. 54

Natali tibi Quinte tuo dare parua uolebam
Munera, tu prohibes, imperiosus homo es.
Parendum est monitis, fiat, quod uterque iubemus,
Et quod utrunq; iuuat, tu mihi Quinte dato.

Ad Cognatum. 55

Si mihi picena turdus palleret oliua,
Tenderet aut nostras sylua sabina plagas,
Aut crescente uadis traheretur arundine præda,
Pinguis & implicitas uirga teneret aues,
Cara daret solenne tibi cognatio munus,
Nec frater nobis, nec prior esset auus.

Nunc sturnos inopes, fringillarumq́; querelas
Audit, & arguto passere uernat ager.
Inde salutatus picæ respondet arator.
Hinc propè summa rapax miluus in astra uolat.
Mittimus ergo tibi paruæ munuscula cortis,
Qualia si recipis, sæpe propinquus eris.

Ad Flaccum. 56

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,
Dum Stellæ turdos, dum tibi Flacce paro,
Succurrit nobis ingens, onerosáq; turba,
In qua se primum quisq;, meumq; putat.
Demeruisse duos uotum est, offendere plures
Vix tutum, multis mittere dona, graue est.
Qua possum sola ueniam ratione merebor,
Nec Stellæ turdos, nec tibi Flacce dabo.

De Splendophoro. 57

Splendophorus Libycas domini petit armiger urbes,
Quæ puero dones, tela Cupido para.
Illa, quibus iuuenes figis, mollesq́; puellas,
Sit tamen in tenera leuis & hasta manu.
Loricam, clypeumq́; tibi, galeamq́; remitto,
Tutus ut inuadat prælia, nudus eat.
Non iaculo, non ense fuit, læsus'ue sagitta,
Casside dum liber Parthenopæus erat.
Quisquis ab hoc fuerit fixus morietur amore.
O' felix, siquem tam bona fata manent.
Dum puer es, redeas, dum uultus lubricus, & te
Non Libye faciat, sed tua Roma uirum.

In Edilum.

Nil est tritius Edili lacernis, 58

N on ansæ ueterum Corinthiorum,
N ec crus compede lubricum decenni,
N on ruptæ recutita colla mulæ,
N ec quæ flamineam secant salebræ.
N ec qui litturibus nitent lapilli,
N ec thusca ligo uinea politus,
N ec pallens toga mortui tribulis,
N ec pigri rota quassa mulionis,
N ec rasum cauea latus bisontis,
N ec dens iam senior ferocis apri.
R es una est tamen, ipse non negabit,
C ulus tritior Edili lacernis.

Ad Nympham. 59

N ympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus,
Et mansura pio munere templa dedit,
S ic montana tuos semper colat Vmbria fontes,
Nec tua baianas Sarsina malit aquas,
E xcipe sollicitos placide, mea dona, libellos.
Tu fueris musis pegasis unda meis.
N ympharum templis quisquis sua carmina donat,
Quid fieri libris debeat, ipse monet.

In Mamurram. 60

I n septis Mamurra diu, multum'q; uagatus
Hic, ubi Roma suas aurea uexat opes,
I nspexit molles pueros, oculis'q; comedit.
Non hos, quos primæ prostituere casæ,
S ed quos arcanæ seruant tabulata catastæ,
Et quos non populus, nec mea turba uidet.
I nde satur mensas, & opertos exuit orbes,
Expositum'q; alte pingue poposcit ebur.

E t testudineum mensus quater hexaclinon,
Ingemuit citro non satis esse suo.
C onsuluit nares, an olerent æra Corinthon.
Culpauit statuas & Polyclete tuas.
E t turbata breui questus crystallina uitro,
Myrrhina signauit, seposuitq; decem.
E xpendit ueteres calathos, & siqua fuerunt
Pocula mentorea nobilitata manu,
E t uirides picto gemmas numerauit in auro,
Quicquid & in niuea grandius aure sonat.
S ardonycas ueros mensas quæsiuit in omnes,
Et pretium magnis fecit iaspidibus.
V ndecima lassus cum iam discederet hora,
Asse duos calices emit, & ipse tulit.

De Corona Rosea.

S eu tu pæstanis genita es, seu Tyburis aruis,
Seu rubuit tellus thuscula flore tuo,
S eu prænestino te uillica legit in horto,
Seu modo campani gloria ruris eras,
P ulchrior ut nostro uideare corona Sabino,
De nomentano te putet esse meo.

De Platano corduberisi.

I n tartesiacis domus est notissima terris,
Qua diues placidum Corduba Bethyn amat,
V ellera natiuo palent ubi flaua metallo,
Et linit hesperium bractea uiua pecus.
A edibus in medijs totos amplexa penates
Stat platanus densis Cæsariana comis.
H ospitis inuicti posuit quam dextera felix,
Cœpit & ex illa crescere uirga manu.

A uthorem, dominumq; suum sentire uidetur.
Sic uiret? & ramis sydera celsa petit.
S æpe sub hac madidi luserunt arbore fauni.
Sæpe sub hac latuit rustica fronde dryas.
D umq; fugit solos nocturnum pana per agros,
Terruit & tacitam fistula sera domum,
A tque oluere lares comissatore Lyæo.
Creuit & effuso lætior umbra mero,
H esternisq; rubens delecta est herba coronis,
Atq; suas potuit dicere nemo rosas.
O' dilecta deis, ó magni Cæsaris arbor,
Ne metuas ferrum, sacrilegosq; focos.
P erpetuos sperare licet tibi frondis honores,
Non Pompeianæ te posuere manus.

De Phileni. 63

T inctis murice uestibus quod omni
E t nocte utitur, & die Philenis,
N on est ambitiosa, nec superba,
D electatur odore, non colore.

In Phœbum. 64

A d cœnam inuitant omnes te Phœbe cinædi.
Mentula quem pascit, non puto purus homo est.

De Statua Do. 65

H erculis in magni uultus descendere Cæsar
Dignatus latiæ dat noua templa uiæ,
Qua Triuiæ nemorosa petit dum regna uiator,
Octauum domina marmor ab urbe legit.

De Eadem statua. 66

A nte colebatis uotis, & sanguine largo
Maiorem Alciden, nunc minor iste colit.

Hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores.
Illi securus uota minora facit.

Ad Herculem de eadem statua.

Alcide latio nunc agnoscende tonanti,
Postquam pulchra Dei Cæsaris ora geris,
Si tibi tunc isti uultus, habitusq; fuissent,
Cesserunt manibus, cum fera monstra tuis,
Argolico famulum non te seruire tyranno
Vidissent gentes, sæuáq; regna pati.
Sed tu uicisses Eurystea, nec tibi fallax
Portasset Nesi perfida dona Lychas.
Oetæi sine lege rogi securus adisses
Astra patris summi, quæ tibi pœna dedit.
Lydia nec dominæ traxisses pensa superbæ,
Nec styga uidisses, tartareumq; canem.
Nunc tibi Iuno fauet, nunc te tua diligit Hebe.
Nunc, te si uideat Nympha, remittet Hylan.

Ad Fabullum.

Vxor cum tibi sit formosa, pudica, puella,
Quid tibi natorum iura Fabulle trium?
Quod petis à nostro supplex dominoq;, Deoq;,
Tu dabis ipse tibi, si potes arrigere.

In Aeschilum.

Lasciuam tota possedi nocte puellam,
Cuius nequitias uincere nemo potest.
Fessus mille modis illud puerile poposci,
Ante preces totas, primaq; uerba dedit.
Improbius quiddam ridensq;, rubensq; rogaui,
Pollicita est nulla luxuriosa mora.
Sed mihi pura fuit, tibi non erit Aeschile, si uis

Accipere hoc munus conditione mala.

In Magistrum ludi. 10

Quid tibi nobiscum est ludi scelerate magister?
Inuisum pueris, uirginibusq; caput.
Non dum cristati rupere silentia galli,
Murmure iam sæuo, uerberibusq; tonas.
Tam graue percussis incudibus æra resultant,
Causidicum medio cum faber aptat equo.
Mitior in magno clamor furit amphitheatro,
Vincenti parmæ cum sua turba fauet.
Vicini somnum non tota nocte rogamus,
Nam uigilare leue est, peruigilare graue.
Discipulos dimitte tuos, uis garrule quantum
Accipis, ut clames, accipere ut taceas?

In Polycarmum. 11

Cum futuis, Polycarme soles in fine cacare,
Cum pædicaris, quid Polycarme facis?

In Cæcilianum. 12

Dixerat o' mores, o' tempora Tullius olim,
Sacrilegum strueret cum Catilina nefas,
Cum gener, atq; socer diris concurreret armis,
Mœstaq; ciuili cæde maderet humus.
Cur nunc o' mores, cur nunc o' tempora dicis
Quod tibi non placeat Cæciliane, quid est?
Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri.
Pace frui certa, lætitiaq; licet.
Non nostri faciunt, tibi quod tua tempora sordent,
Sed faciunt mores Cæciliane tui.

De Leone & ariete. 13

Massili Leo fama iugi pecorisq; maritus

Lanigeri mirum qua posuere fide.
Ipse licet uideas, cauea stabulantur in una,
Et pariter socias carpit uterque dapes.
Nec foetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis,
Concordem satiat sed rudis agna famem.
Quid meruit terror Nemees, quid portitor Helles,
Vt niteant celsi lucida signa poli?
Sydera si possent, pecudesq;, feræq; mereri,
Hic Aries astris, hic Leo dignus erat.

Ad Liberum amicum. 14

Liber amyclæa frontem redimite corona,
Qui quatis ausonia uerbera graia manu,
Clausa mihi texto cum prandia uimine mittas,
Cur comitata dapes nulla lagoena uenit?
Atqui digna tuo si nomine munera ferres,
Scis puto, debuerint quæ mihi dona dari.

In Sutorem. 15

Dentibus antiquas solitus producere pelles,
Et mordere luto putre, uetusq; solum,
Prænestina tenes defuncti rura patroni,
In quibus indignor si tibi cælla fuit.
Rumpis & ardenti madidus crystalla falerno,
Et pruris domini cum Ganymede tui.
At me litterulas stulti docuere parentes.
Quid cum grammaticis, rhetoribus'q; mihi?
Frange leues calamos, & scinde Thalia libellos,
Si dare sutori calceus ista potest.

De Effigie Camoni. 16

Effigiem pueri tantum pictura Camoni
Seruat, & infantis prima figura manet.

Florentes nulla signauit imagine uultus,
  Dum timet ora pius muta uidere pater.

De Balneo Tuccæ. 17

Non silice duro, structiliue cæmento,
Nec latere cocto, quo Semiramis longam
Babylona cinxit, Tucca balneum fecit,
Sed strage nemorum, pineaq; compage,
Vt nauigare Tucca balneo possit.
Idem beatus lautus extruit thermas
De marmore omni, quod Charistos inuenit,
Quod Phrygia Symnas, afra quod Nomas mittit,
Et quod uirenti fonte lauit Eurotas.
Sed ligna desunt, subijce balneum thermis.

De Effigie Camoni. 18

Hæc sunt illa mei, quæ cernitis, ora Camoni,
  Hæc pueri facies, primaq; forma fuit.
Creuerat hic uultus bis denis fortior annis,
  Gaudebatq; suas pingere barba genas,
Et libata semel summos modo purpura cultus
  Sparserat, inuidit de tribus una soror.
Et festinatis incidit stamina pensis,
  Absentemq; patri rettulit urna rogum.
Sed ne sola tamen puerum pictura loquatur,
  Hæc erit in chartis maior imago meis.

De Conuiuio Prisci. 19

Quod optimum sit disputat conuiuium,
  Facunda Prisci pagina.
Et multa dulci, multa sublimi refert,
  Sed cuncta docto pectore.
Quod optimum sit quæritis conuiuium?

In quo coraules non erat.

Ad Picentinum. 80

Funera post septem nupsit tibi Galla uirorum,
Picentine sequi uult puto Galla uiros.

Ad Domitianum. 81

Oderat ante ducum famulos turbamq; priorem,
Et palatinum Roma supercilium,
At nunc tantus amor cunctis Auguste tuorum est,
Vt sit cuiq; tuæ cura secunda domus.
Tam placidæ mentes, tanta est reuerentia nostri,
Tam pacata quies, tantus in ore pudor.
Nemo suos, hæc est aulæ natura potentis,
Sed domini mores Cæsarianus habet.

De Gellio. 82

Duxerat esuriens locupletem pauper, anumq;
Vxorem pascit Gellius, & futuit.

Ad Aulum. 83

Lector, & auditor nostros probat Aule libellos.
Sed quidam exactos esse poëta negat.
Non nimium curo, nam cœnæ fercula nostræ
Malim conuiuis, quàm placuisse cocis.

In Cinnam. 84

Dixerat astrologus periturum te cito Cinna.
Nec puto mentitus dixerat ille mihi.
Nam tu, dum metuis, nequid post fata relinquas,
Hausisti patrias luxuriosus opes.
Bis'q; tuum decies, non toto tabuit anno,
Dic mihi non hoc est Cinna perire cito?

Ad Cæsarem Do. 85

Inter tanta tuæ miracula Cæsar arenæ,

Quæ uincit ueterum munera clara ducum.
Multum oculi, sed plus aures debere fatentur
Se tibi quod spectant, qui recitare solent.

Ad Norbanum. 86

Cum tua sacrilegos contra Norbane furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides,
Hæc ego pieria ludebam tutus in umbra,
Ille tuæ cultor notus amicitiæ,
Me tibi uindelicas raptum narrabat in oris,
Nescia nec nostri nominis arctos erat.
O quoties ueterem non inficiatus amicum
Dixisti, meus est iste poëta, meus.
Omne tibi nostrum, quod bis trieteride iuncta
Ante dabat lector, nunc dabit author opus.

De Paulo. 87

Languidior nostri siquando est Paulus Atili
Non se, conuiuis abstinet ille suis.
Tu langore quidem subito, fictóq; laboras,
Sed mea porrexit sportula Paule pedes.

De Filio Silij. 88

Festinata sui gemeret cum fata Seueri
Silius ausonio non semel ore potens,
Cum grege Pierio mœstus, Phœbóq; querebar,
Ipse meum fleui dixit Apollo Linon.
Respexitq; suam, quæ stabat proxima fratri,
Calliopen, & ait, tu quoq; uulnus habes.
Aspice Tarpeium palatinúmq; Tonantem,
Ausa nefas Lachesis læsit utrunq; Iouem.
Numina cum uideas duris obnoxia fatis,
Inuidia possis exonerare deos.

Ad Lupercum. 89

Septem post calices Opimiani
Denso cum iaceam triente blæsus,
Affers nescio quas mihi tabellas,
Et dicas, modo liberum esse iussi,
Zenas seruulus est mihi paternus.
Signa, cras melius Luperce fiet.
Nunc signat meus annulus lagœnam.

Ad Rufum. 90

Dum me captares, mittebas munera nobis,
Postquam cœpisti, das mihi Rufe nihil.
Vt captum teneas, capto quoq; munera mitte,
De cauea fugiat ne male pastus aper.

Ad Stellam. 91

Lege nimis dura conuiuam scribere uersus
Cogis Stella, licet scribere nempe malos.

Ad Flaccum. 92

Sic in gramine floreo reclinis,
Qua gemmantibus hinc, & inde riuis
Curua calculus excitatur unda,
Exclusis procul omnibus molestis,
Perfundas glaciem triente nigro
Frontem sutilibus ruber coronis,
Sic uni tibi sit puer cinædus,
Et castissima pruriat puella.
Infamem nimio calore Cypron.
Obserues, moneo, precorq; Flacce,
Messes area cum teret crepantes,
Et Fului iuba sæuiet Leonis.
At tu diua Paphi remitte nostris

Illæsum iuuenem remitte uotis.
Sic martis tibi seruiant calendæ,
Et cum thure, meroq;, uictimaq;
Libetur tibi candidas ad aras
Secta plurima quadra de placenta.

Adulatur Domitiano. 93

Ad cœnam si me diuersa uocaret in astra
Hinc inuitator Cæsaris, inde Iouis,
Astra licet propius, palatia longius essent,
Responsa ad superos hæc referenda darem,
Quærite qui malit fieri conuiua Tonantis,
Me meus in terris Iuppiter ecce tenet.

Ad Condylum. 94

Quæ mala sunt domini, quæ serui commoda nescis
Condyle, qui seruum te gemis esse diu.
Dat tibi securos uilis lecticula somnos,
Peruigil in pluma Caius ecce iacet.
Caius à prima tremebundus luce salutat
Tot dominos, at tu Condyle nec dominum.
Quod debes Cai redde inquit Phœbus, & illinc
Cinnamus, hoc dicat Condyle nemo tibi.
Tortorem metuis, podagra, chiragráq; secatur
Caius, & mallet uerbera mille pati.
Quod nec mane uomis, nec cunnum Condyle lingis,
Non mauis, quàm ter Caius esse tuus?

Ad Calatissum. 95

Addere quid cessas puer immortale falernum?
Quadrantem duplica de seniore cado.
Nunc mihi dic, quis erit, cui te, Calatisse deorum
Sex iubeo cyathos fundere? Cæsar erit.

Sutilis aptetur decies rosa crinibus, ut sit,
Qui posuit sacræ nobile gentis opus.
Nunc bis quina mihi da basia, fiat ut illud
Nomen, ab othrysio quod deus orbe tulit.

De Hippocrate. 96

Sanctonica medicata dedit mihi pocula uirga,
Os hominis, mulsum me rogat Hippocrates.
Tam stupidus nunquam nec tu puto Glauce fuisti,
Chalcea donanti chrysea qui dederas.
Dulce aliquis munus pro munere poscit amaro,
Accipiat sed si potat in helleboro.

De Athenagora. 97

Alphicus ante fuit, cœpit nunc Olficus esse,
Vxorem postquam duxit Athenagoras.
Nomen Athenagoræ credis Callistrate uerum?
Si scio, dispeream, quis sit Athenagoras.
Sed puto me uerum Callistrate dicere nomen,
Non ego, sed uester peccat Athenagoras.

De Herode. 98

Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.
Deprensus dixit, stulte quid ergo bibis?

Ad Iulium. 99

Rumpitur inuidia quidam carissime Iuli,
Quod me Roma legit, rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia, quod turba semper in omni
Mostramur digito, rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia, tribuit quod Cæsar uterq;
Ius mihi natorum, rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia, quod rus mihi dulce sub urbe est,
Paruaq; in urbe domus, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod sum iucundus amicis,
Quod conuiua frequens, rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia, quod amamur, quodq́; probamur,
Rumpatur, quisquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium. 100

Vindemiarum non ubiq; prouentus
Cessauit Ouidi, pluuia profluit grandis.
Centum Coranus amphoras aquæ fecit.

Ad Atticum de M. Antonio. 101

Marcus amat nostras Antonius Attice musas,
Charta salutatrix si modo uera refert,
Marcus palladiæ non inficianda Tolosæ
Gloria, quem genuit pacis amica quies.

Ad Librum. 102

Tu, qui longa potes dispendia ferre uiarum,
I liber absentis pignus amicitiæ.
Vilis eras, fateor, si te nunc mittere tento,
Grande tui pretium muneris author erit.
Multum, crede mihi, refert à fonte bibatur,
Qui fluit, an pigro quem stupet unda lacu.

In Bassum. 103

Denarijs tribus inuitas, & mane togatum
Obseruare iubes atria Basse tua,
Deinde hærere tuo lateri, præcedere sellam
Ad uetulas tecum plus minus ire decem.
Trita quidem nobis togula est, uilisq́;, putrisq́;,
Denarijs tamen hanc non emo Basse tribus.

Adulatur Domitiano. 104

Appia quàm simili uenerandus in Hercule Cæsar
Consecrat Ausoniæ maxima fama uiæ.

S i cupis Alcidæ cognoscere facta prioris,
Disce, Libyn domuit, aurea poma tulit.
P eltatam Scythico discinxit Amazona nodo.
Addidit Arcadio terga leonis apro.
A eripedem syluis ceruum, stymphalidas undis
Abstulit, à stygia cum cane uenit aqua.
F œcundam uetuit reparari mortibus Hydram,
Hesperias thusco lauit in amne boues.
H æc minor Alcides, maior quæ gesserit, audi,
Sextus ab albana quem colit arce lapis.
A sseruit possessa malis palatia regnis
Prima suo gessit pro Ioue bella puer.
S olus Iuleas cum iam retineret habenas,
Tradidit, inq; suo tertius orbe fuit.
C ornua sarmatici ter perfida contudit Istri,
Sudantem getica ter niue lauit equum.
S æpe recusatos Parthos duxisse triumphos
Victor hyperboreo nomen ab orbe tulit.
T empla Deis, mores populis, dedit otia ferro.
Astra suis, cœlo sydera, serta Ioui.
H erculeum tantis numen non sufficit actis,
Tarpeio Deus hic commodet ora patri.

Ad Phœbum. 105

Quadringentorum reddis mihi Phœbe tabellas,
Centum da potius mutua Phœbe mihi.
Quære alium, cui te tam uano munere iactes.
Quod tibi non possum soluere Phœbe, meum est.

De Geminis fratribus. 106

Quæ noua tam similes genuit tibi Leda ministros?
Quæ capta est cygno nupta lacæna alio?

D at faciem Pollux Hiero, dat Castor Asillo,
Atq; in utroq; nitet Tyndaris ore soror.
I sta therapnæis si forma fuisset Amyclis,
Cum uicere duas dona minora deas,
M ansisses Helene, phrygiamq́; redisset in Idam
Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER DECIMVS.

1

S I NIMIVS VIDEOR,
seráq; coronide longus
Esse liber, legito pauca, libellus
ero.
Terq;, quaterq; mihi finitur, car-
mine paruo
P agina facta tibi, quam cupis esse breuem.

Ad Lectorem. 2

F estinata prior decimi mihi cura libelli
Elapsum manibus nunc reuocauit opus.
N ota leges quædam, sed lima rasa recenti.
Pars noua maior erit, lector utriq; faue.
L ector opes nostræ, quem cum mihi Roma dedisset,
Nil tibi quod demus maius habemus, ait.
P igra per hunc fugies ingratæ flumina lethes,
Et meliore tui parte superstes eris.
M armora Messalæ findit caprificus, & audax
Dimidios Crispi mulio ridet equos.
A t chartis nec furta nocent, nec sæcula præsunt,
Soláq; non norunt hæc monimenta mori.

Ad Priscum.

V ernaculorum dicta sordidum dentem,
E t fœda linguæ probra circulatrias,
Quæ sulfurato nolit empta ramento
V atiniorum proxeneta fractorum,
P oëta quidam clancularius spargit,
E t uult uideri nostra, credis hoc Prisce,
V oce ut loquatur psitacus coturnicas,
E t concupiscat esse canus ascaules,
P rocul à libellis nigra sit meis fama,
Quos rumor alba gemmeus uehit penna.
C ur ego laborem notus esse tam praue,
C onstare gratis cum silentium possit?

Ad Mamurram

Qui legis Oedipoden, caligantem'q; Thyesten,
Colchidas, & Scyllas, quid nisi monstra legis?
Quid tibi raptus Hylas, qd Pathenopeus, & Atys?
Quid tibi dormitor proderit Endymion?
E xutus'ue puer pennis labentibus? aut qui
Odit amatrices Hermaphroditus aquas?
Quid te uana iuuant miseræ ludibria chartæ?
Hoc lege, quod possis dicere iure, meum est.
N on hic Centauros, non Gorgonas, Harpyiasq;
Inuenies, hominem pagina nostra sapit.
S ed non uis Mamurra tuos cognoscere mores,
Nec te scire, legas ethia Callimachi.

In maledicum poetam.

Quisquis stolæ'ue, purpuræ'ue contemptor,
Quos colere debet, læsit impio uersu,
P ontes per urbis erret exul, & cliuos,

I nterq; raucos ultimus rogatores
O ret caninas panis improbi buccas.
I lli december longus, & madens bruma,
C lausus'q; fornix triste, frigus extendat.
V ocet beatos, clamitet'q; felices,
O rciniana qui feruntur in sponda.
E t cum supremæ fila uenerint horæ,
D iesq; tardus, sentiat canum litem.
A bigat'q; moto noxias aues panno,
Nec finiantur morte supplicis pœnæ,
S d nunc seueri sectus Aeaci loris,
N unc inquieti monte Sisyphi pressus,
N unc inter undas garruli senis siccus
D elasset omnes fabulas poëtarum,
E t cum fateri furia iusserit uerum,
P rodente clamet conscientia, scripsi.

De Aduentu Cæsaris. 6

F elices quibus urna dedit spectare coruscum.
Solibus arctois, syderibus'q; ducem.
Quando erit ille dies, quo campus, & arbor et omnis
Lucebit latia culta fenestra nuru?
Quando moræ dulces, longus'q; a' Cæsare puluis,
Tota'q; flaminea Roma uidenda uia?
Quando eques, & picti tunica nilotide mauri
Ibitis, & populi uox erit una, uenit?

Ad Rhenum. 7

N ympharum pater amnium'q; Rhene',
Quicunq; othrysias bibunt pruinas,
S ic semper liquidis fruaris undis,
N ec te barbara contumeliosi.

C alcatum rota conterat bubulci.
S ic & cornibus aureus receptis,
E t Romanus eas utraq; ripa,
T raianum populis suis, & urbi
T ybris te dominus rogat, remittas.

De Paula.

N ubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam
Nolo. anus est, uellem, si magis esset anus.

De Se.

V ndenis pedibus'q;, syllabis'q;,
E t multo sale, nec tamen proteruo
N otus gentibus ille Martialis,
E t notus populis, quid inuidetis?
N on sum Andremone notior Caballo.

In Paulum.

C um tu, laurigeris annum qui fascibus intras,
Mane salutator limina mille teras,
H ic ego quid faciam? quid nobis Paule relinquis,
Qui de plebe Numæ, densa'q; turba sumus?
Quis me respiciet? dominum, regem'q; uocabo,
Hoc tu, sed quanto blandius ipse facis.
L ecticam, sellam'q; sequar, nec ferre recuso,
Per medium pugnas sed prior ire lutum.
S æpius assurgam recitanti carmina, tu stas,
Et pariter geminas tendis in ora manus.
Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?
Diuisit nostras purpura uestra togas.

In Calliodorum.

N il aliud loqueris, quàm Thesea, Perithoum'q;,
Te'q; putas Piladi Calliodore parem,

Dispeream, si tu Piladi præstare matellam
  Dignus es, aut porcos pascere Perithoi.
Donaui tamen inquis amico millia quinq;,
  Et lotam, ut multum, ter'q; quaterq; togam.
Quid, quod nil unquam Piladi donauit Orestes?
  Qui donat quamuis plurima, plura negat.

Ad Domitium. 12

Aemiliæ gentes, & apollineas Vercellas,
  Et Phaëthontei qui petis arua padi,
Ne uiuam, nisi te Domiti permitto libenter,
  Grata licet sine te sit mihi nulla dies.
Sed desyderium tanti est, ut messe uel una
  Vrbano releues colla perusta iugo.
I precor, & totos auida cute combibe soles,
  Quàm formosus eris, dum peregrinus eris.
Et uenies albis non agnoscendus amicis,
  Libabit'q; tuas pallida turba genas.
Sed uia quem dederit, rapiet cito Roma colorem,
  Niliaco redeas tu licet ore niger.

Ad Tuccam. 13

Cum cathedralitios portet tibi rheda ministros,
  Et libys in longo puluere sudet eques,
Strata'q; non unas cingant triclinia Baias,
  Et Thetis unguento palleat uncta tuo,
Candida setini rumpant crystalla trientes.
  Dormiat in pluma nec meliore Venus,
Ad nocturna iaces fastosæ limina mœchæ,
  Et madet heu lachrymis ianua surda tuis.
Vrere nec miserum cessant suspiria pectus.
  Vis dicam, male sit cur tibi Tucca? bene est.

In Crispum. 14

Cedere de nostris nulli te dicis amicis,
Sed sit ut hoc uerum, quid rogo Crispe facis?
Mutua cum peterem sestertia quinq; negasti,
Non caperet nummos cum grauis arca tuos.
Quando fabæ nobis modium farris'ue dedisti?
Cum tua niliacus rura colonus aret?
Quãdo breuis gelidæ missa est toga tempore brumæ?
Argenti quando missa selibra mihi est?
Nil aliud uideo, quo te credamus amicum.
Quàm quod me coràm, pedere Crispe soles,

De Apro. 15

Dotatæ uxori cor arundine fixit acuta,
Sed, dum ludit Aper, ludere nouit Aper.

In Caium. 16

Si donare uocas promittere, nec dare Cai,
Vincam te donis, muneribus'q; meis.
Accipe callaicis quicquid fodit astur in aruis,
Aurea quicquid habet diuitis unda Tagi.
Quicquid erythræa niger inuenit indus in alga,
Quicquid & in nidis unica seruat auis.
Quicquid agenoreo tyros improba cogit aheno.
Quicquid habent omnes, accipe, quomodo das.

De Macro. 17

Saturnalitio Macrum fraudare tributo
Frustra musa cupis, non licet, ipse petit.
Solenneis'q; iocos, nec tristia carmina poscit,
Et queritur nugas obticuisse meas,
Mensorum longis sed non uacat ipse libellis.
Appia quid facies, si leget ista Macer?

De Mario

De Mario. 18

Nec uocat ad cœnam Marius, nec munera mittit,
Nec spondet, nec uult credere, sed nec habet.
Turba tamen non deest, sterilem quæ curet amicum,
Heu quàm fatuæ sunt tibi Roma togæ.

Mittit Librum suum ad Plinium. 19

Nec doctum satis, & parum seuerum,
Sed non rusticulum nimis libellum
Facundo mea Plinio Thalia
I, perfer, breuis est labor, peractæ
Altum uincere tramitem Suburræ.
Illic Orphea protinus uidebis
Vdi uertice lubricum theatri,
Mirantesq; feras, auemq; regis,
Raptum quæ Phryga pertulit Tonanti.
Illic parua tui domus Pedonis
Cælata est aquilæ minore penna.
Sed, ne tempore non tuo disertam
Pulses ebria ianuam, uideto.
Totos dat tetricæ dies Mineruæ,
Dum centum studet auribus uirorum
Hoc, quod sæcula, posteriq; possint
Arpinis quoq; comparare chartis,
Seras tutior ibis ad lucernas.
Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,
Cum regnat rosa, cum madent capilli,
Tunc me uel rigidi legant Catones.

Ad Manium. 20

Ducit ad auriferas, quod me Salo celtiber oras,
Pendula quod patriæ uisere tecta libet,

R

Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
Et prætextata cultus amicitia,
Tu facis, in terris quo non est alter Iberis
Dulcior, & uero dignus amore magis.
Tecum ego uel sicci getula mapalia peni,
Et poteram scythicas hospes amare casas.
Si tibi mens eadem, si nostri mutua cura est,
In quocunq; loco Roma duobus erit.

Ad Sextum.

Scribere te, quæ uix intelligat ipse Modestus,
Et uix Claranus, quid rogo Sexte iuuat?
Non lectore tuis opus est, sed Apolline libris,
Iudice te maior Cinna Marone fuit.
Sic tua laudentur, sanè mea carmina Sexte
Grammaticis placeant, & sine grammaticis.

In Philenem.

Cur spleniato sæpe prodeam mento,
Albáue pictus sana labra cerusa,
Phileni quæris, basiare te nolo.

De M. Antonio.

Iam numerat placido felix Antonius æuo
Quindecies actas primus olympiadas.
Præteritosq; dies, & totos respicit annos,
Nec metuit lethes iam propioris aquas.
Nulla recordanti lux est ingrata, grauisq;,
Nulla fuit, cuius non meminisse uelit.
Ampliat ætatis spatium sibi uir bonus. hoc est
Viuere bis, uita posse priore frui.

Ad Calen. Martias.

Natales mihi Martiæ Calendæ,

Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellæ
Quinquagesima liba, septimamq́;
Vestris addimus hanc focis acerram.
His uos, si tamen expedit, roganti
Annos addite ter precor nouenos,
Vt nondum nimia piger senecta,
Sed uitæ tribus areis peractis
Lucos Elysiæ petam puellæ.
Post hæc tempora, nec diem rogabo.

De Mutio. 25

In matutina nuper spectatus arena
Mutius, imposuit qui sua membra focis,
Si patiens, fortisq́; tibi, durusq́; uidetur,
Abderitanæ pectora plebis habes.
Nam cum dicatur tunica præsente molesta,
Vre manum, plus est dicere, nunc facio.

De Varo. 26

Vare parethonias latia modo uite per urbes
Nobilis, & centum dux memorande uiris,
At nunc Ausonio frustra promissa Quirino
Hospita Lagæi littoris umbra iaces.
Spargere non licuit frigentia fletibus ora,
Pinguia nec mœstis addere thura rogis,
Sed datur æterno uicturum carmine nomen.
Nunquid & hoc fallax Nile negare potes?

Ad Diodorum. 27

Natali Diodore tuo conuiua senatus
Accubat, & rarus non adhibetur eques,
Et tua tricenos largitur sportula nummos.

Nemo tamen natum te Diodore putat.

Ad Ianum. 28

Annorum, nitidiq; sator pulcherime mundi,
Publica quem primum uota, precesq; canunt,
Peruius exiguos habitabas ante penates,
Plurima qua medium Roma terebat iter.
Nunc tua cæsareis cinguntur limina donis,
Et fora tot numeras Iane, quot ora geris.
At tu sancte pater tanto pro munere gratus
Ferrea perpetua claustra tuere sera.

Ad Sextilianum. 29

Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem,
Misisti dominæ Sextiliane tuæ.
Et quam donabas dictis à Marte calendis,
De nostra prasina est synthesis empta toga.
Iam constare tibi gratis cœpere puellæ.
Muneribus futuis Sextiliane meis.

De Littore formiano. 30

O' temperatæ dulce Formiæ littus,
Vos, cum seueri fugit oppidum Martis,
Et inquietas fessus exuit curas,
Apollinaris omnibus locis præfert.
Non ille sanctæ dulce Tybur uxoris,
Nec thusculanos, algidos'ue secessus
Præneste. nec sic, Antium'ue miratur.
Non blanda Circe, dardanis'ue Caieta
Desyderantur, nec Marica, nec Lyris,
Nec in lucrina lota Salmacis uena.
Hic summa leni stringitur Thetis uento.
Nec languet æquor, uiua sed quies ponti

Pictam phaselon adiuuante fert aura.
Sicut puellæ non amantis æstatem
Multa salubre purpura uenit frigus,
Nec seta longo quærit in mari prædam,
Sed à cubiclo, lectuloq; iactatam
Spectatus alte lineam trahit piscis.
Siquando Nereus sentit Aeoli regnum,
Ridens procellas tuta de sua mensa
Piscina, rhombum pascit, & lupos uernas.
Natat ad magistrum delicata murena.
Nomenculator mugilem citat notum,
Et adesse iussi prodeunt senes muli.
Frui sed istis quando Roma permittis?
Quot formianos imputat dies annus
Negotiosis rebus urbis hærenti?
O' uinitores, uilliciq; felices,
Dominis parantur ista, seruiunt uobis.

In Calliodorum. 31

Addixti seruum nummis here mille ducentis,
Vt bene cœnares Calliodore semel,
Nec bene cœnasti. mulus tibi quattuor emptus
Librarum cœnæ pompa, caputq; fuit.
Exclamare libet, non est hoc improbe, non est
Piscis, homo est. hominem Calliodore uoras.

De imagine. M. Antonij. 32

Hæc mihi, quæ colitur uiolis pictura, rosisq;,
Quos referat uultus, Cæciliane rogas,
Talis erat Marcus medijs Antonius annis,
Primus in hoc iuuenem se uidet ore senex.
Ars utinam mores, animumq; effingere possis,

Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad Numacium Gallum. 33

Simplicior priscis Numaci Galle Sabinis,
Cecropium superas qui bonitate senem,
Sic tibi consoceri claros retinere penates
Perpetua natæ det face casta Venus,
Vt tu, si uiridi tinctos ærugine uersus
Forte malus liuor dixerit esse meos,
Vt facis, à nobis abigas, nec scribere quenquam
Talia contendas carmina, qui legitur.
Hunc seruare modum nostri nouere libelli,
Parcere personis, dicere de uitijs.

Ad Traianum. 34

Dij tibi dent, quicquid princeps Traiane mereris,
Et rata perpetuo, quæ tribuere, uelint,
Qui sua restituis spoliato iura patrono,
Libertis exul non erit ille suis.
Dignus es, ut possis totum seruare clientem,
Vt liceat tantum uera probare potes.

De Sulpitia. 35

Omnes Sulpitiam legant puellæ,
Vni quæ cupiunt uiro placere.
Omnes Sulpitiam legant mariti,
Vni qui cupiunt placere nuptæ.
Non hæc colchidos asserit furorem,
Diri prandia nec refert Thyestæ,
Scyllam, Biblida nec fuisse credit,
Sed castos docet, & pios amores,
Lusus, delitias, facetiasq;,
Cuius carmina qui bene æstimarit,

N ullam dixerit esse sanctiorem.
T ales Aegeriæ iocos fuisse
V do crediderim Numæ sub antro.
H ac condiscipula, uel hac magistra
E sses doctior, & pudica Sappho.
S ed tecum pariter, simulq; uisam
D urus Sulpitiam Phaon amaret.
F rustra nanq; ea, nec Tonantis uxor,
N on Bacchi, nec Apollinis puella
E repto sibi uiueret Caleno.

In Munnam. 36

I mproba Massiliæ, quicquid fumaria cogunt,
  Accipit ætatem quisquis ab igne cadus,
A` te Munna uenit, miseris tu mittis amicis
  Per freta, per longas toxica sæua uias.
N ec facili pretio, sed quo contenta falerni
  Testa sit, aut cællis Setia cara suis.
N on uenias quare tam longo tempore Romam,
  Hæc puto causa tibi est, ne tua uina bibas.

Ad Maternum. 37

I uris, & æquarum cultor sanctissime legum,
  Veridico latium qui regis ore forum,
M unicipi Materne tuo, ueteriq; sodali
  Callaicum mandas siquid ad oceanum,
A n Laurentino turpes in littore ranas,
  Et satius tenues ducere credis acos,
A d sua captiuum, quàm saxa remittere mulum,
  Visus erit libris qui minor esse tribus?
E t fatuam summa cœnare pelorida mensa,
  Quosq; tegit leui cortice concha breuis.

O strea baianis quàm non liuentia testis,
Quæ domino pueri non prohibente uorent,
H ic olidam clamosus ages in retia uulpem,
Mordebitq; tuos sordida præda canes.
I llic piscoso modo uix educta profundo
Impedient lepores humida lina meos.
D um loquor, ecce redit sporta piscator inani,
Venator capta Marte superbus adest.
O mnis ab urbano uenit ad mare cœna macello.
Callaicum mandas siquid ad oceanum.

Ad Calenum. 38

O' molles tibi quindecim Calene,
Quos cum Sulpitia tua iugales
I ndulsit Deus, & peregit annos.
O' nox omnis, & hora, quæ notata est
C aris littoris indica lapillis.
O' quæ prælia, quas utrinq; pugnas
F elix lectulus, & lucerna uidit
N imbis ebria nicerotianis.
V ixisti tribus o' Calene lustris.
A etas hæc tibi tota computatur,
E t solos numeras dies mariti.
E x illis, tibi si diu rogatam
L ucem redderet Atropos, uel unam
M alles, quàm pyliam quater senectam.

In Lesbiam. 39

C onsule te Bruto quid iuras Lesbia natam?
Mentiris, nata es Lesbia rege Numa.
S ic quoq; mentiris, nanq; ut tua sæcula narrant,
Ficta prometheo diceris esse luto.

Ad Lupum. 40

S emper cum mihi diceretur esse
S ecreto mea Polla cum cinædo,
I rrupi Lupe, non erat cinædus.

In Proculeiam. 41

M ense nouo Iani ueterem Proculeia maritum
Deseris, atq; iubes res sibi habere suas.
Quid rogo, quid factum est, subiti quæ causa doloris?
Nil mihi respondes? dicam ego, prætor erat.
C onstatura fuit megalensis purpura centum
Millibus, ut nimium munera parca dares,
E t populare sacrum bis millia dena tulisset.
Dissidium non est hoc Proculeia, lucrum est.

Ad Dindymum. 42

T am dubia est lanugo tibi, tam mollis, ut illam
Halitus, & soles, & leuis aura terat.
C elantur simili uentura cydonia lana,
Pollice uirgineo quæ spoliata nitent.
F ortius impressi quoties tibi basia quinq;,
Barbatus labris Dindyme fio tuis.

Ad Philerotem. 43

S eptima iam Phileros tibi conditur uxor in agro.
Plus nulli Phileros, quàm tibi, reddit ager.

Ad Q. Ouidium. 44

Quinte Caledonios Ouidi uisure Britanos,
Et uiridem Tethyn, Oceanumq; patrem.
E rgo Numæ colles, & nomentana relinques
Otia, nec retinet rusq;, focusq; senem.
G audia tu differs. at non & stamina differt
Atropos, atq; omnis scribitur hora tibi.

P ræſtiteris caro,quis non hoc laudet?amico,
Vt potior uita ſit tibi ſancta fides.
S ed reddare tuis tandem manſure Sabinis,
Teq; tuas numeres inter amicitias.

In delitiatum lectorem. 45

S iquid lene mei dicunt,& dulce libelli,
Siquid honorificum pagina blanda ſonat,
H oc tu pingue putas,& coſtam rodere mauis,
Ilia Laurentis cum tibi demus apri.
V aticana bibas,ſi delectaris aceto,
Non faciat ad ſtomachum noſtra lagœna tuum.

In Mathonem. 46

O mnia uis belle Matho dicere,dic aliquando
Et bene,dic neutrum,dic aliquando male.

Ad ſeipſum. 47

V itam quæ faciunt beatiorem
I ucundiſſime Martialis,hæc ſunt.
R es non parta labore,ſed relicta.
N on ingratus ager,focus perennis,
L is nunquam,toga rara,mens quieta,
V ires ingenuæ,ſalubre corpus,
P rudens ſimplicitas,pares amici,
C onuictus facilis,ſine arte menſa,
N ox non ebria,ſed ſoluta curis,
N on triſtis torus,attamen pudicus,
S omnus,qui faciat breues tenebras.
Q uod ſis,eſſe uelis,nihilq; malis.
S ummum nec metuas diem,nec optes.

Parat conuiuium. 48

N untiat octauam phariæ ſua turba iuuencæ,

Et pilata redit iamq́;, ſubitq; cohors.
Temperat hæc thermas, nimios prior hora uapores
Halat, & immodico ſexta Nerone calet.
Stella Nepos Cani Cerealis Flacce uenitis.
Septem ſigma capit, ſex ſumus, adde Lupum.
Exoneraturas uentrem mihi uillica maluas
Attulit, & uarias, quas habet hortus, opes.
In quibus eſt lactuca ſedens, & ſectile porrum,
Nec deeſt ructatrix menta, nec herba ſalax.
Secta coronabunt rutatos oua lacertos,
Et madidum thynni de ſale ſumen erit.
Paruus in his una ponetur cœnula menſa,
Hœdus inhumani raptus ab ore lupi.
Et, quæ non egeant ferro ſtructoris, ofellæ,
Et faba fabrorum, prototomiq; rudes.
Pullus ad hæc, cœnisq; tribus iam perna ſuperſtes
Addetur, ſaturis mitia poma dabo.
De nomentana uinum ſine fece lagœna,
Quæ bis Frontino conſule prima fuit.
Accedent ſine felle ioci, nec mane timenda
Libertas, & nil quod tacuiſſe uelis.
De Praſino conuiua meus, Venetoq; loquatur,
Nec facient quenquam pocula noſtra reum.

In Cottam.

Cum potes ametiſtinos trientes,
Et nigro madeas opimiano,
Propinas modo conditum ſabinum,
Et dicis mihi Cotta, uis in auro?
Quisquam plumbea uina uult in auro?

De Scorpo. 50

F rangat idumæas tristis uictoria palmas,
Plange fauor sæua pectora nuda manu.
M utet honor cultus, & iniquis munera flammis.
Mitte coronatas gloria mœsta comas.
H eu facinus, prima fraudatus Scorpe iuuenta
Occidis, & nigros tam cito iungis equos.
C urribus illa tuis semper properata, breuisq;
Cur fuit, & uitæ tam propè meta tuæ?

Ad Faustinum. 51

S ydera iam tyrius Phryxei respicit agni
Taurus, & alternum Castora fugit hyems.
R idet ager, uestitur humus, uestitur & arbos,
Ismarium pellex attica plorat Ityn.
Q uos Faustine dies, qualem tibi Roma Rauennam
Abstulit, ò soles, o tunicata quies.
O' nemus, ò fontes, solidumq; madentis arenæ
Littus, & æquoreis splendidus Anxur aquis,
E t non unius spectator lectulus undæ,
Qui uidet hinc puppes fluminis, inde maris.
S ed nec Marcelli, Pompeianumq;, nec illic
Sunt triplices thermæ, nec fora iuncta quater,
N ec capitolini summum penetrale tonantis,
Quæq; nitent cœlo proxima templa suo.
D icere te lassum quoties ego credo Quirino,
Quæ tua sunt, tibi habe, quæ mea, redde mihi.

De Spadone. 52

T helin uiderat in toga Spadonem,
D amnatam Numa dixit esse mœcham.

Epitaphium Scorpi.

Ille ego sum Scorpus clamosi gloria Circi,
Plausus Roma tui, delitiæq; breues,
Inuida quem Lachesis raptum trieteride nona,
Dum numerat palmas, credidit esse senem.

In Olum.

Mensas Ole bonas ponis, sed ponis opertas,
Ridiculum est, possum sic ego habere bonas.

In Marullam.

Arrectum quoties Marulla penem
Pensauit digitis, diuq; mensa est,
Libras, scrupula, sextulasq; dicit.
Idem post opus, & suas palæstras,
Loro cum similis iacet remissus,
Quanto sit leuior Marulla dicit.
Non ergo est manus ista, sed statera.

In Gallum.

Totis Galle iubes tibi me seruire diebus,
Et per auentinum ter quater ire tuum.
Eximit, aut reficit dentem Casellius ægrum,
Infestos oculis uris Higine pilos.
Non secat, & tollit stillantem Fannius uuam,
Tristia saxorum stigmata delet Heros.
Eterocellarum fertur Podalirius Hermes,
Qui sanet ruptos, dic mihi Galle, quis est?

Ad Sextum.

Argenti libram mittebas, facta selibra est,
Sed piperis, tanti non emo Sexte piper.

Ad Frontinum.

Anxuris æquorei placidos Frontine recessus,

Et propius Baias, littoreamq; domum,
Et quod inhumanæ cancro feruente cicadæ
Non nouere nemus, flumineosq; lacus,
Dum colui, doctas tecum celebrare uacabat
Pieridas, nunc nos maxima Roma terit.
Hic mihi quando dies meus eſt, iactamur in alto
Vrbis. et in ſterili uita labore perit.
Dura ſuburani dum iugera paſcimus agri,
Vicinosq; tibi ſancte Quirine lares.
Sed non ſolus amat, qui nocte, dieq; frequentat
Limina, nec uatem talia damna decent.
Per ueneranda mihi muſarum ſacra, per omnes
Iuro deos, et non officioſus amo.

In Delicatum lectorem.

Conſumpta eſt uno ſi lemmate pagine, tranſis,
Et breuiora tibi, non meliora placent.
Diues, et ex omni poſita eſt inſtructa macello
Cœna tibi, ſed te martia ſola iuuant.
Non opus eſt nobis nimium lectore guloſo,
Hunc uolo, qui fiat non ſine pane ſatur.

De Munna.

Iura trium petijt à Cæſare diſcipulorum
Aſſuetus ſemper Munna docere duos.

Epitaphium Herotionis.

Hic feſtinata requieſcit Herotion umbra,
Crimine quam fati ſexta peremit hyems.
Quiſquis eris noſtri poſt me regnator agelli,
Manibus exiguis annua iuſta dato.
Sic lare perpetuo. ſic turba ſoſpite ſolus
Flebilis in terra ſit lapis iſte tua.

Ad Magistrum Ludi. 62

L udi Magister parce simplici turbæ,
S ic te frequentes audiant capillati,
E t delicatæ diligat chorus mensæ,
N ec calculator, nec notarius uelox
M aiore quisquam circulo coronetur.
A lbæ leone flammeo calent luces,
T ostamq; feruens Iulius coquit messem.
S cuticaq; loris horridis scytæ pellis,
Qua uapulauit Marsyas Celenæus,
F erulæq; tristes, sceptra pædagogorum
C essent, & idus dormiant in Octobris.
A estate pueri si ualent, satis discunt.

Epitaphium nobilis Matronæ. 63

M armora parua quidem, sed non cessura uiator
Mausoli saxis, pyramidumq; leges.
B is mea romano spectata est uita Tarento,
Et nihil extremos perdidit ante rogos.
Quinq; dedit pueros, totidem mihi Iuno puellas
Clauserunt omnes lumina nostra manus.
C ontigit & thalami mihi gloria rara, fuitq;
Vna pudicitiæ, mentula uita meæ.

Ad Pollam. 64

C ontigeris regina meos si Polla libellos,
Non tetrica nostros excipe fronte iocos.
I lle tuus uates Heliconis gloria nostri,
Pieria caneret cum fera bella tuba,
N on tamen erubuit lasciuo dicere uersu,
Si nec pædicor, Cotta quid hic facio?

In Carmenionem.

Cum te municipem Corinthiorum
Iactes Carmenion negante nullo,
Cur frater tibi dicor ex Iberis,
Et Celtis genitus, tagiq; ciuis?
An uultu similes uidemur esse?
Tu flexa nitidus coma uagaris,
Hispanis ego contumax capillis.
Leuis dropace tu quotidiano.
Hirsutis ego cruribus, genisq;.
Os blæsum tibi, debilis'q; lingua est.
Nobis filia fortius loquetur.
Tam dispar aquilæ columba non est,
Nec dorcas rigido fugax leoni.
Quare desine me uocare fratrem,
Ne te Carmenion uocem sororem.

De Theopompo.

Quis rogo tam durus, quis tam fuit ille superbus,
Qui iussit fieri te Theopompe cocum?
Hanc aliquis faciem nigra uiolare culina
Sustinet? has uncto polluit ungue comas?
Quis potius cyathos, aut quis crystalla tenebit?
Qua sapient melius mista falerna manu?
Si tam sydereos manet exitus iste ministros,
Iuppiter utatur iam Ganymede coco.

Epitaphium Vetulæ.

Pyrrhæ filia, Nestoris nouerca,
Quam uidit Niobe puella canam,
Laërtes auiam senex uocabat.
Nutricem Priamus. socrum Thyestes,

Iam cornicibus omnibus superstes
Hoc tandem sita prurit in sepulchro
Caluo Plotia cum Melanthione.

In Læliam. 68

Cum tibi non Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mitylene,
Sed domus in uico Lælia patritio,
Deq; coloratis nunquam lita mater hetruscis,
Durus aricina de regione pater,
Ζωὴ καὶ ψυχὴ lasciuum congeris usq;,
Prò pudor Hersiliæ ciuis, et Aegeriæ.
Lectulus has uoces, nec lectulus audiat omnis,
Sed quem lasciuo strauit amica uiro.
Scire cupis, quo casta modo matrona loquaris,
Nunquid cum crissas, blandior esse potes?
Tu licet ediscas totam, referasq; Corinthon,
Non tamen omnino Lælia Lais eris.

De Polla. 69

Custodes das Polla uiro, non accipis ipsa,
Hoc est uxorem ducere Polla uirum.

Ad Potitum. 70

Quod mihi uix unus toto liber exeat anno,
Desidiæ tibi sum docte Potite reus.
Iustius at quanto mirere, quod exeat unus,
Labantur toti cum mihi sæpe dies.
Nunc resalutanteis uideo nocturnus amicos,
Gratulor & multis, nemo Potite mihi.
Nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam,
Nunc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.
Nunc consul, prætor'ue tenet, reducesq; choreæ.
Auditur toto sæpe poëta die.

Sed nec causidico possis impune negare,
  Nec si te rhetor, grammaticus'ue rogent.
Balnea post decima lasso, centum'q; petuntur
  Quadrantes, fiet quando Potite liber?

De Rabirio. 11

Quisquis læta tuis, & sera parentibus optas
  Fata, breuem titulum marmoris huius ama.
Condidit hac caras tellure Rabirius umbras,
  Nulli sorte iacent candidiore senes.
Bis sex lustra tori, nox mitis, & ultima clusit.
  Arserunt uno funera bina rogo.
Hos tamen ut primus raptos sibi quærit in annis
  Improbius nihil his fletibus esse potest.

Adulatorium. 12

Frustra blanditiæ uenitis ad me
Attritis miserabiles labellis,
Dicturus dominum, deumq; non sum,
Iam non est locus hac in urbe uobis,
Ad Parthos procul ite pileatos,
Et turpes, humilesq;, supplicesq;
Pictorum sola basiate regum.
Non est hic dominus, sed imperator,
Sed iustissimus omnium senator,
Per quem de stygia domo reducta est
Siccis rustica ueritas capillis.
Hoc sub principe, si sapis, caueto,
Verbis Roma prioribus loquaris.

Ad Marcum. 13

Littera facundi gratum mihi pignus amici
  Pertulit Ausoniæ dona seuera togæ,

Qua non Fabricius, sed uellet Apicius uti,
Vellet Mecœnas cæsarianus eques.
Vilior hæc nobis alio mittente fuisset.
Non quacunq; manu uictima cæsa litat.
A te missa uenit, possem nisi munus amare
Marce tuum, poteram nomen amare meum.
Munere sed plus est, & nomine gratius ipso
Officium docti, iudiciumq; uiri.

Ad Romam. 74

Iam parce lasso Roma gratulatori,
Lasso clienti, quandiu salutator
Anteambulones, & togatulos inter
Centum merebor plumbeos die toto,
Cum Scorpus una quindecim graues hora
Feruentis auri uictor afferat saccos.
Non ego meorum præmium libellorum,
Quid enim merentur? apulos uelim campos.
Non Hybla, non me spicifer capit Nilus,
Nec quæ paludes delicata pontinas
Ex arce cliui spectat una setini.
Quid concupiscam quæris ergo? dormire.

De Galla. 75

Millia uiginti quondam me Galla poposcit,
Et fateor magni non erat illa nimis.
Annus abit, bisquina dabis sestertia, dixit.
Poscere plus uisa est, quàm prius, illa mihi.
Iam duo poscenti post sextum millia mensem,
Mille dabam nummos, noluit accipere.
Transierant binæ forsan, trinæ'ue calendæ.
Aureolos ultro quattuor ipsa petit.

N on dedimus, centum iussit me mittere nummos,
Sed uisa est nobis hæc quoq; summa grauis,
S portula nos iunxit quadrantibus arida centum,
Hanc uoluit, puero diximus esse datam.
I nferius nunquid potuit descendere? fecit.
Dat gratis, ultro dat mihi Galla, nego.

De Meuio. 16

H oc fortuna tibi uidetur æquum?
C iuis non Syriæ'ue, Parthiæ'ue,
N ec de Cappadocis eques catastis,
S ed de plebe Remi, Numæq; uerna,
I ucundus, probus, innocens, amicus,
L ingua doctus utraq;, cuius unum est,
S ed magnum uitium, quod est poëta,
P ullo Meuius alget in cucullo,
C occo mulio fulget Incitatus?

De Caro medico. 17

N equius à Caro nihil unquam Maxime factum est,
Quàm quod febre perit, fecit & ille nefas.
S æua nocens febris saltem quartana fuisset,
Seruari medico debuit illa suo.

Ad Macrum. 18

I bis littoreas Macer Salonas,
I bit rara fides, amorq; recti,
E t secum comitem trahet pudorem.
S emper pauperior redit potestas.
F elix auriferæ colone terræ,
R ectorem uacuo sinu remittes,
O ptabis'q; moras, & exeuntem
V do dalmata gaudio sequeris.

Nos Celtas, Macer, & truces Iberos
Cum desyderio tui petemus.
Sed quæcunq; tamen feretur illic
Piscosi calamo, Tagi notata,
Macrum pagina nostra nominabit.
Sic inter ueteres legar poëtas,
Nec multos mihi præferas priores,
Vno sed tibi sim minor Catullo.

De Torquato, & Otacilio. 79

Ad lapidem Torquatus habet prætoria quartum,
Ad quartum breue rus emit Otacilius.
Torquatus nitidas pario de marmore thermas
Extruxit, cucumam fecit Otacilius.
Disposuit daphnona suo Torquatus in agro,
Castaneas centum seuit Otacilius.
Consul torquatus, uici fuit ille magister,
Nec minor in tanto uisus honore sibi.
Grandis ut exiguam bos ranam ruperat olim,
Sic puto Torquatus rumpet Otacilium.

De Erote. 80

Plorat Eros, quoties maculosæ pocula myrrhæ
Inspicit, aut pueros, nobilius'ue citrum,
Et gemitus imo promit de pectore, quod non
Tota miser coëmat septa, feratq; domum.
Quàm multi faciunt, quod Eros, sed lumine sicco,
Pars maior lachrymas ridet, & intus habet.

De Phyllide. 81

Cum duo uenissent ad Phyllida mane fututum,
Et nudam cuperet sumere uterq; prior,
Promisit pariter se Phyllis utriq; daturam,

Et dedit, ille pedem sustulit, hic tunicam.

Ad Gallum. 82

Siquid nostra tuis adicit uexatio rebus,
Mane, uel à media nocte togatus ero,
Stridentesq; feram flatus aquilonis iniqui,
Et patiar nimbos, excipiamq; niues.
Sed si non fias quadrante beatior uno,
Per gemitus nostros, ingenuasq; cruces,
Parce precor lasso, uanosq; remitte labores,
Qui tibi non prosunt, & mihi Galle nocent.

Ad Marinum. 83

Raros colligis hinc & hinc capillos,
Et latum nitidæ Marine caluæ
Campum temporibus tegis comatis,
Sed moti redeunt iubente uento,
Redduntur'q; sibi, caputq; nudum
Cirris grandibus hinc & inde cingunt
Inter splendophorum, Telesphorumq;,
Cide* stare putabis Halmyroten.
Vis tu simplicius senem fateri?
Vt tandem uidearis unus esse.
Tonsor iam reliquos metat capillos
Caluo turpius est nihil comato.

De Afro. 84

Miraris quare dormitum non eat Afer,
Accumbat cum qua Cæciliane uides.

De Ladonte Nauta. 85

Iam senior Ladon tyberinæ Nauta carinæ
Proxima dilectis rura parauit aquis,
Quæ cum sæpe uagus premeret torrentibus undis
Tybris, & hyberno rumperet arua lacu,

Emeritam puppim ripa quæ stabat in alta,
Impleuit saxis, opposuitq; uadis.
Sic nimias auertit aquas, quis credere posset?
Auxilium domino mersa carina tulit.

De Lauro. 86

Nemo noua caluit sic inflammatus amica,
Flagrauit quanto Laurus amore pilæ.
Sed qui primus erat lusor, dum floruit ætas,
Nunc, postquam desit ludere, prima pila est.

De Natali Restituti. 87

Octobres age sentiat calendas
Facundi pia Roma Restituti,
Linguis, omnibus & fauete uotis,
Natalem colimus, tacete lites,
Absit cereus aridi clientis,
Et uani triplices, breuesq; mappæ,
Expectent gelidi iocos decembris.
Certent muneribus beatiores.
Agrippæ tumidus negotiator
Cadmi municipes ferat lacernas.
Pugnorum reus, ebriæq; noctis
Cœnatoria mittat aduocato.
Infamata uirum puella uicit,
Veros sardonychas sed ipsa tradat.
Mirator ueterum senex auorum
Donet phidiaci toreuma cœli.
Venator leporem, colonus hœdum.
Piscator ferat æquorum rapinas.
Si mittit sua quisq;, quid poëtam
Missurum tibi Restitute credis?

Ad Cottam. 88

O mnes persequeris prætorum Cotta locellos,
Accipis & ceras, officiosus homo es.

De statua Iunonis. 89

I uno labor Polyclete tuus, & gloria felix,
Phidiacæ cuperent quam meruisse manus,
O re nitet tanto, quanto superasset in Ida
Iudice conuictas non dubitante deas.
I unonem Polyclete suam nisi frater amaret,
Iunonem poterat frater amare tuam.

In Ligellam. 90

Quid uellis uetulum Ligella cunnum?
Quid busti cineres tui lacessis?
T ales munditiæ decent puellas.
N am tu iam nec anus potes uideri.
I stud crede mihi Ligella belle
N on mater facit Hectoris, sed uxor.
E rras, si tibi cunnus hic uidetur,
A d quem mentula pertinere desit.
Quare, si pudor est, Ligella noli
B arbam uellere mortuo leoni.

De Almone. 91

O mnes eunuchos habet Almo, nec arrigit ipse,
Et queritur, pariat quod sua Polla nihil.

Ad Marium. 92

M ari quiete cultor, & comes uitæ,
Quo ciue prisca gloriatur Atina,
H as tibi gemellas barbari decus luci
C ommendo pinus, ilicesq; faunorum,
E t semidocta uillici manu structas.

Tonantis aras, horridiq; siluani,
Quas tinxit agni sæpe sanguis, aut hœdi,
Dominamq; sancti uirginem deam templi,
Et quem sororis hospitem uides castæ
Martem mearum principem calendarum,
Et delicatæ laureum nemus Floræ,
In quod Priapo persequente confugit.
Hoc omne agelli mite paruuli numen
Seu tu cruore, siue thure placabis,
Vbicunq; noster Martialis est dices,
Hac ecce mecum dextera litat uobis
Absens sacerdos, uos putate præsentem,
Et date duobus, quicquid alter optarit.

Ad Clementem. 93

Si prior euganeas Clemens Heliconis oras,
Pictaq; pampineis uideris arua iugis.
Perfer atestinæ nondum uulgata Sabinæ
Carmina, purpurea sed modo suta toga.
Vt rosa delectat, metitur quæ pollice primo,
Sic noua nec mento sordida charta iuuat.

Munusculum pomorum. 94

Non mea massilus seruat pomaria serpens,
Regius Alcinoi nec mihi seruit ager.
Sed nomentana securus germinat hortus
Arbore, nec furem plumbea mala timent.
Hæc igitur, media quæ sunt mihi nata Suburra,
Mittimus autumni cerea poma mei.

Ad Gallam. 95

Infantem tibi uir, tibi Galla remisit adulter,
Hi puto non dubie se futuisse negant.

Ad Auitum. 96

S æpe loquar nimium gentes quod Auite remotas
Miraris latia factus in urbe senex.
A uriferumq; Tagum sitiam, patriumq; Salonem,
Et repetam saturæ sordida rura casæ.
I lla placet tellus, in qua res parua beatum
Me facit, & tenues luxuriantur opes.
P ascitur hic, ibi pascit ager. tepet igne maligno
Hic focus, ingenti lumine lucet ibi.
H ic pretiosa fames, conturbatusq; macellus,
Mensa ibi diuitijs ruris operta sui.
Quattuor hic æstate togæ, pluresue teruntur,
Autumnis ibi me quattuor una tegit.
I, cole nunc reges, quicquid non præstat amicus,
Cum præstare tibi possit Auite locus.

De Numa. 97

D um leuis arsura struitur libitina papyro,
Dum myrrham, & casiam flebilis uxor emit,
I am scrobe, iam lecto, iam polinctore parato
Hæredem scripsit me Numa, conualuit.

In Publium. 98

A ddat cum mihi cæcubum minister
I dæo resolutior cinædo,
Quo nec filia cultior, nec uxor,
N ec mater tua, nec soror recumbit,
V is spectem potius tuas lacernas,
E t citrum uetus, indicosq; dentes?
S uspectus tibi ne tamen recumbam,
P ræsta de grege, sordidaq; uilla
T onsos, horridulos, rudes, pusillos

Hircosi mihi filios subulci.
Perdet te pudor hic. habere Publi
Mores non potes hos, & hos ministros.

De figura Socratis. 99

Si romana forent hæc Socratis ora, fuissent
Iulius in septis qualia Rufus habet.

In commiscentem uersus operi suo. 100

Quid stulte nostris uersibus tuos misces?
Cum litigante quid tibi miser libro?
Quid congregare cum leonibus uulpes,
Aquilisq; similes facere noctuas quæris?
Habeas licebit alterum pedem Ladæ,
Inepte frustra crure ligneo curres.

De Capitolino. 101

Elysio redeat si forte remissus ab agro
Ille suo felix Cæsare Galba uetus.
Qui Capitolinum pariter, Galbamq; iocantes
Audierit, dicet rustice Galba tace.

De Phileno. 102

Qua factus ratione sit requiris,
Qui nunquam futuit, pater Philenus,
Gaditanus Auite dicat istud,
Qui scribit nihil, & tamen poëta est.

Ad Bilbilitanos agros. 103

Municipes augusta mihi quos Bilbilis agri
Monte creat, rapidis quem Salo cingit aquis.
Ecquid læta iuuat uestri uos gloria uatis?
Nam decus & nomen, famaq; uestra sumus.
Nec sua plus debet tenui Verona Catullo,
Meq; uelit dici non minus illa suum.

Quattuor accessit trigesima messibus aestas,
Vt sine me Cereri rustica liba datis,
Moenia dum colimus dominae pulcherrima Romae,
Mutauere meas Itala regna comas.
Excipitis reducem placida si mente, uenimus,
Aspera, si geritis corda, redire licet.

Ad Librum. 104

I nostro comes, i libelle Flauo
Longum per mare sed fauentis undae,
Et cursu facili, tuisq; uentis
Hispanae pete Tarrachonis arces.
Illinc te rota tollet, & citatus
Altam Bilbilin, & tuum Salonem
Quinto forsitan essedo uidebis.
Quid mandem tibi quaeris? ut sodales
Paucos, & ueteres, & ante brumas
Triginta mihi, quattuorq; uisos
Ipsa protinus à uia salutes.
Et nostrum admoneas subinde Flauum
Iucundos mihi nec laboriosos
Secessus spatio paret salubri,
Qui pigrum faciant tuum parentem,
Haec sunt. iam tumidus uocat magister,
Castigatq; moras, & aura portum
Laxauit melior, uale Libelle.
Nauem, scis puto, non moratur unus.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER VNDECIMVS.

1

VO' TV, QVO' LIBER otiose tendis,
Cultus syndone non quotidiana?
Nunquid Parthenium uidere tentas?
Vadas, & redeas ineuolutus.
Libros non legit ille, sed libellos,
Nec musis uacat, aut suis uacaret.
Ecquid te satis æstimas beatum
Contingunt tibi si manus minores?
Viani pete porticum Quirini,
Turbam non habet otiosiorem
Pompeius, uel Agenoris puella,
Vel primæ dominus leuis carinæ.
Sunt illic duo, tres'ue, qui reuoluant
Nostrarum tineas ineptiarum.
Sed cum sponsio, fabulæq; laßæ
De Scorpo fuerint, & Incitato.

Ad Lectores. 2

Triste supercilium, duriq; seuera Catonis
Frons, & aratoris filia Fabricii.
Et personati fastus, & regula morum
Quicquid & in tenebris non sumus, ite foras.
Ecce mei clamant iò saturnalia uersus,
Et licet, & sub te præside Nerua libet.

Ad Lectores.

Lectores tetrici salebrosum ediscite Sanctram.
Nil mihi uobiscum est, iste liber meus est.

De suis Libellis.

Non urbana mea tantum pimpleide gaudent
Otia, nec uacuis auribus ista damus,
Sed meus in geticas ad martia signa pruinis
À rigido teritur Centurione liber.
Dicitur & nostros cantare Britannia uersus,
Quid prodest? nescit sacculus ista meus.
At quàm uicturas poteramus pangere chartas,
Quantaq; pieria prælia flare tuba,
Cum pia reddiderint Augustum numina terris,
Et Mecœnatem si tibi Roma darent.

Precatur Deos pro Nerua Traiano.

Sacra, laresq; Phrygum, quos Troiæ maluit hæres,
Quàm rapere arsuras Laomedontis opes.
Scriptus es æterno nunc primum Iuppiter auro,
Et soror, & summi filia tota patris.
Et qui purpureis iam tertia nomina fastis
Iane refers Neruæ uos precor ore pio.
Hunc omnes seruate ducem, seruate senatum.
Moribus hic uiuat principis, ille suis.

In Laudem Neruæ Traiani.

Tanta tibi est recti reuerentia Cæsar, & æqui,
Quanta Numæ fuerat, sed Numa pauper erat.
Ardua res hæc est, opibus non tradere mores,
Et cum tot Crœsos uiceris, esse Numam.
Si redeant ueteres, ingentia nomina, patres,
Elysium liceat si uacuare nemus,

Te uolet inuictus pro libertate Camillus,
Aurum Fabricius te tribuente uolet.
Te duce gaudebit Brutus, tibi Sylla cruentus
Imperium tradet, cum positurus erit,
Et te priuato cum Cæsare Magnus amabit,
Donabit totas & tibi Crassus opes.
Ipse quoq; infernis reuocatus Ditis ab umbris
Si Cato reddatur, Cæsarianus erit.

Ad Romam & Dindymum.

Vnctis falaferi senis diebus,
Regnator quibus imperat fritillus,
Versu ludere non laborioso
Permittis puto pileata Roma,
Risisti, licet ergo, nec uetamur.
Pallentes procul hinc abite curæ
Quicquid uenerit obuium, loquamur
Morosa sine cogitatione.
Misce dimidios puer trientes,
Quales Pythagoras dabat Neroni,
Misce Dindyme sed frequentiores,
Possum nil ego sobrius, bibenti
Succurrunt mihi quindecim poëtæ.
Da nunc basia, sed catulliana,
Quæ si tot fuerint, quot ille dixit,
Donabo tibi passerem Catulli.

In Paulam.

Iam certe stupido non dices Paula marito,
Ad mœchum quoties longius ire uoles,
Cæsar in Albanum iussit me mane uenire,
Cæsar circæos, iam stropha talis abit,

Penelopæ licet esse tibi sub principe Nerua,
Sed prohibet scabies, ingeniumq; uetus.
Infelix quid ages? ægram simulabis amicam,
Hærebit dominæ uir comes ipse suæ,
Ibit & ad fratrem tecum, matremq;, patremq;,
Quas igitur fraudes ingeniosa paras?
Dicet & hictericam se forsitan altera mœcha
In Sinuesano uelle sedere lacu.
Quanto tu melius, quoties placet ire fututum,
Quæ uerum mauis dicere Paula uiro.

De Basijs sui pueri. 9

Lassa quod externi spirant opobalsama drauci,
Vltima coricio quæ cadit aura croco.
Poma quod hyberna maturescentia capsa,
Arbore quod uerna luxuriosus ager.
De palatinis dominæ, quod serica prælis,
Sucina uirginea quod regelata manu.
Amphora quod nigri sed longe fracta falerni,
Quod qui sicanias detinet hortus apes.
Quod Cosmi redolent alabastra, fociq; deorum,
Quod modo diuitibus lapsa corona comis.
Singula quid dicam? non sunt satis omnia musce,
Hoc fragrant pueri basia mane mei.
Scire cupis nomen, nil præter basia dicam.
Iuro tibi, nimium scire Sabine cupis.

De Statua Memoris. 10

Clarus fronde Iouis romani fama cothurni
Spirat apellea redditus arte Memor.

De Turno. 11

Contulit ad satyras ingentia pectora Turnus,

Cur

Cur non ad memoris carmina? frater erat.

Ad Puerum suum. 12

Tolle puer calices, tepidiq; toreumata Nili,
Et mihi secura pocula trade manu.
Trita patrum labris, & tonso pura ministro,
Antiquus mensis restituatur honor.
Te potare decet gemma, qui Mentora frangis
In scaphium mœchæ Sardanapale tuæ.

In Zoilum. 13

Ius tibi natorum uel septem Zoile detur,
Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

Epi. Paridis. 14

Quisquis flamineam teris uiator,
Noli nobile præterire marmor.
Vrbis delitiæ, salesq; Nili,
Ars, & gratia, lusus & uoluptas,
Romani decus, & dolor theatri,
Atq; omnes ueneres, cupidinesq;,
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

De Colono. 15

Hæredes nolite breuem sepelire colonum,
Nam terra est illi quantulacunq; grauis.

De Libro suo. 16

Sunt chartæ mihi, quas Catonis uxor,
Et quas horribiles legant Sabinæ,
Hic totus uolo rideat libellus,
Et sit nequior omnibus libellis,
Qui uino madeat, nec erubescat
Pingui sordidus esse cosmiano.
Ludat cum pueris, amet puellas,

N ec per circuitus loquatur illam,
E x qua nascimur, omnium parentem,
Q uam sanctus, Numa mentulam uocabat.
V ersus hos tamen esse tu memento
S aturnalitios Apollinaris.
M ores non habet hic meos libellus.

Ad Lectores. 17

Qui grauis es nimium, potes hinc iam lector abire
Quo` libet, urbanæ scripsimus ista togæ.
N am mea lampsacio lasciuit pagina uersu,
Et tartesiaca concrepat æra manu.
O quoties rigida pulsabis pallia uena,
Sis grauior Curio, Fabricioq; licet.
T u quoq; nequitias nostri, lususq; libelli
Vda puella leges, sis patauina licet.
E rubuit, posuitq; meum Lucretia librum,
Sed coram Bruto. Brute recede, leget

Ad Sabinum. 18

Non omnis nostri nocturna est pagina libri,
Inuenies & quod mane Sabine legas.

In Lupum. 19

D onasti Lupe rus suburbe nobis,
S ed rus est mihi maius in fenestra.
R us hoc dicere, rus potes uocare?
I n quo ruta facit nemus Dianæ,
A rgutæ tegit ala quod cicadæ,.
Q uod formica die comedit uno,
C lausæ cui folium rosæ corona est,
I n quo non magis inuenitur herba,
Q uàm costi folium, piper'ue crudum,

In quo nec cucumis iacere rectus,
Nec serpens habitare tota possit.
Erucam male pascit hortus unam.
Consumpto moritur culex salicto.
Et talpa est mihi fossor, atq; arator.
Non boletus hiare, non mariscæ
Ridere, aut uiolæ patere possunt.
Fines mus populatur, et colono
Tanquam sus Calydonius timetur,
Et sublata uolantis ungue Prognes
In nido seges est hirundinino,
Et cum stet sine falce, mentulaq́;,
Non est dimidio locus Priapo.
Vix implet cocleam peracta messis,
Et mustum nuce condimus picata.
Errasti Lupe littera sed una,
Nam quo tempore prædium dedisti,
Mallem tu mihi prandium dedisses.

In Gallam. 20

Quæris cur nolim te ducere Galla? diserta es,
Sæpe solœcisimum mentula nostra facit.

Ad Lectorem grauem. 21

Cæsaris Augusti lasciuos liuide uersus
Sex lege, qui tristis uerba latina legis.
Quod futuit Glaphyran Antonius, hanc mihi pœnā
Fuluia constituit, se quoque uti futuam.
Fuluiam ego ut futuam, quid si me Manius oret,
Pædicem? faciam? non puto si sapiam.
Aut futue, aut pugnemus ait, quid quod mihi uita
Carior est ipsa mentula? signa canant.

Absoluis lepidos nimirum Auguste libellos,
Qui scis romana simplicitate loqui.

In Lydiam. 22

Lydia tam laxa est, equitis quàm culus aheni,
Quàm celer arguto qui sonat ære trochus,
Quàm rota transmisso toties impacta petauro,
Quàm uetus à crassa calceus udus aqua,
Quàm quæ rara uagos expectant retia turdos,
Quàm pompeiano uela negata noto,
Quàm quæ delphitico lapsa est armilla cinædo,
Culcitra leuconico quàm uiduata suo,
Quàm ueteres braccæ Britonis pauperis, & quàm
Turpe rauennatis guttur Onocrotali.
Hanc in piscina dicor futuisse marina,
Nescio, piscinam me futuisse puto.

In Pædiconem masturbantem. 23

Mollia quod niuei duro teris ore Galesi
Basia, quod nudo cum Ganymede iaces,
Quis negat hoc nimium? sed sit satis, inguina saltem
Parce fututrici sollicitare manu.
Leuibus in pueris plus hæc, quàm mentula, peccat,
Et faciunt digiti, præcipitantq; uirum.
Inde tragus, celeresq; pili, mirandáq; matri
Barba, nec in clara balnea luce placent.
Diuisit natura mares pars una puellis,
Vna uiris genita est. utere parte tua.

In Syllam. 24

Nubere Sylla mihi nulla non lege parata est,
Sed Syllam nulla ducere lege uolo.
Cum tamen instaret, decies mihi dotis in auro

Sponsa dabis dixi, quid minus esse potest?
Nec futuam quamuis prima te nocte maritus,
Communis tecum nec mihi lectus erit.
Complectarq; meam, nec tu prohibebis, amicam,
Ancillam mittes, sed mihi iussa, tuam.
Te spectante dabit nobis lasciua minister
Basia, siue meus, siue erit ille tuus.
Ad cœnam uenies, sed sic diuisa recumbes,
Vt non tangantur pallia nostra tuis.
Oscula rara dabis nobis, & non dabis ultro,
Nec quasi nupta dabis, sed quasi mater anus.
Si potes ista pati, si nil perferre recusas,
Inuenies qui te ducere Sylla uelit.

Ad Labullum. 25

Dum te prosequor, & domum reduco,
Aurem dum tibi præsto garrienti,
Et quicquid loqueris, facisq; laudo,
Quot uersus poterant Labulle nasci?
Hoc damnum tibi non uidetur esse,
Si quod Roma legit, requirit hospes,
Non deridet eques, tenet senator,
Laudat causidicus, poëta carpit,
Propter te perit, hoc Labulle uerum est.
Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum
Sit maior numerus togatulorum,
Librorum mihi sit minor meorum?
Triginta prope iam diebus una est
Nobis pagina uix peracta, sic est
Cum cœnare domi poëta non uult.

In Linum. 26

Illa salax nimium, nec paucis nota puellis
Stare Lino desit mentula, lingua caue.

Ad Telesphorum. 27

O mihi grata quies, o' blanda Telesphore cura,
Qualis in amplexu non fuit ante meo,
Basia da nobis uetulo puer uda falerno,
Pocula da labris facta minora tuis.
Addideris super hæc Veneris si gaudia uera,
Esse negem melius cum Ganymede Ioui.

Ad Flaccum. 28

Ferreus es, si stare potest tibi mentula Flacce,
Cum te sex cyathos orat amica dare.
Vel duo frusta rogat Cybij, tenuem'ue lacertum,
Nec dignam toto se botryone putat,
Cui portat gaudens ancilla paropside rubra
Halecem, sed quam protinus illa uoret,
Aut cum perfricuit frontem, posuitq; pudorem,
Sucida palliolo uellera quinque petit.
At mea me libram foliati poscat amica,
Aut uirides gemmas sardonychas'ue pares,
Nec nisi prima uelit de thusco serica uico,
Aut centum aureolos, sic uelut æra roget.
Nunc tu uelle putas hæc me dare dona puellæ,
Nolo, sed his ut sit digna puella, uolo.

De Phrenetico medico. 29

Inuasit medicus sica phreneticus Eucli,
Et præcidit Hylan, hic puto sanus erat.

Ad Phyllidem. 30

Languida cum uetula tractare uirilia dextra

Cœpisti, iugulor pollice Phylli tuo.
Nam cum me uitam, cum me tua lumina dicis,
Horis me refici uix puto posse decem.
Blanditias nescis, dabo dic tibi millia centum,
Et dabo Setini iugera culta soli.
Accipe uina, domum, pueros, chrysendeta, mensas.
Nil opus est digitis, sic mihi Phylli frica.

In Zoilum. 31

Os male causidicis, & dicis olere poetis,
Sed fellatori Zoile peius olet.

In Cæcilium. 32

Atreus Cæcilius cucurbitarum
Sic illas quasi filios Thyestæ
In partes lacerat, secatq; mille.
Gustu protinus has edes in ipso,
Has prima feret, altera'ue cœna,
Has cœna tibi tertia reponet,
Hinc seras epidipnidas parabit,
Hinc pistor fatuas facit placentas,
Hinc et multiplices struit tabellas,
Et notas cariotidas theatris,
Hinc exit uarium coco minutal,
Vt lentem positam, fabamq; credas,
Boletos imitatur, & botellos,
Et caudam cybij, breuesq; mænas.
Hinc cellarius experitur artes,
Vt condat uario uafer sapore
In rutæ folium capelliana.
Sic implet gabatas, paropsidasq;,
Et leues scutulas cauasq; lances

Hoc lautum uocat, hoc putat uenustum,
Vnum ponere ferculis tot assem.

In Nestorem. 33

Nec toga, nec focus est, nec tritus amicæ lectus
Nec tibi de bibula sarta palude teges,
Nec puer, aut senior, nulla est ancilla, nec infans,
Nec sera, nec clauis, nec canis, atq; calix.
Tu tamen affectas Nestor dici, atq; uideri
Pauper, & in populo quæris habere locum.
Mentiris, uanoq; tibi blandiris honore,
Non est paupertas Nestor habere nihil.

De Prasino. 34

Sæpius ad palmam Prasinus post fata Neronis
Peruenit, & uictor præmia plura refert.
I nunc liuor edax, dic te cessisse Neroni,
Vicit nimirum, non Nero, sed Prasinus.

De Apro. 35

Aedes emit Aper, sed quas nec noctua uellet
Esse suas, adeo nigra, uetusq; casa est.
Vicinos illi nitidus Maro possidet hortos,
Cœnabit belle, non habitabit Aper.

Ad Fabullum. 36

Ignotos mihi cum uoces trecentos,
Quare non ueniam uocatus à te
Miraris, quererisq;, litigasq;,
Solus cœno Fabulle non libenter.

De Caio Proculo. 37

Caius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
Signat, iò uotis redditus ecce meis.
Desperasse iuuat, ueluti iam rupta sororum

Fila, minus gaudent, qui timuere nihil.
Hypne quid expectas piger? immortale falernum
Funde, senem poscunt talia uota cadum.
Quincunces & sex cyathos, bessemq; bibamus,
Caius ut fiat Iulius & Proculus.

In Zoilum. 38

Zoile quid tota gemmam præcingere libra
Te iuuat, & miserum perdere sardonyca,
Annulus iste tuis fuerat modo cruribus aptus,
Non eadem digitis pondera conueniunt.

De Mulione surdo. 39

Mulio uiginti uenit modo millibus Aule,
Miraris pretium tam graue, surdus erat.

In Charidemum. 40

Cunarum fureas motor Charideme mearum,
Et pueri custos, assiduusq; comes.
Iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba,
Et queritur labris puncta puella meis.
Sed tibi non creui. te noster uillicus horret,
Te dispensator, te domus ipsa pauet.
Ludere nec nobis, nec tu permittis amare.
Nil mihi uis, & uis cuncta licere tibi.
Corripis, obseruas, quereris, suspiria ducis,
Et uix à ferulis abstinet ira manum.
Si tyrios sumpsi cultus, unxi'ue capillos,
Exclamas, nunquam fecerat ista pater,
Et numeras nostros astricta fronte trientes,
Tanquam de cella sit cadus ille tua.
Desine, non possum libertum ferre Catonem.
Esse uirum iam me dicet amica tibi.

De Luperco. 41

Formosam Glyceren amat Lupercus,
Et solus tenet, imperatq́; solus,
Quam toto sibi mense non fututam
Cum tristis quereretur, & roganti
Causam reddere uellet Aeliano
Respodet Glycere dolere dentes.

De Amynta. 42

Indulget pecori nimium dum pastor Amyntas
Et gaudet fama, luxuriaq́; gregis,
Cedentes oneri ramos, syluamq́; fluentem,
Vicit concussas ipse secutus opes.
Triste nemus diræ uetuit superesse rapinæ,
Damnauitq́; rogis noxia ligna pater.
Pingues Lyde sues habeat uicinus Iolas,
Te satis est nobis annumerare pecus.

In Cæcilianum. 43

Viuida cum poscas epigrammata, mortua ponis
Lemmata, quid fieri Cæciliane potest?
Mella iubes hyblæa tibi, uel hymettia nasci,
Et thyma cecropiæ corsica ponis api.

In Vxorem. 44

Deprensum in puero tetricis me uocibus uxor
Corripis, & culum te quoq; habere refers.
Dixit idem quoties lasciuo Iuno tonanti?
Ille tamen gracili cum Ganymede iacet.
Incuruabat Hylam posito Tirynthius arcu,
Tu Megaram credis non habuisse nates?
Torquebat Phœbum Daphne fugitiua, sed illas
Oebalius flammas iussit abire puer.

B ryseis multum, quamuis auersa iaceret,
Aeacidæ propior leuis amicus erat.
P arce tuis igitur dare mascula nomina rebus,
Teq́; puta cunnos uxor habere duos.

Ad Senem orbum. 45

O rbus es, & locuples, & Bruto consule natus,
Esse tibi ueras credis amicitias?
S unt ueræ, sed quas iuuenis, quas pauper habebas,
Qui nouus est, mortem diligit ille tuam.

In Cantharum, 46

I ntrasti quoties inscriptæ limina cællæ,
Seu puer arrisit, siue puella tibi,
C ontentus non es foribus, ueloq́;, seraq;,
Secretumq́; iubes grandius esse tibi.
O blinitur minimæ siqua est suspicio rimæ,
Punctaq́; lasciua quæ terebantur acu.
N emo est tam teneri, tam sollicitiq́; pudoris,
Qui uel pædicat Canthare, uel futuit.

In Mæuium. 47

I am nisi per somnum non arrigis, & tibi Mæui
Incipit in medios meiere uerpa pedes.
T ruditur. & digitis pannucea mentula lassis,
Nec leuat extinctum sollicitata caput.
Quid miseros frustra cunnos, culosq́; lacessis?
Summa petas, illic mentula uiuit anus.

In Blataram. 48

O mnia fœmineis quare dilecta cateruis
Balnea deuitat Blatara? ne futuat.
C ur nec pompeia lentus spatiatur in umbra,
Nec petit Inachidos limina? ne futuat.

Cur lacedæmonio luteum ceromate corpus
Perfundit gelida uirgine? ne futuat.
Cum sic fœminei generis contagia uitet,
Cur lingit cunnum Blatara? ne futuat.

De Silio. 49

Silius hæc magni celebrat monimenta Maronis,
Iugera facundi qui Ciceronis habet.
Hæredem, dominumq; sui, tumuliq;, larisq;
Non alium mallet, nec Maro, nec Cicero.

In Phyllida. 50

Nulla est hora tibi, qua non me Phylli furentem
Despolies, tanta calliditate rapis.
Nunc plorat speculo fallax ancilla relicto,
Gemma uel à digito, uel cadit aure lapis.
Nunc furtiua lucri fieri bombycina possunt.
Profertur Cosmi nunc mihi siccus onyx.
Amphora nunc petitur nigri cariosa falerni,
Expiet ut somnos garrula saga tuos.
Nunc ut emam grandem'ue lupũ, mulum'ue bilibrẽ,
Indixit cœnam diues amica tibi.
Sit pudor, & tandem ueri respectus, & æqui.
Nil tibi Phylli nego, nil mihi Phylli nega.

De Silio.

Iam propè desertos cineres, & sancta Maronis
Nomina qui coleret pauper, & unus erat.
Silius arpino tandem succurrit agello,
Silius & uatem non minus ipse tulit.

De Tityo.

Tanta est quæ Tityo columna pendet,
Quantam lampasciæ colunt puellæ,

Hic nullo comitante nec molesto,
Thermis grandibus, & suis lauatur.
Anguste Tityus tamen lauatur.

Ad Iulium Cerealem.

Cœnabis belle Iuli Cerealis apud me,
Conditio melior si tibi nulla, ueni.
Octauam poteris seruare, lauabimur una',
Scis quàm sint Stephani balnea iuncta mihi.
Prima tibi dabitur uentri lactuca mouendo
Vtilis, & porris fila resecta suis.
Mox uetus, & tenui maior cordila lacerto,
Sed quam cum rutæ frondibus oua tegant.
Altera non deerunt tenui uersata fauilla,
Et uelabrensi massa recocta foco.
Et quæ picenum senserunt frigus oliuæ,
Hæc satis in gustu. cætera nosse cupis?
Mentiar ut uenias, pisces, conchylia, sumen,
Et cortis saturas, atq; paludis aues.
Quæ nec stella solet rara nisi ponere cœna,
Plus ego polliceor, nil recitabo tibi.
Ipse tuos nobis relegas licet usq; gigantas,
Rara uel æterno proxima Virgilio.

De Claudia Rufina.

Claudia cœruleis cum sit Rufina Britanis
Edita, cur latiæ pectora plebis habet?
Quale decus formæ, romanam credere matres
Italides possunt, atthides esse suam.
Dij bene quod sancto peperit fœcunda marito
Quot sperat generos, quot'q; puella nurus.
Sic placeat superis, ut coniuge gaudeat uno

Et semper natis gaudeat illa tribus.

In Zoilum.

V nguenta, et casias, & olentem funera myrrham,
Thuráq; de medio semicremata rogo.
E t quæ de stygio rapuisti annama lecto,
Improbe de turpi Zoile redde sinu.
A` pedibus didicere manus peccare proteruæ,
Non miror furem, qui fugitiuus erat.

Ad Vrbicum.

H ortatur fieri quod te Lupus Vrbice patrem,
Ne credas, nihil est, quod minus ille uelit.
A rs est captandi, quod nolis, uelle uideri.
Ne facias optat, quod rogat, ut facias.
D icat prægnantem tua se Cosconia tantum,
Pallidior fiet iam pariente Lupus.
A t tu consilio uidearis ut usus amici,
Sic morere, ut factum te putet esse patrem.

In Cheremontem.

Quod nimium laudas Cheremon stoice mortem,
Vis animum mirer, suspiciam'q; tuum.
H anc tibi uirtutem fracta facit urceus ansa,
Et tristis nullo qui tepet igne focus.
E t teges, atq; cimex, & nudi sponda grabati,
Et breuis, atque eadem nocte, dieq; toga.
O' quàm magnus homo es, qui fece rubentis aceti,
Et stipula, & nigro pane carere potes.
L euconicis agedum tumeat tibi culcitra lanis,
Constringat'q; tuos purpura texta toros,
D ormiat & tecum, qui cum modo cæcuba miscet,
Conuiuas roseo torserat ore puer.

O' quàm tu cupias ter uiuere Nestoris annos,
Et nihil ex ulla perdere luce uoles.
R ebus in angustis facile est contemnere uitam,
Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Ad Seuerum.

M iraris docto quod carmina mitto Seuero,
Ad cœnam quod te docte Seuere uocem.
I uppiter ambrosia satur est & nectare uiuit,
Nos tamen exta Ioui, thura, merumq; damus.
O mnia cum tibi sint dono concessa deorum,
Si quod habes non uis, ergo quid accipies?

In Thelesphorum.

C um me uelle uides, tensum Telesphore sentis,
Magna rogas, puto me uelle negare licet?
E t nisi iuratus dixi dabo, subtrahis illas,
Permittunt in me quæ tibi multa nates.
Quid si me tonsor, cum stricta nouacula supra est,
Tunc libertatem, diuitiasq; roget?
P romittam, nec enim rogat illo tempore tonsor,
Latro rogat. res est imperiosa timor.
S ed fuerit curua cum tecta nouacula theca,
Frangam tonsori crura, manusq; simul.
A t tibi nil faciam, sed lota mentula lana
λειχάζειν cupidæ dicet auaritiæ.

De Charino.

S enes Charinus omnibbus digitis gerit,
Nec nocte ponit annulos.
N ec cum lauatur, causa quæ sit, quæritis?
Dactylothecam non habet.

De Chione & Phlogide.

S it Phlogis an Chione ueneri magis apta requiris,
Pulchrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet.
V lcus habet Priami, quod tendere possit alutam,
Quodq; senem pylium non sinat esse senem.
V lcus habet, quod habere suam uult quisq; puellam,
Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.
A t Chione non sentit opus, nec uocibus ullis
Adiuuat, absentem, marmoreamq; putes.
E xorare dei si uos tam magna liceret,
Et bona uelletis tam pretiosa dare,
H oc, quod habet Chione corpus, faceretis haberet
Vt Phlogis, & Chione quod Phlogis ulcus habet.

De Maneio.

L ingua maritus, mœchus ore Maneius
S umenianis inquinatior buccis,
Q uem cum fenestra uidit à suburana
O bscœna nudum lena fornicem, clausit,
M ediumq; mauult basiare, quàm summum,
M odo qui per omnes uiscerum tubos ibat,
E t uoce certa, consciaq; dicebat
P uer, an puella matris esset in uentre.
G audete cunni, uestra nanq; res acta est,
A rrigere linguam non potest fututricem,
N am, dum tumenti mersus hæret in uulua,
E t uagientes intus audit infantes,
P artem gulosam soluit indecens morbus,
N ec purus esse nunc potest, nec impurus.

De Lesbia

L esbia se iurat gratis nunquam esse fututam,

Verum est, cum fit tui uult, numerare solet.

In Philomusum.

S pectas nos Philomuse, cum lauamur,
E t quare mihi tam mutoniati
S int leues pueri subinde quæris,
D icam simpliciter tibi roganti,
P ædicant Philomuse curiosos.

In Faustum.

N escio tam multis quid scribas Fauste puellis,
Hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

In Iustinum.

S excenti cœnant à te Iustine uocati
Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit,
I nter quos, memini, non ultimus esse solebam,
Nec locus hic nobis inuidiosus erat.
P ostera sed festæ reddis solennia mensæ,
Sexcentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram.

E t delator es, & calumniator,
E t fraudator es, & negotiator,
E t fellator es, & lanista, miror
Quare non habeas Vacerra nummos.

In Maronem.

N il mihi das uiuus, dicis post fata daturum,
Si non es stultus, scis Maro quid cupiam.

Ad Mathonem.

P arua rogas magnos, sed nō dant hæc quoq; magni,
Vt pudeat leuius te Matho, magna rogas.

Epi. Canis Lydiæ.

A mphitheatrales inter nutrita magistros

Venatrix, syluis aspera, blanda domi.
Lydia dicebar domino fidissima dextro,
Qui non Erigones mallet habere canem,
Nec qui dictæa Cephalum de gente secutus
Luciferæ pariter uenit ad astra deæ,
Non me longa dies, nec inutilis abstulit ætas,
Qualia dulichio fata fuere cani,
Fulmineo spumantis apri sum dente perempta,
Quantus erat Calydon, aut Erymanthe tuus.
Nec queror infernas, quãuis cito, rapta sub umbras,
Non potui fato nobiliore mori.

In Tuccam.

Vendere Tucca potes centenis millibus emptos?
Plorantes dominum uendere Tucca potes?
Nec te blanditiæ, nec uerba, rudesq; querelæ,
Nec te dente tuo saucia colla mouent?
Ah facinus tunica patet inguen utrinq; leuata,
Inspiciturq; tua mentula facta manu.
Si te delectat numerata pecunia, uende
Argentum, mensas, myrrhina, rura, domum.
Vende senes seruos, agros & uende paternos,
Ne pueros uendas, omnia uende miser.
Luxuria est emere hos, qs enim dubitat'ue, negat'ue?
Sed multo maior uendere luxuria est.

De Leda.

Hystericam uetulo se dixerat esse marito,
Et queritur futui Leda necesse sibi.
Sed flens, atq; gemens tanti negat esse salutem,
Seq; refert potius proposuisse mori.
Vir rogat ut uiuat, uirides nec deserat annos,

Et fieri quod iam non facit ipse, sinit.
P rotinus accedunt medica, medicæq; recedunt,
Tolluntur q; pedes, ó medicina grauis.
De Nata.
D rauci Nata sui uocat pipinnam,
C ollatus cui gallus est priapus.
In Lygdum.
V enturum iuras semper mihi Lygde roganti,
Constituis q; horam, constituis q; locum.
C um frustra iacui longa prurigine tentus,
Succurrit pro te sæpe sinistra mihi.
Quid precer ó fallax meritis, & moribus istis,
Vmbellam luscæ Lygde feras dominæ.
De Bacchara.
C urandum penem commisit Bacchara græcus
Riuali medico, Bacchara gallus erit.
In Cæliam.
T heca tectus aënea lauatur
T ecum Cælia seruus, ut quid oro,
N on sit cum citharœdus, aut Choraules,
N on uis, ut puto, mentulam uidere,
Quare cum populo lauaris ergo,
O mnes an tibi nos sumus spadones?
E rgo ne uidearis inuidere,
S eruo Cælia fibulam remitte.
Ad Pætum.
S oluere Pæte decem tibi me sestertia cogis,
Perdiderat quoniam Bucco ducenta tibi.
N e noceant oro mihi non mea crimina, tu qui
Bis centena potes perdere, perde decem.

In Vacerram.

I n omnibus Vacerra quod conclauibus
C onsumit horas, & die tota sedet,
C oenaturit Vacerra, non cacaturit.

Ad Victorem.

V tere foemineis complexibus, utere Victor,
Ignotumq; sibi mentula discat opus.
F lammea texuntur sponsae, iam uirgo parata est,
Tondebit pueros iam noua nupta tuos.
P aedicare semel cupido dabit illa marito,
Dum metuit teli uulnera prima noui.
S aepius hoc fieri nutrix, materq; uetabunt,
Et dicent uxor, non puer iste tibi est.
H eu quantos aestus, quantos patiere labores,
Si fuerit cunnus res peregrina tibi.
E rgo suburranae tironem trade magistrae,
Illa uirum faciet, non bene uirgo docet.

Ad Paetum.

A d primum decima lapidem quod uenimus hora,
Arguimur lentae crimine pigritiae,
N on est ista quidem, non est mea, sed tua culpa,
Misisti mulas quod mihi Paete tuas.

De Baijs.

L ittus beatae Veneris aureum Baias,
B aias superbae blanda dona naturae,
V t mille laudem Flacce uersibus, Baias
L audabo digne, non satis tamen, Baias,
S ed Martialem malo Flacce quàm Baias.
O ptare utrunq; pariter improbi uotum est.
Q uod si deorum munere hoc tibi detur.

Quid gaudiorum est Martialis & Baiæ.

De Spadone & Sene.

Cum sene communē uexat spado Dindymus Aeglen,
 Et iacet in medio sicca puella toro,
Viribus hic operi non est, hic utilis annis,
 Ergo sine effectu prurit uterq; labor.
Supplex illa rogat pro se, miserisq; duobus,
 Hunc iuuenem facias, hunc Cytherea uirum.

De Philostrato.

A' sinuesanis conuiua Philostratus undis
 Conductum repetens nocte iubente larem,
Pene' imitatus obit sæuis Elpenora fatis,
 Præceps per longos dum ruit usq; gradus.
Non esset Nymphe tam magna pericula passus,
 Si potius uestras ille bibisset aquas.

Ad Sosibianum.

Nemo habitat gratis, nisi diues & orbus apud te,
 Nemo domum pluris Sosibiane locat.

De Antiocho tonsore.

Qui nondum stygias descendere quærit ad undas,
 Tonsorem fugiat, si sapit, Antiochum.
Alba minus sæuis lacerantur brachia cultris,
 Cum furit ad Phrygios enthea turba modos.
Mitior implicitas Alcon secat enterocelas,
 Fractaq; fabrili dedolat ossa manu.
Tondeat hic inopes cynicos, & stoica menta,
 Collaq; pulueréa nudet equina iuba.
Hic miserum scythica sub rupe Promethea radat,
 Carnificem nudo pectore poscet auem.
Ad matrem fugiet Pentheus, ad Mænadas Orpheus,

Antiochi tantum barbara tela sonent.
Hæc, quæcunq; meo numerasti stigmata mento,
In ueteli picta qualia fronte sedent,
Non iracundis fecit grauis unguibus uxor,
Antiochi ferrum est, & scelerata manus.
Vnus de cunctis animalibus Hircus habet cor,
Barbatus uiuit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum.

Sydere percussa est subito tibi Zoile lingua,
Dum lingis cunnum, Zoile nunc futues.

In Parthenopæum.

Leniat ut fauces medicus, quas aspera uexat
Assidue tussis Parthenopæe tibi,
Mella dari, nucleosq; iubet, dulcesq; placentas,
Et quicquid pueros non sinit esse truces,
At tu non cessas totis tussire diebus,
Non est hæc tussis Parthenopæe, gula est.

Ad Caridemum.

Diues eras quondam, sed tunc pædico fuisti,
Et tibi nulla diu fœmina nota fuit,
Nunc sectaris anus. o quantum cogit egestas,
Illa fututorem te Carideme facit.

De Carisiano.

Multis iam Lupe posse se diebus
Pædicare negat Carisianus.
Causam cum modo quærerent sodales,
Ventrem dixit habere se solutum.

Ad Pollam.

Intactas quare mittis mihi Polla coronas?
A te uexatas malo tenere rosas.

In Creſtillum.

C armina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per ſalebras, altaq́; ſaxa cadunt.
E t tibi mæonio quod carmine maius habetur
Lucili Columella hic ſitus Metrophanes.
A ttonitusq́; legis terrai, frugiferai,
Accius & quicquid Pacuuiusq́; uomunt.
V is imiter ueteres Chreſtille, tuosq́; poëtas?
Diſpeream ni ſcis mentula quid ſapiat.

Epi. Canaces.

A eolidon Canace iacet hoc tumulata ſepulchro,
Vltima cui paruæ ſeptima uenit hyems.
A h ſcelus, ah facinus properas, quid flere uiator?
Non licet hic uitæ de breuitate queri,
T riſtius eſt leto leti genus, horrida uultus
Abſtulit, & tenero ſedit in ore lues.
I pſaq́; crudeles ederunt oſcula morbi,
Nec data ſunt nigris tota labella rogis.
S i tam præcipiti fuerant uentura uolatu,
Debuerant alia fata uenire uia.
S ed mors uocis iter properauit cludere blandæ,
Ne poſſet duras flectere lingua deas.

In Zoilum.

M entitur qui te uitioſum Zoile dicit.
Non uitioſus homo es Zoile, ſed uitium.

De Theodoro.

P ierios uatis Theodori flamma penates
Abſtulit, hoc muſis, hoc tibi Phœbe placet.
O' ſcelus, o' magnum facinus, crimenq́; deorum,
Non arſit pariter quod domus, & dominus.

In Verpum æmulum.

Quod nimium liues nostris, & ubiq; libellis
Detrahis, ignosco, Verpe poëta sapis.
Hoc quoq; non curo, quod tu mea carmina carpas,
Corripias, & sic Verpe poëta sapis.
Illud me cruciat, Solymus quod natus in ipsis,
Pædicas puerum Verpe poëta meum.
Ecce negas, iurasq; mihi per templa tonantis,
Non credo, iura Verpe per Anchialum.

Ad Flaccum.

Incideris quoties in basia fellatorum,
In solio puto te mergere Flacce caput.

In Germanum.

Martia non Rhenus salit hic Germane, quid obstas?
Et puerum prohibes diuitis imbre lacus?
Barbare non debet submoto caue ministro
Captiuam uictrix unda leuare sitim.

In Thelesinam.

Vna nocte quater possum, sed quattuor annis
Si possum peream te Thelesina semel.

Ad Bassum.

Effugere non est Basse basiatores.
Instant, morantur, persequuntur, occurrunt,
Et hinc, & illinc, usquequaq;, quacunq;.
Non ulcus acre, pustulæ'ue lucentes,
Nec triste mentum, sordidiq; lichenes,
Nec labra pingui delibuta cerato,
Nec congelati gutta proderit nasi,
Et æstuantem basiant, & algentem,
Et nuptiale basium reseruantem.

N on te cucullis asseret caput tectum
L ectica, nec te tuta pelle, uelo'q;,
N ec uendicabit sella sæpius clausa.
R imas per omneis basiator intrabit.
N on consulatus ipse, non tribunatus,
S æui'q; fasces, nec superba clamosi
L ictoris abiget uirga basiatorem.
S edeas in alto tu licet tribunali,
E t è curuli iura gentibus reddas,
A scendet illa basiator, atq; illa
F ebricitantem basiabit & flentem,
D abit oscitanti basium, natanti'q;,
D abit & cacanti. remedium mali solum est,
F acias amicum, basiare quem nolis..

In Lesbiam.

D e cathedra quoties surgis, iam sæpe notaui,
Pædicant miseram Lesbia te tunicæ.
Q uas cum conata es dextra, conata sinistra
Vellere, cum lachrymis eximis, & gemitu,
S i constringantur gemina symplegade culi,
Et Minyas intrant, cyaneas'q; nates.
E mendare cupis uitium deforme, docebo,
Lesbia nec surgas censeo, nec sedeas.

Ad Flaccum.

H abere amicam nolo Flacce subtilem,
C uius lacertos annuli mei cingant,
Q uæ clune nudo radat, & genu pungat.
C ui serra lumbis, cuspis eminet culo,
S ed idem amicam nolo mille librarum.
C arnarius sum, pinguiarius non sum.

Ad Flaccum.

Thaida tam tenuem potuisti Flacce uidere?
Tu puto, quod non est, Flacce uidere potes.

In Lydiam.

Non est mentitus, qui te mihi dixit habere
Formosam carnem Lydia, non faciem.
Est ita, si taceas, & si tam muta recumbas,
Quàm silet in cera uultus & in tabula.
Sed quoties loqueris, carnem quoq; Lydia perdis,
Et sua plus nulli, quàm tibi lingua nocet.
Audiat ædilis ne te, uideatq;, caueto,
Portentum est quoties cœpit imago loqui.

Ad Sophronium.

Tanta tibi est animi probitas, orisq; Sophroni,
Vt mirer fieri te potuisse patrem.

In Vxorem.

Vxor uade foras, aut moribus utere nostris,
Non sum ego nec Curius, nec Numa, nec Tatius.
Me iucunda iuuant tractæ per pocula noctes,
Tu properas pota surgere tristis aqua.
Tu tenebris gaudes, me ludere teste lucerna,
Et iuuat admissa rumpere luce latus.
Fascia te, tunicæq; tegunt, obscuraq; palla,
At mihi nuda satis nulla puella patet.
Basia me capiunt blandas imitata columbas,
Tu mihi das, auiæ qualia mane soles.
Nec motu dignaris opus, nec uoce iuuare,
Nec digitis, tanquam thura, merumq; pares.
Masturbabantur Phrygij post ostia serui,
Hectoreo quoties sederat uxor equo.

E t quamuis ithaco stertente pudica solebat
Illic Penolope semper habere manum.
P aedicare negas, dabat hoc Cornelia Graccho,
Iulia Pompeio, Portia Brute tibi.
D ulcia dardanio non dum miscente ministro
Pocula, Iuno fuit pro Ganymede Ioui.
S i te delectat grauitas, Lucretia toto
Sis licet usq; die, Thaida nocte uolo.

Ad Garricum.

M ittebas libram, quadrantem Garrice mittis,
Saltem semissem Garrice solue mihi.

Ad Albium Maximum.

A lbi Maxime, si uacabit hora,
H oc tantum lege. nanq; & occupatus,
E t non es nimium laboriosus.
T ransis hos quoq; quattuor, sapisti.

Ad Septitianum.

E xplicitum nobis usq; ad sua cornua librum,
Et quasi perfectum Septitiane refers.
O mnia legisti. credo, scio, gaudeo, uerum est,
Perlegi libros sic ego quinq; tuos.

Ad Lectorem.

Q uamuis tam longo possis satur esse libello
Lector, adhuc à me disticha pauca petis.
S ed Lupus usuram, puerìq; diaria poscunt,
Lector solue, taces, dissimulasq;, uale.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER DVODECIMVS.

S

CIO ME PATROCINIum debere contumacissimæ triennij desidiæ, quæ absoluenda non esset inter illas quoq; urbicas occupationes, quibus facilius consequimur, ut molesti potius, quàm officiosi esse uideamur, ne dum in hac prouinciali solitudine, ubi nisi etiam intemperanter studeamus, & sine solatio, & sine excusatione secessimus. Accipe ergo rationem, in qua hoc maximum, & primum est, quod ciuitatis aures, quibus assueueram, quæro, & uideor mihi in alieno foro litigare. Siquid est enim in libellis meis, quod placeat, dictauit auditor illam iudiciorum subtilitatem. Illud materiarum ingenium, bibliothecas, theatra, conuictus, in quibus studere se uoluptatibus non sentiunt. ad summam omnium, ea, quæ delicate reliquimus, desyderamus quasi destituti. Accedit his municipalium rubigo dentium, & iudicij loco liuor, & unus, aut alter mali, in pusillo loco multi. aduersus quos difficile est habere quotidie bonum stomachum. Ne mireris igitur abiecta ab indignante, quæ à gestiente fieri solebant. nequid tamen & aduenienti tibi ab urbe, & exigenti negarem, cui non refero gratiam, si tantum ea præsto, quæ possim, imperabo mihi, cui indulgere consueueram, & studui paucissimis diebus, ut familiarissimas mihi aures tuas exciperem aduentoria sua. Tu uelim ista, quæ tantum

apud te non periclitantur, diligenter æstimare, & excutere non graueris, et, quod tibi difficillimum est, de nugis nostris iudices nitore seposito, ne Romam, si ita decreueris, non hispaniensem librum mittamus, sed hispanum.

Ad Priscum.

R etia dum cessant, latratoresq; molossi,
Et non inuento sylua quiescit Apro,
O tia Prisce breui poteris donare libello,
Hora nec æstiua est, nec tibi tota perit.

Ad sua carmina.

Quæ modo littoreos ibatis carmina Pyrgos,
Ite sacra, iam non puluerulenta uia est.

Ad librum suum.

A d populos mitti qui nuper ab urbe solebas,
Ibis tu Romam nunc peregrine liber.
A uriferi de gente Tagi, tetricíq; Salonis
Dat patrios manes quæ mihi terra potens.
N on tamen hospes eris, nec iam potes aduena dici,
Cuius habet fratres tot domus alta Remi.
I ure tuo ueneranda noui pete limina templi,
Reddita pierio sunt ubi templa choro.
V el si malueris, prima gradiere suburra,
Atria sunt illic consulis alta mei.
L aurigeros habitat facundus Stella penates,
Clarus Hianteæ Stella sititor aquæ.
F ons ubi Castalius uitreo torrente superbit,
Vnde nouem dominas sæpe bibisse ferunt.
I lle dabit populo, patribusq;, equitiq;, legendum,
Nec nimium siccis perleget ipse genis.

Quid titulum poscis? uersus duo tres'ue legantur,
Clamabunt omnes te liber esse meum.

Ad Priscum.

Quod Flacco, Varioq; fuit, summoq; Maroni,
Mecœnas atauis regibus ortus eques.
Gentibus & populis hoc te mihi Priscæ Terenti
Fama fuisse loquax, chartaq; dicet anus.
Tu facis ingenium tu, siquid posse uidemur,
Tu das ingenuæ munera pigritiæ.

Ad Cæsarem.

Longior undecimi nobis, decimiq; libelli
Arctatus labor est, & breue uasit opus.
Plura legant uacui, quibus otia tuta dedisti,
Hæc lege tu Cæsar, forsan & illa leges.

In Commendationem Neruæ.

Contigit ausoniæ procerum mitissimus aulæ
Nerua, licet toto nunc Helicone frui.
Recta fides, hilaris clementia, cauta potestas
Iam redeunt, longi terga dedere metus.
Hoc populi, gentesq; tuæ pia Roma precantur,
Dux tibi sit semper talis, & iste diu.
Macte animi, quem rarus habet, morumq; tuorum,
Quos Numa, quos hilaris posset habere Cato.
Largiri, præstare, breues extendere census,
Et dare quæ faciles uix tribuere Dei.
Nunc licet, & fas est, sed tu sub principe duro,
Temporibusq; malis, ausus es esse bonus.

De Lygia.

Toto uertice quot gerit capillos,
Annos si tot habet Lygia, trima est.

In Commendationem Traiani,

T errarum dea, gentiumq; Roma,
C ui par est nihil, et nihil secundum,
T raiani modo læta cum futuros
T ot per sæcula computaret annos,
E t fortem, iuuenemq;, Martiumq;
I n tanto duce militem uideret,
D ixit præside gloriosa tali
P arthorum proceres, ducesq; Serum,
T hraces, Sauromatæ, Getæ, Britani,
P ossum ostendere Cæsarem, uenite.

Ad Cæsarem.

P alma regit nostros mitissime Cæsar Iberos,
Et placido fruitur pax peregrina iugo.
E rgo agimus læti tanto pro munere grates,
Misisti mores in loca nostra tuos.

De Africano.

H abet Africanus millia et tamen captat.
Fortuna multis dat nimis, satis nulli.

Mittit librum ad Parthenium.

P arthenio dic musa tuo, nostroq; salutem
Nam quis ab aonio largius amne bibit?
C uius pimpleo lyra clarior exit ab antro,
Quem plus pierio de grege Phœbus amat.
E t si forte, sed hoc uix est sperare, uacabit,
Tradat ut ipse duci carmina nostra, roga,
Quattuor & tantum, timidumq;, breuemq; libellum
Commendet uerbis, hunc tua Roma legit.

In Posthumum.

O mnia promittis cum tota nocte bibisti

Mane nihil præstas, Posthume mane bibe.

Ad Auctum.

Genus Aucte lucri diuites habent iram,
Odisse quàm donare uilius constat.

Ad Priscum.

Parcius utaris moneo rapiente Veredo
Prisce, nec in lepores tam uiolentus eas.
Sæpe satisfecit prædæ uenator, & acri
Decidit excussus, nec rediturus equo.
Insidias & campus habet, nec fossa, nec ager
Nec sint saxa licet, fallere plana solent
Non deerunt qui tanta tibi spectacula præstent,
Inuidia fati, sed leuiore cadunt.
Si te delectant animosa pericula, Thuscis
Tutior est uirtus, insidiemur apris.
Quid te frena iuuant temeraria? sæpius illis
Prisce datum est equitem rumpere, quàm leporem.

Adulatorium.

Quicquid parrhasia nitebat aula,
Donatum est oculis, deisq; nostris
Miratur scythicas uirentis auri
Flammas Iuppiter, & stupet superbas
Regis delitias, grauesq; lusus,
Hæc sunt pocula, quæ decent tonantem,
Hæc sunt, quæ phrygium decent ministrum.
Omnes cum Ioue nunc sumus beati,
At nuper pudet, at pudet fateri.
Omnes cum Ioue pauperes eramus,

In Labienum.

Addixti Labiene tres agellos,

Emisti

E misit Labiene treis cinædos,
P ædicats Labiene treis agellos.

In Lentinum

Quare tam multis à te Lentine diebus
Non abeat febris, quæris, & usque gemis,
G estatur tecum sella, pariterq; lauatur,
Cœnat boletos, ostrea, sumen, aprum.
E bria setino fit sæpe, & sæpe falerno,
Nec nisi post niueam cæcuba potat aquam.
C ircunfusa rosis, & nigra recumbit amomo,
Dormit & in pluma, purpureoq; toro.
C um sit tam pulchre, cum belle uiuat apud te,
Ad Damam potius uis tua febris eat.

Ad Iuuenalem.

D um tu forsitan inquietus erras
C lamosa Iuuenalis in Suburra,
A ut collem dominæ teris Dianæ
D um per limina te potentiorum
S udatrix toga uentilat, uagumq;
M aior Cœlius, et minor fatigant,
M e multos repetita post decembres
A ccepit mea, rusticumq; fecit
A uro Bilbilis, & superba ferro.
H ic pigri colimus labore dulci
B otrodum, Plateamq;, Celtiberis
H æc sunt nomina crassiora terris.
I ngenti fruor, improboq; somno,
Quem nec tertia sæpe rumpit hora,
E t totum mihi nunc repono, quicquid
T erdenos uigilaueram per annos,

I gnota est toga, sed datur petenti
R upta proxima uestis, è cathedra
S urgentem focus excipit superba
V icini strue cultus illiceti,
M ulta uillica quem coronat olla.
V enator sequitur, sed ille, quem tu
S ecreta cupias habere sylua,
D ispensat pueris, rogatq; longos
L euis ponere uillicus capillos.
S ic me uiuere, sic iuuat perire.

De Aemilio.

I n thermis sumit lactucas, oua, lacertum,
Et cœnare foris se negat Aemilius.

Ad Fabullum.

Q uare non habeat Fabulle quæris
V xorem Themison, habet sororem.

Ad Marcellam.

M unicipem rigidi quis te Marcella Salonis,
Et genitam nostris quis putet esse locis?
T am rarum, tam dulce sapis, palatia dicent.
Audierint si te uel semel, esse suam.
N ulla nec in media certabit nata Suburra,
Nec capitolini collis alumna tibi.
N ec cito ridebit peregrini gloria partus,
Romanam deceat quam magis esse nurum.
T u desyderium dominæ mihi mitius urbis
Esse iubes, Romam tu mihi sola facis.

De Philenide.

Q uàm sit lusca Philenis indecenter
V is dicam breuiter tibi Fabulle?

E ßet cæcâ decentior Philenis.

In Læliam.

D entibus, atq; comis, nec te pudet, uteris emptis.
  Quid facies oculo Lælia? non emitur.

Ad Iuuencum de couinno curru.

O iucunda Couinne solitudo,
C arruca magis essedo'q; gratum
F acundi mihi munus Heliani,
H ic mecum licet hic Iuuence, quicquid
I n buccam tibi uenerit, loquaris.
N on uector libyci niger caballi
S uccinctus, neq; cursor antecedit,
N usquam est mulio, mannuli tacebunt.
O' si conscius esset hic Auitus,
A urem non ego tertiam timerem,
T otus quàm bene sic dies abiret.

In Thelesinum.

C um rogo te nummos sine pignore, nô habeo inquis,
  Idem, si pro me spondet agellus, habes.
Quod mihi non credis ueteri Thelesine sodali
  Credis colliculis, arboribus'q; meis.
E cce reum Carus te detulit, adsit agellus,
  Exilij comitem quæris, agellus eat.

In Auarum amicum.

S exaginta teras cum limina mane senator,
  Esse tibi uideor desidiosus eques,
Quod non à prima discurram luce per urbem,
  Et referam lassus basia mille domum,
S ed tu purpureis ut des noua nomina fastis,
  Aut Numidum gentes, Cappadocum'ue petas,

At mihi, quem cogis medios abrumpere somnos
Et matutinum ferre, patiq; lutum,
Quid petitur? rupta cum pes uagus exit aluta,
Et subitus crassæ decidit imber aquæ,
Nec uenit ablatis clamator uerna lacernis,
Accedit gelidam seruus ad auriculam,
Et rogat, ut cœnes secum Lætorius inquit.
Viginti nummus non ego malo famem?
Quod sit cœna mihi, tibi sit prouincia merces,
Et faciamus idem, nec mereamur idem.

In Seniam.

A' latronibus esse te fututam
Dicis Senia, sed negant latrones.

In Cinnam.

Poto ego sextantes, tu potas Cinna deunces,
Et quereris quod non Cinna bibamus idem.

De Hermogene fure.

Hermogenes tantus mapparum Pontice fur est,
Quantus nummorum uix puto Massa fuit.
Tu licet obserues dextram, teneasq; sinistram,
Inueniet mappam qua ratione trahat.
Ceruinus gelidum sorbet sic halitus anguem,
Casuras alte sic rapit iris aquas.
Nuper cum Myrino peteretur missio læso,
Subduxit mappas quattuor Hermogenes.
Cretatam prætor cum uellet mittere mappam,
Prætori mappam surripit Hermogenes.
Attulerat mappam nemo, dum furta timentur,
Mantile è mensa surripit Hermogenes.
Hoc quoque si deerit, medios distringere lectos,

Mensarumq; pedes non timet Hermogenes.
Quamuis non modico caleant spectacula sole,
Vela reducuntur, cum uenit Hermogenes.
Festinant trepidi substringere carbasa nautae
Ad portum quoties paruit Hermogenes.
Linigeri fugiunt calui, sistrataq; turba,
Inter adorantes cum stetit Hermogenes.
Ad coenam Hermogenes mappam non attulit unquá,
À coena semper rettulit Hermogenes.

De Apro.

Sicus, sobrius est Aper, quid ad me?
Seruum sic ego laudo, non amicum.

De hortis Marcellae uxoris.

Hoc nemus, hi fontes, haec textilis umbra supini
Palmitis, hoc riguae ductile flumen aquae,
Prataq; nec bifero cessura rosaria Paesto,
Quodq; uiret Iani mense, nec alget olus,
Quaeq; natat clusis anguilla domestica lymphis,
Quaeq; gerit similes candida turris aues,
Munera sunt dominae, post septima lustra reuerso
Has Marcella domos, paruaq; regna dedit.
Si mihi Nausicaa patrios concederet hortos,
Alcinoo possem dicere, malo meos.

In Vacerram.

O iuliarum dedecus calendarum,
Vidi Vacerra sarcinas tuas, uidi,
Quas non retentas pensione pro bima
Portabat uxor rufa crinibus septem,
Et cum sorore cana mater ingenti.
Furias putaui nocte Ditis emersas.

H as tu priores frigore, & fame siccus,
E t non recenti pallidus magis buxo
I rus tuorum temporum sequebaris.
M igrare cliuum crederes aricinum.
I bat tripes grabatus, & bipes mensa,
E t cum lucerna, corneoq; cratere
M atella curto rupta latere meiebat.
F ocum ferentis suberat amphoræ ceruix.
F uisse gerres, aut inutiles mænas
O dor impudicus urcei fatebatur,
Q ualem marinæ uexit aura piscinæ,
N ec quadra deerat casei tolosatis.
Q uadrima nigri nec corona pulei,
C aluæq; restes allioq;, cepisq;,
N ec plena turpi matris olla resina,
S ummœnianæ qua pilantur uxores.
Q uid quæris ædes, uillicosq; derides?
H abitare gratis o Vacerra cum possis
H æc sarcinarum pompa conuenit ponti.

De Labieno.

V t pueros emeret Labienus, uendidit hortos,
Nil nisi ficetum nunc Labienus habet.

Ad Iulium

T riginta mihi, quattuorq; messes
T ecum, si memini, fuere Iuli,
Q uarum dulcia mista sunt amaris,
S ed iucunda tamen fuere plura.
E t si calculus omnis huc, & illuc
D iuersus, bicolorq; digeratur,
V incet candida turba nigriorem

S i uitare uelis acerba quædam,
E t tristes animi cauere morsus,
N ulli te facias nimis sodalem.
G audebis magis, & minus dolebis,

Ad Callistratum.

T anquam simpliciter mecum Callistrate uiuas,
Dicere præcisum te mihi sæpe soles
N on es tam simplex, quàm uis callistrate credi,
Nam quisquis narrat talia, plura tacet,

In Labullum.

L ibras quattuor, aut duas amico,
A lgentemq; togam, , breuemq; lænam,
I nterdum aureolos manu crepanteis,
P ossint ducere qui duas calendas,
Quod nemo, nisi tu Labulle donas,
N on es, crede mihi bonus, quid ego?
Vt uerum loquar, optimus malorum es,
P isones, Senecasq;, Memmiosq;,
E t crispos mihi redde, sed priores.
F ies protinus ultimus bonorum.
V is cursu, pedibusq; gloriari?
T igrim uince, leuemq; Passerinum.
N ulla est gloria præterire asellos.

In Nasutum,

Nasutus nimium cupis uideri.
N asutum uolo, nolo polyposum.

Ad Candidum.

H unc qui fœmineis, noctesq;, diesq; cathedris
Incedit tota notus in urbe nimis,
C rine nitens, niger unguento, perlucidus ostro

Ore tener, latus pectore, crure glaber.
V xori qui sæpe tuæ comes improbus hæret,
Non est quod timeas Candide, non futuit.

In Sabellum.

O di te, quia bellus es Sabelle,
R es est putida bellus, & Sabellus,
B ellum denique malo, quàm Sabellum.
T abescas utinam Sabelle belle.

In Pontilianum.

M entiris, credo. recitas mala carmina, laudo,
Cantas, canto. bibis Pontiliane, bibo.
P edis, dissimulo. gemma uis ludere, uincor,
Res una est sine me, quam facis, et taceo.
N il tamen omnino præstas mihi, mortuus inquis,
Accipiam bene te, nil uolo, sed morere.

In Tuccam.

N on est Tucca satis, quod es gulosus,
E t dici cupis, & cupis uideri.

De Callistrato et Aphro.

B arbatus rigido nupsit Callistratus Aphro
Hac, qua lege uiro nubere uirgo solet.
P ræluxere faces, uelarunt flammea uultus,
Nec tua defuerunt uerba Talasse tibi.
D os etiam dicta est, non dum tibi Roma uidetur
Hoc satis? expectas nunquid & ut pariat?

In Sabellum.

F acundos mihi de libidinosis
L egisti nimium Sabelle uersus,
Q uales nec Didymi sciunt puellæ,
N ec molles elephantidos libelli.

Sunt illic ueneris nouem figuræ,
Quales perditus audeat fututor.
Præstent & taceant quid exoleti,
Quo symplegmate quinque copulentur,
Qua plures teneantur à cathena,
Extinctam liceat quid ad lucernam.
Tanti non erat esse te disertum.

Ad. M. Atticum.

Attice cognato iunctum mihi sanguine nomen,
Qui'q; geris studijs corda propinqua meis,
Carmina cum facias soli cedentia fratri,
Pectore non minor es, sed pietate prior.
Lesbia cum tenero te posset amare Catullo,
Te post Nasonem blanda Corynna sequi,
Nec deerant Zephyri, si te dare uela iuuaret,
Sed tu littus amas, hoc quoque fratris habes.

Ad Phœbum.

Hœdina tibi pelle contegenti
Nudæ tempora, uerticem'q; caluæ,
Festiue tibi Phœbe dixit ille,
Qui dixit caput esse calciatum.

Ad Classicum.

Vendunt carmina Gallus & Lupercus,
Sanos Classice nunc nega poëtas.

In habentem uarios mores.

Difficilis, facilis, iucundus, acerbus es idem,
Nec tecum possum uiuere, nec sine te.

In Lautum inuitatorem.

Boletos & aprum si tanquam uilia ponis,
Et non esse putas hæc mea uota, uolo

S i fortunatum fieri me credis, & hæres,
Vis scribi propter quinque lucrina, uale,
L auta tamen cœna est, fateor lautissima, sed cras,
Nil erit, immo hodie, protinus immo nihil,
Quod sciat infelix damnatæ spongia uirgæ,
Vel quicunq; canis, iunctaq; testa uiæ.
M ulorum, Leporumq;, & suminis exitus hic est,
Sulfureusq; color, carnificesq; pedes.
N on albana mihi sit comessatio tanti,
Nec capitolinæ, pontificumq; dapes.
I mputet ipse Deus nectar mihi fiet acetum,
Et uaticani perfida uappa cadi.
C onuiuas alios cœnarum quære magister,
Quos capiant mensæ regna superba tuæ,
M e meus ad subitas inuitet amicus ofellas,
Hæc mihi, quam possum reddere, cœna placet.

Ad Pædagogum.

C rinitæ Line Pædagoge turbæ,
R erum quem dominum uocas suarum,
E t credit cui Posthumilla diues
G emmas aurea, uina, concubinas,
S ic te perpetua fide probatum
N ulli non tua. præferat patrona,
S uccurras misero precor furori,
E t serues aliquando negligenter
I llos, qui male cor meum perurunt,
Quos & noctibus, & diebus opto
I n nostro cupidus sinu uidere.
F ormosos, niueos, pares gemellos,
G randes non pueros, sed uniones.

In habentem amœnas ædes

D apnonas et platanos, ac aërias cyparissos,
Et non unius balnea solus habes,
E t tua centenis stat porticus alta columnis,
Calcatusq; tuo sub pede lucet onyx.
P ulvereumq; fugax hippodromon ungula plaudit,
Et pereuntis aquæ fluctus ubiq; sonat.
A tria longa patent, sed nec cœnantibus usquam,
Nec somno locus est, quàm bene non habitas.

De Fabullo.

T am sæpe nostrum decipi Fabullum, quid
M iraris Aule? semper bonus homo tiro est.

Ad Semproniam.

T empora pieria solitus redimire corona,
Nec minus attonitis uox celebrata reis,
H ic situs est hic ille tuus Sempronia Rufus,
Cuius & ipse tui flagrat amore cinis.
D ulcis in elysio narraris fabula campo,
Et stupet ad raptus Tyndaris ipsa tuos.
T u melior, quæ deserto raptore redisti,
Noluit illa uirum, nec repetita sequi.
R idet, & illiacos audit Menelaus amores.
A bsoluit phrygium uestra rapina Parin.
A ccipient olim cum te loca læta piorum,
Non erit in stygia notior umbra domo.
N on aliena uidet, sed amat Proserpina raptas,
Iste tibi dominam conciliauit amor.

In Paternum.

N ummi cum tibi sint, opesq; tantæ,
Q uantas ciuis habet Paterne rarus,

L argyris nihil, incubasq; gazæ
V t magnus draco, quem canunt poëtæ
C ustodem scythici fuisse luci.
S ed causa ut memoras, & ipse iactas,
D iræ filius est rapacitatis.
E cquid tu fatuos, rudes'ue quæris
I lludas quibus, auferasq; mentem?
H uic semper uitio pater fuisti.

In Zoilum.

C rine ruber, niger ore, breuis pede, lumine læsus,
Rem magnam præstas Zoile, si bonus es.

Ad Puellas.

G ratis qui dare uos iubet puellæ,
I nsulsissimus, improbissimus'q; est.
G ratis ne date, basiate gratis.
H oc Aegle negat, hoc auara uendit,
S ed uendat bene basiare quantum est,
H oc uendit quoq; nec leui rapina,
A ut libram petit illa Cosmani,
A ut binos quater à noua moneta,
N e sint basia muta, nec maligna,
N ec clusis aditum neget labellis,
H umane facit hoc tamen, sed unum est
G ratis quæ dare basium recusat,
G ratis lingere non recusat Aegle.

In Polycarmum.

A egrotas uno decies, aut sæpius anno,
Nec tibi, sed nobis hoc Polycarme nocet.
N am quoties surgis, soteria poscis amicos.

S it pudor, ægrota iam Polycarme semel.

Ad Sparsum.

C ur sæpe sicci parua rura Nomenti,
L aremq; uillæ sordidum petam quæris.
N ec cogitandi spatia, nec quiescendi
I n urbe locus est pauperi, negant uitam
L udi magistri mane, nocte pistores,
A erariorum marculi die toto.
H inc otiosus sordidam quatit mensam
N eroniana nummularius massa,
I llinc paludis malleator Hispanæ
T ritum nitenti fuste uerberat saxum.
N ec turba cessat entheata Bellonæ,
N ec fasciato naufragus loquax trunco,
A matre doctus nec rogare iudæus,
N ec sulfuratæ lippus institor mercis.
N umerare pigri damna qui potest somni,
D icet quot æra uerberent manus urbis,
C um secta colcho luna uapulat rhombo.
T u Sparse nescis ista, nec potes scire,
P etilianis delicatus in regnis,
C ui plana summos despicit domus montes,
E t rus in urbe est, uinitorq; romanus.
N ec in falerno colle maior autumnus,
I ntraq; limen lautus essedo cursus,
E t in profundo somnus, & quies nullis
O ffensa linguis nec dies nisi admissus.
N os transeuntis risus excitat turbæ,
E t ad cubile est Roma, tædio fessis
D ormire quoties libuit, imus ad uillam.

Ad Alaudam.

Anallariolum tua te uocat uxor, & ipsa
Lecticariola est, estis Alauda pares.

De Importunis basiatoribus

Tantum dat tibi Roma basiorum
Post annos modo quindecim reuerso,
Quantum Lesbia non dedit Catullo.
Te uicania tota, te pilosus
Hircoso premit osculo colonus.
Hinc instat tibi textor, inde fullo,
Hinc sutor modo pelle basiata,
Hinc menti dominus periculosi,
Hinc dexiocullus, & inde lippus,
Fellatorq;, recensq; cunnilingus.
Iam tanti tibi non fuit redire.

Ad Suum natalem.

Martis alumne dies, roseam quo lampada primum,
Magnaq; syderei uidimus ora dei,
Si te rure coli, uiridesq; pigebit ad aras,
Qui fueras latia cultus in urbe mihi,
Da ueniam, seruire tuis quod nolo calendis,
Et qua sum genitus, uiuere luce uolo.

De Sabello.

Natali pallere suo ne calda Sabello
Desit, & ut liquidum potet Alauda merum,
Turbida sollicito transmittere cæcuba sacco,
Atq; inter mensas ire, redire suas.
Excipere hos illos, & tota surgere cœna
Marmora calcantem frigidiora gelu.
Quæ ratio est, hæc sponte tua perferre, patiq;

Quæ te si iubeat rex, dominus'q; neges.

De Ligurra.

V ersus, & breue, uiuidum'q; carmen
I n te ne faciam times Ligurra,
E t dignus cupis hoc metu uideri,
S ed frustra metuis, cupisq; frustra.
I n tauros lybici ruunt leones,
N on sunt Papilionibus molesti.
Q uæras censeo, si legi laboras,
N igri fornicis ebrium poëtam,
Q ui carbone rudi, putriq; creta
S cribit carmina, quæ legunt cacantes.
F rons hæc stigmate non meo notanda est.

Ad Saturnum.

A ntiqui rex magne poli, mundi'q; prioris,
Sub quo pigra quies, nec labor ullus erat,
N ec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,
Saxa nec ad manes, sed sita diues humus,
L ætus ad hæc, facilis'q; ueni, solennia Prisci
Gaudia, cum sacris te decet esse tuis.
T u reducem patriæ sexta pater optime bruma
Pacifici latia redis ab urbe Numæ.
C ernis ut ausonio similis tibi pompa macello
Pendeat, & quantus luxurietur honos?
Quàm non parca manus, largæ'q; numismata mēsæ,
Quæ Saturne tibi pernumerentur opes?
V t sit bis pretium meritis, & gratia maior
Et pater, & frugi sic tua sacra colit.
A t tu sancte tuo sic semper amere decembri
Hos illi iubeas sæpe redire dies.

Ad Cordubam.

V ncto Corduba lætior Venafro,
H istra nec minus absoluta testa,
A lbi quæ superas oues Galesi,
N ullo murice, nec cruore mendax,
S ed tinctis gregibus colore uiuo,
D ic uestro rogo sit pudor poëtæ,
N e gratis recitet meos libellos,
F errem, si faceret bonus poëta,
C ui possem dare mutuos dolores,
C orrumpit sine talione cœlebs.
C æcus perdere non potest, quod aufert.
N il est deterius latrone nudo,
N il securius est malo poëta.

De Cinna.

V incentem roseos, facieq;, comaq; ministros
Cinna, cocum fecit. Cinna gulosus homo est.

De Phyllide.

F ormosa Phyllis nocte cum mihi tota
S e præstitisset omnibus modis largam,
E t cogitarem mane quod darem munus,
V trum'ne Cosmi, Nicerotis an libram,
A n beticarum pondus acre lanarum,
A n de moneta Cæsaris decem flauos,
A mplexa collum, basioq; tam longo
B landita, quàm sunt nuptiæ Columbarum,
R ogare cœpit Phyllis amphoram uini.

Ad Amœnum.

B is quinquagenis domus est tibi millibus empta,
Vendere quam summa uel breuiore cupis.

Arte sed emptorem uafra corrumpis Amoene,
Et casa delitijs ambitiosa latet.
Gemmantes prima fulgent testudine lecti,
Et maurusiaci pondera rara citri.
Argentum, atq; aurum non simplex delphica portat,
Stant pueri, dominos quos precer esse meos.
Deinde ducenta sonas, & ais non esse minoris.
Instructam uili uendis Amoene domum.

De Idibus Maronis.

Maiae Mercurium creastis idus.
Augustis redit idibus Diana.
Octobres Maro consecrauit idus.
Idus saepe colas & has, & illas,
Qui magni celebras Maronis idus.

Ad Clientes.

Matutine Cliens urbis mihi causa relictae,
Atria, si sapias, ambitiosa colas.
Non sum ego causidicus, nec amaris litibus aptus,
Sed piger, & senior, pieridumq; comes.
Otia me, somnusq; iuuant, quae magna negauit
Roma mihi, redeo si uigilatur & hic.

Ad Paulum.

Sic tanquam tabulas, scyphosq; Paule
Omneis archetypos habes amicos.

De Apro.

Lintea ferret Apro uacuus cum uernula nuper,
Et supra togulam lusca sederet anus,
Atque olei stillam donaret Opelius unctor,
Nudorum tetricus censor, & asper erat.
Frangendos calices, effundendumq; falernum

Clamabat biberet, qui modo lotus eques.
A' sene sed postquam nummi uenere trecenti,
Sobrius à thermis nescit abire domum.
O' quantum diathecæ ualent & quinq; comati,
Tunc, cum pauper erat, non sitiebat Aper.

Ad Lygdum.

N il non Lygde mihi negas roganti,
A t quondam mihi Lygde nil negabas.

Ad Pannicum.

I ugera mercatus propè busta latentis agelli,
Et male compactæ culmina fulta casæ,
D eseris urbanas, tua prædia, Pannice lites,
Paruáq;, sed tritæ præmia certa togæ,
F rumentum, milium, ptisanamq;, fabamq; solebas
Vendere pragmaticus, nunc emis agricola.

Ad Catullum.

H æredem tibi me Catulle dicis,
N on credam, nisi legero Catulle.

Ad Flaccum.

C um tibi niliacus portet crystalla Catastus,
Accipe de circo pocula flaminio.
H i magis audaces, an sunt qui talia mittunt
M unera? sed gemmis uilibus usus inest.
N ullum sollicitant hæc Flacce toreumata furem,
Et nimium calidis non uitiantur aquis.
Q uid, quod securo potat conuiua ministro,
Et casum tremulæ non timuere manus?
H oc quoq; non nihil est, quod propinabis in istis,
Frangendus fuerit si tibi Flacce calix.

De Pueris.

F estinat Polytimus ad puellas.
I nuitus puerum fatetur Hymnus.
P astas glande nates habet Secundus.
M ollis Dindymus est, sed esse non uult.
A mphion potuit puella nasci.
H orum delitias, superbiasq;,
E t fastus querulos amicæ malo,
Quàm dotis mihi quinquies ducenta.

De caritate uini.

A mphora uicenis, modius datur ære quaterno,
Ebrius, & crudus nil habet agricola.

De Aethonte.

M ultis dum precibus Iouem salutat
S tans summos resupinus usq; in ungues
A ethon in capitolio pepedit.
R iserunt comites, sed ipse diuûm
O ffensus genitor, trinoctiali
A ffecit domicœnio clientem.
P ost hoc flagitium misellus Aethon,
C um uult in capitolium uenire,
S ellas ante petit patroclianas,
E t pedit deciesq;, uiciesq;,
S ed quamuis sibi cauerit crepando,
C ompressis natibus Iouem salutat.

Ad Bithynicum.

N il in te scripsi Bithynice, credere non uis,
Et iurare iubes, malo satisfacere.

Ad Attiallam.

D onaui tibi multa, quæ rogasti,

D onaui tibi plura, quàm rogasti,
N on cessas tamen usq; me rogare
Quisquis nil negat Atticilla fellat.

De Callistrato.

N e laudet dignos, laudat Callistratus omnes,
Cui malus est nemo, quis bonus esse potest?

De Vmbro.

B rumæ diebus, ferijsq; Saturni
M ittebat Vmber aliculam mihi pauper,
N unc mittit alicam, factus est enim diues.

De Menogene.

E ffugere è thermis, & circa balnea non est
Menogenen, omni tu licet arte uelis.
C aptabit trepidum dextra, læuáq; trigonem,
Imputet exceptas ut tibi sæpe pilas.
C olliget, & referet lapsum de puluere follem,
Et si iam lotus, iam soleatus erit.
L intea si sumas, niue candidiora loquetur,
Sint licet infantis sordidiora sinu.
E xiguos secto comentem dente capillos,
Dicet achilleas disposuisse comas.
F umosæ feret ipse tropin de fece lagœnæ,
Frontis & humorem colliget usq; tuæ.
O mnia laudabit, mirabitur omnia, donec
Perpessus dicas tædia mille, ueni.

De Fabiano.

D erisor Fabianus herniarum,
O mnes quem modo colei timebant
D icentem tumidas in hydrocelas,
Q uantum nec duo dicerent Catulli.

I n thermis subito neronianis
V idit se miser, & tacere cœpit.

Ad Polytimum.

N olueram Polytime tuos uiolare capillos,
Sed iuuat hoc precibus me tribuisse tuis.
T alis eras modo tonse Pelops, positisq; nitebas
Crinibus, ut totum sponsa uideret ebur.

In Fabullum.

P ædiconibus os olere dicis,
H oc si sic, ut ais, Fabulle uerum est,
Quid tu credis olere cunnilingis?

In non Arrigentem.

T riginta tibi sunt pueri, totidemq; puellæ,
Vna est, nec surgit mentula, quid facies?

De Cotta.

B is Cotta soleas perdidisse se questus.
D um negligentem ducit ad pedes uernam,
Qui solus inopi præstat, & facit turbam,
E xcogitauit homo sagax, & astutus,
N e facere posset tale sæpius damnum,
E xcalceatus ire cœpit ad cœnam.

De Tongiliano.

T ongilianus habet nasum, scio, non nego, sed iam
Nil præter nasum Tongilianus habet.

Ad Charinum.

Quod lana caput alligas Charine,
N on aures tibi, sed dolent capilli.

De Marone.

P ro sene sed caro uotum Maro fecit amico,
Cui grauis, & feruens hemitritæos erat.

Si stygias æger non esset missus ad undas,
Vt caderet magno uictima grata Ioui.
Cœperunt certam medici spondere salutem,
Ne uotum soluat, nunc Maro uota facit.

In Magullam.

Communis tibi cum uiro Magulla
Cum sit lectulus, & sit exoletus,
Qua re dic mihi non sit & minister?
Suspiras, ratio est, times lagœnam.

Ad Priscum.

Sæpe rogare soles qualis sim Prisce futurus,
Si fiam locuples, simq; repente potens,
Quenquam posse putas mores narrare futuros?
Dic mihi, si fias tu leo, qualis eris?

De Fabulla.

Qua mœchum ratione basiaret
Coràm coniuge repperit Fabulla,
Paruum basiat usq; morionem.
Hunc multis rapit osculis madentem
Mœchus protinus & suis repletum
Ridenti dominæ statim remittit.
Quanto morio maior est maritus.

In Tuccam.

Scribebamus epos, cœpisti scribere, cessi,
Aemula ne starent carmina nostra tuis.
Transtulit ad tragicos se nostra Thalia cothurnos,
Aptasti longum tu quoq; syrma tibi.
Fila lyræ moui doctis exculta camœnis,
Plectra rapis nobis ambitione noua.
Audemus satyras, Lucilius esse laboras.

Ludo leues elegos, tu quoq; ludis idem.
Quid minus esse potest? epigrammata scribere cœpi,
Hinc etiam petitur iam mea fama tibi.
E lige quid nolis. quis enim pudor omnia uelle?
Et siquid non uis, Tucca relinque mihi.

Ad Rufum.

M usæi patiassimos libellos,
Qui certant sybariticis libellis,
E t tinctas sale pruriente chartas
I nstanti lege Rufe, sed puella
S it tecum tua, ne Talassionem
I ndicas manibus libidinosis,
E t fias sine fœmina maritus.

In Zelotypam.

C um tibi nota tui sit uita, fidesq; mariti,
Nec premat ulla tuos, sollicitet'ue toros,
Quid quasi pellicibus torqueris inepta ministris,
In quibus & breuis est, & fugitiua uenus?
P lus tibi quàm domino pueros præstare probabo.
Hi faciunt, ut sis fœmina sola uiro.
H i dant, quod non uis uxor dare. do tamen inquis,
Ne uagus à thalamis coniugis erret amor.
N on eadem res est. chiam uolo, nolo mariscam.
Ne dubites quæ sit chia, marisca tua est.
S cire suos fines matrona, & fœmina debet.
Cede sua pueris, utere parte tua.

In Bassum.

V xor cum tibi sit puella, qualem
V otis uix petat improbus maritus,
D iues, nobilis, erudita, casta.

Rumpis Basse latus, sed incomatis,
Vxoris tibi dote quos parasti,
Et sic ad domnam reuersa languet
Multis mentula millibus redempta.
Sed nec uocibus excitata blandis,
Molli pollice nec rogata surgit.
Sit tandem pudor, aut eamus in ius.
Non est hæc tua Basse, uendidisti.

Ad Bœtim.

Bœtis oliuifera crinem redimite corona,
Aurea qui nitidis uellera tingis aquis,
Quem Bromus, quem Pallas amat, cui rector aquarũ
Albula nauigerum per freta pandit iter,
Ominibus lætis nostras Instantius oras
Intret, & hic populis, ut prior annus, eat.
Non ignorat, onus quod sit succedere Macro.
Qui sua metitur pondera, ferre potest.

M.V.MARTIALIS EPIG. LIB.XIII. CVI XENIA INDITVM NOMEN.

Ne toga cordilis,
& penula desit oliuis,
Aut inopem metuat sordida blat
ta famem,
Perdite niliacas musæ mea da-
mna papyros,
Postulat ecce nouos ebria bruma sales.
Non mea magnanimo depugnat tessera talo,
Senio nec nostrum cum cane quassat ebur.

Hæc mihi charta nuces, hæc est mihi charta fritillus.
Alea nec damnum, nec facit ista lucrum.

In Detractorem.

Nasutus sis usque licet, sis deniq; nasus,
Quantum noluerit ferre rogatus Atlas,
Et possis ipsum tu deridere Latinum,
Non potes in nugas dicere plura meas,
Ipse ego quàm dixi. quid dentem dente iuuabit
Rodere? carne opus est, si satur esse uelis.
Ne perdas operam, qui se mirantur, in illos
Virus habe, nos hæc nouimus esse nihil.
Non tamen hoc nimium nihil est, si candidus aure,
Nec matutina si mihi fronte uenis.

Ad Lectorem.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Constabit nummis quattuor empta tibi.
Quattuor est nimium, poterit constare duobus,
Et faciet lucrum bibliopola Tryphon.
Hæc licet hospitibus pro munere disticha mittas,
Si tibi tam rarus, quàm mihi nummus erit.
Addita per titulos sua nomina rebus habebis,
Prætereas, siquid non facit ad stomachum.

Thus.

Serus ut ætheria Germanicus imperet aula,
Vtq; diu terris, da pia thura Ioui.

Piper.

Cerea quæ patulo lucet ficedula lumbo,
Cum tibi forte datur, si sapis, adde piper.

Alica.

Nos Alicam, mulsum poterit tibi mittere diues,

Si tibi noluerit mittere diues, eme.

Conchis faba.

S i spumet rubra conchis tibi pallida testa,
Lautorum cœnis sæpe negare potes.

Far.

I mbue plebeias clusinis pultibus ollas.
Vt satur in uacuis dulcia musta bibas.

Lens.

A ccipe niliacam pelusia munera lentem,
Vilior est alica, carior illa faba.

Simila ex tritico.

N ec poteris Similæ dotes numerare, nec usus,
Pistori toties cum sit, & apta coco.

Ordeum.

M ulio quod non det tacituris accipe mulis,
Hæc ego coponi, non tibi dona dedi.

Frumentum triticeum.

T ercentum libyci modios de messe coloni
Sume, suburbanus ne moriatur ager.

Betæ.

V t sapiant fatuæ fabrorum prandia Betæ,
O' quàm sæpe petet uina, piperq; cocus.

Lactuca.

C laudere quæ cœnas Lactuca solebat auorum,
Dic mihi, cur nostras inchoat illa dapes?

Ligna Acapna.

S i uicina tibi nomento rura coluntur,
Ad uillam moneo rusticæ Ligna feras.

Rapa.

H æc tibi brumali gaudentia frigore rapa

Quæ damus, in cœlo Romulus esse solet.

Coliculi.

Ne tibi pallentes moueant fastidia caules,
Nitrata uiridis brassica fiat aqua.

Porri sectiui.

Fila tarentini grauiter redolentia porri
Edisti quoties, oscula clausa dato.

Porri capitati.

Mittit præcipuos nemoralis Aritia porros,
In niueo uirides stipite cerne comas.

Napi.

Hos amiternus ager felicibus educat hortis,
Nursinas poteris parcius esse pilas.

Asparagi.

Mollis in æquorea quæ creuit spina Rauenna,
Non erit incultis gratior asparagis.

Vua duracina.

Non habilis cyathis, & inutilis uua lyæo,
Sed non potanti me, tibi nectar ero.

Chia ficus.

Chia seni similis baccho, quam Setia misit,
Ipsa merum secum portat, & ipsa salem.

Cydonia.

Si tibi cecropio saturata Cydonia melle
Ponentur, dicas hæc melimela licet.

Nuces pineæ.

Poma sumus Cybeles, procul hinc discede uiator,
Ne cadat in miserum nostra ruina caput.

Sorba.

Sorba sumus molles nimium durantia uentres,

Aptius hæc puero, quàm tibi poma dabis.

Spathalion cariotarum.

Aurea porrigitur Iani cariota calendis,
Sed tamen hoc munus pauperis esse solet.

Coctana.

Hæc tibi quæ torta uenerunt condita menta,
Si maiora forent Coctana, ficus erat.

Pruna Damascena.

Pruna peregrinæ carie rugosa senectæ
Sume, solent duri soluere uentris onus.

Caseus Lunensis.

Caseus hetruscæ signatus imagine lunæ
Præstabit pueris prandia mille tuis.

Caseus Vestinus.

Si sine carne uoles ientacula sumere frugi,
Hæc, tibi uestino de grege massa uenit.

Caseus Velabrensis.

Non quemcunq; focum, nec fumum caseus omnem,
Sed uelabrensem qui bibit, ipse sapit.

Casei Trebulani.

Trebula nos genuit, commendat gratia duplex,
Siue leui flamma, siue domamur aqua.

Bulbi.

Cum sis anus coniux, & sint tibi mortua membra,
Nil aliud bulbis quàm satur esse potes.

Lucanicæ.

Filia picenæ uenio Lucanica porcæ,
Pultibus hinc niueis grata corona datur.

Oliuæ.

Hæc, quæ picenis uenit subducta trapetis,

Inchoat, atq; eadem finit oliua dapes.

Mala Citrea.

A ut corcyræi sunt hæc de frondibus horti,
Aut hæc massili poma draconis erant.

Colostrum.

S urripuit pastor quæ nondum stantibus hœdis,
De primo matrum lacte Colostra damus.

Hœdi.

L ascinum pecus, & uiridi non utile Baccho,
Dat pœnas, nocuit iam tener ille Deo.

Oua.

C andida si croceos circunfluit unda uitellos,
Hesperius scombri temperet Oua liquor.

Porcellus lacteus.

L acte mero pastum pigræ mihi matris alumnum
Ponat, & ætolo de sue diues edat.

Apyrina, & Tuberes.

N on tibi de libycis tuberes, & apyrina ramis,
De nomentanis sed damus arboribus.

Idem.

L ecta suburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et uernæ tuberes, quid tibi cum libycis?

Sumen.

E sse putes nondum Sumen, sic ubere largo
Effluit, & uiuo lacte papilla tumet.

Pulli gallinacei.

S i libycæ nobis uolucres, & phasides essent,
Acciperes, at nunc accipe cortis aues.

Persica. Nuci persica.

V ilia maternis fueramus præcoqua ramis,

Nunc in adoptiuis Persica cara sumus.

Panes Picentini.

P icentina ceres niueo sic nectare crescit,
Vt leuis accepta spongia turget aqua.

Boleti.

A rgentum, atq; aurum facile est, lænamq́;, togamq;
Mittere, boletos mittere difficile est.

Ficedula.

C um me ficus alat, cum pascar dulcibus uuis,
Cur potius nomen non dedit uua mihi?

Tubera.

R umpimus altricem tenero de uertice terram
Tubera, boletis poma secunda sumus.

Turdorum Corona.

T exta rosis fortasse tibi, uel diuite nardo,
At mihi de turdis facta corona placet.

Anas.

T ota quidem ponatur Anas, sed pectore tantum,
Et ceruice sapit, cætera redde coco.

Turtur.

D um pinguis mihi Turtur erit, lactuca ualebit,
Et cocleas tibi habe, perdere nolo famem.

Perna.

C eretana mihi fiet, uel massa licebit
De menapis, lauti de petasone uorent.

Petaso.

M usteus est, propera, caros nec differ amicos,
Nam mihi cum uetulo sit petasone nihil.

Vulua.

T e fortasse magis capiet de uirgine porca,

Me materna graui de sue uulua capit.

Colocasia.

N iliacum videbis olus, lanasq; sequaces,
Improba cum morsu fila, manuq; trahes.

Iecur anseris.

A spice quàm tumeat magno Iecur ansere maius,
Miratus dices, hoc rogo creuit ubi?

Glires.

T ota mihi dormitur hyems, & pinguior illo
Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.

Cuniculus.

G audet in effossis habitare Cuniculus antris,
Monstrauit tacitas hostibus ille uias.

Atagenæ.

I nter sapores fertur alitum primus
I onicarum gustus atagenarum.

Gallina Altilis.

P ascitur & dulci facilis Gallina farina,
Pascitur & tenebris, ingeniosa gula est.

Capo.

N e nimis exhausto macresceret inguine gallus,
Amisit testes, nunc mihi gallus erit.

Idem.

S uccumbit sterili frustra gallina marito,
Hanc matris Cybeles esse decebat auem.

Perdix.

P onitur Ausoniis auis hæc rarissima mensis,
Hanc in lautorum mandere sæpe soles.

Columbini.

N e uioles teneras præduro dente Columbas,

Tradita sic gnidiæ sint tibi sacra deæ.

Palumbus torquatus.

I nguina torquati tardant, hebetantq; Palumbi.
Non edat hanc uolucrem, qui cupit esse salax.

Galbula.

G albula decipitur calamis, & retibus ales,
Turget adhuc uiridi cum rudis uua mero.

Cattæ.

P annonicas nobis nunquam dedit Vmbria cattas.
Mauult hæc dominæ mittere dona Pudens.

Pauo,

M iraris quoties gemmantes explicat alas,
Et potes hunc sæuo tradere dure coco?

Phenicopterus.

D at mihi penna rubens nomen, sed lingua gulosis
Nostra sapit, quid si garrula lingua foret?

Phasianus.

A rgoa primum sum transportata carina,
Ante mihi notum nil nisi Phasis erat.

Numidicæ.

A nsere romano quamuis satur Annibal esset,
Ipse suas nunquam barbarus edit aues.

Anser.

H æc seruauit auis tarpæi templa tonantis,
Miraris, nondum fecerat illa Deus.

Grues.

T urbabis uersus, nec littera tota uolabit,
Vnam perdideris si Palamedis auem.

Rusticula.

R ustica sim perdix, quid refert, si sapor idem est?

Carior est perdix, sic sapit illa magis.

Cygnus.

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator Cygnus funeris ipse sui.

Porphyriones.

Nomen habet magni uolucris tam parua gigantis,
Et nomen prasini Porphyrionis habet.

Mulus

Spirat in aduecto, sed iam piger æquore mulus
Languescit, uiuum da mare, fortis erit.

Murena.

Quæ natat in siculo grandis murena profundo,
Non ualet exustam mergere sole cutem.

Rhombus.

Quamuis lata gerat patella Rhombum,
Rhombus latior est tamen patella.

Ostrea.

Ebria baiano ueni modo concha lucrino,
Nobile nunc sitio luxuriosa garum.

Sillæ.

Cæruleus nos Lyris amat, quem sylua Maricæ
Protegit, hinc Sillæ maxima turba sumus.

Scarus.

Hic Scarus, æquoreis qui uenit obesus ab undis,
Visceribus bonus est. cætera uile sapit.

Coracinus.

Princeps niliaci raperis coracine macelli,
Pelleæ prior est gloria nulla gulæ.

Echinus.

Iste licet digitos testudine pungat acuta,

Cortice deposito mollis Echinus erit.

Murices.

S anguine de nostro tinctas ingrate lacernas
Induis, & non est hoc satis, esca sumus.

Gobius.

I n Venetis sint lauta licet conuiuia terris,
Principium cœnæ Gobius esse solet.

Lupus.

L aneus euganei lupus excipit ora Timaui,
Aequoreo dulces cum sale pastus aquas.

Aurata.

N on omnis laudem, pretiumq; Aurata meretur,
Sed cui solus erit concha lucrina cibus.

Acipenser

A d palatinas acipensera mittite mensas,
Ambrosias ornent munera rara dapes.

Lepus.

I nter aues turdus, siquis me iudice certet,
Inter quadrupedes gloria prima Lepus.

Aper.

Q ui Diomedeis metuendus setiger agris,
Aetola cecidit cuspide, talis erat.

Damæ.

D ente timetur aper, defendunt cornua Ceruum.
Imbelles Damæ quid nisi præda sumus?

Orix.

M atutinarum non ultima præda ferarum
Sæuus orix, constat qui mihi morte canum.

Ceruus,

H ic erat ille tuo domitus Cyparisse capistro

An magis iste tuus Syluia ceruus erat?

Lalisio.

Dum tener est onager, solaq; Lalisio matre
Pascitur, hoc infans, sed breue nomen habet.

Oleum uenefranum.

Hoc tibi campani sudauit bacca Venafri,
Vnguentum quoties sumis, & istud olet.

Dorcas.

Delitium paruo donabis Dorcada nato,
Iactatis solet hanc mittere turba togis.

Caprea.

Pendentem summa Capream de rupe uidebis,
Casuram speres, decipit illa canes.

Onager.

Pulcher adest Onager, mitti uenatio debet
Dentis erithræi iam remouete sinus.

Garum Sociorum.

Expirantis adhuc scombri de sanguine primo,
Accipe fœcosum munera cara garum.

Muria.

Antipolitani fateor, sum filia Tynni,
Essem si scombri, non tibi missa forem.

Mel atticum.

Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti
Pallados à syluis nobile nectar apis.

Faui Siculi.

Cum dederis Siculos mediis de collibus Hyblæ,
Cecropios dicas tu licet esse fauos.

Passum.

Gnosia minoæ genuit uindemia Cretæ

Hoc tibi, quod mulſum pauperis eſſe ſolet.

Picatum uinum.

Hæc de uitifera ueniſſe picata Vienna,
Nec dubites, miſit Romulus ipſe mihi.

Mulſum.

Attica nectareum turbatis mella falernum,
Miſceri decet hoc à Ganymede merum.

Albanum.

Hoc de Cæſareis mitis uindemia cællis
Miſit, iuleo quæ ſibi monte placet.

Surentinum.

Surrentina bibis, nec myrrhina picta, nec aurum
Sume, dabunt calices hæc tibi uina ſuos.

Falernum.

De ſinueſanis uenerunt maſſica prælis,
Condita quo quæris conſule? nullus erat.

Setinum.

Pendula pontinos qua ſpectat Setia campos,
Exigua uetulos miſit ab urbe cados.

Fundanum.

Hæc Fundana tulit felix autumnus Opimi,
Expreſſit mulſum conſul, & ipſe bibit.

Trifolinum.

Non ſum de primo fateor, Trifolina lyæo,
Inter uina tamen ſeptima uitis ero.

Cæcubum.

Cæcuba fundanis generoſa coquuntur ahenis.
Vitis & in media nata palude uiret.

Signinum.

Potabis liquidum ſignina morantia uentrem,

Ne nimium sistant, sit tibi parca sitis.

Mamertinum.

Amphora nestorea tibi mamertina senecta
Si detur, quod uis nomen habere potest.

Tarraconense.

Tarraco campano tantum cessura lyaeo
Haec genuit thuscis aemula uina cadis.

Nomentanum.

Nomentana meum tibi dat uindemia bacchum,
Si te Quintus amat, commodiora bibes.

Spoletinum.

De spoletinis quae sunt cariosa lauinis
Malueris, quàm si musta falerna bibas.

Pelignum.

Marsica peligni mittunt turbata coloni,
Non tu, libertus sed bibat illa tuus.

Amphora Aceti

Amphora niliaci non sit tibi uilis Aceti,
Esset cum uini uilior illa fuit.

Massilianum.

Cum tua centenos expugnet sportula ciues,
Fumea Massiliae ponere uina potes.

Caeretanum.

Caeretana Nepos ponat, setina putabis,
Non ponit turbae, cum tribus illa bibet.

Tarentinum uinum.

Nobilis, & lanis, & felix uitibus Aulon
Det pretiosa tibi uellera, uina mihi.

Vnguentum.

Vnguentum haeredi nunquam, nec uina relinquas

Ille habeat nummos, hæc tibi tota dato.

Corona Rosea.

D at festinatas Cæsar tibi bruma coronas,
Quondam ueris erant, nunc tua facta rosa est.

M.V.MARTIALIS EPI. LIB.XIIII.CVI APOPHORETA INDITVM NOMEN.

Inthesibus dum gaudet eques dominusq; senatus,
Dumq; decent nostrum pilea sumpta Iouem,
Nec timet ædilē moto spectare fritillo,
Cum uideat gelidos iam propè uerna lacus,
D iuitis alternas, & pauperis accipe sortes.
Præmia conuiuæ det sua quisque suo.
S unt apinæ, tricæq;, & siquid uilius istis,
Quis nescit? uel quis tam manifesta negat?
S ed quid agam potius madidis Saturne diebus,
Quos tibi pro cœlo filius ipse dedit?
V is scribam Thebas, Troiamq;, malasq; Mycenas.
Lude inquis nucibus, perdere nolo nuces.
Quouiscunque loco potes hunc finire libellum,
Versibus explicatum est omne duobus opus.

Apophoreta.

L emmata si quæris cur sint ascripta, docebo,
Vt si malueris, lemmata sola legas.

Pugillares Citrei.

S ecta nisi in tenues essemus ligna tabellas

Essemus libyci nobile dentis onus.
Quincuplices.
C æde iuuencorum domini calet area felix,
Quincuplici cera cum datur altus honor.
Pugillares Eburnei.
L anguida ne tristes obscurent lumina ceræ,
Nigra tibi niueum littera pingat ebur.
Triplices.
T unc triplices nostros non uilia dona putabis,
Cum se uenturam scribet amica tibi.
Pugillares membranei.
E sse puta ceras, licet hæc membrana uocetur,
Delebis quoties scripta nouare uoles.
Vitelliani.
N ondum legerit hos licet puella,
N ouit quid cupiant Vitelliani.
Iidem Vitelliani.
Quod minimos cernis, mitti nos credis amicæ,
Falleris, & nummos ista tabella rogat.
Chartæ maiores.
N on sunt munera quæ putas puella,
C um donat uacuas poëta chartas.
Chartæ epistolares.
S eu leuiter noto, seu caro missa sodali,
Omnes ista solet charta uocare suos.
Loculi Eburnei.
H os nisi de flaua loculos implere moneta
Non decet, argentum uilia ligna ferant.
Loculi lignei.
S iquid adhuc superest in nostri fece locelli,

Munus erit, nihil est, ipse locellus erit.

Tali Eborei.

C um steterit nullus uultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi.

Tessera.

N on sim talorum numero par tessera, dum sit
Maior, quàm talis alea sæpe mihi.

Turricula.

Q uærit compositos manus improba mittere talos,
Si per me misit, nil nisi uota facit.

Tabula Lusoria.

H ic mihi bisseno numeratur tessera puncto,
Calculus hic gemino discolor hoste perit.

Nuces.

A lea parua nuces, & non damnosa uidetur.
Sæpe tamen pueris abstulit illa nates.

Theca Calamaria.

S ortitus Thecam calamis armare memento,
Cætera nos dedimus, tu leuiora para.

Calculi.

I nsidiosorum si ludis bella latronum,
Gemmeus iste tibi miles, & hostis erit.

Graphiarium.

H æc tibi erunt armata suo graphiaria ferro,
Si puero dones, non leue munus erit.

Dentiscalpium.

L entiscum melius, sed si tibi frondea cuspis
Defuerit, dentes penna leuare potest.

Auriscalpium.

S i tibi morosa prurigine uerminat auris,

Arma damus tantis apta libidinibus.
Acus aurea.
T enia ne madidos uiolent bombicina crines,
Figat Acus sparsas, sustineat'q; comas.
Pecten Ad caluum.
Quid faciet nullos hic inuentura capillos,
Multifido buxus quæ tibi dente datur?
Crines Sapo.
C austica teuconicos accendit spuma capillos.
Captiuis poteris cultior esse comus.
Mattia Pilæ.
S i mutare paras longæuos cana capillos,
Accipe mattiacas, quo tibi calua? pilas,
Vmbella.
A ccipe quæ nimios uincant umbracula soles,
Sit licet & uentus, te tua uela tegent.
Gausapa.
I n pompeiano tectus spectabo theatro,
Nam uentus populo uela negare solet.
Venabula.
E xcipent apros, expectabunt'q; leones,
Intrabunt ursos, sit modo firma manus.
Culter uenatorius.
S i deiecta geres longo uenabula rostro,
Hic breuis in grandem comminus ibit aprum.
Parazonium.
M ilitiæ decus hoc, & grati nomen honoris
Arma tribunitium cingere digna latus.
Pugio.
P ugio, quem curuis signat breuis orbita uenis

Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

Falx ex ense.

P ax me certa ducis placidos curuauit in usus,
A gricolæ nunc sum, militis ante fui.

Securicula.

C um fieret tristis soluendis auctio nummis
Hæc quadringentis millibus empta fuit.

Feramenta tonsoria.

T ondendis hæc arma tibi sunt apta capillis,
V nguibus hæc longis, utilis illa genis.

Scrinium.

C onstrictos nisi das mihi libellos,
A dmittam tineas, trucesq; blattas.

Fasces calamorum.

D at chartis habiles calamos memphitica tellus,
Texantur reliqua tecta palude tibi.

Lucerna cubicularia.

D ulcis conscia lectuli lucerna,
Q uicquid uis facias licet, tacebo.

Candela.

A ncillam tibi sors dedit lucernæ,
T utas quæ uigil exigit tenebras.

Lucerna polymyxos.

I llustrem cum tota meis conuiuia flammis.
Totq; geram myxos, una lucerna uocor.

Cereus.

H ic tibi nocturnos præstabit Cereus ignes,
Subducta est puero nanq; lucerna tuo.

Candelabrum corinthium.

N omina candelæ nobis antiqua dederunt,

Non norat parcos uncta lucerna patres.

Candelabrum ligneum.

Esse uides lignum, serues nisi lumina, fiet
De candelabro magna lucerna tibi.

Pila paganica.

Haec, quae difficili turget Paganica pluma,
Folle minus laxa est, & minus apta pila.

Pila trigonalis.

Si me nobilibus scis expulsare sinistris,
Sum tua, si nescis, rustice redde pilam.

Follis.

Ite procul iuuenes, mitis mihi conuenit aetas,
Folle decet pueros ludere, Folle senes.

Harpasta.

Haec rapit Antaei uelox in puluere draucus
Grandia qui uano colla labore facit.

Alteres

Quid pereunt stulto fortes altere lacerti?
Exercet melius uinea fossa uiros.

Galericulum.

Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos,
Hac poteris madidas condere pelle comas.

Strigiles.

Pergamus has misit curuo distringere ferro,
Non tam saepe teret lintea fullo tibi.

Guttus corneus.

Gestauit modo fronte me iuuencus,
Verum rhinocerota me putabis.

Rhinoceros.

Nuper in ausonia domini spectatus arena

Hic erit ille tibi, cui pila taurus erat.

Crepitaculum.

S iquis plorator collo tibi uernula pendet,
Hæc quatiat tenera garrula sistra manu.

Flagellum.

P roficies nihil hoc cædas licet usq;, flagello,
Si tibi purpureo de grege currit equus.

Dentifricium.

Quid mecum est tibi? me puella sumat,
E mptos non soleo polire dentes.

Myrobalanum.

Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus,
Hoc ex unguento constat, & ex Balano.

Aphronitrum.

R usticus es, nescis quid græco nomine dicatr,
Spuma uocor nitri, græcus es? aphronitrum.

Opobalsama.

B alsama me capiunt, hæc sunt unguenta uirorum,
Delitias Hini uos redolete nurus.

Lomentum.

G ratum munus erit, scisso nec inutile uentri,
Si clara Stephani balnea luce petes.

Laterna cornea.

D ux Laterna uiæ clausis feror aurea flammis,
Et tuta est gremio parua lucerna meo.

Laterna ex uesica.

C ornea si non sum, nunquid sum fuscior? aut me
Vesicam contra qui uenit esse putat?

Fistula.

Quid me compactam ceris, & arundine rides?

Quæ primum structa est fistula, talis erat.

Tibiæ.

E bria nos madidis rumpit tibicina buccis,
Sæpe duas partes, sæpe monaulon habet.

Soleæ lanatæ.

D esuerit si forte puer, soleas'q; libebit
Sumere, pro puero proderit ipse sibi.

Mamillare.

T aurino poteras pectus constringere tergo,
Nam pellis mammas non capit ista tuas.

Muscaria pauonina.

L ambere quæ turpes prohibet tua prandia muscas
Alitis eximiæ cauda superba fuit.

Copta rhodia.

P eccantis famuli pugno ne percute dentes,
Clara Rhodos coptam, quam tibi misit, edat.

Priapus siligneus.

S i uis esse satur, nostrum potes esse priapum,
Ipsa licet rodas inguina, purus eris.

Porcus.

I ste tibi faciet bona saturnalia porcus,
Inter spumantes ilice pastus apros.

Cauda ad tergendas uestes

S ordida si flauo fuerit tibi puluere uestis,
Colligat hunc tenui uerbere cauda leuis.

Botulus.

Qui uenit Botulus mediæ tibi tempore brumæ,
Saturni septem uenerat ante dies.

Psitacus.

P sitacus a` uobis aliorum nomina discam,

Hoc didici per me dicere, Cæsar aue.

Coruus.

C orue salutator quare fellator haberis?
In caput intrauit mentula nulla tuum.

Luscinia.

F let Philomela nefas incesti Tereos, & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur auis.

Pica.

P ica loquax certa dominum te uoce saluto,
Si me non uideas, esse negabis auem.

Cauea.

S i tibi talis erit, qualem dilecta Catullo
Lesbia plorabat, hic habitare potes.

Narthecium.

A rtis opus medicæ narthecia cernis habere
Munera, quæ cuperet Pactius esse sua.

Flagra.

L udite lasciui sed tantum ludite serui,
Hæc signata mihi quinq; diebus erunt.

Ferulæ

I nuisæ nimium pueris, grataéq; magistris
Clara prometheo munere ligna sumus.

Pera.

N e mendica ferat barbati prandia nudi
Dormiat, & tetrico cum cane Pera roget.

Scopæ.

I n pretio Scopas testatur palma fuisse,
Sed pretium Scopis nunc analecta dabunt.

Scalptorium.

D efendet manus hæc scapulas mordente molesto

Pulicæ, uel si quid pulice sordidius.

Manuale.

Ne toga barbatos faciat uel penula libros,
Hæc abies chartis tempora longa dabit.

Lectus pauoninus.

Nomina dat spondæ pictis pulcherrima pennis
Nunc Iunonis auis, sed prius Argus erat.

Ephippium.

Stragula succincti uenator sume Veredi,
Nam solet à nudo surgere pectus equo.

Stibadia.

Accipe lunata scriptum testudine sigma
Octo capit, ueniat quisquis amicus erit.

Gustatorium.

Fœmineam nobis cherson si credis inesse,
Deciperis, pelagi mascula præda sumus.

Mensa citrea.

Accipe felices atlantica munera syluas,
Aurea qui dederit dona, minora dabit.

Mensa acerna.

Non sum crispa quidem, nec syluæ filia mauræ,
Sed norunt lautas & mea ligna dapes.

Dentes eborei.

Grandia taurorum portant qui corpora, quæris
An libycas possint sustinuisse trabes.

Quincupedal.

Puncta notis ilex, & acuta cuspide clausa,
Sæpe redemptoris prodere furta solet.

Pocula archetypa.

Non est ista recens, nec nostri gloria cœli,

Primus in his Mentor dum facit illa, bibit.

Calices.

Non sumus audacis plebeia toreumata uitri,
Nostra nec ardenti gemma feritur aqua.

Phiala aurea cælata.

Quamuis callaico rubeam generosa metallo,
Glorior arte magis. nam Myos iste labor.

Calices Vatini.

Vilia sutoris Calicem monimenta Vatini
Accipe, sed nasus longior ille fuit.

Lances chrysendetæ.

Grandia ne uiola paruo chrysendeta mulso,
Vt minimum, libras debet habere duas.

Vasa Aretina.

Aretina nimis ne spernas uasa monemus,
Lautus erat thuscis Porsena fictilibus.

Bascauda.

Barbara de pictis ueni Bascauda Britanis,
Sed me iam mauult dicere Roma suam.

Panacai.

Si non ignota est docti tibi terra Catulli,
Potasti testa retica uina mea.

Boletaria.

Cum mihi Boleti dederint tam nobile nomen
Prototomis, pudet heu, seruio colliculis.

Calices Surrentini.

Accipe non uili calices de puluere natos,
Sed surrentinæ leue toreuma rotæ.

Colum niuarium.

Setinos moneo nostra niue frange trientes,

Pauperiore

Pauperiore mero tingere lina potes.

Saccus niuarius.

A ttenuare niues norunt & lintea nostra,
Frigidior colo non salit unda tuo.

Vrceoli ministratorij.

F rigida non desit, non deerit calda petenti,
Sed tu morosa ludere parce siti.

Vrceus fictilis.

H ic tibi donatur panda ruber urceus ansa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Calathi.

N os Satyrus, nos Bacchus amat, nos ebria tigris
Perfusos domini lambere docta pedes.

Calices Saguntini.

Q uæ non sollicitus teneat seruetq; minister,
Sume saguntino pocula ficta luto.

Calices Gemmati.

G emmatum sythicis ut luceat ignibus aurum,
Aspice quod digitos exuit iste calix.

Ampulla potoria.

H ac licet in gemma quæ seruat nomina Cosmi
Luxuriose bibas, si foliata sitis.

Crystallina.

F rangere dum metuis frangis Crystallina, peccant
Securæ nimium, sollicitæq; manus.

Nimbus uitreus.

A b Ioue qui ueniet miscenda ad pocula, largas
Fundet nimbus aquas, hic tibi uina dabit.

Myrrhina.

S i calidum potas ardenti myrrha falerno

&

Conuenit, & melior sit sapor inde mero.

Patella cumana.

H anc tibi cumano rubicundam puluere testam
Municipem misit casta Sibylla suam.

Calices uitrei.

A spicis ingenium Nili, quibus addere plura
Dum cupit, ah quoties perdidit author opus.

Lagœna niuaria.

S poletina bibis, uel marsis condita cællis,
Quo tibi decoctæ nobile frigus aquæ?

Niues.

N on potare niuem, sed aquam potare rigentem,
De niue commenta est ingeniosa sitis.

Idem.

M assiliæ fumos miscere niualibus undis
Parce puer, constet ne tibi pluris aqua.

Matella fictilis.

D um poscor crepitu digitorum, & uerna moratur,
O' quoties pellex culcitra facta mea est.

Ligula argentea.

Q uamuis me Ligulam dicant equitesq;, patresq;,
Dicor ab indoctis Lingula grammaticis.

Cochlearia.

S um Cochleis habilis, sed nec minus utilis ouis,
Nunquid scis potius cur cochleare uocer?

Annuli.

A nte frequens, sed nunc rarus nos donat amicus,
Felix cui comes est non alienus eques.

Dactylotheca.

S æpe grauis digitis elabitur annulus unctis.

Tuta mea fiet sed tua gemma fide.

Toga.

R omanos rerum dominos, gentemq; togatam
Ille facit, magno qui dedit astra patri.

Idem.

S i matutinos facile est tibi rumpere somnos,
Attrita ueniet sportula sæpe toga.

Endromis.

P auperis est munus, sed non est pauperis usus,
Hanc tibi pro togula mittimus endromida.

Canusinæ fuscæ.

H æc tibi turbato Canusina simillima mulso
Munus erit, gaude, non cito fiet anus.

Bardacucullus.

G allia santonico uestit te Bardacucullo,
Cercopithecorum penula nuper erat.

Canusinæ Rufæ.

R oma magis fuscis uestitur, Gallia Rufis,
Et placet hic pueris, militibusq; color.

Penula scortea.

I ngrediare uiam cœlo licet usq; sereno,
Ad subitas nusquam scortea desit aquas.

Lacernæ coccineæ.

S i ueneto, prasino'ue faues, qui coccina sumis,
Ne fias ista transfuga sorte, uide.

Pileus.

S i possem, totas cuperem misisse lacernas,
Nunc tantum capiti munera mitto tuo.

Lacernæ Beticæ.

N on est lana mihi mendax, nec mutor aheno

Sic placeant tyriæ, me mea tinxit ouis.

Fascia pectoralis.

F ascia crescentes dominæ compesce papillas,
Vt sit quod capiat nostra, tegatq; manus.

Cœnatoria.

N ec fora sunt nobis, nec sunt uadimonia nota,
Hic opus est pictis accubuisse toris.

Læna.

T empore brumali non multum leuia prosunt,
Calfaciunt uilli pallia uestra mei.

Lacernæ.

A mphitheatrales nos commendamur ad usus,
Cum tegit algentes nostra Lacerna togas.

Gausapa uillosa uel mantile.

N obilius uillosa tegant tibi lintea citrum,
Orbibus in nostris circulus esse potest.

Cuculli Liburnici.

I ungere nescisti nobis ó stulte lacernas,
Indueras albas, exue callaicas.

Vdones Cilici.

N on hos lana dedit, sed olentis barba mariti,
Cinyphio poterit planta latere sinu.

Sinthesis.

D um toga per quinas gaudet requiescere luces,
Hos poteris cultus sumere iure tuo.

Focale.

S i recitaturus dedero tibi forte libellum,
Hoc focale tuas asserat auriculas.

Tunicæ patauinæ.

V ellera cum sumant patauinæ multa trilices

Et pingues tunicas, serra secare potest.

Spongia.

H æc tibi sorte datur tergendis Spongia mensis
Vtilis, expresso cum leuis imbre tumet.

Penula Gausapina.

I s mihi candor inest, uillorum gratia tanta est,
Vt me uel media sumere messe uelis.

Ceruical.

T inge caput nardi folio, Ceruical olebit,
Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet.

Cubicularia Gausapina.

S tragula purpureis lucent uillosa tapetis,
Quid prodest, si te congelat uxor anus?

Lodices.

N udo stragula ne toro paterent,
I unctæ nos tibi uenimus sorores.

Amictorium.

M ammosas metuo, teneræ me trade puellæ,
Vt possint niueo pectore lina frui.

Cubicularia polymita.

H æc tibi memphitis tellus dat munera, uicta est
Pectine niliaco iam Babylonis acus.

Zona.

L onga satis nunc sum, dulci sed pondere uenter
Si tumeat, fiam tunc tibi Zona breuis.

Gausape quadratum.

L odices mittet docti tibi terra Catulli,
Nos elicatonia de regione sumus.

Semicinctium.

D ent tunicam dites, ego te præcingere possum

Essem si locuples, munus utrunq; darem.

Lanæ amethistinæ.

Ebria sidoniæ cum sim de sanguine conchæ,
Non uideo quare sobria Lana uocer.

Lanæ albæ.

Velleribus primis Appulia, Parma secundis
Nobilis, Altinum tertia laudat ouis.

Lanæ tyriæ.

Nos lacedæmoniæ pastor donauit amicæ,
Deterior Ledæ purpura matris erat.

Lanæ polentinæ.

Non tantum pullo lugentes uellere Lanas,
Sed solet & calices hæc dare terra suos.

Idem.

Lana quidem tristis, sed tonsis apta ministris,
Quales non primo de grege mensa uocat.

Tomentum lingonicum.

Oppressæ nimium uicina est fascia plumæ,
Vellera lingonicis accipe rasa sagis.

Tomentum Circense.

Tomentum concisa palus circense uocatur,
Hæc pro lingonico stramina pauper emit.

Pluma.

Lassus amyclæa poteris requiescere pluma,
Interior Cygni quam tibi lana dedit.

Fœnum.

Fraudata tumeat fragilis tibi culcitra pluma,
Non uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum.

Redde pilam, sonat æs thermarum, ludere pergis,

Virgine uis sola lotus abire domum.

Discus.

S plendida cum uolitant spartani pondera disci,
Este procul pueri, sit semel ille nocens.

Cithara.

R eddidit Eurydicen uati, sed perdidit ipse,
Dum sibi non credit, nec patienter amat.

Idem.

D e Pompeiano sæpe est delecta theatro,
Quæ duxit syluas, detinuitq; feras.

Plectra.

F eruida ne trito tibi pollice pustula surgat,
Exornent docilem garrula plectra lyram.

Trochus.

I nducenda rota est, das nobis utile munus,
Iste Trochus pueris, at mihi cantus erit.

Idem.

G arrulus in laxo cur annulus orbe uagatur,
Cedat ut argutis obuia turba trochis?

Signum uictoriæ.

H æc illi sine sorte datur, cui nomina Rhenus
Vera dedit, decies adde falerna puer.

Βρούτου παιδίον.

G loria tam parui non est obscura sigilli,
Istius pueri Brutus amator erat.

Sauroctonos Corinthius.

A d te reptanti puer insidiose lacertæ
Parce, cupit digitis illa perire tuis.

Hiacynthus in tabula pictus,

F lectit ab inuiso morientia lumina disco

Oebalius Phœbi culpa, dolorq; puer.

Hermaphroditus marmoreus.

M asculus intrauit fontes, emersit utrunq;,
Pars est una patris, cætera matris habet.

Danaë Picta.

C ur à te pretium Danaë regnator olympi
Accepit, gratis si tibi Leda dedit?

Persona germanica.

S um figuli lusus Rusi persona bataui,
Quæ tu derides, hæc puer ora timet.

Hercules Corinthius.

E lidit geminos infans, nec respicit angues,
Iam poterat teneras hydra timere manus.

Hercules Fictilis.

S um fragilis, sed tu moneo ne sperne sigillum,
Non pudet Alciden nomen habere meum.

Minerua Argentea.

D ic mihi uirgo ferox, cum sit tibi cassis & hasta,
Quare non habeas ægida? Cæsar habet.

Europa picta.

M utari melius tauro pater optime diuûm
Tunc poteras, Io cum tibi uacca fuit.

Leander Marmoreus.

C lamabat tumidis audax Leander in undis
Mergite me fluctus, cum rediturus ero.

Sigillum Giberi fictile.

E brius hæc fecit terris puto monstra Prometheus,
Saturnalitio lusit & ipse luto.

Homeri batrachomyomachia.

P erlege mœonio cantatas carmine ranas,

Et frontem nugis soluere disce meis.

Homerus in membranis.

I lias & Priami regnis inimicus Vlysses
Multiplici pariter condita pelle latent.

Virgilij Culex.

A ccipe facundi culicem studiose Maronis,
Ne nugis positis arma, uirumq; canas.

Virgilius in membrana.

Quàm breuis immensum cepit membrana Maronē,
Ipsius uultus prima tabella gerit.

Menandri Thais.

H æc primum iuuenum lasciuos lusit amores,
Nec Glycere, uere Thais amica fuit.

Cicero in membranis.

S i comes ista tibi fuerit membrana, putato
Carpere te longas cum Cicerone uias.

Propertius.

C ynthia facundi carmen iuuenile Properti
Accepit, famam nec minus ipsa dedit.

Liuius in membranis.

P ellibus exiguis arctatur Liuius ingens,
Quem mea non totum bibliotheca capit.

Sallustius.

H ic erit, ut perhibent doctorum corda uirorum,
Primus romana Crispus in historia.

Ouidius in membranis metamorphosis.

H æc, tibi multiplici quæ structa est massa tabella,
Carmina Nasonis quinq; decemq; gerit.

Tibullus.

V ssit amatorem Nemesis lasciua Tibullum.

In tota iuuit quem nihil esse domo.

Lucanus.

S unt quidam, qui me dicunt non esse poëtam,
Sed qui me uendit bibliopola putat.

Catullus.

T antum magna suo debet Verona Catullo,
Quantum parua suo Mantua Virgilio.

Calda & frigida aqua.

H æc tibi quæ fuerint Caldarum nomina dicunt,
Ipsa suas melius charta notabit aquas.

Mulæ pomiliæ.

H is tibi de Mulis non est metuenda ruina,
Altius in terra pene sedere soles.

Catella gallicana.

D elitias paruæ si uis audire Catellæ,
Narranti breuis est pagina tota mihi.

Asturco.

H ic breuis, ad numerum rapidos qui colligit ungues,
Venit ab auriferis gentibus astur equus.

Canis uertagus.

N on sibi, sed domino uenatur uertagus acer,
Illæsum leporem qui tibi dente feret.

Palæstrita.

N on amo, qui uincit, sed qui succumbere nouit,
Et didicit melius τὴν ἀνακλινόπαλιν.

Simius.

C allidus immissas eludere simius hastas,
Si mihi cauda foret, cercopithecus eram.

Puella Gaditana.

T am tremulum crissat, tam blãdum prurit, ut ipsum

Masturbatorem fecerit Hippolytum.

Cymbala.

Aera celenæos lugentia matris amores
Esuriens Gallus uendere sæpe solet.

Puer cinædus.

Sit nobis ætate puer non pumice leuis,
Propter quem placeat nulla puella mihi.

Cestos.

Collo necte puer meros amores
Ceston de Veneris sinu calentem.

Idem.

Sume cythæriaco medicatum nectare ceston,
Vssit amatorem balteus iste Iouem.

Notarius.

Currant uerba licet, manus est uelocior illis,
Nondum lingua suum, dextra peregit opus.

Concha.

Leuis ab æquorea cortex mareotica concha
Fiat, inoffensa curret arundo uia.

Morio.

Non mendax stupor est, nec fingitur arte dolosa.
Quisquis plus iusto non sapit, ille sapit.

Caput Arietinum.

Mollia Phryxei secuisti colla mariti,
Hoc meruit tunicam qui tibi sæpe dedit.

Pumilio.

Si solum spectes hominis caput, Hectora credes,
Si stantem uideas, Astyanacta putes.

Parma.

Hæc, quæ sæpe solet uinci, quæ uincere raro,
Parma tibi scutum pumilionis erat.

Pueri comœdi.

N on erit in turba quiſquam μισούμενος iſta,
Sed poterit quiuis eſſe διορξάποθος.

Fibula.

D ic mihi ſimpliciter comœdis, & citharœdis
Fibula quid præſtat? carius ut futuant.

Accipiter.

P rædo fuit uolucrum, famulus nunc aucupis idem
Decipit, & captas non ſibi mœret aues.

Obſonator.

D ic quotus es, quanti cupias cœnare, nec unum
Addideris uerbum, cœna parata tibi eſt.

Calami aucupatorij.

N on tantum Calamis, ſed cantu fallitur ales,
Pallida dum tacita creſcit arundo manu.

Cor bubulum.

P auper cauſidicus nullos referentia nummos
Carmina cum ſcribas, accipe cor quod habes.

Cocus.

N on ſatis eſt ars ſola coco ſeruire palato,
Nanq; cocus domini debet habere gulam.

Craticula cum ueru.

P arua tibi curua Craticula ſudet ofella,
Spumeus in longa cuſpide fumet aper.

Piſtor dulciarius.

M ille tibi dulces operum manus iſta figuras
Extruet, huic uni parca laborat apis.

Ientacula.

S urgite, iam uendit pueris ientacula piſtor,
Criſtatæq; ſonant undiq; lucis aues,

FINIS.

VENETIIS IN AEDIBVS ALDI
ET ANDREAE SOCERI
MENSE DECEMBRI
M. D. XVII.

ABCDEFGHIKLMNOPQR
STVXYZ & *Omnes quaterniones.*

AL
DVS

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE

